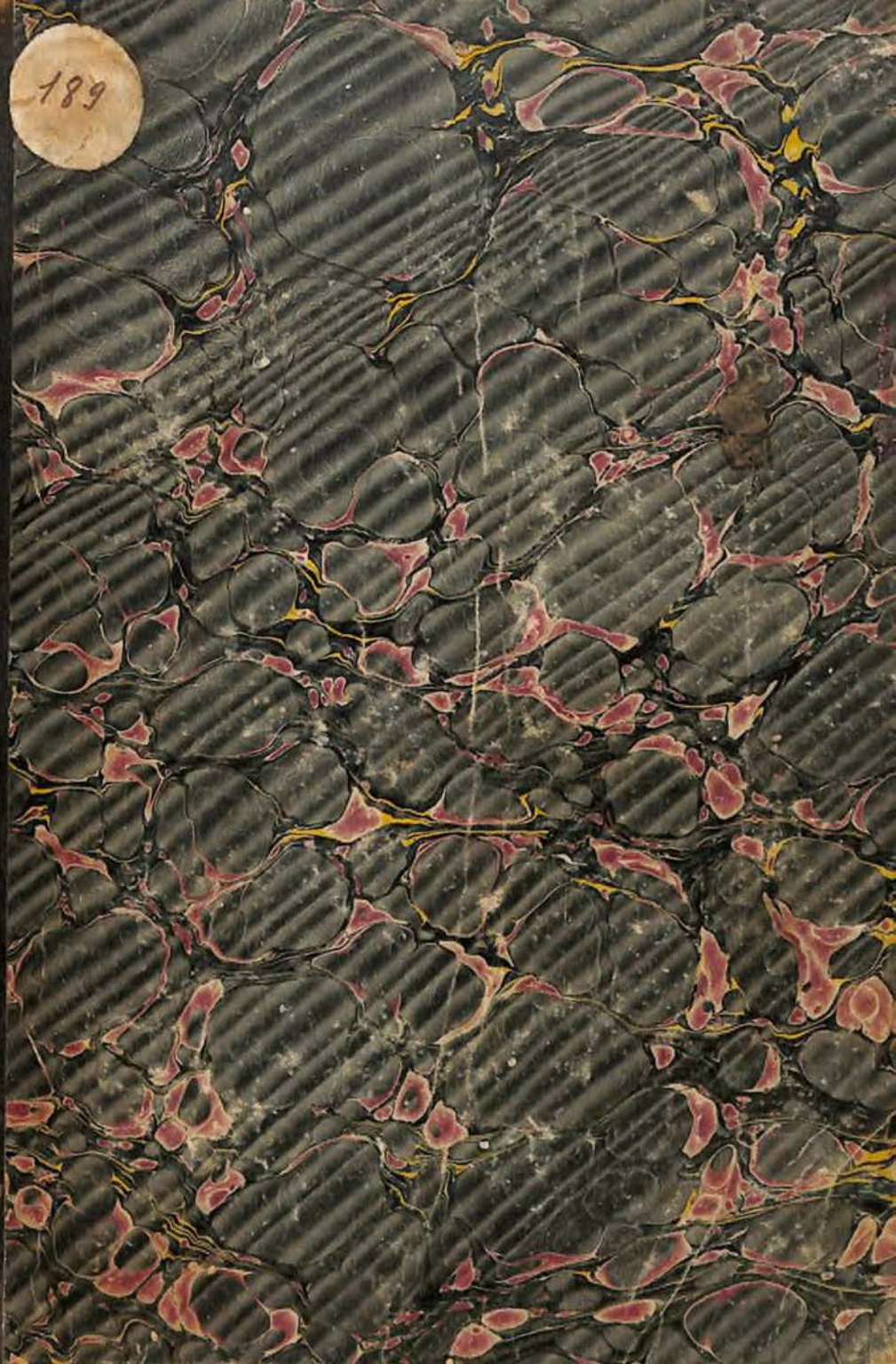

189

ԵՔՏԻ ՄԻՒՂԼԻՔ ԿԻՒՆԱՂԼԱՐ

Թ Է Ն Պ Է Լ Լ Ի Ք

ԷՕԺԷՆ ՄԻՒՂԻՆ ՔԵԼԻԹԱՔՈՂՆՏԱՆ ՔԵՔՂԸՄԷ ԻԼԷ ՄՈՆՁՈՒՄԼԹԻ
ԷՖԲԵՍՐԱ ԻԱՎԷ ԻՏԻՄԻՇ ՏԻՐ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

ԼԵՎԱՆՔ ԷՔՐԱԼԵ ՔԱՊԻՏԱԼԵՍԻՆԵՅ ԶԱՊ ԻՏԻՄԻՇ ՏԻՐ

1868

ԵՏԻ ՄԻՒՆԼԻՔ ԿԻՒՆԱՅԼԱՐ

Ք Ե Ն Պ Ե Ն Լ Լ Ի Ք

Ա.

Էկէր չալը՝ մագսրզըն լաթիֆ սու-
րէթտէ Էօմիւր կէչիրմէքլիյին թաթը-
լըղընը նագչ ու բեամիթմէք արզուսին-
տէ կէզէր պիր բէսամ վար իսէ . օլ
պապտէ պիզտէ քէնտիսինէ պիր մօտէլ
թագտիւմ իթմէքլիյէ իճթիսար իտէրիզ .

Անճագ ալթը մահ մուգաստտիւմ էլ-
լէնմիշ օլան Ֆլօրանս տը Լիւսվալ նամ
գատրն , Էէնուզ օն եէսի չաղարընա
դատտէմ պասմըշ տէչիլ իտի . Մէրգուճէ
պէեհազ լէճնէ վէ բէմպէ կանազլարա ,
վէ տիւպէր վէ դու՛րալ սաչլարա մալի-
քէ օլտուղու կիպի , ինճէ վէ ուղուն
պօլ իլէ կէրչի պիր ազտա շիշմանճա պիր
վիճուտա մալիքէ իտի իսէտէ , մէղքիւր
չիշմանըղը վիճուտիյին Էէր թարաֆընա
բէք միւնասիպ սուրէթտէ թագսիւմ օ-
լունմուշ օլտուղունտան , քէնտի տիւ-
պէրիյինէ պիր գաթ տան տիւպէրլիք
պալաշ իլլէմէքտէ իտի .

Ֆլօրանս պէեհազ տիւպէնտտէն կի-
ճէլիք պիր էլպիսէեք սարըմըշ օլուպ . վէ
քէնտուշի պիր կէվէք հալտէ պըրաղը
վէրմիշ օլտուղու թագտիրտէ , արգասը
կէրիյէ տօղրու էլրիւմիշ օլան եայլը վէ
եուճագ պիր գօլթուզ իւզէրինտէ նիւմ
Ռէրթէպէ եահըմըշ , վէ տիւպէր պաշը-
նը միւթէքէպպիրանէ պիր Էէյեթթ իւղ-
րէ մէղքիւր գօլթուղուն արգասընա
տահաթմըշ իտի , վէ սըզը վէ զարիֆ
թէրլիքէր կիլիսմիշ օլան ուֆաճըզ

անագլարընը , գապա վէ եուճագ պիր
եասթըզ իւղէրինէ խաչվարի ուզաթմըշ
օլտուղու հալտէ , ինճէճիք բարմագլա-
րը ուճու իլէ տախի , տիւլլէրի իւզէրին-
տէ պուլունանս պիր կիւլիւն եարբազ-
լարընը գօբարմագտա իտի .

Մէրգուճէ պու հալ ու Էէյեթթտէ
պաղչէեք նագըր պիր աչըզ բէճնէրէ
եազընընտա օթուրմագտա , վէ ույղու-
տա տըր կիպի նիւմ գաբալը պուլունան
իրի վէ մաի կէօղէրինի , կիւնէչին ալ-
թուն ըէնիլինտէ դիեայլարընը , ազաճլար
իլէ միւղէչիէն պիր եօլուն մաիճէ կէօլ-
կէլէրի գարարմըլարընը էօթէտէն պէ-
րուտէն տէլիպ տէլիպ կէչէրէք հուսու-
լէ կէթիւրտիքլէր ըըզ իլէ կէօլիւ մէն-
զարէլէրի իւզէրինէ կէզտիրմէքտէ իտի .

Մէղքիւր եէչիլիքլէրլէ գաբալը օ-
լան եօլուն տիկէր ուճունտա պուլու-
նան մէրմէրտէն մուսաննա վէ միւտէվ-
վէր իքի գըթա հալուղարըն պիրինտէն
տիկէրինէ պէրրազ պիր սու տէօքիւլ-
մէքտէ իտի .

Մէղքիւր սուեուն ուզագտան չա-
ղըմթըր , վէ էթրաֆտաքի դուշլարըն
էնվալի ճիվիլթիսի , վէ հալմանըն սըճագ-
լըղը իլէ եազ կիւնէչի տիւմանը պէր-
րագլըղ , վէ խայիճէ կիւնէշ չիչէի իլէ
ճարօն քէչի եարբաղը թապիր օլունան
չիչէին լաթիֆ գօզուլու ֆիտանլարը
թարլալարընտա հուսուլէ կէլէն գօզու-
լար , մէրգուճէ կէճն գատընը , քէնտի-

ի խօշ կէօրինէն սէատէթի հալ թէ ֆէլք-
քիւրէրի տէրեալարճնտա բէնչէթի մէս-
նո թիցեթէ (ալարբմագլըզ) իլլա իթ-
մէքտէ իտիլէր, Պինասպէրին, մէրդու մէ
քէնտի վիճուտի կիպի ֆիքրինի տախի
նիմ ուեուչուգլուզ կիրտասլընա իլլա
իտէրէք, կէվէքիթ իւզրէ հահըմըշ
օլտուզու հալտէ, վիճուտինէ պիր նէյի
սու հահըմագտա սրը, վէ տըրուհինէ
թէէտիր իլէ քէնտուչէ դայիֆիթ վիր-
մէքտէ տիր դընաս իլլէտիկինտէն, քէն-
տուչի քեամիլէն մէդքիւր սէֆասպխչ
կէվէքիթ թէսլիմ իթմէքտէ իտի :

Վէրդու մէ օլ իսլահ դասլուլ իթմէզ
օլան թէնպէլ, քէնտի միւթատընտան
պուլունան թէնպէլիք սէֆասը տուչ-
ղուլարճնա քէնտուչի թէսլիմ իլլէտիկի
թագտիրտէ, հազընընտա պիր օտատա ի-
սէ, չու աթիտէքի մէնդարէ կէչմէքտէ
իտի :

Վ՝ Վէքսանդր սը Վիւսլալ քէնտու-
ղէվէտի հաթագ օտատընա հէնուզ կիր-
միչ իտի : Վէրդու մէ երկիրնի պէշ չազ-
լարճնտա, էամէր չէհրէլի, գուրու վի-
ճուտու վէ սինիրլի պիր տէլլպանը օ-
լուպ, էն քիւչիւք պիր հարէքէթինտէն
տախի թիզ վէ թիթիզ մէչրէպ օլտու-
ղու ֆէնմ օլտանագտա իտի, վէ մէր-
դում, օլ պիր թագըմ պիր տագըզ պիր
հէրտէ բահաթ սուրամարդլարլընտան,
էն քիւչիւք սէպէպլէր իլէ տախի տա-
յիմու հարէքէթ իւզրէ պուլունմագտա,
վէ պիր իշ պուլանաըզլարճնտա ճան-
լարը սրգըմագլըշ տուչու վէ թապիա-
թընա մալիք պուլունարագ, պէյն էլ է-
հալի միւթ քուրաք սըֆաթընը ալմագտա
օլտնլարտան պիրիսի օլմագլին, դաննի-
տէրուին քի, սյնի վագըթտա օն հէրտէ

հազրը պուլունմագտա, վէ սյնի տէ-
ֆատա իքի մէսէլէյի, Եանի հարէքէթի
տայիմիսէ իլէ հէր հէրտէ մէվճուտիսէթի,
պիրլիքտէ հալ իլլէմէքտէ իտի :

Վասթ էօյլէնտէն սօնրա իքիսի վուր-
մագտա օլուպ, վէ Վ՝ սը Վիւսլալ իտէ
չէֆֆագ վագթի հաթագընտան չըզա-
րագ (չիւնրի կիճէլէրի անճագ տէօրթ
պէշ սասթ ուեուչուգտա իտի), վէ հա-
հա հիւրիսէհէրէք, վէ հախօտ աթ իլէ
կիտէրէք, ֆարիսին հէման նրաֆընը տօ-
լաշմըշ կէրիլ, վէ մասամարնըն հա-
թագ օտատընա կիրախքտէ, մէրդու մէ-
նիս պէսլէմէլէրինտէն պիրիսինի օրատա
հազրէ պուլունչ իտի :

— Ե՛յ ճանրմ, նո՞ւ եաքաը պագալըմ
մատամ, կէզմէքտէն կէրի տէօնու՞մ մի,
կիլինտի՞ մի, հազը՞ք մը տըր, տէտի մէր-
ղու մէրդու մէ պէսլէմէնէ, միւթատըն-
տան պուլունան քէսիք սէս իլէ վէ աճէլէ
աճէլէ սէօյլէհէրէք :

— Խայր էֆէնտիմ, մատամ մարքիզ
տիշարը չըզմատը, տէտի Վիլլ նամ պէս-
լէմէ գըզ :

— Վ՛ճայիպ, նո՞ւ սէօյլէեօրսուն, պու-
սասլահ մատամ սասթ օն պիրտէ տիչա-
րը չը՞զմատը մը :

— Խայր էֆէնտիմ, չըզմատը, չիւն-
քի հաթագընտան էօյլէտէն հարըմ սա-
աթ սօնրա չըզաը :

— Ես՛, պիրլիմ եօլճուլուզ պու-
կիւն տախի կէրի դալտը աէսէնէ, տէ-
տի Վ՝ սը Վիւսլալ, սասլըրսըզլըպ իւզ-
րէ աեազընը հէրէ վուրարագ :

Պատէհու թէքրարէն քէլապէ ազագ
իլէ. — Պարի հիշ տէյիլ իտէ էլպիսէսի-
նի տախի կիլլէմէտի մի :

— Խայր, էֆէնտիմ, խայր մատամ

հալէ ա կիճէլիք էլպիսէսի իլէ օթուր-
մագտա տըր, վէ պանա տիշարը չըդա-
ճաղլնա տայիր հիշ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ
տիր :

— Նէ՞րէտէ տիր, տէյի պաղըրտը Մ.
տը Լիւսվալ անաղընը եէրէ վուրարագ,
նէ՞րէտէ տիր :

— Պաղչէյէ նաղըր օլան քէնտի քիւ-
չիւք սալօնուստա տըր, էֆէնտիմ :

Չէնտ տաղըդա սօնրա Մ. տը Լիւս-
վալ, կէվչէքլիքլէ դօլթուղու տէրուսին-
տէ եաներվմը օլան թէնպէլին օտաքն-
տան շամաթա իլէ իչէրի կիրմիշ իսէտէ,
մէրգու մէ թէնսլէլ պուրուսուղու հալ-
տէն աշուրի մէրվէպէտէ հազ իթմիշ
օլմաղին, իչէրի կիրէնին քիմ օլտուղու-
նու կէօրմէք իւղրէ պաշընը տախի կօ-
ղարը դսլաղըրմամը իտի :

— Սահիհէն, Յլօրանա, արթըդ պու-
չէքլիւր տէրա տէյի տիր, սէտի Մ.
տը Լիւսվալ :

— Նէ՞ իմիշ օէֆէնտիմ, տէյի սիւալ
իյէտի մէրգու մէ, պայիլըն պիւ, հալ իլէ
վէ եէրինտէն գըմըլտանմաղըդան պաշ-
դա, կէօլլէրլինի տախի տայիմա պաղչէ-
իէ տիրմիշ օլտուղու հալտէ :

— Նէ՞ օլմաղ, կիւեա էօյլէտէն իքի
սաաթ սօնրա պիրլիքտէ տիշարը չըդա-
ճաղըմըդ պիրմէյ իտինիզ կիպի, պիր-
տէ տուրուպտա սիւալ մը իտէրսլինիզ :

— Իյի էմմա, պու կիւն հալա բէք
սըճագ տըր :

— Արապանըզ հաղըր պէքլէմէքտէ
տիր :

— Քէհի՞ դտմէթ, պարի էմր իտի-
նիդտէ աթլարը չըգարարագ իչէրի շէք-
սինլէր, զիրա պու կիւն պէնի Յըսըրա
սուլթան տախի իթսէլէր եէրիմտէն գը-
մըլտանմաղ իսթէմէք :

— Ղարի՞պ հալ, պու կիւնտէ պո՞ւ
մու չըգար մէյտանէ, Լաքին, պիրլիք-
տէ տիշարը չըգամաղըղըմըն էլլէմիյ-
նէթինի պիրլիքտէնիզ : վէ պու սապան
վաղիֆէնիդի թանրեարագ չըգամմը օլ-
մանըզ իսէ, իչէ տահա գիեատէ պիր էլ-
ղէմիյնէթ քէսպ իթտիրմիշ տիր :

— Պաշըմը եաթըրգտան դալարմա-
եա պիլէ դատըրէ օլամաալմ :

— Պարի, հիշ տէյիլ իսէ շարուգ
րուպանըդը կիլինիզ :

— Աման, էֆէնտիմ, պու պապտէ
խարար իթմէյնիզ :

— Լաքին Յլօրանա, լաթիֆէյի պէր
թարաֆ իտէլիմ :

— Նա՞սըլ լաթիֆէ, սաղրուստնա
սէօյլէճօրում :

— Յլօրանա, թէքրարէն սէօյլէրիմ,
հայտէ, շարուգ. զիրա, ալմաղըմըզ
չէյլէր բէք միւղթաղի տիրլէր. պիրլիք-
սինիզ քի եէկէնիմն ճէնէդի տիրլիսպ
պիրթմէլի տիր. վէ էկէր շո, սիզին ինա-
նըլմազ տէրէճէտէ օլան մաղիֆէսիլլի-
նիլիզ վէ թէնպէլլիլինիզ օլմասա իտի,
պուստան պիր հաֆթա էվլէլ սլըմը
պիրթմիշ օլմաղ իտի :

— Պագսանաեքըզ էֆէնտիմ, պէնիմ
էօյլէ տիւքքեան տիւքքեան կէդիպ, կօ-
ղարը չըգըպ աշաղը ինմէյէ, վէ սաաթ-
լարնա անագտա պէքլէմէյէ վաղթիմ օլ-
մաաղըզ շէօյլէ տուրսուն, թէֆէքքիւ-
րի պիլէ պանա տէհչէթ վիրմէքտէ տիր-
սիզլին տախի տույուլարմըզ բէք եէ-
րինտէ տիր, էյի վէ զարիֆ շէյլէրի բէք
պիա թանըրսընըլ. իմտի, բէճա իտէ-
րիմ, քէնտիլինիզ կիտիպ մէգքիւր ճէնէզ
իչինի պիրթիլլինիզ :

— Իսլետա՞ ալիմ, մատամ, հէնուզ

օն եւտի եաշրնատ իբէն պու մէրթէպէ
 թէնպէսլինինիզ, հէմ աերպ տրը, վէ
 հէմոտ բէք թէաճճիւպէ շաեան պիր իւ-
 լէթ սահըլաճաղընտան, եարըն կիտիպ
 սոգթօր կասթէրինիտէն օլ պապտէ պիր
 իլաճ իսթէմէք նիլէթինտէյիմ:

— Թա՛մամ, սոգըրուսու պու ազլը-
 նըգա հիշ տիլէճէք եօզ սուր, աէտի
 Ֆլորանս կիւլէրէք: Մէրգուս մոգթօր
 աօսթուսուզ բէք զէքի պիր զաթ օլտու-
 ղունասան, կիտիպ մուալէճէ իսթէմէնիզ
 ազ կիւլէճէք պիր շէյ օլմանաճազ տրը:

— Մատամ, պու սէօյլէտիկիմի լա-
 թիֆէ զանն իթմէյինիզ. սահիհէն էօյլէ
 եարաճաղըմ, շիւնքի տիւշար օլտու-
 ղունուզ աղըլտան խարիճ օլան թէն-
 պէսլէք վէ կէվէքիք իլէթինտէն դուր-
 թուլմանըլիլին մէզքիւր թարիղի թութ-
 մազըլգա մէճպուր պուլունմաղտանըմ:

— Աէն զանն իտէրիմ քի շէքտիլինիզ
 զահմէթ ոչօշա կիտէճէք, վէ պէնիմ իլ-
 լէթիմտէ կիսէ պէնտէ պաղք գալաճազ
 տրը. վէ պունուս իսպաթըտոս միւշքիլ
 պիր շէյ տէյիլ տիր. զիրա, տահա շիւմ
 տի, սիզին կէլմէնիլտէն էվլէլ, պիւ-
 մէզտիլինիզ նէ տէրէճէ սէատթի հալ,
 վէ ըահաթը պալ իւղըն պուլունմաղտա
 իտիմ. շէօյլէ քի, շուրաճըլտա օթուր-
 տուղում հալտէ. սայքի կէօրմէքսիլին
 էթրաֆընը թէմաշա իլլէմէքտէ օլուզ,
 շու սուլարըն շաղըլթընըր իշիթմէքաէ,
 վէ ֆիլքըրիի եօրմազ իսթէմէտիկիմտէն,
 հիշ պիր շէյ տիւշիւնմէքտէ տախի տէյիլ
 խոյմ:

— Պունու պէօյլէճէ իգրար իթմէք-
 իլլէ ճէսարէթ իտէ՛րսլինիզ:

— Հա՛յ հայ, նիշիւն իթմէճէճէկիմ:

— Խայր, խայր, բույն զէմինտէ սիզին

կիպի թէնպէլ պիր տահա վար իտուկինէ
 զաթան ինանամամ:

— Յազաթ, եէկէնինիզ Միշէլին
 տախի պէնիմ կիպի թէնպէլ օլտու-
 ղուն, պանս պիր զաշ տէֆա քէտախիզ
 սէօյլէմիշտիլինիզ տիր. վէ էվլէնէլտէն
 պէրու պիր տէֆա կէլիպ պիզի կէօրմէ-
 մէսլինին տախի, մէզքիւր հալինտէն նէ-
 շէթ իթմիշ օլմաըր իթիմալտէն տէյիլ
 մի տիր:

— Վազաս հազընըզ վար տրը, իքի-
 նիզ տախի թէնպէլլէքտէ պիր պիլընիլտէն
 կէրի զալմազտո տէյիլսինիզ, Վաքին,
 Ֆլորանս, լաթիֆէ իսթէմէզ, եէմին վէ-
 բրիմ սիլլէ, հայտէյինիզ, կիտիպ շու-
 էլպիտէնիլ կիլինինիզ քի տիշարք շը-
 գալըմ:

— Աղիղիմ Ալէքսանուր, պէն տախի
 քէնտի թարաֆըմտան սիլլէ եէմին վէ-
 բրիլմ. կիտիպ հալընըղճա շու ճէհէզ
 քէնֆիլէթիլին սիզ պիթիլըրինիզ. վէ իշիթ
 սէօյլտէ վէրբիլմ սիլլէ քի, ախշամ պիր-
 վէքտէ աշըզ ֆայթօն իլէ Պօս տը Պու-
 լօնեքիս կէզմէյէ շըգարըմ: Մալիւմ ես
 կիճէ վազթի տիւնէք օլաճաղընտան,
 թօալէթ եարմաղըլգա շօղլուզ հաճաթ
 օլմանըպ, եաղընըզ շարգամ իլէ ման-
 թօմու կիլմէքիք զահմէթիլին շէքմէք-
 լիլիմ իզթիլա իտէճէք տիր:

— Նէ՛ սէօյլէեօրաունուզ այ էֆէն-
 ալմ, պու կիւն մատամ Աէն իրինին
 միւսաֆիր գապուլ իտէճէյի կիւն տիւր
 մէրգումէ իքի տէֆա սիզի կէօրմէյէ կէլ-
 միշ տիր. սիզ իտէ հալէա օնուն խանէսի-
 նէ աեազ պիլէ սլամամըլտընըզ տրը. էլ-
 պէթթէ արթըզ պու ախշամ պէնիմէ
 պիրվէքտէ կէլէրէք պէնի մէմնուն իտէ-
 ճէքսինիզ տիր:

— Կլիմանէք զուշանմա՛գ մը, իւայր
էֆէնտիմ, պէն օլ զահմէթի չէքէմէմ:

— Մատամ, մատտէ էյլէնմէքտէ հա-
խօտ թանճիլ օրու պ օսանմազլըգտա օլ-
մահերպ, իլլա, ճէմիյեթէթէ այլա պիր
պօրճ էտա իթմէքլիքտէն իպարէթ պու-
լունմաղին, պու կիւն մատամ Սէն-Գրի-
նին խանէսինէ կիթմէնիլ իգթիզա իթ-
մէքտէ տիր:

— Ճէմիյեթճէ պօրճ իֆասը պէնիմ
վաղիֆէմտէն օլմատըը կիպի, մէղբեր
պօրճու իֆա խորպ իթմէմէքլիյիմ տախի
ճէմիյեթին վաղիֆէսինտէն տէյլ տիր:
Պէն պու ալէմտէն պըդըշըմ տըր . մա-
տամ Սէն-Գրիմին խանէսինէ կիթմէմ
վէստէլամ:

— Կիտէճէքսինիլ:

— Խայր, կիթմէյեթէկիմ . վէ պիր
տէֆա պիր շէյ իչին եօզ տէտիմ մի,
արթըզ օլ պապտէ եօրուլմազ պիհուտէ
զահմէթ չէքմէք տիմէք տիր:

— Եա՛, էօյլէ՛ մի, մատամ:

— Աղիղիմ, չօզ տէֆա սիղէ սէօյ-
լէմիշիմ տիր . պէն մանասթըըը թէրք
իտէրէք էվլէնտիմ իսէ, մազսէտիմ տէ-
յիլ պաշգա պիր շէյտէն, իլլա իսթէտիկիմ
գատար ուեումազ, ճանըմին իսթէտիկի
վազըթ հաթադտան գալգմազ, ասլա
տէրս արմամազ, պօշ օթուրմազլըգըն
ղէվզ ու սէֆասընը չըգարմազ, վէ նի-
հայէթ քէնտիմէ քէնտիմ հիւքմ իտէրէք
քէյֆիմճէ պիր էօիլը կէչիթմէքլիքտէն
իպարէթ պուլունմուշ տուր:

— Լաքին, մատամ, պու եօլտա
սէօյլէմէք վէ տիւշիւնմէքլիք սիղէ հա-
գըշմահերպ, իլլա պիր չօճուղա, վէ
հաթթա տիւլազը պօզուղ պիր չօճուղա
հազըըը շէյ տիր:

— Վարօրն էօյլէ օլտուն, օ տախի
վազիֆէմտէն խարին:

— Էյվա՛ն, վախինիլ պուլունման զաթ
սիղին պու թապիաթտա օլմանըըը պա-
նա էվլէլինտէն իսպէր վէրմիշ իտի-
հայը՛Ք քի իթիմատ իթմէտի իտիմ: լա-
քին, պու ախլազտա պիրիտի պուլու-
նասպլիմէսինի տախի գաթման խաթրու-
տան կէչիթմէմիշ իտիմ: Վէ պէն քէն-
տի քէնտիմէ, պու մէրթէպէ թէնպէլիք
վէ կէվլէքլիյին սէպէպի պաշգա շէյ օլ-
մահերպ, իլլա մանասթըըըա էօմր եխղիւն-
տէն դուհուրա կէլմիշ օլան պիր օսանճ
իլէ պիր էսէրի թէնէֆֆիւրէ համլ իթ-
մէքտէ, վէ էլպէթթէ օն ալթըր հաշըն-
սա օլան պիր կէնճ գըզ, պիր տէֆա
մանասթըըտան գուրթուլուպ տիւնեանը
կէօրտիւկիւնտէ, ճէմիյեթէթէ տայիր օ-
լան պօրճ վէ ղէվզ ու սէֆա իլէ, էվճի-
մէնիլք տուլղուտունու հիսս իտէճէք, վէ
եօլճուլուզ հէվլէսի իլէ թէնպէլիյինէ
զալէպէ իլլէյեթէք, վէ . . . տէմիլ իտիմ:

— Էվլէթ, էֆէնտիմ սահիհ տիր,
տէտի մատամ տը Վուսվալ պիր իսթի-
նան իւղրէ գօճասընը քէլամընը գաթ
իտէրէք, էվլէթ, տիւնեանըն տէօրթտէ
իւշ գըմընը հէնուզ կէղիպ տօլաշմամըշ
օլմազլըղընը պէհանէսինի մէյտանէ ա-
թարազ . թա նիքեահըմըըն ֆէրասար
կիւնիւնտէն եօլճուլուզ թէքլիֆի պար-
պարըըընը իրթիքեապ իթտիւնիլ:

— Լաքին, մատամ, եօլճուլուզլար . . .

— Օ՛Ք, այ էֆէնտիմ, շու եօլճու-
լուզ լազըրտըրնտան ֆէրապաթ կէլի-
նիլ, ղիրա լաֆըընը տախի իշիթտիքճէ
իւղէրիմտէ պիր տիարէմէք էսէրի հիսս
իթմէքտէյիմ, Եօլճուլուզ մու, աման
հա Ռէպպ, եօլճուլուզ մու, Պու ալէմ:

տէ օնտանտա գիեանտէ Եօրզուհուրու գլխի
 րիճի պիւր շէյ վա՞ր մը տըր : Կիճէլէրի
 արապալար տէրուհինտէ կէշիւրմէյի , վէ
 եախօտ լօգանթալարտա գալմալը . սէ-
 պէ՞պ . չիւնքի , կիտիպ ֆիլանն եա ֆա-
 լանն մէմլէքէթինն նազլ օլուհանն կիւ-
 զէլիքէրիհի կէօրէճէք իմիշիլ . վէ Եօլ-
 արտա մէրազըմըը թանրիք իտէճէք
 օլան շէյէր հազընտա հայրան օրաճազ
 իմիշիլ : Պազընը , էֆէնտիմ , նաօըլ . քի
 զաթէնրէճա իյլէմիշիմ տիր , թէքրարէն
 րէճա վէ նիեաղ իտէրիմ , շու Եօճուրու
 լազըրօրընը պիր տանա լլսանընըգա
 ալմաեընը , չիւնքի պանա տէշէթ վիր-
 մէքտէ տիր :

— Ա՛հ , մատամ , էկէր էվէլինտէն
 ֆէհմ իտէպիմիշ օլա իտիմ . . .
 Անլատըմ , մատամ տը լիւսվալ օլմազ
 իգպալինէ նայիլ օլմաեաճադտըմ .

— Խա՛յր , էօյլէ տէյիլ , սիղի քէն-
 տիտէ գէվճէլլիէ ալմազըլ պտիթըըլը-
 զընա տիւշար օլմաեաճազտըմ , տիմէլի-
 սինիլ :

— Տօրուսու , նիքեհարմըգտանն ան-
 ճազ ալթը ալ սօնրա , իզհար իթտիկի-
 նիլ շու մուսալէլլի նազիքեհաննիիգէ
 հիշ սէօզ իսթէմէլ :

— Իյի եա , ալ էֆէնտիմ , սիղտէ ա-
 տամըն զանընը պաշընա սըշարթաըրըր-
 օընըլ . տէյէգիլլիրիմ քի , ճիհանտէ պէ-
 նիմ կիպի իգպալի պօզուր պիր ստամ
 տահա եօզ սուր . զիրա , արթըլ սապրէ
 թագաթըմ գալմատը , բաթլամազ տէրի-
 ճէսինէ կէլտիմ :

— Հայտէլինիլ պագալըմ , լաքին
 էկէր բաթլարաանըլ տախի , սէսպիլճէ
 բաթլամալըսընըլ . չիւնքի մալիւմ եա ,
 զաթէն շամաթատան հօշլանմամ :

— Չօղ իյի , մատամ , իշթէ սիղէ «ե-
 ճէլէ խապլը վէրիրիմ քի , խաննի իշ-
 լէրինէ պագմաղըլ գատընրարըն վաղի-
 ֆէսինտէն օլուղու հալտէ , գալման շու
 վաղիֆէնիլլի թանըմազտա տէյլլսինիլ .
 շէօյլէ քի , էկէր պէնտէ օլմաեաճազ օլ-
 սամ , պիլմէմ խաննիլղ «նէ՞ հայ քէսպ
 իտէճէք տիր :

— Եֆէնտիմ , պու խուսուս վէքիլ-
 խարճընըգա տյիտ տիր . պուհանտա
 գաթիլ նազար սիղտէ իքի քիշի չալըշ-
 դանըղը դատար շարշանըլըվար տըր .
 վէ թապիլաթիլլէ մէյքիւր խաստէնիլղտէ
 պիր շէյէ իսթիմալ իթմէլիսինիլ :

— Մատամ , շուհու տախի քէ՛ լալ-
 ԼԵԼԵԼ սիղէ պիրիրիմ քի , գաթէն գէվզ
 ու սէֆա իւղը իմրարը էօմր իյլէմէք
 արգու . վէ խէեալաթընտա կէզմէքտէ օլ-
 տուղուսանն , քիւրրէյի արգըն տիլ-
 գաթ վէ մէրազա շտեան գըթալարընը
 կէօրմէքլլիլ , էվէնտիլտէն սօնրաեա
 սաղլամըշ իտիմ , չիւնքի , քէնտի քէն-
 տիտէ , եալընըճա Եօճուրու գլխի
 մէքտէն իտէ , պիր տիլպէր ալդատաշ
 իլէ պիրլէքտէ կէզէրէք , զուհուրա կէ-
 լէպիլէճէք Եօրզուհուրուլարա , վուղու-
 աթլարա վէ հաթթա թէշիլքէլէրէ աա-
 խի , պիր սուրէթի մէրտանէկիտէ պիր-
 լիքտէ հիսթմէնա օլմաղըլ արղու վէ
 նիեթթինտէ սուրուսմաղտա իտիմ :

— Արապահա Ալլա՛ն , տէյէրէք քէն-
 տու քէնտուլէ սէօյլէնտի Ֆլօրանն կիւ-
 զիլ կէօյլէրինի գալաըրարաղ , պուսու-
 տա պէօյլէ աշէքեար սուրէթտէ իլլրա-
 րէ ճէսարէթ իթմէք օլմալմուսու-
 մուշ :

— Նէ՛ պիլիլք իգպալ տըր , տէր
 իտիմ , տէտի Մ . տը լիւսվալ , տէրտի

տէրունիստէն թահրիք օլունարագ, էվ-
վէթ, նէ՛ պիւշիք ի պպու տրի էօյլէ
չսահանը ի թիւս օլան մահէլլէրի, մէսէ-
լա Մըսրըր . . . կէղիպ տօլայմաղ :

- Մըսրըր՝ մի :
- Էվվէթ, թիւրքիսյը :
- Հաֆը՛դ Ալլահ, թիւրքիսյը՝ մը :
- Էվվէթ, վէ հաթթա, հայը՛ֆ :

էկէր ինկալստէն կէչիրտիկիմ գատըն-
լարտան պիրիսի օլումու շլա խոնիդ
Գազգասիանը տախի կէզէր իտիք :

Նէ՛, Գազգասիանը մը, տէյի պաղրը-
արը Յօլթանս, արթըզ պու տէֆա գալ-
գըպ օթուրարագ, չիւնքի օլ անէ գա-
տար, գօճասընըն սէօյլտիկի մէմալիք
իսիմէրինի իշիթտիքճէ պուլունտուզու
դօլթուզուն իւզէրինտէն կալաչ կալաչ
պէլլինի հօչարը գալարբմագաա խաի,
վէ մէկէրչի պու նիկէթիկիկին ինրասը
միւմքի՞ն մի սիր, Գազգասիա՞ մը, տէ-
աի խէվթ ու հիրասլա նաչիք էլէրինի
պիրպիրինէ պազլանարագ :

— Աճայիպ, նէ՛ վար արը, մէկէրչի
լէյաի Աթանհըր վէ Բլէզանս տիւչէսա-
սը վէ սայիր նիչէ գատընլար պու հօլ-
տա հօլճուլուզլար կա՛րմամընլար մը
արը :

— Գազգասիա՞ մը, անըմլին կազը-
սընտա պունտուն տախի վար օլտուղուն
հիչ տիւչիւնմէմիչ խաիմ, վէ Մէրիէմա-
նէ քիլիւնսիստէ էլլիմի էլլինիզ վարէրէք
պիր սուրէթի սատտիլաննէտէ վէ էմի-
յէթի քիտիլլէ իւլլէ նիքեանլանսուլլում-
տա, էօյլէ պիր նիլէթի խաֆիլէյէ խըռ-
մէթ իթմէքսէ օլտուղունուզու գաթման
խաթրբմտան կէչիրմէմիչ խաիմ. հայը՛ֆ
քի, պու մէրթէպէտէ թաչ հիւրէքլի օ-
լուպ, վէ պու տէրէճէ պէնիլք իտուա-

սրտա կէզմէք թուպիթընա մայիք
պուլունտուղունուզու. անճազ չիւտի
ֆարզ իթմիչիմ տիր :

Մէրգումէ իթնալլ զատըն պունլա-
րը սէօյլտիքսէն սօնրա, — Գազգասիա՞
մը — տէյի թէքէրրիւր խտէրէք, թէք-
րարէն գօլթուզու իւզէրինէ եան կէլի
վէրմիչ տիր :

— Հայը՛ֆ, պիրիբիմ քի սիզ, տէսի
Մ. ար Ալուպալ իզհարը էլէմ իւլլէ,
քէնտի գօճալարընըն էն քիւչիւք
պիր արգու վէ թէքլիֆինի դատու վէ
ինրա իտէպլլէն գատընլարտան տէլի-
սինիպ :

— Գիւչիւք պիր թէք իֆինիլլի ին-
րա՞ մը իթմէք, իլի կա, այ էֆէնտիմ,
ուլում ու ֆիւնունա տայիր մայիւմաթ-
լար խոնմէքլիք մէրագ վէ նիլէթիլլէ
պարատան գալղըպտա, թա՞ Աֆրիգա-
տա վազը թօմպուղլում շէրինէ կիթ-
մէք, վէ կախօտ Պահրի-միւնճէմիտի
տօլաչմաղլըք թէքլիֆինիլլատէ գապուլ
օլունուր մէվատտէ՞ն մի տիր :

— Մասամ, տէսի Մ. ար Ալուպալ
հիտտէթ իլէ զէվճէսինիկն հարաք՛աթընա
գարչըլլպ մէգալաթը սիթէմամիլ իսթի-
մալլիլէ, մէչուր պիր րէսամըն ճէսու-
րի զէվճէսի օլան մատամ Պիար նամ
գատըն, քէնտի գօճասըչլա պերասլէր :
վէ հէմտէ քէմալի հօչնուտի իլէ, Մի-
մալի դութպ, էվվէթ Միմալի-գութպ
թարաֆլարընա հօլճուլուզ իթմէմիչ
մի տիր :

— Խիթտիմ, էֆէնտիմ, իշիթտիմ,
էլվէրիր արթըզ. տօղրուտու չօգ ֆէնա
վէ չօգ աղըլըզ պիր ատամ իմիչսինիպ :

- Մասամ՛մ :
- Եա՛ Բէպպիմ, սէն սապըրըզ վէր :

լոյն եա ալ էֆէնտիմ, սիւլին բիշինիլտէն պիբ թութան վա՞ր մը տըր, Մտտամ քի եօլճուլուզ նարի աշգըլա եանմողտա-սընըզ, վէ մատամ քի բահաթըլզ սիւլի բահաթըլզ իթմէքտէ տիբ կիտիմիզ, Կաժ գատիսեը վէ Նիմալի-գութպու կէզինիլ տօլաշընըզ, պու եօլճուլուզոճուզոճու իքիմիլ հագգընտա տախի խայըրը օլաճաղընտա շիւբճէ եօզ տուբ. չիւնքի սէն պէնիմ ազըլտան խարիճ կէվէքըլիք վէ թէնպէլլիլիմի կէօրտիքճէ տիւչարը էլէմ օլմագտան գուրթուլուպ, վէ պէն տախի սիլին պիբ եէրտէ տուրմագոր-գըն Նէմ սայիրէլէր թահիլ խիպ, վէ հէմտէ պէնիմ սինիլէրիմէ թօղուճմագ-ըղընըղտան ազատէ գըլընիըլ օլաճաղըն պիւնտէ երկիրմի տէֆա օտտան կիրիպ չըզմազըլգտան սէֆա տուլմագտա օլ-տուգտան պաշղա, սապահըն սասաթ պէ-չինտէ պէնի ուլպուճտան ունանտըրա-բազ, աթ իլէ կէզմէյէ կիթմէք, վէ եա-խօտ երիղմէքիք էօյրէնմէքիք մէքիէ-պինէ կէօթիւրմէք թէքիթիի իթմէք-չիլ խէեալինիլտէն կէչիրմէքտէսինիլ, շաթթա պիբ ալ ժիմնասթիլ էօյրէն-մէքըլիլ թէքիթիի կատար չըզը շմա-տընըզ մը: Ժիմնասթիլ գ մի. զանն ի-տէրիմ քի, սիլտէն պաշղա պէօյլէ պիբ շէն Ֆիքըրիմէ պիլէ կէթիլիբ պիբ ա-տամ եօզ տուբ: Իմտի, էֆէնտիմ, սի-լին եապանի թէքիթիլիլ, կիտիպ կէլմէլէրիիլ, կիւրիւլաիւնիւլ, բաթըր-թընըզ, տայիմի հարէքթիլէրիիլ, վէ տուրմագ ախիմէմէք պիլմէլ հալէրիիլ, պէնիմ թէնպէլլիլիմի սիլիլ վէրաիլի օ-սանճտան զիւտտէ պէնիմ օսանճըմը մուճիպ օլմագտա տըր. վէլ հասըլ, զանն իթմէլլիլիլ քի եալընըզ սիլին թէչէքքի

խտէճէք սէպէպէրիիլ վար տըր, իլա պէնիմ տախի թէչէքքիլէրիմ վար տըր. իմտի, տօղըրուու սէօյլէսիկիմիլ թագ-տիլտէ, պէն տախի քէնտի թարաֆըմ-տան պէեան խտէրիմ քի, պէնիմ պէօյլէ պիբ էօյրէ թէնճամիւլիմ դալմամըլ տըր. վէ էկէր պէօյլէ կիտէր խէ, թապիա-թիլլիլ տէրտիմիլիլ չէքէմէյէճէկիմ:

— Պու լազըրտըլարտան միւրատընըզ նէ՞ տիբ, մատամ:

— Էֆէնտիմ, շուճու անլաթմագ իս-թէրիմ քի, պիլիմ պու եօլտա պիբ պի-րիմիլին գալպիլիէ թօղանըպ, վէ պիբ-պիլիմիլին քէյֆիլիէ գարըշմագըլա դալ-գըլմամըլ, ատէթա պիբ պուաալալըզ տըր. սիլին քէնտիմիլիլ մախուս միղաճ վէ տուլըլուլընըզ վար տըր, վէ պէնիմ տէ պանա մախուս. իմտի, Ալուճ աշ-գընա օլտուճ, սէրպէսթճէ թարաֆէյն քէյֆիլիլ իւզըրէ, վէ ալէլ խուսուս բա-հաթ, տուրէթտէ խորաը էվգաթ իթմէք-լիլէ գարար վիլիլիմ:

— Մատամ, սահիճէն սէօյլէրիմ քի, սիլին պու դարալիլ նէլլիմտէն օլան հալէրիիլիլ թէնճճիւպ իթմէքտէյիմ, շալըֆ, նէ՞ զանն խտէրիիլ, մէկէրչի պէն քէնտի քէյֆիլի կէօրէ եաշա՞մամագ իլին մի էլլիլիմիլ տիբ:

— Մաշալլան, էֆէնտիմ, սիլին քէյ-ֆիլիլիլ գարըշա՞ն քիմ տիբ, հասըլ իս-թէր խտէնիլ էօյլէ եաշահապիլիլիլիլիլ. Ֆագաթ, պէնիտէ քէնտի քէյֆիլիլ պը-րագալալըսընըզ:

— Մատամ, պէնիմ քէյֆիլիլ սիլին ի-լէ պիլիլիլիլ եաշամագ իսթէր. վէ սի-լին իլէ էվլէնմէքտէն միւրատըրմ տախի անճագ պու խիլ. էօյլէ տէյլ՞ը մի, զանն խտէրիմ քի պու պապտէ հագգընտա վար

տրր . տիւնք տիր քի սիղ պանա ույմա-
լլարնրդ . էմմա իղհարը մուխալէ ֆէթ ի-
տէր իմիչսինիդ , օլ վագրթ պէնիմտէ ի-
ճապը իճրասընա պաղաճաղըմ շիւբհէսիդ
տիր :

— Եֆէնտիմ , պու սէօյլէտիկիսիդ
քեամ, պէն կիւլմէյէ շաեան տրր :

— Վա՛հ , վա՛հ , տէր Մ . սը Վիւս-
վայ գօրաքի կիւլէբէք , սահի՛ն մի սէօյ-
լէեօրսուուդ :

— Եվվէթ , էֆէնտիմ , սահի՛ն սէօյ-
լէեօրում :

— Տիմէք տիր քի , Վազանիսի պէլէ-
տիյէ կիւլմէյէ շաեան պիր շէլ տիր :

— Մնուն հազգընաա պիր շէյ սէօյ-
լէմէմ , հայ պու քի , պէօյլէ պիր միւ-
ճատէլէտէն տօլաեը հիւքիւմէթէ միւ-
ճանաթընրդ հազրգաթէն կիւլմէյէ շա-
եան օլաճազ տրր :

— Մատամ , շունու էօյրէնմէլիսինիդ
քի , շէրիւթըն աճքիւմընճա , պիր գա-
տըն տալիմա քէնտի դօճասընըն արգա-
սընտան կիթմէքլիյէ պօրճլու վէ մէճ-
պուրէ տիր :

— Վալլասալաեա տախի կիթմէքլիյէ
պօրճլու մու տուր :

— Էմիիյէթի հալ պուլուճանս եէր ի-
չին օլտուղու թազաիրտէ , մատամ , գօ-
ճասը իսթէտիկի եէրէ կէօթիւրմէյէ մէ-
ղուն տուր :

— Եֆէնտիմ , պէն չօղուգ լաթիֆէ
իթմէքլիյի սէվէնլէրտէն տէյիլիմ . լա-
քին , պու ճիւմէ իլէ տախի , շու Շէ-
րիաաթա միւրաճաթընրդ լաղըրտըսը
բէք պէհզիմէ կիթմէքտէ տիր :

— Մատամ . ճիտտ օլարագ վէ հէմտէ
բէք ճիտտ օլարագ սէօյլէմէքտէյիմ :

— Եվթէ սահի՛նէն կիւլմէյէ շաեան

օլմասըտա թամ էօյլէ օլմասընա մէպնի
տիր :

— Մատամ , սաղընընրդ քէնտիսինիդ
բէք չօղ գըղտըրմաեընրդ պէնի :

— Հարտէյինիդ պագալլամ , շու պէ-
նիմ կէօղիւմիւ . գօրգուտարագ պէնի Նի-
մալի-դութպա գատար կէօթիւրմէպիլի՛ր-
միսինիդ :

— Մայր , մատամ , պէնիմ նիյէթիմ
կէօղիւնիւղիւ գօրգութմազ տէյիլ տիր .
լաքին շուճու տէր իսթըր իթմէլիսինիդ
քի , գայիֆիլըք վագթի կէչիլ տիր . վէ
պէլքի սիղին իսաթընըտան կէչմէքտէ
տէյիլ իսէտէ , իսթէտիկիմ վագրթ եօլ-
ճուլուդա չըգաճաղըմ , վէ մէքքիւր վա-
զրթտա հէման եագլաշմագտա տրր . իմտի
հաղըրլանմագլըղա միւգթէտիրէ օլապի-
լէսինիդ իչին , սէքիլ կիւն էվվէ սիգէ
իսապէր վիրճէյիմ . վէ բօսթա աթլարը
կէլիպ գաբուեա տահանաթըլարընտա ,
սիգտէ իսթէր իսթէմէլ արապաեա պի-
նէճէքսինիդ :

— Ոլմասըղըթագտիրտէ , պէսպէլի
պիրտէ հիւքիւմէթ ատամը կէլիպ . եհ-
աինտէքի էմրի ալիլի իպրագ իլէ պէնի
իթաաթա տալէթ իտէճէք տիր , էօյլէ
տէյի՛լ մի էֆէնտիմ :

— Եվվէթ , մատամ , իսթէր իսէնիդ
սիլ կիւնէ կիւլմէքտէ օլուճուդ . Էվվէթ ,
հիւքիւմէթիւն էմրի իւգրէ պէնիմ ար-
գամտան կէլէճէքսինիդ . զիրա սիգտէ
պիլիրսինիդքի , նիքեանճա շէրալիթ բէք
մուգատտէս թութուլուս , վէ զիեատէ-
սիլլէ տիգպաթ ու իգատամ օլուճմագտ
տրր : Պուճաաթա գաթի շաղար , էչիլ
ըրդ պիր ատամին աուլղու , սէտտէթ վէ
բահաթընա , սիղին կիպի ախալը պօ-
ղուգ պիր չօճուղուճ մէրագ վէ ինասը-

նրն յայնպէս իմտիրիւմէյնճէկիտէ աշխրեհարարը :

— Պիր մերա՞ց մը , աճայիպ շէյ : Մէկէրճի ահը պ մը տըր , զօր իլէ տէյիլ կա , Խօշնուրգտան զօրգարըմ , վէ էն քիւչիւք պիր եօրդուկուգա տախի տա հանամամ . Իմտի սիւ , նագլի օլարագ սէօյէնմէքտէ օլան կէղիճի կէնուտի կիպի տիւնհաեը տօլաշմանա չըղտըղընըրգտա , պէնտէ արգանըղ սըրա կէլմէքլիյէ պօրճը՛ւմուեուում :

— Եվէթ , մատամ , վէ պէնտէ իւպաթընա դտտըրըմ քի . . . :

— Պագընըղ էֆէնտիմ , պէն միւճատէլէտէն հօշլանմամ . հէմտէ նէ լաղըմ աըր թէհի հէրտէ աղըղ եօրմագ , ուղուն սէօղիւն զըստար , սիլէ սէրանէթէն սէօյէրիմքի , տէյիլ պաշպա հէրէ , հաթթա պաշըմըղ ուճունտա օլան ՎէնԳըրուեա տախի կիտէճէք օլանըղ պէրապէր կէլմէյնճէկիմ . անլատըն՛ըղ մը իշթէ պուտուր պէնիմ սօն զարարըմ :

Յըրանս պուճու սէօյէտիքտէն սօնրա , զօլթուղուն իւզէրիտէ տանա ղիւեատէ ուղանը վէրտի , աեաղլարընը պիր պիլի իւզէրիսէ կէթիրտի , վէ էլէրիսի կէվէքլիք իւզրէ զօլթուղուն քէնարլարընա վաղ իտիպ , պաշընը արգաեա տօղրու պըրագտը , վէ բէք պիւլիւք պիր եօրդուն հալտէ օլուպտա բահաթ իտէճէք տիր կիպի , կէօյէրիսի տախի նիմ մէրիէպէ գաբատը :

— Մատամ , պու պէօյէ սէօքմէղ , պէն սիլին պու թահգիրամիլ սիւքիւթիլիլիլ թէհամիւլ իտէմէմ , տէտի Մ . աը լիւսիալ :

Հայպու քի Մ . աը լիւսիալըն սէօյէտիքլիլիլիլ զաթան Յըրանսա թէհասիր իմ

մէլիպ վէ մէրգուճէնին տիւնանընտան արթըղ պիր ճէվապալարամարըղընտան , դաթի իւմիտ օլտու , վէ բիւր հիտտէթ օլտուղու հալտէ օտտատան տիշարը չըղար :

Մ . աը լիւսիալ քէնտի իտտասաընտա սաֆլէթի իւզրէ պուլունմագտա իւտի . վէ մէրգուճ խօտպին , սատէտիւլ վէ սէյեանաթ տիլմանէսի օլմաղին , զէվճէսինին քէնտիսի կիպի պիլի տույղու վէ արդուեա մալիքէ օլմամասընա , վէ եախօտ հիշ տէյիլ իսէ քէնտուսինի էօյէ կէօթէրմէմէսինէ միւստատէ իթմէտիքտէն պաշպա , մանասթըրտան չըղմըջ օլան , վէ օն ալթըր եաշընտա պուլունան պիր էօքսիւղ զըղտա քէնտիլէ մախսուս միւրատըր դավի պուլաճաղընըր խաթընտան կէչիրմէտիլի կիպի , Խօշնուրգ իսիսի իշթիտիկիտէ մէրգուճէնին մէմնուսէ վէ մէսըուրէ օլանաղընա քէնտուքէնտույէ իսքեաթ օլմուշ օլմաղին , մէզքիւր թէքլիլիլի , նէղաքէթ իւզրէ էվլէնտիքտէն սօնրանա սաղլամըջ խոի :

Մ . աը լիւսիալ օլ պապտէ եանըլմըջ խոի . շէօյէ քի , քէնտի մանքէմէ քիւթիպինտէն մէրգուճէնին իսմ ու հալինի , եանի ղայէթ կիւզէլ , օն ալթըր եաշընտա կէնճ , էօքսիւղ պիր զըղ օլուպ , վէ պիր միլիօն ֆրանգտան զիեատէ սէրվէթէ մալիքէ օլտուղուն , վէ մէզքիւր վարանըն իսէ մէրգուճէնին վասիսի օլան միւթէպէր պիր սարրասֆ հանընտա պուլունարագ սէնէտէ սէքտէն պին ֆրանգ վաբիտաթ կէթիրմէքտէ պուլունտուղուն իշթիտիկիտէ , հէմ մէրգուճտան վէ հէմտէ Վլաճունտան թէչէքքիւր իլլէմիշ , վէ մէրգուճէնի կէօրտիւկիւնտէ իսէ , պէղայէթ տէրէճէտէ բէսէնտ իթմիշ , տիլտատէ օլմուշ , վէ քէնտի էօքիւ թէմլիսի , տիւ

վանէճէ էօյլէ պիր օն ալթը եաչընտա օւլան չօճուղուն, գալպի գումլարը իւղէրինէ վազ իլէ, մէրգումէ իլէ էվլէնմիչ, վէ Ֆէրտասը կիւնիւ քէնտի խէեալաթլարընըն մանվ օլտուգլարըն կէօրէրէք տիւչարը թէհայեիւր օլմուչ խտի վէ սատէալլիյինտէն նաչի, հուգուգ, թաճիգլիք, զօրգու, գուվլէթ վէ գանունու շէրիաթ, մէրգումէ ինատընտա գավի գալմագտա օլան դատընըն միւրատը իւղէրինէ թէէտիր իտէպիլէճէք տիր տէյի գանն իթմիչ խտի :

Մ. տը Վիւսվալ, Յլօրանսը թէրք իթտիքտէն աղանդ սօնրա, մէրգումէնին պէսլէմէսի օլան Վիգնամ գըզ, ալթիւսթ օլմուչ պիր հալ ու հէլիէթ իլէ սալօնտան իչէրի կիրէրէք հանըմնա :

- Վ՛հ մատամ, տէտի :
- Նէ՞ օ, նէ՞ վար տըր, մատամօղէլ :
- Աչաղեհա արապա իլէ պիր գատըն կէլմիչ տիր, վէ իամիտէ մատամ տէնֆրէվիլ տիր :
- Եա՛, վալանթին տիր էօյլէ իսէ, տէտի կէնճ գատըն հարէրէթիլ պիր սէօյլէյիլ իլէ, վէ թէաճիււպ ու սէվինճ իւղրէ, մէրգումէյի չօղաա՛ն պէրու կէօրմէմիչիտ տիր : իմտի, սէօյլէյիւիպ քի եօգարը կէլմին :

- Վ՛հ, մատամ, միւմքին տէյիլ տիր :
- Սէպէ՞պ :
- Մէրգումէ գատըն գաբուճուտան, դաթիլիլիլին պէսլէմէսինի սիււալ իթմիչ կէլիպ պանա խապէր վէրտիլէր : պէնտէ կիտիպ կէօրտիւմ մէրգումէնին քէնկի աթմըլ խտի, վէ պանա « մատամօղէլ, մատամահա թարաֆըման րէճա իթսէնիդտէ, աղանճը գահմէթ չէքէրէք աչա-

ղը ինտէ իյի օլուր, դիրա քէնտօւչէքէք իրթիլալը պիր սէօյլէյէճէ կիմ վար տըր : Ֆադաթ, քիմ օլտուգումու քէնտուսինէ սէօյլէյիւիլ, պանա մատամ տէնֆրէվիլ, վալանթին տէնֆրէվիլ, տէրլէր, տէտի :

Մատամօղէլ Վիգ լազըրտընը պիթիլիլ պիթիլմէլ, պիր օտա ուչաղը գաբուսունա վուրտուգտան սօնրա իչէրի կիրտի, վէ Յլօրանսա :

— Մատամ, մատամ տէնֆրէվիլ գապուլ իտէ՞րմիսինիլ տէլի սիւվալ իլէտի :

— Նա՛սըլ շէյ տիր պու, տէյի սիււալ իթտի Յլօրանս, քէնտի տօսթուունու հօգարը չըզըպ չըգմամաը հապընտա պիր պիրինէ մուղայիր խապէրլէր կէթիլմէտէսինիլ : նէ՞րտէ տիր, օրտա՞ մը տըր մատամ տէնֆրէվիլ :

- Եվլէթ, մատամ :
- Բէճա իտէրիմ, պուեուրուն իլէրի, տէտիքտէն սօնրա մատամ տը Վիւսվալ աեաղա գալգտը վէ մէրգումէյի գարը չը կիտէրէք էլլէրինի թուլուպ քէմալի սէվինճ իլէ գուճաղատը, վէ օտա տէրունինտէ հալընըճա գալտըրտը :

Բ .

Վալանթին տէնֆրէվիլ սիննճէ մատամ տը Վիւսվալաան իւչ եաչ պիւլիլիք օլուպ, վէ կիւղէլլիքտէ տախի բէք իլլերուտէ խտի իտէտէ, մէրգումէնին կիւղէլլիլ պաչգա սուրէթտէ իտի : Խանի, էսմէր չէնրէլի, դայիֆ օլմատըր հալտէինճէ վէ իրի պօյլու, սիեա՛ն վէ կիւղէլ

կէօզլիւ, ամէշի պագըշլը, վէ ուղուն վէ գարասաչը օլուպ, դըրմըղը աուտաղ-լարը իւղէրինտէ իոտ աղածըդ այլա թիւչէրի պուլունտուղու միսիլու, քի-րաղ ըէնկինտէ օլան պուրնու տէլիքէ-րինին էն քիւչիւք պիր կէօնիւլ րահաթ-սըղըղընա տիւչար օլուղունտա կանը-լըպ վէ օյնամասընտան, վէ քէնտի էշ-քեալընտա կէօրիւնէն աշուրի տէրէճէ գարարըղըղտան, էթ վար ու հարէքէ-թինին տինճլիլինտէն, վէ սէսինտէն հիսս օլունան էրքէք սէսինէ պէնպէր պաղը ալեամէթլէրտէն, ամէշի մէշրէպ վէ նարի աշգա միւպթէլա պիր կէնճ գա-արն օլուղու ֆէհմ օլունամագտա իտի :

Մէրգուճ, Ֆլօրանսը Սաղրէ-Քէօր մանտաթըընան թանըմագտա, վէ պէն-տի մահրէմիլիէթլէ մէրգուճէ պաղը պուլունամագտա իտի : Վալանթին էվ-լէնմէք իլին մանտաթըը, Ֆլօրանտան պիր սէնէ էվլէլ թէրք իթմիշ իտի իտէ-տէ, եինէ չօղ տէֆա կիտիպ մէրգուճէ իլէ օրտա կէօրիւշմիւշ իտի : լաքին, Ֆլօրանս, հէր նասըլ իտէ, Մ. տը Վիւս-վալ իլէ էվլէնմէսինտէն սպ էվլէլ Վա-լանթինի կէօրէմէտիկինտէն, միւնասէ-պէթէրի քէսիլմիշ իտի : Փաղաթ պու-ճիւմէ իլէ տախի, Վալանթին Ֆլօրանս հագըրնտա, պէսպէլի Փամիլիա գալէ-սիլլէ մէշղուլէ պուլունամագտա սըր տի-ճէրէք նատիրէն քէնտիսի մէրգուճէնին հալ ու խաթըըն սօրմագտա պուլուն-մուշ իտի : տիմէք տիր քի մէրգուճէ ի-քի տօսթլար սնճագ ալթը սյտան պէ-րու պիր պիրինի կէօրմէմիլլէր իտի :

Մասամ տը Վիւսվալ քէմալի մու-հապպէթ իւգրէ պուսէլէշտիքտէն սօն-րա, մէրգուճէնին լէհճէսինտէ տէրքեար

օլան սօլիունլուգ իլէ իլթիրասպը գալ-պինի կէօրալիւնտէն, տիւչարը էն-տիշէ վէ էլէմ օլարապ :

— Հաֆը՛ղ Ալլահ, նէ՞ օլուտ սանա Վալանթին, պէսլէմէ էվլէլա կէլտիկին-տէ սէնին եօղարը չըգամանաճաղըն պէհան իլէ, պէնիմ աշաղը ինմէքիլիմի-արղու իլլէտիկինի սէօյլէտիլտի, պիր-տէ աղըպինտէ օտատան իլէրի կիրտի-կինի կէօրալմ, նէ՞ վար տըր, տէլի սիւալ իլլէտի :

— Սուս օլ Ֆլօրանս սուս օլ, պէն քէնտիմի շաշըրտըմ, աղլըմ պաշըմաա հօզ տուր :

— Աման ալիղէմ, բէճա իտէրիմ սու-նա, սէօլէ, սէօյլէ, նէ՞ վար տըր, սէօյլէ գօրղութմա պէնի :

— Ֆլօրանս, պէնի պիւլիւք պիր պէ-լա վէ տէրտաէն գուրթարմազ իսթէ՛ր-միսին :

— Մաչալան, հիշ օլ պապաէ շիւր-նէ ճայի՞ղ մի տիր . մէկէրչի պիղ տօսթ տէնի՛լ միլիլ . էմնա, ալթը ալտան պէ-րու պէնի ունութմուշ իմիլսին, գարա-րը հօզ, սէօյլէ, սէօյլէ պաղալըմ նէ՞ վար տըր :

— Էվլէթ, գապահաթլլըմ, ու-նութտուճ սէնի, նանքէօրիւք իթտիմ սանա, Փաղաթ պու ճիւմէ իլէ եինէ սանա միւրաճաաթ իլլէտիմ :

— Իշթէ թաղսիրաթա գարըըըզ աֆլըզ պուլմանըն պիրինճի թարիղի-տէ պու տուր :

— Ֆլօրանս, Ֆլօրանս, տալիմա ախի հալտէ՞ սին :

— Իտի, չարուգ սէօյլէ պաղալըմ, էլինտէն կէլիր պիր շէ՛ց մի տիր :

— Ելալէթթէ պուրատա եաղը հաղ-
մազ իչին հօզգա դալէմ վար սըր :

— Հայ հայ , իչթէ թրաբէդանըն իւ-
զէրինտէ , պուեուրուն :

— Խայր , աղիգէմ , ընճա իտէրիմ
սանա , էկէր պէնիմ սէլամէթիմի իսթէր
իսէն , պէն սէօյէյէյիմ , սէն եաղ :

— Բէք իյի , լաքին քեազըսլարըն իւ-
զէրինտէ պէնիմ մարգամ վար սըր , աճէ-
պա զարաբը վա՞ր մը սըր :

— Խայր , մուղայիրի օլարապ Ֆայի-
տէսի պիլէ վար սըր , չիւնքի հաղըլա-
ճազ շէյ տէյիլ պէնիմ թարաֆրոման
պիրիսինէ , իլլա սէնին թարաֆընտան
պանա օլաճազ ալր :

— Լ՛յ , Վալանթին սէօյէ , սէօյէ ,
իչթէ սանա պէքլէմէքտէյիմ :

Մատամ տ'իւնֆրէվիլ (Վալանթին)
իղթիրապը տէրուսնտէն մաղլուպէ օլ-
տուզու հալտէ , վէ սէսի տախի թու-
թուլուչ պուլունտուզու թապսիրտէ ,
արատա պիր աուրարազ , շու ամթիաւ-
քիլէրի սէօյէտի :

« Տիւնքի կիւն կէչիրտիկիմիզ կիւզէլ վէ
ուզուն վազըթ էչին , ազիղէմ Վալանթին ,
քէնտիմի գիհատէսթալէ մեուտէ սատ իտէրիմ ,
վէ տիյէպիլիթիմ քի շարշեպէն կիւնքի էոմ
բիւմիւզտէն ճիչ պիւ խուսուտա կէրի գալմա-
մըչ տըր . իմտի , էկէր իօտպիւնիլիմէ վէ թա-
ճիզ լիլիմէ մազուր պուեուրուր իտէն , բա-
զար կիւնիւ տախի պիրիքտէ էյէնիլիմ » :

— Եյի էմնա , բազար կիւնիւ , տէյի
տիւչարը էնտիլէ օլարապ թէքէրրիւր իյ-
լէտի Ֆլօրանս :

Մատամ տ'իւնֆրէվիլ մէքթուպուսն
պագըսընա տէվամէ պաշլատըր :

« Էյէնէճէթիզն թէրթիպի , ենէ այնի
սուրէթտէ օլաճազ տըր :

— Թէրթիպ լուզէթ ինինս այլընս պիր
չիղիլի շէքիվէր , տէտի կէնճ դատըն ա-
ճը աճը կիւլլուսէյէյէք , պու պիր լա-
թիֆէ սիր , վէ ենիէ մէքթուպու եազ-
արմանա պաշլատըր :

« Թէրթիպուլուչ այնի սուրէթտէ օլաճազ
տըր . եանի սապանըն սաաթ օն պիրինտէ թա-
ամ իթմէք . սէնին կիւզէլ պաղլէտէ կէգմէք ,
պիրազ էլ ճիւնէրինէ շալըլմազ , մուզիզա շալ-
մազ , սեօհպէթ , վէ սաաթ ետիյէ դատարմու-
հապպէթ , պատէհու ախլամ թաաաթ , վէ պուշլար-
տան սոբրա տախի , հապիլի օլտուզու հալտէ ,
ալըք Ֆայիթմ քի Պոա տը Պուլսեքտա կէգմէք ,
վէ թապիւթիլէ ենէ տիւնքի կիպիտէ սաաթ
օնտա պէնի կէթիրիպ էվիմէ պըրազմազ օլա-
ճազ տըր :

« Պու մէքթուպուսն ճէվազընը , եա էվ-
վէթ վէ եաթոտ իսըր տիյէրէք վիրմէլիսն ,
լաքին , Բէք ԻՅԻ ճէվազընը վիրմէրէք . աղի-
զէմ պէնի մեսուտէ զըթազըրա զայրէթ իլլէ-
մէլիսն » : « ՅԼՕՐԱՆՍ »

— Աղիւշի պէնի մատուրէ էլլա՞րըն
շարլիւ էյէմէլիսն , աշիլ թէքէրրիւր իթ-
տի մատամ տը լիւսալայ հազար իքէն ,
պատէհու նիւ կիւլէրէք . — Վալանթին
պու պապալէ իզհար իթտիկին հարամազ-
լըզտան էլպէթտէ հօշլամտըն եա . շու
նազընը իթտիկին էյէնէնիսն թէրթի-
պաթը լազըրտըլարը , պիր թարաֆտան
արզուլարընը թանրիք իթտիքլէրի կիպի,
տիկէր թարաֆտան տախի էսէֆիմի մու-
ճիպ օլտուլար . ֆազաթ , զարաբը եօղ ,
մանեազընը իսթէմէնին վէ իճապ իտէն
թաղիլի իթմէնին վազթի շիմտի կէլիւր ,
չօզ ուզապտա տէյիլ տիր , օլ վազըլթ
պէնտէ սէնտէն ախը ինթիլգամ իտէ-
րիմ , Լ՛յ ճանըմ , պիթտի՞ մի մէքթու-
պուն :

— Պիթոսի, լաքին գարսթմար, իւս-
թիւնիւ պէնիմ խմիմէ եարմար, վէ
չիմտի տաղըդա կէշմէքսիդին էվիմէ
կէօնտէրմէչիսին :

Մասամ տը լիւսվար ատամ չարըր-
մագ նիյէթիլիլէ շան իթինի չէքմէք իւղ-
րէ իքէն, պիրտէն պիրէ Ֆիքրինէ պիր
չէյ կէլաիկինտէն տուրուր, վէ տաղտա-
ղայի տէրուն իւզրէ տօսթունա աէօնէ-
րէք :

— Վարանթին, էկէր կիւճէնմէդ իւ-
սէն սսնա պիր շէյ սէօյլէյէճէկիմ :

— Մէօյլէ պագարմ նէ՞ իմիլ :

— Եկէր եանըմադ իսէմ, պու մէք-
թուպուն մէալինտէն, պիրիսի օգու-
տուղունտա, պիր վաղըթման պէրու
չօգ կիւնլէր պիրլէքտէ կէչիւմիչիդ տիր
կիպի անլաեանադ տըր, էօյլէ տէչի՞լ մի :

— Եվլէթ, էօյլէ տիր, պաշտա պիր
տիչէճէչիմտէ վա՞ր մը տըր :

— Հա՛, իշթէ շունու սէօյլէմէք իւ-
թէրիմ քի, էկէր էմրի պասիրէթէ լիւ-
յէթ իտէճէք պիր մատտէ վար տըր, օ-
նուն իւղէրինէ տիւշիւնտէնիդ լիի օլուր-
չէօյլէ քի, կէրչի պէտպախթըղըմտան
դօճամ գաթան պօշ տուրու պտիյինէնմէդ
պիր ատամ օլուր, վէ կէրչի էվտէտէ հիշ
տուրտուղու եօգ տուր. լաքին, պու
ճիւմէ իլէ տախի, եանըմտան տախի
հիշ էքսիլմէմէնին հօլունու պուլտու-
ղունտան, կիւնտէ սէքիլ օն տէֆա կի-
տիպ կէլմէքտէ տիր. տիմէք տիր քի,
մաղալիս, գաղարա օլ պաստէ մէր-
գումուն շէհատէթի իգթիդա իտէճէք
օլա, սէնի հիշ պիր տէֆա պուրատա
կէօրմէտիկինի սէօյլէյէճէք տիր :

— Պու Ֆէնարը պէնիմ տախի խաթ-
ըմա կէլմիլ տիր, լաքին չի՞ չարէ, իքի

Ֆէնարըպտան էն քիւչիւնիւնիւ թէրճի
իթմէք ճարիլ տիր, ըճա իտէրիմ սէն
շու մէքթուպու վագրթ Ֆէվթ իթմէք-
սիզին, քէնտի ատամարընտան պիրի-
սիլլէ, եօգ, եօգ, օնարըն իսանընտան
լաղըրտը չըգմար ինթիմալտէն տիր.
Խմտի, բօսթա սանարընա պըրադտըր-
սանըղ տանա իիի օլուր. վէ հէմաէ եինս
վաղթինտէ մասէլլինէ եէթիլլի :

Մասամ տը լիւսվար չընդրարըր չէ-
քէր :

Օտա ուշագլարընտան պիրիտի իշիլի
կիրէր :

Մէրգումէ մէքթուպու վիրէճէք ի
քէն, նիլէթիինի թէպտիլ իտէրէք :

— Պարթիպթ օրատա՞ մը տըր, տէ-
յի մէրգումա սիւալ իտէր :

— Եվլէթ, մատամ, սուֆատա տըր :

— Կէօնտէր կէլսին եօղարը, խըտմէթեքար տիշարը չըգար :

— Յօրանա, նիլին պու իըտմէթ-
քեարը՞ կէօնտէրմէչիպտէ պաշտարը իւ-
թէտին տէյի, մատամ տէնֆրէվիլ սի-
ւալ իտէր :

— Մէրգում օղունադ եաղմադ պի-
լիր, վէ դանն իտէրիմ քի պիր ալ էշիլ
մէրագ արը. տիմէք տիր քի, սէն սու-
րատա պուլունտուղուն թագտիրտէ սէ-
նին իտմինէ մէքթուպ եաղմամ իւղէրինէ
մէրագ իտէճէկի ինթիմալտէն տիր. հալ
պու քի չաղըրթարըմ ուշագ նէ եաղ-
մադ պիլիր վէ նէտէ օղունադ, էպլէնին
պիրիսի տիր. էարարընըա վագրթ օլ-
մագըղա չըղըշանադը դօրղուսու եօգ
տուր :

— Հաղըն վար տըր Յօրանա, քէք
չօգ հաղըն վար տըր, Պէնիմ աղըմ
պաշըմտա օլմտարընտան, հիշ օրատընը
տիւշիւնէմէտիտիմ :

տէն հաշար տէօքէրէք, վէ տօսթու- նուն պօյնունա տիւշէրէք:

— Վալանթին, եէմին վէրրիմ սա- նա, գալպինի թէսքին իլէ, տէտի կէնճ գատրն մէրդումէնին իղթիրապը դալ- պինէ հիսսէմէնտ օլարադ, սէօյլէ, հէմ- տէ քէմալի էմնիյէթ իւզրէ աէրտի տէ- րունինի սէօյլէ պանա. զիրա, հիշ տէ- յիլ իսէ պիր տօսթունա իՓշայի էսրար իտէրէք պիրազ թէսէլի պուլմաշ օ- լուրսուն:

— Պիւթիւն իւմիտիմ սէնին մու- հապպէթին իւզէրինտէ տիր: Եվվէթ, Յլօրանս, սէնին պէնի սէվօտիկինի պի- լիրիմ վէ ինանրքըմ, վէ իշթէ պանա, էսրարըմ բէրտէսինի աշմազըդաա դու- հուրա կէլմէքտէ օլան կիւճիլիւ եհն- մէքլէք իշին իգթիզա իտէն գուվլէթի պատշ իլյէյէն, անճադ օլ պապտէ աէր- քէնար պուլունան էմնիյէթիմ տիր. նա- սըլ քի շիմտի պիրիտինի սէօյլէյէրէք ա- զըրըզընտան գուրթուլմազ իսթէրիմ, Ուղուն միւստէթ այրըլըտան սօնրա, պու կիւն սէնտէն պիւլիւք պիր խըտ- մէթ տիլէմէյէ կէլտիմ, վէ սէնտէ հիւ- մէթ իթտին, թէշէքքիւր իտէրիմ. պու խուսուսաա պանա ճէսարէթ վիրէն հալքիւզ սէնին տօսթուլուն հազըն- տա դահիր օլան էմնիյէթի քեամիլէմ օլմանըլ, իլլա թանըտըղըմ դատընլա- րըն իլյնտէ, դօճամըն հիշ պիր տէՓա իսանէսինէ կիթմէմիշ օլաուզու պիր դա- տըն, անճադ սէնին պուլունճազըլըն տախի օլմուշ տուր: Շիմտի սէն պէնի տիլ- նէ, պէն Մ. տ'ն'Ֆրէվիլ իլէ էվլէնտիմ ի- իսէ, սէն տահա մանասթըրտա օլուպ: հէնուզ կէնճ պիր զըզ օլաուլունտան, հէր շէլի սանա սէօյլէմէքլէքտէն իւ-

թիրապ իտէր իտիմ. վէ իշթէ պու սէ- պէլպէ մէպնի տիր քի, դօճամը սէվլ- րէք ալմաստըղըմ: օլ վազըթլար սանա սէօյլէմէմիշ իտիմ:

— Թըպըլ պէնիմ կիտի, տէտի Յլօ- րանս, քէնտու քէնասուլէ տօսապարր արասընտան սէօյլէնէրէք:

— Մէրդում իլէ էվլէնմէքլիտիմի վա- լիտմ իսթէմէքտէ, վէ պանա պիւլիւք պիր դէնկիւլէք դաբուսու աշըլաճազը- նա տայիր էմնիյէթլէր վիրմէքաէ իտի: ԵսէՖ իտէրէք սէօյլէրիմ քի, վալմաէլէք նուֆուլունա տաեանամանըլ թէպիմ օլաուճ, վէ էկէր տօղրուսունու իսթէր իսէնիզ, էօյլէ պիր դէնկիւն ատամ իլէ էվլէնմէքլէք խէհալաթ վէ արդուլարը զիեալարը պէնիմ տախի կէօյլէրիմի գա- մաշտըրարար. նիհայէթ, հէյվա'ն քի: քէնտիմի նասըլ մէճպուրիյէթ թանթը- նա պըրազմազտա օլուպ, վէ սաթմազ- տա օլաուլուն սէրպէսիյէթիմին պա- հասը հազընտաա դաթման տիւլունմէք- սիզլին, Մ. տ'ն'Ֆրէվիլ իլէ էվլէնտիմ: Կէրչի դօճամտան թէշէքքի իթմէքլիյէ հազըլմ վար տըր. լաքին պէնտէ տախի թազսիրաթ վար տըր: Նմտի, պէնիմ դայիՖլիտիմի աՓո իթմէքսիզլին պու պապտէ աէրքեար օլան դազա վէ դա- տէրէ տիզգաթ իթմէքլիյինտէ, էլլէմիլ- եէթ տէն տիր: Մ. տ'ն'Ֆրէվիլ կէնճ- լիյինտէ վիճուտինի բէք շօզ եօրմուշ օլաուլունտան, իսասթամիլգաճ պիր ա- տամ օլաուլուն կիտի, կէշիշ վազըթլարը- նը ախիլունտիւքճէ տախի պիր պէտլաույ բէյաս իթմէքտէ, վէ հիւրէք սահպիլ օլ- մատըլընտան, հախօտ հիւրէկի դալմա- մըշ օլաուլունտան, սէրթ վէ քիպիրլի պիր թապիաթա մալլէք պուլունմազտա

տըր . շէօյլէ քի պանաս տայիմս պիր սէ-
 ֆիլ վէ պէտպախթ զըզ նազարըյլս
 պագմագոտս օլուպ , վէ պէնիմ իլէ իսէ,
 աէյիլ քէնտույնէ գարը , իլլա պիր խաս-
 Թա պէքճիսի օլմագըլըմ նիյէթիլյէ էվ-
 լէնիմիլ տիր , Ուչուէն միւտտէթ պէն պու-
 հալի գասպուլ իթտիքտէն պաշգաս , քէ-
 մայի տիդդաթ իւզըրէ տախի իդտամ իյ-
 լէտիմ , լարին էօյլէ կիւճ վէ էօյլէ ու-
 Թանուսեսա շահան պիր հալ օլամագ ,
 չիւնքի գօճամոս իթտիկիմ հիլ պիր խըտ-
 մէթիմտէ , գալպիմտէ պիրարզու վէ պիր
 դայրէթ ու մուհասպպէթ էսէրի հիսս իթ-
 մէլ իտիմ . վէ սօնրատանտա հայր՝Փ քի,
 մէզըլուր հարէքլթիլէրին նէ մէրթէպէ պօ-
 շա կիթտիկին անդատրմ :

— Ալալանիթին . . .

— Խայր , Յլօրանս , խայր , պու պապ-
 աէ բէք աղըր սակըլաճաճ պիր շէյ հօգ
 տուր : Պէն Վ . տէնՖրէվիլիի , այէազամ
 օլմագսըղըն ալտրմ , վէ զէնկին օլտու-
 ղու իչին ալտրմ . տիմէք տիր քի ճանը-
 մը վէ թէնիփի ծոս սաթտըմ , վէ նասըլ
 քի սէօյլէտիմ , պէնճէ պուտա բէք պիւ-
 յիւք պիր աեքպ տըր :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ , Ալալանիթին ,
 սէն քէնտիստէն թէկի եէրտէ թէշէքքի
 իթմէքտէսին . չիւնքի օլ պագտէ սէն
 քէնտիստէն զիսատէ վայիտէնին խաթ-
 րընս ըրայէթ իյէմիշսին տիր :

— Աէ վալիտէմ տախի օլ խուսուս-
 տա քէնտիստէն զիսատէ պէնիմ ըանաթ-
 լըլըմը տիւչիւնմիւչ տիւր : Տօղրուտու-
 նու խաթէր միսին , Յլօրանս , պէնիմ
 մէրզոււմ իլէ էվլէնմէքիլյէ աճէլէ իթ-
 մէքիլիմէ սէպէպ , Վ . տէնՖրէվի-
 լին զէնկինիլիստէն նաչի , վալիտէ-
 մին խաթըրնս գօլաջճա հիւրմէթ իթ-
 մէքիլիմ օլմուչ տուր . նիհայէթ , էվլէլ

էմիրտէ քէնտի իդպալիմի տիւչիւնմիւ-
 չիւմ տիւր : Նիքիսանըմղտան պիր վա-
 դըթ սօնրա , գօճամ օլ վագթէ գատար
 էվտէն տիչարը շըգամագ մէրթէպէտէ
 նամիղաճ իքէն , իթիմալտէն օլտուղու
 Թազտիրտէ , քէնտի գայրէթ վէ տիդգա-
 Թըմ սայէսիստէ , սըհէթի վիճուտիմճէ
 պիւչիւք պիր Ֆարգ կէօրտիւ . վէ դարա-
 յիպի շուրասընտա տըր քի , օլ վագըթտա
 Թապիաթըրը պաշգա տիւրիւ տէյիլթիւր-
 տի . շէօյլէ քի , հիլ էվտէ օթուրմամաեա
 պաշլատը . պիրտէ սօնրա իլիթտիմ քի ,
 պիր մայնըգասը վար իմիլ . . .

— Աա՛հ , զէվալըր Աալանիթին :

— Եվվէթ , Փարիստէ Թանըմըշ օլան
 պիր զըղը , գօճամ բէք տարաթըր սու-
 ըթթտէ , վէ հէմտէ աչըգտան աչըգա
 սագլամագտա իմիլ . վէ պուեսա տախի
 խապաթ , պու քէյֆիլէթի պէնիմ , էօ-
 Թէքիստէն պէրիքիստէն իլիթմէմ տիր .
 չիւնքի տիլլէրէ տապիթան օլմուչլար
 տըր : Պէն շէօյլէ պիր սըրասըրը կէթի-
 բէրէք , Թաշը եէրինէ գօյտոււմ , եանի
 քէյֆիլէթի քէնտիստէն անդաթտըրըմ .
 Ֆագաթ , գանն իթմէ քի զըսզանճըլ-
 ղըմանն նաչի , խայր , Ալլահ իթմէսին
 վէ հիլ տէյիլ խէ պէնիմ նամուսուճոււն
 վիզայէտի խաթըր իչին , հէր նէ քի եա-
 բաճաղ խէ , էօյլէ այէմէ պիւտիլմէյիպ ,
 հէր ճիհէթիլ սագընմասըրը ըէճա իլլէ-
 տիմ . հալ պու քի մէրզոււմ , պէնիմ պու-
 իթիտալ իւզըրէ օլան սիթիմէրիմ իւզէ-
 րինէ տախի բիւր աթէշ քէսիլէրէք , վէ
 էնվայի հաղարէթլըր խտէրէք , նէ հագգ
 իլէ պէնիմ քէնտի իւլէրինէ գարըշտըղը-
 մը պէնտէն տիւալ իլլէտի . վէ պէնիմ
 իդպալիմ տիւմէնիմին քէնտի էլինտէ օլ-
 տուղույլս պէրապէր , պէնի ճէհէզըիզ

այլընչ օլառուղունտան, հիչ պիր թէչէք-
րկյէ վէ հիչ պիր իտտաաեա սէլահի, հէ-
թիւ օլմատարղընր տախի խապեր վէրտի :

— Ո՛հ, շահանը նէֆրէ՛թ հալ . . .
չիրքի՛ն շէյ :

— Լաքին, էֆէնտիմ, տէտիմ մէր-
գումա պէն, սիղ աչըգտան աչըղա պօր-
ճուսուղա գարչը իչլէմէքտէսինիդ . իմ-
տի, էկէք պէնտէ սիգաէն իպրէթ ալա-
րադ, այնի թարիդի թութաճագ օլուրի-
սէմ, օլ վապրթ նէ՞ սէօյլէչէճէքսիսիդ .
բազի օլաճա՞ց մըսընը :

— Խայր, սիղ պաչգա, պէն պաչ-
գա, սիղ քէնտինիդի պէնիմ իլէ թաթ պիլի
խտէմէգսինիդ . չիւնքի, պէն սիլյին ստհի-
պիսիդիմ, սիղ օպան իթաաթա պօրճ-
լուսուսուղ . էվվէթ, հէք խուսուսաա
սիղ օպանտ պօրճլուսուսուղ, լաքին պէն
սիղէ հիչ պիր խուսուսաա պօրճլու տէ-
չիլիմ, իմտի, ագլընըղը պաչընըղա թօր-
լտեղընը, վէ վազիֆէնիդ հուսուսուսու-
տան ախարը չըգմամանա դայրէթ իտի-
նիդ, հօգաա սօնրա հալինիդ եաման օ-
լուր : Ահրէքսիդ վէ կէրէք վալիտէնիդ,
պէնիմ սայէմտէ կէչինմէքտի իքէն, պիր-
տէ քէնտինիդ սօգադաա պուլուրսու-
նուգի :

— Ե՛օֆ, պիւրիւք քիւսթախիլը
վէ պիւրիւք մէրճամէթսիլլը . . .

— Խաթրըմա իչի վէ էչլի ըրճա
պիր թէֆէքըիր կէլտի . կիթիմ վա-
լիտէմէ զօճամտան պիւթիւն պիւթիւն
պարլումաղըղա գարսար վէրտիկիլի պէհան
իլէտիմ իտէտէ, Վէչիէմա, պէնիմ հա-
լիմ հիճէ՞ օլաճագ տրր, քէչքիտիլիմ վէ
սազաթիմ, սէֆալէթ տիմէք պէնիմ ի-
չին էօլիւմ տիմէք տիր, վէ պուստանտա
դաթիւսաղար, ֆաղըրէ էվլատըմ, էօյ-

լէ պիր այրըլըգ միւմքինսիդ տիր, հազգ
զօճանըն թարաֆընտա տրր, մաաաթ
թի մաչուգապընը էվիտէ սազլա-
մագաա տէչիլ տիր, գանուսէն սէ-
նին պիր շէյ սէօյլէճէչէ հազղըն հօզ
տուր . վէ չիւնքի, սանա իղթիլա-
սը վար տրր, վէ սէնին իչի իըտմէթ վէ
տիգաթիւնաա պըչմըչ տրր, սէնի պը-
րազմաղըղա պիր ախրլիւ բազի օլմա-
կաճագ, վէ սէնի պիրլըքտէ դալմաղը-
ղա մէճպուրէ իտէճէք տիր . իմտի, իղ-
պալինին խաթրը իչլին դալպիլի բէքիչ-
տիրէրէք թէհամիւլ իթմէլիսին, էվ-
վէթ ֆաղըրէ չօճուղում, սապր իթմէ-
լիսին, գիլա, մէրգուսուս մաչուգատը
հէր վազըթ գալմալըղ, էր վէ կիճ դօ-
ճան սնը պըրազսաճագ, սէնին գըլմէթիսի
պիրէճէք, վէ սէնին թէպիլիտէթիտէ մըր-
համէթ իտէճէք տիր . վէ հէմաէ, մալիւմ
հա, սըհէթիւ կէրիտէ օլմատարղընտան,
մէրգուսուս հազղընտա տէքքիար օլան
արղու վէ սուղըլուսուսուս սօնու շա-
փուղ կէլէճէք տիր, վէ օլ վազըթ հէր
շէյ սըրաաղնա կիրէճէք տիր . իթիսաա
իլլէ էվլատըմ պէնիմ լաղըրսըմա, ի-
ճապը հալ պէօյլէ օլաճագ տրր . վէ էչի
ըղ պիր գաաղն իչին ճէֆա չէքմէքիք
աաթիտէն տիր, իմտի պէքիչիլ վէ խ-
մրա իւղրէ օլմալընն ճ տէտի :

— Նէ՛ սէօյլէյօրսուս, մէկէրչի վա-
լիտէն պէօյլէ ոչ օլէմէքլիլէ ճէսարէթ
իթմէքտէ՞ մի տիր . . .

— Յօրանա, մէրգուսուս տիրալա-
մա . գիրա, սէֆալէթտէն բէք չօղ գօրղ-
մաղաա, վէ ինէրարէն սէօյլէրիմ, քէն-
տինտէն գիւտաէ պէնի տիւչլանմէքտէ
տիր . վէ պուստանտա գաթի ն զար,
զուլլանտըղը լիտան հազգ վէ հուղուղա,

վէ հաղըզաթը հալէ , վէ հաթթահ էֆ-
քեարը ամմէյէ մուվաֆըզ տէյր* և մի
տիր . . . :

— Լվիէթ , էվիէ* թ , սահի* տիր սէօյ-
լէտիրլէրի . . . :

— Խմտի , էօյլէ օյտուգտա , իթասաթ
իթմէլիյիմ , տէտիմ քէնտի քէնտիմէ է-
սէֆի տէրուհ իլէ , պիթթէքէպպիւր վէ
չէրան տափահա դալլըշմաղըզա սէլա-
հիցեթիմ հօզ տուր . էվլէնմէքլիյիմ
պէնիմ իչին պիր նէվի էսիրլիք օյմուշ
տուր : Գապուլ իթտիմ , գապուլ իթ-
տիմ , էսիրլիլէ գատար ինմէլիյիմ . լա-
քին , էսիրլիլէ մախուս օյան հիլէ ,
տէսիսէ , իսիհանէթ , վէ պիլէֆալըր
տախի էլէ ալմալընրմ . պու ճիւմէ իլէ
բուճնա աշաղըրըն տախի պիր իյի թա-
րաֆը վար տըր . շէօյլէ քի , պիր առամ
պիր քէրրէ ֆաղիլէթ տալիրէսինտէն
չըզաղըզտան սօնրա . արթըզ հիչ պիր
չէյէ մէրազ իթմէչիպ վէ ութմանահա-
ճաղը աշիքնար տըր : Իշթէ օյ տագը-
դատան կէօյլէրիմի դարատըրմ , վէ քէն-
տի իսարապըրմ մուճիպ օյանազ օյան
թարիզէ քէնտիմի թէպիմ իլիէտիմ . . . :

— Նէ* տիմէք իսթէրսին :

— Յլօրանս , իշթէ պու սէպէպտէն
հաշի տիր քի , շիմտի սէնին քէմալի
աֆիլըզ վէ տօսթլուդուհա միւհթան
պուլուհնամաղտտըրմ : Շիմտիլէ գատար
ինթիմալ տըր քի , աճընմազըզա շահէս-
թէ պիր հալտէ պուլուհնամաղտա իտիմ .
հալ պու քի սրթըզ պէնիմ իչին ծուհն
տախի սօնու կէլիմիշ տիր :

Մատամ որ լիւսպալըն պէսլէմէսի
պու արատա էչէրի կիրախիլիտէն , մէր-
դումէ իքի տօսթլարըն միւքեայէմլէրի
գաթ իտիլմիշ տիր :

— Նէ* իսթէրսինիզ , տէլի Յլօրանս
մէրդումէյէ սիւալ իլիէտի :

— Մատամ , առամըն պիրիսի , է-
ֆէնտիհն թարաֆընտան շիմտի շու
մէքթուպու կէթիթտի :

— Վէրինիզ պազայըմ :

— Իշթէ , մատամ :

Յլօրանս մէքթուպու օզուտուղտան
սօնրա Վալանթիլէ խիմապէն ,

— Պու ախշամ թասամը պուրատախ-
տէպիլի* րմիյին , Մ . աը լիւսպալ հէմէյէ
կէլմէյէճէկինի պանա պիրաթիմիշ տիր ,
տէտի :

Մատամ տ'էնֆրէվիլ պիրազ տիւ-
շիւնտիւքաէն սօնրա ,

— Բէք իլի , աղիզէմ Յլօրանս , տէլի
ճէվապ վէրտի :

— Մատամ տ'էնֆրէվիլ ախշամ թա-
ամընը պէնտէ իտէճէք տիր . իմտի , գա-
բուճուհա իսպէր վէրինիզ քի քիմմէյի
գապուլ իտէմէյէճէկիմ , տէտի Յլօրանս
պէսլէմէյէ :

— Բէք իլի , մատամ աէտի մատօա-
ղէլ Լիզ :

վէ մէրդումէ տիշարը չըդար :

Վ .

Մէրդումէ իքի տօսթլարը պիր ճիւ-
զի վաղըի իչին թէրք իտէրէք , Մ . տը
լիւսպալըն տնվալիտէն պահա իտէլիմ ,
Մէրդում , հասըլ քի քէնտի վէվճէսինէ
պիրաթիմիշ իտի , ախշամ թասամընս էվէ
կէլմէյէճէք իտի :

Սէպէպ :

Չիւնքի, նասըլ քի մալլւմ տիր, մաստամ տը Վիւսվալա զիեատէսիյլէ կիւ-
 ճէնէրէք պըրազալ կիթմիլ, վէ ուզադ մահէլլէրի կէզմէք հազզընսա տէրքիտը
 օլան նիյէթ ու մազստիսի թէնտի հու-
 գուգուէա թէ վիթիգան մէրգումէյէ գա-
 պու վէ իճրա իթտիրթմէքլլյէ գավիէն
 գարար վէրմիլ իտի :

Թանէսինտէն ազտճըզ եիրազլանտըզ-
 տա, սուրէթի գահիրէսինտէն միւթէյդէր
 օլտուզու, վէ էչքեսլընտան քէնտուլի
 եօրմուչ վէ իբրանտըրմըչ պուլուսուու-
 զու անլաչըրմագտա օլուպ, վադ թիստէն
 էվլէլ իխթիեարըղա եիւզ թութուու-
 զուստան եիւզլէրի գաթմէրլէնմէյէ պաչ-
 լամըչ, վէ հէնուզ գըրզ պէչ չաղլարընա
 փատէմ պասըլ, վէ սէրթ վէ պարիտ վէ
 միւթէքէպպիր շէհրէլլ օլան պիր տտէմ
 մէրգուսուսն եանընա եագլաչարագ, վէ
 լէհճէսինտէն ումուճա պիր նէզաքէթ
 էսէրի հիսս իտէրէք, քէմալի թէրպլյէ
 իւզրէ սէլամ վէրտիրտէն սօնրա :

— Աճէպա զաթընը Վ . տը Վիւս-
 վա՞ մըսընը, տէտի :

— Եվվէթ, էֆէնտիմ :

— Պէնտէնիգտէ հէմ մազուր տիլէ-
 մէք, վէ հէմտէ իղչարը թէչէքքիւր իյ-
 լէմէք նիյէթլլյէ զաթիսիյէ կիթմէքտէ
 իտիմ . . . :

— Պուլարըն էրիսինէ տախի նսչիլ
 օլմազտան էվլէլ, էֆէնտիմ զաթընըզըն
 քի՞մ օլտուզուսն աճէպա անլախապիլլի՞ր
 միլիմ . . . :

— Մա՛չալլան, էֆէնտիմ, պէնտէ-
 նիյի թանը՞համատընըզ մը . էօյլէ իսէ
 աթվ տիլէյէրէք պէհան իտէրիմ քի, պէն-
 տէնիյէ Մ . ա՛յնֆրէվլլ տէրլէր, վէ
 զանն իտէրիմ քի զաթընըզտա թանըմա-
 լըսընը . . . :

— Հա՛, էվլէթ, էֆէնտիմ, ազաճըզ
 խաթըրմա կէլմէքտէսինիզ, տէտի Մ .
 տը Վիւսվալ, մէրգուսուսն կէրէտէն թանըր
 օլտուզուսն մէնտուպ պաղը իուսուսլար
 տէր խաթըր իտէրէք, էֆէնտիմ պաղը
 տօսթլար վաը տըր քի չախսէն թանըմա՞մ .
 իմտի զաթընըզ շիմտի չախսէն թանըտը-
 զըմը պիւլլաք պիր իգպայ սատ իտէրիմ
 Վաքին, էկէր պիր էմրինիզ վար իսէ, էվ-
 տէն չօգ ուզապտա տէյիլիլ, պուսու-
 ըուսանըզ կիտէպիլլիլ :

— Եֆէնտիմ, էվլէլա, թէքրարէն
 խանէնիյէ տէօնմէքլլյէ գահմէթ վիրէ-
 ճէկիմ իչին էսէթ իտէրիմ, վէ էքինճիսի
 էկէր տօղրուսուսն սէօյլմէք ճայիլ ի-
 սէ, կիտէր իսէմ մաստամ տը Վիւսվալ
 կէօրիւրլւմ աէլի գօրգարըմ, տէտի Մ .
 տ՛նֆրէվլի :

— Ա՛ճայիպ, սէպէ՞պ նէ տիր է-
 ֆէնտիմ :

— Չիւնքի, էֆէնտիմ, զաթլարը նէզ-
 տինտէ թագսիրաթըմ աղիմ տիր . իմտի
 թարաֆը տճիգանմտէն մազուր տիլէ-
 մէքլլյէ զաթըլ ալինիյին հիմմէթիսի ը-
 ճա իտէրիմ :

— Աթվ իտէրսինիզ, էֆէնտիմ, նէ-
 տիմէք իթթէտիկինիյի անլախամտէօրուս
 տէտի Մ . տը Ֆլօրանս, կիթտիքճէ թէչ-
 աճճիւպի արթարագ :

— Շիմտի զաթըլ ալինիյէ սէպէպլինի
 իյզան իտէրիմ, Վաքին էֆէնտիմ, հազըր
 Շանգ-Վիլղէտէյիզ, էկէր իսթէր իտէնիզ
 հէմ կիտէրիմ վէ հէմտէ լաղըրտը իտէրիմ

— Բէք իյի օլուր, էֆէնտիմ :

Վէ Մ . տը Վիւսվալ զաթէն չարուպ
 եէօրիւմէքլլիք թապիաթընտան օլտուզու
 թագտիրտէ, մէրգուս պէրապէրինաէ,
 վէ եախօտ տանա տօղրուսու արգասըն-

տա օլտուղու հալտէ տապանը դալարը-
մանեա պաշտար . հալ պու քի Մ . տընՖ-
րէվիլ զայիՖ վէ վիճուտի աշընսը օլմա-
ղին , հէր նէ գասար արդատաշընըն ա-
հաղընա կիթմէքլիյէ չօղ կիւճիւք չէ-
քէր իսէալ : միւքեալէմէյէ պրտղմապ
տախի իսթէմէտիկինտէն , զաթէն սօլու-
մանեա պաշտարը օլտուղու սուրէթտէ
թէքրարէն քէլամէ աղապ իլէ :

— Կասըլ քի սէօյէտինիզ , սահին
տիր էֆէնտիմ , եանի պէնտէնիզ քիմ օլ-
տուղումու պէեան իյլէտիկիմալ , էօյէ
սօսթլար վաշ տըր քի շախտէն թանը-
մաներզ տէտիտինիզ . . . վէ . . . պէն . . .
լաքին , աֆվ իտէրսինիզ , զաթը պիտի-
ղէ պիւր բէճամ վար տըր , տէտի Մ .
տընՖրէվիլ սօլուղու քէսիլտիյնտէն
լազըրաընը քէսէրէք :

— Ե՛տ՝ իմիշ օ , էֆէնտիմ :

— Եկէր կիւճէնմէգսէնիզ պաճարդ ա-
ղըր երիւբուսէնիզ , զիրա կէօքսիւմ բէք
զայիՖ տիր , վէ նասըլ քի կէօրմէքտէ-
սինիզ նէ տէրէճէ սօլուճաղտաերմ :

— Մուղայիրի օլարազ , պէնտէնիզ
դաթընըղտան մաղուր տիլէմէլիյիմ , է-
ֆէնտիմ , չիւնքի բէք աճէլէ կիթմէք-
տէյիմ . վէ պուտա պէնտէնիզտէ , չի՛ չա-
րէ պիր Ֆէնա թապիսթ տըր , վէ վաղ
կէչմէքլիյէտէ մուվաֆիազ օլամամըշըմ
տըր . Ֆազաթ , էֆէնտիմ , էկէր միւ-
րատ իտէր իսէնիզ , պուրաճըգտա օթու-
րապիլիւրի . իշմէ սանտալիյէլէր տախի
վար տըր :

— Օ՛հ , քէմալի մէմնուսիյիէթլէ ,
էֆէնտիմ , տէտիկիլիյէ պէրապէր միւսիւ
տընՖրէվիլ սանտալիյէլէրտէն պիրտի
իւզէրլիւտ տիւչիւ վէրլիւ :

Մէրգուճան իքի միւթէքէլիմէր բա-

հաթճա օթուրաուղտան սօնրա , Մ .
տընՖրէվիլ քէլամէ աղապ իտէրէք :

— Եֆէնտիմ , պիր խուտուս իւզէրի-
նէ նապարը տիգդաթընըղը տավէթ ի-
տէրիմ , զաթընըղա պէնտէնիզին իսմինի ,
սայիր տօսթլարընըղը իսմէն թանըթ-
տըրմազըղա վասըթա օլանլարտան պաշ-
դա պիւր վասըթա թանըթտըրմը օլմա-
լը տըր :

— Քի՞մ օլուեօր օլ վասըթա , էֆէն-
տիմ :

— Մասամ սը լիւսվալ , էֆէնտիմ :

— Աճայիպ , զէվճէ՞մ մի :

— Շիւբնէսիզ , էֆէնտիմ , չիւնքի ,
պէնտէնիզ հէնուզ քէնտիլէրիյէ կէօ-
րիւշմէքլիք շէրէֆինէ նայիլ օլամամըշ
իսէմտէ , նասըլ քի չիմտի զաթընըղա
սէօյէտիյտիմ (վէ իշթէ մաղուր տիլէ-
մէքլիյիմտէ պու սէպէպէ մէպին տիր)
զէվճէ՞մ մասամ սը լիւսվալըն բէք իլէ-
րուսէ տօսթու օլմաղին , թապիսթիլիյէ
պիգտէ պիրպիրիմիգէ եսպանճը ստերլ-
մանըղ . մէրգուճէլէրին տօսթլուղու թա
մանասթըրարընտան պաշտարը , վէ չիմ-
տիյէ գասար տէվամ իթմիշ տիր . չիւն-
քի պիրպիրիլէրիլիյէ հէման հէր կիւն կէօ-
րիւշմէքտէ տիրլէր , վէ . . . :

— Աֆվ իտէրսինիզ , էֆէնտիմ , տէր
Մ . տը լիւսվալ մէրգուճուն քէլամընը
զաթ իտէրէք , վէ եէնիտէն եէնի տիւ-
չար օլտուղու թէաճճիւպ իւզրէ երի-
գիւնէ պազարազ , չիւբնէսիզ պուճա
պիր եանլըշըք օլմալը տըր :

— Պիր եանլըշըք մը :

— Եկէր պիր եանլըշըք օլմասա տա-
խի , իսմճէ պիր գարըշըքը պուլուն-
մալը տըր :

— Պու տէտիկիլիյէ մէկէրչի ինթիւ-
մալտէ՞ն մի աիր , էֆէնտիմ :

— Պէնտէնիզ նատիրէն զէվճէմին եւս նրնսան այրբլմադսա օլուուզոււմ շէօյլէ սուրսուն, մէրգոււմէ խէ բէք ազ տէֆա միւսաֆիր գապոււ իմմէքատէ տիր վէ պէնտէ գաթան մատամ տ'էնֆրէվիւ լի պիրիմ էվտէ կէօրմէք իզպալինէ նա մի օլմամբըմ աբր :

Վալանթինին գօճաք, իշիթտիկինէ ինանմատրըր լէճէսինտէն անլաչըմադտա օլուուզու հայտէ, վէ աճէլէ սիր սէօյլէնիւ իլէ :

— Սահի՞ մի սէօյլէյօրսուուուզ, էֆէնտիմ . . .

— Եվլէթ, գաթան մատամ տ'էնֆրէվիւ զէվճէմ իլէ սիրլիքտէ կէօրմէք լիլէ նայիլ օլմամբըմ աբր :

— Պու սէօյլէտիկինիզ ինթիմալտէն տէյիլ տիր, էֆէնտիմ, զէվճէմ տալիմա անրն եանրնատա պուլուսմադտա տր :

— Թէքարէն սէօյլէրիմ, էֆէնտիմ, մատամ տ'էնֆրէվիլի շիչ պիր աէֆա զէվճէմին եանրնտա կէօրմէմիշիմ տիր :

— Հի՛չ պիր տէֆա՞ մը . . . տէյիլ պաղբրտը վալանթինին գօճաք, վէ էօյլէ պիր թէհպիւրի ազիմ իպրազ իլլէտի քի, Մ . տը Վլուսվալ քէմալի թէհանճիւպ իլէ մէրգոււուու երուդիւնէ պագարազ :

— Կէօրտիւնի՞ւզ միւ էֆէնտիմ, սիլ պանա զէվճէնիզ իշին, հէր կիւն մատամ տը Վլուսվալ իլէ կէօրիւշմէքտէ տիր աէտիկինիզտէ, պուստա պիր խիմ գարըշքուր օլմալը տըր տի՞մէտիմ մի . տիւմէք տիր քի ինթիմալիսի եինէ օտուր :

Պուսուու իւղէրինէ Մ . տ'էնֆրէվիլ մօս մօր քէսիլիր, վէ տալլազ անրնտան աշաղը իրի իրի թէհր տանէլէրի ազմանա, վէ աճը աճը կիւլիւսէմէքտէ օլան սօլ-

մուչ տօտազլարը հիտաէթիմաէն նայի տիթրէմէյէ պաչլար, Պատէհու, քէնտիր յի զապիթ խտէքէք, վէ թանրմատրըր պիր տատամ գարըշքունա թէքիլիֆիլիզէ տերատաչըրը էլէ ալարազ, էթայիֆէ մախուուս պիր թորը իլէ :

— Թէչէքքիւր իմմէլիլիզ էֆէնտիմ քի, իքիմիլտէ էվլի պուլուսմադտա օլուուզուուուզտան, պիր պիրիմիլլին հալինէ աճըրիլ տէրտաաչ օլմալլըլա պօրծուու պուլուսմադտալըլ : Հէրնէ հայ խէ, հէր շէյին վաղթի վար տըր . գիրա, քի՞մ պիրլիր նէլէր օլաճազ տըր :

— Նէ՞ տիմէք իսթէրսինիզ, էֆէնտիմ .

— Թ՛ֆ, պէնիմ գարանըլ շիւսէմ էստաթըլ տէյիլ իմիլ, սէյիլ սէօյլէնիր Մ . տ'էնֆրէվիլ պիր զաղապը ազլիմ իւղրէ, էլպէթթէ ազ վապրթտան հազրգաթիլ հայ զահիրէ չըղաճազ տրը, Ս՛հ, գարըլար, սէֆի՛լ գարըլար :

— Թէքարէն սէօյլէրիմ էֆէնտիմ, նէ՞ վար տըր սէօյլէյինիզ, պէհան խալիլի :

— Էֆէնտիմ, աէր Մ . տ'էնֆրէվիլ սալ քի պիր ազաթթիլ սէօյլէնիւ իլէ, սիլ մէրա պիր զաթարըլ, պէն քէնտիր սիլլին նիզամթերլէրլիլիլիլէ թէսլիմ իաէպիլիլիլիմ. վէ ումարիմ քի, պիր իիւ հանթ թատաիզ զըլընըլ վէ ճէղաք վէրլիմէսի իշին, իվթիլա խտէն շէհատէթինիզ թալէպ իտիտիքտէ ինրսարնա հիմմէթ խտէրսինիլ . վիրա, շիմաի, հէր շէհին ֆէհմինէ վարսուղտաւըմ, Ս՛հ գարըլար, գարըլար :

Մ . տը Վլուսվալ, մէրգոււուու աճ ու վաճարընը, քէնտիլէրտէն չօզ ուղաղտա օթուրմադտա օլմանան ատամլար տալիլ

Իշխարիբէր տէյի գօրգտուգունասն նա-
չի, գալպինի թէսկին իթարմէկէ շա-
լըշտրըր ս.բասա, պիրտէ էօթէտէն
դէվճէսինին բօսթահա պիր մէքթուպ
կէօթիր րմէյէ կէօնտէրտիկի ուշտրը կէօր-
տիւ: Մէրդում ուշագ պիրադ պուսա-
րա մէ պօշպօզադ պուլունահղին, մէք-
թուպու էլինտէ թուլմանգտէ օլսուղու
նայտէ, սալլանարադ կիթմէքաէ իտի:
Մ. ար Ղիւսվալ մէրդումուն էլինտէ պիր
մէքթուպ պուլունասուղուն կէօրտիւ-
կիւնտէն, սապանլահրն վուպուա կէլ-
միշ օլան մուարադասան սօնրս 31օ-
բանա հազմըշ օլսուր արր սուչի դանը-
նա դանիպ օլսու, մէ քէմալի մէր-
գրնտան նաչի մէրդումու շաղրրտը,
մէ մէրդումաս գօշարագ կէլտիկինտէ,
— Նէրէյէ կիտիօրսուն, տէյի սի-
ալ իթտի:

— Լֆէնտիմ, մատամ իչին մէնէֆ-
չէ ալմանա, մէ շու մէքթուպուսա
բօսթահա պրրադմանա կիթմէքտէյիմ,
Մէրդում մէքթուպու էֆէնտիսինէ
կէօսթէրտի:

Մ. ար Ղիւսվալ մէքթուպու սլտը,
մէ իւզէրինի օգուտուգտա, դիտտէ-
սիյէ ախշարը թէնայիւր օլսու: մէ
պատէնա քէնտուչի թօրահարագ, մէր-
գուսա իշարէթլէ հօլ վէրտի, մէ,
— Չօգ իյի, պէն պու մէքթուպու
վէրիլիմ, տէտի:

Սէշագ կիրազանարգտա, Մ. ար
Ղիւսվալ վալանիթինին գօճասընա տէօ-
նէրէք:

-- Ավֆ իտէրսինիդ, էֆէնտիմ, սէ-
պէպինի պիլմէտիկիմ պիր առւշղու է-
սէրինէ իթասմ իթտիմ, մէ ալսանմա-
մըշ օլսուղունուսա իշթէ կէօրտիւմ:

դէվճէմ թարաֆընտան պու մէքթուպ
մատամ տիւնֆրէվլէ խիթապէն հազըլ-
մըշ տըր:

— Թամամ, էօյլէ իսէ, տէտի վա-
լանիթինին գօճասը ախղը իւմիտ իտէ-
րէք, կէօրտիւնիւդ միւ. տիմէք տիր քի
իքիմիգին ֆամիլեաար պէյնինտէ, ՚հիշ
տէյիլ իսէ պիր մուխապէրաթ պուլուն-
մագտա իսիշ:

— Ազգաս, հագգընըդ վար տըր,
էֆէնտիմ, լաքին, պու կիւնէ գատար
մալիւմաթրմ հօդ իտի, իշթէ իլք տէ-
ֆա օլարագ կէօրտիւմ:

— Աման էֆէնտիմ, քեաֆֆէյի մէ-
տուլլյէթի պէն քէնտի իւզէրիմէ ալը-
րլմ, շու մէքթուպու ալըպ օգուտու-
նուդ:

— Պուեուրունուդ սիգ օգուեունուդ,
տէտի Մ. ար Ղիւսվալ այնի տէրէճէտէ
մէալինի անլամազըրը մէրագ իտէրէք:
Մէրդում մէքթուպու օգուտուգ-
տան սօնրա,

— Ծգուեունուդ, էֆէնտիմ, չըլ-
տըրամագ պիր շէյ տիր պու. չիւնքի
պու մէքթուպաս դէվճէնիլ պէնիմ դէվ-
ճէմէ, տիւնքի կիւնլէրինի շարշէմպին
կիւնիւ գատար րէք կիւզէլ սուրէթտէ
կէչիրսիքէրինի տէրիաթըր իթտիրտիք-
տէն պաշգա, բաղար կիւնիւ իչին տա-
խի տալթէ իլլէմիշ տիր, տէտի:

— Պէնտէ, էֆէնտիմ, քէնտի նա-
մուտում իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի,
տէտի Մ. ար Ղիւսվալ տաթի մէքթիւր
մէքթուպու թէնաճիւպ իւզրէ օգու-
տուգտան սօնրա, էվլէթ կէմին իտէ-
րիմ քի, տիւնքի կիւն պէնիմ դէվճէմ
հաթագտան էօյլէին գալգմըշ տըր. մէ
արագա իլէ տիշարը չըգմազըրդա շօգ

կրճելու քէ՛ն դանտրոտ պիտի կրկնուին , սա-
սաթ իւշ բառտէլէ բնուտ չըզքը , վէ թաամ
իթմէք իշին ազատէ՞ իթմիշիդ տիր . վէ
թաամտան սօնրս տօսթարքըզտան իքի
քիշի կէլմիշ , վէ կիճէ պիտի քատ յէնմի-
շիդ տիր . վէ չարշէմպի՛ն կրճնիւնէ կէլին-
տիքատէ . բէք ինի խաթրըմտա տըր քի , չօդ
տէ ֆա է վէ կտտիւ պիտի չիմ տիր . վէ սիզէ
թէքրարէն եէմին իտէրէք գալվին սէօ .
լէրիմ է ֆէնտիմ քի , եէվմի մէզպուր-
տէ մասամ տ'էնֆրէվիլ պիտիմ է վտէ
իմրար քիգաթ իյլէմէմիշ տիր :

— Պունդարն քեաֆֆէ սիտօղու , է-
ֆէնտիմ , լաքին չու մէքթուպա նէ՞
մանէա վէրիքսինիլ :

— Օլ պապտէ , էֆէնտիմ , պէն հիշ
պիր մանէա վիրմէլիպ , եալրնրդ հազր-
գաթի հալի սիզէ սէօյլէմէքէ իլթիֆա
իտէրիմ . Պու էսրարէ վազրֆ օյմազլը-
ղը , իթիմաա իաինիլ , պէն սասիի սի-
դին գատար մէքազ իթմէքտէլիմ :

— Վօ՛ֆ , ինթիգամ՝ , ինթիգամ լա-
զրմ տիր , աէյի պաղրոտր Մ . տ'էնֆրէ-
վիլ հիտտէթի աղիմէ իւզրէ . Շիմտի ,
արթրդ չիւքէն ճայիլ տէյիլ տիր . Պէն
դէվճէմին , պիր վազրթտան պէրու , նի-
չէ կրճնիէր ախաճարա գատար էվտէ
պուրուն հատրընը անդատրմ , վէ պիր
գարանըղ չիւքէնէ զանիպ օյտու՛մ , վէ
քէնտիտէն օլ պապտէ իյզանաթ իսթէ-
տիմ : Մէքու՛մէ պանա , քէնտի մանաս-
թըր տօսթարքնտան պիրիսլիյէ չօդ սե-
ֆա կտտիւպ էյլէնտիլի , վէ մէքու՛մէ
տօսթու՛նու՛նտա մասամ տը Վիւսլիլ օլ-
տուզու ճէվաղընը վէրտի : Մէքըլը իս-
մին միթէպէր պիր ֆամիլեա իամի օլ-
մասընը , վէ իշինտէ ինթիմապտէն պու-
լունմասըլլա , դէվճէմին իտէ պիեսաէ-

սլիյէ սաֆլըղ իւզրէ պիր լիսան գու-
լանմասընը կէօրտիւ կիւմտէն , տիվանէ
կիպի ալտանրպ ինանտրմ : Չաղաթ , է-
ֆէնտիմ , գալվիմտէ քէնտու քէնտույէ
տիր չիւքէն էսէրիլիյէ , պիրտէ գաթընը-
զր պուլարազ թանսիլի մալիւմաթ իթ-
մէքիք արզուտու աօղաու . գարար վէր-
տիմ , վէ կէլտիմ , վէ իշթէ պու ֆէնա-
ըզլարտա գահիթ չըզալար : Մ՛ֆ
խայինէ՛ գարը :

— Վէճա իտէրիմ , էֆէնտիմ , գալ-
պինիզի բանաթ իթտիրինիլ . աէտի Մ .
ալ Վիւսլիլ մէքու՛մու՛ն հիտտէթիսիթէս .
կին իթտիրմէյէ չալըշարազ , միւքիսլի-
մէմիլտէ զու՛նուրա կէլմէքտէ օլան ա-
սարը հարարէթ հէր քէպին նազարընը տա-
վէթ իյլէմէքտէ օլտուզունտան , պիզէ
պազմազտա տըրլար . հայտէլինիլ պիր
արապտես պինէրէք շիմտի պիլիմ է վէ
կիտէլիմ , վէ պու էսրարըն զահիթ չըզ-
մասընա չալըշարալ . գիրա , նամուսա
չէրէֆ կէթիրմէյէն պիր խաթրա բիա-
յէթէն , պէօյլէ պիր մէքու՛նէ եալանըն
իրթիքեսպընա հիտտէմէտ օյմու՛շ օլմա-
սը ինթիմալի խաթրըմա կէլտիքճէ թիւյ-
լէրիմ իւքէրմէքտէ տիր , կէլմիլիլ , է-
ֆէնտիմ , կէլինիլ : Պէնիմ սիզէ էմիլիյէ-
թիմ վար տըր , սիզտէ պանա էմիլիյէթ
խաինիլ . է՛յի ըրդ ատանըար պու եօլ-
տա էսէֆէնիլիլ հալլէրտէ պիր պիրլէրի-
նէ իմտաա ու եարարմ իթմէլիլիյէ պօրճ-
լու տուրլար . հազգանիլիլիլ էէրինի
պուլմալը , վէ սահիլ ճիւնհալարտա ճէ-
զալարընը չէքմէլի տիրլէր :

— Մ՛ֆ , էվվէթ , էֆէնտիմ , իթթի-
ֆազ խաիլ վէ ինթիգամ , հէմտէ պիւլիք
ինթիգամ ալմալընը , աէյի սէօյլէնտի
Մ . տ'էնֆրէվիլ :

Վէ մէքու՛մու՛ն իշթիրապը աէրու՛նի

լրատվող վիճակներն իմաստով օրոտու գտնու-
տանն, հիտատեթինտէն տիթրէ մէքատ: օլ-
տուղու հարտէ Մ. Վիւսվայրն գօլու իւ-
զէրինէ ախարիւ, վէ էօյլէճէ կիտիւ պ.
բապարտա պիտարիւէր:

Իշիթէ մէրպու մանրն պէօյլէ մէ մու լին
զայրի վէ էլէ մպախչ սուրէթտէ պիր պի-
րինէ թէսատիւֆ իթ մէլէրինտէն անճար
պիր սատթ սօնրա տր քի Ֆլօրանս,
Մ. տր Վիւսվալ թարտֆրնտան, ախչամ
թատաննա էվէ կիթ մէլէճէ կիտէ տայիր
պիր մէքթուպ տրիչ տր:

Շու. գարր գօճաճա վաղա ոլարա տա-
վիր օլան մուարազալար պուլութլարր
պիթթէտրիճ պիւչիւ մէքտէ, վէ քէսպի
չիտտէթ էթ մէքտէ օլտուղու թաղաիր-
տէ պիգտէ մէրպու մէ իքի գատրն տօսթ-
լարնն Եանարրնա կիտիւ պ, պէպլէ մէ գա-
տրնն Մ. տր Վիւսվալ թարտֆրնտան
կէրիչ օլան պիր մէքթուպու մատա-
մպանա վիրէրէր տիչարր չըզտրգտան
սօնրա, նէ հարտրղլարրնա վաղրֆ օ-
լալլով:

Գ.

Պէսլէ մէ պիշարը չըզարգտան սօնրա,
մատամ տը Վիւսվալ իլէ մատամ ա՛հնիֆ-
րէվի Եայլընրդ զալտրղլարրնտա, մա-
տամ տ՛էնֆրէվի քէնտի տօսթուան,

— Վիղիլէ մ Ֆլօրանս, սէն պանա ախչամ
գատար պուրատա գալմաղլըլը թէքլիֆ
իթտին, վէ պէնտէ գապուլ իթտամիտէ,
պաչըճա նիեէթիմ, մազալլան պիր ֆէնա-
լըզ գուհուր իթտիկիտէ, սէօյլէտիկիմ
հալանդարա պիր սահիչիլը գրեաֆէթի
կիտարիւլչ օլմաղտան իպարիթ իտի, տէ-
տի:

— Իլի է մնա, Եա պէնիմ մէքթուպու
նէ՞ օլաճազ տր:

Յնուն չարէտի գօլու պր. չէօյլէ
քի, պէն պուրտա կէլմէքտէ իքէն,
մէքթուպտա պիղիմ էվէ կիթ միչ օլուր:
— Թամամ,

— Շիմտի, ագիլէ մ, սէնտէն աֆլըրդ
վէ հաթթա մէրհամէթ տաիւ մաթլուպ
իտէրիմ:

— Վիֆլը՛զ վէ մէրհամէ՞թ մի, զէ-
վալը Վալանթին, օլ պապտէ էմնիլէթ
իւղրէ օլապիլէճէ կիտիւ գաթէն սանա
սէօլէ՞ մէտիմ մի: Վէնին էվէճէ չէքմէքտէ
օլտուղուն պէտպախթլըզարը, կէօնիւ
ազապլարընր, հարէթլէրի վէ մէզէլ-
լէթլէրի կէօրիւպ վէ իշիթ տիքտէն սօն-
րա, մէկէրչի սէնի աճրնամաղլըզ ինթի-
մալաէ՞ն մի տիր: Լաքին, սէօյլէ պա-
զալլով, աանա նէլի՞ն վար տըր նապ
իտէճէք:

— Պիլմէ մ սանա, պիղիմ, Մ. ժ՛լնֆ-
րէվիլին խանէսինին պիրինճի գաթընտա
իլամէթ իթ մէքտէ օլտուղու մուղու սէ-
լէ մի՞ շմիլիմ տիր: Պէնիմ հաթազ օտա-
մըն բէնճէրէլէրի, տօղրու Եանրիլգտա-
քի էվին Եէր գաթընըն պիր քիւչիւք
պաղչէտի իւզէրինէ պազմազտա տըր՝
Պէն, գօճամըն պիր մաչուգառը վար
իտուկիտի իշիթ մէքտէն իւչ ալ գատար
մուղատուէ մ, քի օլ վաղրթլարտա հա-
լէա նամիլզաճ պուլուճմապտա իտի, սա-
նա սէօյլէտիկիմ պաղչէտէ վէ էվին Եէր
գաթընտա, պիր վաղրթտան պէրու պօշ
սուրմազտա իքէն, պիւլիւք թէպէտ-
տիլաթլար վուպու պուլտու: վէ օլ
վաղրթթի էօրիւմիւն բէվիլի իքթիգա-
պրնա, պէն տպիմա էվտէ պուլուն-
մազտա իտիմ, չիւնքի գօճամըն քէլֆ-

սիզ կյանքն անաչի, տիշարը չըդամայ
 օլուսու խոխի՝ Եսզ կիւնդէրի պաշտամայ-
 տա խոխի՝ Վէ դօճանին պէնճէ պիր իզ-
 թիզարս գարնատըզը սասթլարտա, պա-
 չըմ տինճ օլուսն իչին, ըէնտի օտանն
 չէքիւրէքէք. վէ բէնճէրէմի աշարայ,
 չօզ տէֆա օթուրուպ իշխմէ պողմադ-
 տա խոխի՝

Համարար բէք կիւղէ կիթմէքտէ ի-
 տի, Ոյ միւնասէպէթիւէ մէքքիւր եանր-
 մըդտաքի պաղչէտէ իճրայէ կէթիւրիւն
 թէպէտտիւրաթիւր սէյր իթմէքտէ խոխի,
 Մէքքիւր թէպէտտիւրաթտա զարայիպ
 նէլիինանն օլուպ, Փազաթ թտպիւթ
 սանիպլըրինէ, վէ էնլի մէրազլարս մախ-
 սուս նիչէ իճրալար կէօրիւթէքտէ օլ-
 տու գունանն, իշխիլիլիւմ սէպէպլինտէն
 եալայ չէ կալայ մէրազըմ պաշ գալարը-
 տը, Եէր գաթընա եէնի կէլմիշ օլան
 պիր քիրանըրը սայա կէօրիւթէպիլին, Նէր
 կիւն ամէլէնին կէլիպ չալըմադտա օլ-
 տուգուն կէօրիւթէքտէ խոխի. եանի գա-
 թէն հիւսնախղճէ օլան պիր պաղչէնին
 սէֆապիւշ պիր մանէլլէ թէպտիւ խալի-
 տիկին թէմաշա իլլէմէքտէ խոխի, Շէօլլէ
 քի լօսօսթարաթը տիվարը էճնիւտէ հա-
 բըլան պիր լիմօնուպ տայիրէնին օտալա-
 բընտան պիրիլինէ միւթթտալը զըլընտը,
 վէ էնտիլի նատիր իւլ էմսալ ֆիտանիլար
 իլէ թէգէնի իթտիրիլտի, վէ մէքքիւր լի-
 մօնուգուն գարչըսընա կէլէն տիվար, ու-
 ֆանըպ պաճարտան վէ գաեալըպ թաշ-
 լարտան թէլըթիպ խալիլմիշ օլան պիր մա-
 զարաճըլըն արդարընտա գալարայ կէօ-
 բիւնտէղ օլուս Մէքքիւր գաեալըզլարըն
 պիր թարաֆընտան, պիր ալիմ հալուգ ի-
 չինէ աուլար չաղլաեարայ տէօքիւրմէյէ,
 վէ էթրաֆ ու էքնաֆա պիր սէրիլիք

վիրմէյէ պաշտարար, Նիհայէթ օտուն-
 տան եարըլմիշ օլուպ, վէ իւսթիւ օթ
 իլէ գաբարտըլըն, վէ եէր եէր քէմէրէր
 աթըրմիշ օլուս, սանրօվարի պիր կէչիւս ի-
 սէ, պաղչէլի գաշաթիմադտա պալու-
 նան տիվարըն տիկէր եիւզիւնիւ կիզլէ-
 միշ օլուպիւն, ազ վաղըթտան օլ գաատը
 չիլլէքիւր աշըրտ քի, պիւնիլ բէնճէրէմ-
 տէն պաղըլտըլընտա, ընաֆիլուս պիր-
 լիքտէ օլարայ պիր տէմէթ չիլլէք Նէյ-
 եէթի քէսպ իթմէյէ պաշտար, Ոլուս-
 լարը պէօլլէ մուֆաստալ սուրէթտէ պէ-
 եան իթմէքիլիլիւմ սէպէպլինի շիւտի
 սնլաեաճադըն:

— Տիւնք տիր քի մանէլլի մըզպուր
 քէնտի տիւպէրլիլի իլէ, Ֆարիսին օթթա-
 սընտա պիր քիւչիւք ճէննէթ Նէյեէթի
 քէսպ իլլէմիշ տիր:

— Յիլ հաղըգա պիր սուրէթի հատէ-
 նէտէ պուլուսնադտա տըր, զիրա տի-
 վարար տիլ քիւչա մէնպարէլէր թան-
 թընտա զայպ օլմադտա տըրտը, Ֆիւրք
 կիպի գապտ պիր չայըր օթթարնտա
 ինչա խոխիլը, վէ եալարըլար իլէ թէգ-
 նին գըլընմըշ օլան պիր գուշ տայիլուսի
 տէրուսինտէ էնլայի մէշուր գուշտը
 սօլուսուրուլաուգտան պաշա, շիւտիւ-
 թանտա մէրաթաթ թապիր օլուսնան պիր
 նէլի քէօշք թարըլընտա, մէքքիւր եէր
 գաթը բէնճէրէլէրի էճնիւտէ տալի
 իսթիւ. գալարը պիր տայիրէ ինչա իթ-
 տիրիլմիշ, վէ սիւս ֆիւրքիա սէտիրլէ-
 րի, եաթիւրըլարը վէ հալըլարըլա սօ-
 նաթըլըն, վէ պիրտէ բիւննօ նազլ ի-
 տիլմիշ տիր, Լթրաֆը ալըպ օլան մէք-
 քիւր տայիրէ, Նիւի իպթիպտէ եայ իլէ
 ինէր չըգար վէ Ելըպ ալըր բէրալէր
 (ըսթօր) իլէ գաբարտըլմադտա օլուս-

զուհետան, եազ կիւնէրի իշին բէք կիւ-
ղէ կէօլէ վէ սէրինլէ Կրօք իթմէքտէ
տիր :

— Տօղուսուհու իսթէր իսէն, Պին
Պիր կիճէ մասալարընտան պիրիսի աիր
պու : Եօյլէ պիր քիւշիւք մանէլլտէ օլ
մէքթէպէ դարայիւլ նէլինտէն տուչլու
վէ խօշ հայէ տայիր շէլէր տիւշիւնիւպ
իճրա իթտիրմէքլէք շտեանը թանսին պիր
հալ սլր : Պունլարը իհոտ վէ իհոտ իհոտ-
բէնէն քիմ օլտուղուհու կէօրէ մէտին մի :

— Պու թէրթիպաթլար իճրա իտիլիւլ
պիթմէտիքճէ մէրդու մէյտանէ չըգմա-
տը :

— Կյի եա, նիշ տէյլլ իսէ սէն հա-
լէա մէրազ խոիպտէ մէրգում քէնտուչի
սէթր իլլէմէքտէ օլան գօճուհուհն քիմ
օլտուղուհու անյամատըն մը . սօղրու-
սու էկէր սէնին եէրինտէ պէն օլմուշ
օլտա խոիմ, թէհամիւլ իտէմիլ իտիմ,
վալանթին մանգուհիլեթ իւպրէ
կիւլլանտէտի, վէ թէքորսէն քէլամէ ա-
ղաղ իլէ :

— Թէսասիւֆ պու եա, Ե . տէնթ-
րէլիլին խանէսինի թութմագտա օլան
պիր իլիթիւար սատմին գըզ գարտաշը,
մէրգում քէնտուչի սէթր իթմէքտէ օլան
ատամին եանընտա պիր թանէճիք պէս-
լէմէ պուլուհուհու : վէ մէրգումուհն պիր
տայիրէ թութմագ արղուսուհտա օլմա-
սընը պիրատէրինտէն իշիթմէրի իւզէրի-
նէ, էֆէնտիսինէ մէղքիւր պաղչէ իլէ
եէր դաթը տայիրէսինին պօշտա օլմասընը
խասլէր վէրմիշ խոի . պէն մէրազ իտէ-
րէք մէրգումուհն քիմ օլտուղուհու պի-
զիմ լօղանթմաճըտան սիւալ իթտիմ, վէ
նէլիլիլէսինին եանընտա օլտուղուհու ի-
շիթտիմ վէ պատէհու մէրգում հագգըն-

տա օլ գասար մալիւմաթլար ալտըմ քի .
մէրազըմը տահա դիեաստէ թահրիք իլլէ-
տի, տէտի :

— Սահիբ մի սէօյլէտօրուհն, սպի-
ղէմ վալանթին, քիմ իմիշ պաղալլում :

— Պէյն էլ նաս սէօյլէնտիկինէ կէօ-
րէ, էօյլէ թէմիլ դալպ վէ ալիճէնապ
ատամ օլմազ իմիշ . միսալ օլարազ բէք
չօզ հալլէրինտէն անճազ պիրիսինի պէ-
եան իտէյիմ . մէրգում, պիր ամճաք վէ-
ֆաթլընտան սօնրա պիր չօզ միրասընա
գօնտուղուհտա, եանընա պիր թագըմ
ուշադլար ալմազ իսթէմիշ իսէտէ, մէր-
գումէ գօճա գարը, եանի զիքրինի կէշ-
տիկիմ պէսլէմէ, դաթէն քէնտի սիւ-
սանասը օլմաք ճիճէթիլլէ, կէօյլէրին-
տէն եաշլար տէօքրէք, քէնտիտէն պաշ-
գա պիր խըամթէք եար թու թար իսէ խօշ-
ուսա օլմաեանագընը սէօյլէմիշ, վէ կէր-
չի մէրգում տախի, սալա քէնտինէ պիր
դարարը օլմատըղտան պաշգա, քէնտի-
սինի օնլարա պիր պիւշիւք տէյի թայեին
խտէճէկինի, վէ եինէ քէմալի էնիլլէթի
քէնտի իւզէրինտէ օլմազընը սէօյլէմիշ,
վէ գանսըրմաեատա բէք չօզ չալլըմիշ
խտէտէ, մէրգումէնին պիր տիւրիւ իս-
քեաթ օլմատըղընը կէօրտիւկիւնտէն,
քէմալի ինսանիլլէթիտէն հալի, մի-
րատընա դարը կէլմէք իսթէմէտիկին-
տէն, եինէ սէրմէթ ու իգպալինէ զրատ
օլտուղու հալտէ, եալընըզ մէրգումէ
իսթիեարէ իլէ գալմազըղա գանասթ
իլլէմիշ տիր : Աղլիլէմ Յըլթանս, ինթի-
մալ տըր քի պու պապտէ պիր չօճուզ-
ուպ ալեամէթի կէօրմէքտէսին . լա-
քին . . .

— Նէ՛ միւնասէպէթ, մու զայիրի օ-
լարագ, պէնճէ մէրգումուհն պու տուլ-

զուտու բէք նազիր վն տիրողաթա շա-
եան պիր տուչոտ աուր : Զօգ տէֆա :
պիր առամին խաստէսինէ պունասն գա-
վի պիր խապթ արանմասա ճայից տիր :

— Իշթէ պէն , թա օլ տասթասն պէտ
իլէ , մէրգում գօմշու մուն պիր իյի վէ ալի-
ճէնայ առամ օլմասրնա քէնահմճէ գա-
բար վէրսիմ : Վէ տանա քէնտուսինի
թանըմազտան էվէլէ , խամինին Միշէլ
Բէնօ օրտուղունու էօրէնտում :

— Սուպանն Ալլան , Միշէլ Բէնօ
մու , տէյի պրպրտը մատամ տը լիւս-
վալ :

— Էվէթ , լաբին , Ֆլօրանս , նե՞
վար տըր :

— Իշթէ սանա դարայիպ նէվնտան
պիր շէյ :

— Մէպէ պ . . .
— Աճէպա մէրդում , իմբլրտթօրուն
սօն դառնալարրնտա վէֆաթ իթմիշ օ-
լան մէնկրալ Մէնօնուն օղլո՞ մու տար :

— Էվէթ , նե՞ վար տըր , սէն օնու
թանըր մընարն :

— Մ . տը լիւսվալըն եկէնի տիր ,
նա՞սըլ թանըմամ :

— Քի՞՞՞ , Միշէլ մի :

— Հայ հայ , վէ հէր կիւնտէ գօճամ
պանա մէրգումուն զերբինի կէշմէքտէ
տիր :

— Միշէլին մի :

— Շիւբէսիգ : լաբին պէն մէրգու-
մու ապա կէօրմէմիշիմ տիր . գիրա , հէր
նէ գատար մէրգումա տախի , Մ . տը
լիւսվալ իլէ ազտը սիքեան իթմբլրլի-
մից , ֆտիլիցատընն սայիբ սպալարը
կիպի իխթար օլունմուշ իտեալ , մէր-
գում հէնուղ կէլիպ պիր աէֆա կէօ-
րիւշմէմիշ տիր . ֆագաթ , օլ պապաէ

գաթան թէանճնիւ պ իթմէմ . շիւնքի գօ-
ճամ իլէ բէք ազ միւնասէպէթի վուգու-
պուլումաշ աուր :

— Սահի՞նն սէօյլերիմ քի , շու սէն-
սէն իշիթտիլքերիմ պիճնիմի ալթ իւսթ
իթմէքտէ տիր : Միշէլ սէնին գօճանըն
եկէկէնի՞ օլումաշ օլտուն , շօյ շէյ , էօյլէ
խէ , Մ . տը լիւսվալ նե՞ սէպէպ վէ նե՞
միւնասէպէթիլէ շօյ տէֆա սանա մէր-
գումուն զերբինի կէշմէքտէ տիր :

— Ա՞շ , զէվօլըր վալանթին , պէնիմ
պիր դուտուրում միւնասէպէթ վէրմիշ տիր
վէ զանն իտերիմ քի մէղքիւր գուսուրա ,
թըպզը պէնիմ կիպի Մ . Միշէլ Բէնօ
տախի մուլք պուլունմազտա տըր .
մէղքիւր գուսուր պէնիմ իշին պիր տէվ-
լէթ ու իզպալ ալը , վէ մէղքիւր գու-
սուր գօճանըն էմիլիլթի պալինի մուճիպ
օլաճապ եէրտէ , մէյետսիլէթինի պատի
օլմաշտա աըր . լաբին , չի՞ ֆայիտ ,
նիհայէթ էրքէք տէյի՞ մի տիրէր , ա-
զըլըրդ տըրլար :

— Բէճա իտերիմ , Ֆիլքերիսի պէտան
կուն :

— Մէն պիլերսին քի , խալան գալուշ
իթմէպ պիր թէնպէլ տիր տէյի , մանաս-
թըրտա իքէն , պէնիմ տաըմ չըգմըշ խտի ,
նասըլ քի օլ պապտէ զուճուրա կէլէն
քեաֆֆէլի նասինաթ , վէ չէքտիկիւթ
քեաֆֆէլի միւճապաթ հիշ պիր շէյէ
էարսանմալըշ տըր :

— Սահի՞ն տիր :

— Իտի , մէղքիւր գուսուրում կիթ-
տիքճէ օլ գատար ինանըլմազ սուրէթտե
իլէրու կիթմիշ տիր քի , ազըպէթէքտը
պիր թապիտաթ հիւքմիւնէ կէշմիշ տիր :

— Նէ՞ տիմէք իսթէրսին :

— Աթիւստ կուն , օլ պիր թագըմ

պիշօրէ դարբարբն, քէնտի եօրթուա-
 րընճա իզհար իթտիքլէրի տիփանէճէ աչք
 ու սէփտա դասըլալարբնա քէնտիլէրի
 սլարբմալարբնը դրսզանըպ հէվիւս իթ-
 մէտիքաէն պաչգա, համթա քէնտիլէրի
 տախի աճըրբմ. չիւնքի պէնճէ էօլէ է-
 լէմպախ, սէֆալարը արգու վէ իճրա
 իթմէք տէիլ, իլլա իւզլրինտ տիւչիւնմէք
 տախի վիճուտիմտէ պիր տիթրէմէք հա-
 սըլ իթմէքտէ տիր. զիրա, ճանըրը սէ-
 վրտէն Վալանթիւն տօղրու սէօյլէ, էօյ-
 լէ պէտապախթ դարբար, հանի կէօնիւ-
 լիւ չէհիտէլէր, սայլը սէյր ու թէմաշա
 վէ ճիւմպիւշ մանէլլէրինի պէր թարաֆ
 իտէլիմ, կիւնտէ իւշ աէօրթ տէֆա պա-
 լօհա վէ եախօտ սօարէյէ (տիւչանլարը
 ֆամիլեանա թօրլանարազ կիւլիւ պօյնա-
 մազ) կիտէրէք, կէրչի քէնտի զարա-
 ֆէթլէրինը իպրազ իթմէքտէ տիրլէր,
 լաքին, աստմըն իպթիրազը տէրօւնինի
 մուճիպ օրուճու շէյլէր սէյլի՞ մի տիրլէր
 էօյլէ նէրլէրէ կիտիպտէ քօքէլէլ (զա-
 րիֆիլք) սաթանաղլամ տիչէրէք, թէրզի
 դատընլարբն հանլարբնա կիտիպ կէլմէք,
 մօտա շէյլէր սաթանլարբն մաղաղալա-
 րնը կէզիպ տօլաշմազ, վէ չիւշէքճիլէրի
 տախի ունութմանազ, կիլինմէք, սօ-
 հունմազ, էլդիտէ թէճրիւ պէսինէ պաղ-
 մազ վէ դագտըրմազ, սաչլարը շէքիշ-
 տիրթմէք, պէտէնլէրինի գօրտէլէր իչին-
 տէ մանպուս իթմէք, կիւնտէ իւշ տէ-
 ֆա սիւս (թօայլէթ) հաքմազ, վէ րազս
 իթմէք, հոնի վալս վէ ըօլպա վէ սախի-
 րէ օյնամազ, պուշլարբն քեաֆֆէսի
 սախիլ պիրէր տիփանէլիք տէյի՞ մի տիր
 թաշր, Վալանթիւն իտայր, պուշլար պէ-
 նիւմ իչին տէլիլ տիր, կէօրիւեօրտուհա
 պուշլարը հաքմազ, վէ հէր կիւն, հէր

ախշամ, վէ հէր կիճէ, վէլ հաարլ սէ-
 նէտէ պէշ աչ իճրա իթմէքլիլէ դարար
 վիրմէք իչին, պիր աստմըն չէլիքաէն
 ազալարը, վէ ճանպաղարա մախօուս
 պիւնէէ վէ թապիաթը պուլունմալը տըր
 Ազիպէմ Վալանթիւն, էօյլէ տիփանէլիք-
 լէրէ Ալլա՛հ իթմէսն քի պէն քէնտիլի
 թէրք իտէյիմ, օնլարտան հալընըզ պի-
 րիսինի իճրա իտէճէք օլսամ եօրուլուպ
 իարապ օլաճազըմտա շիւրճէ եօզ տուք,
 նէ գատար պիւլիւք պիր ֆարզ վար տըր
 պէնիւմ էօմիւլիւմ իլէ էօյլէ էօմիւլէրին
 պէնիւնտէ, ա՛հ, հաշարըն պէնիւմ էօւ-
 բիւմ, չու գօլթուղու. մուճ իչինտէ սէ-
 ֆայի իաթրը իւզրէ հան կէլիպ րաշաթ
 իթմէքտէ, վէ թէնպէլ թէնպէլ կէօկ
 եիւզիւնիւն ճատա ու հուտուտու կէլ-
 մէզ սէֆալարբնը չըգարարազ, ազաճարը
 վէ չէմի թապանը սէյր ու թէմաշա իչ-
 լէմէքտէյիմ, շէլէ պը կէտիկիստէ,
 սահա զիեատէ քէյֆիւմ արթար, վէ
 քէնտիլի իզպալը աստ իտէրիւմ շէօյլէ
 քի, հա օճաղըն պիր քէօշէսինտէ նազ
 ու նէզաքէթ իւզրէ դուրուլարազ, վէ
 հախօտ ըուրա եաթաղըմըն իլինէ կի-
 րէրէք, ճամլարբն արգատընտան եազան
 դարլարը սէյր իտէրիւմ Ալլա հաարլ, սա-
 նա չուճու սէօյլէկէյիմ քի, սէնէնին, հէր
 մէվսիսինտէ, հէլ ուր շէ եօքմալը պը
 քուրմէլէլէլ հէր նէվի զէվզինի չըգար-
 մըշ օլմազ իչին, պիր թազըմ շէյլէր
 իտէալարբմ, պիր չօզ տիւշլէր կէօրիւ-
 բիւմ, պապէն ուեանըրբմ, պապէն ու-
 հուրում վէ պազէն տախի շիր օ-
 դուրում, չիւնքի հէր շիրին սօնուճ-
 տա, րահաթ րահաթ, վէ ուզուճ ու-
 գուն թէֆէքըլիլէր իթմէք վար տըր,
 շաթթա, պիլմէլիսին քի, պէնտէ պիր

Թապխաթ տահա վար արը, եանի պիւ-
 թիւն կիւն օթլար իւղէրինատէ կաթա-
 րադ, պաղէն ուղոռնա տալարըմ, վէ
 պաղէն տախի պուլութլարըն եիւրիւմէ-
 լէրինի սէյր խախ, ըիւզկիարլարտան
 եաբարգլարըն խըշլթամալարընը, վէ
 պէօճէքլէրին վըզըլթլարընը, վէ սու-
 լարըն չալըլթլարընը տինէրիմ . խիւ-
 լասայի քէլամ, պիշարէ վալանթինիմ,
 պու ալէմտէ, տիղէպիլիլիմ քի, հիշ պիր
 եապանի խէեալաթ սահիպէսի վէ թէն-
 պէլ դարը, թէնպէլլիք, պօշուգ վէ էօ-
 միւր սէրպէսթլլի տէնիլէն շէյն հատտ
 ու հրասպա կէլմէգ սէատէթիտտէն պէնիմ
 գատար թէլէզլլիւղ խախ, վէ քէզալլիք
 պէնիմ գատար, պիղէ պու մէրթէպէ սա-
 տէ վէ պու աէրէճէ գօլայըղա իճրա
 խախիւր իզպալ ու սէատէթ . . . պախշ
 իթմիշ օլան ճէնապը հազգա իզհարը
 թէշէքքիւրի աղիմ իթմէմիշ աիր, Ֆա-
 դաթ, վալանթին, տէտի թէքրարէն
 կէնճ գաարն թէաճճիւպ իլէ քէնտիտօս-
 թունա պադարագ, նէ՞ օլտուռ, նէ՞ վար
 արը, նէ՞ տիր օլ սէնաէքի պիհուզուրճա
 պագըլար, վէ սէթր իթմէյէ չալըշարըրն
 իզթիրապը գալպլէր, վալանթին, թէք-
 րարէն սէօյլէրիմ, թէճա իաէրիմ սանա
 ճէվապ վէր պանա :

Մասամ տ'իւնֆրէվի ճիւղիճէ սիւ-
 քիւթ իթաիքտէն, վէ էլլիլէ աննընը օ-
 վուշտուրտուգտան սօնրա, պօզուդճա
 պիր սէս իլէ եէնիտէն քէլամէ աղաղ ի-
 տէրէք :

— Հիքեայէմին սօնուռ տիյնէ,
 Յուրանս, վէ պաղէն շիմտի սէօյլմէկէ
 գատիրէ օմտարըլմ, վէ ճէսարէթ ի-
 տէմէտիկիմնօգթալարատա տիգպաթ իլ-
 լէ քի ազլէն պուլարն, տէտի :

— Սէօյլէ, էօյլէ օլտուգտա, սէօյլէ
 պապալմ :

— Պէն Միշլի իւք սէֆա կէօրտիւ-
 կիւմտէ, աէսի վալանթին, մէրդում
 պիւթիւն եալը, սանա սէօյլէտիկիմ ի ս-
 թիւ օթ գաբալը օլան պիր նէվի տա-
 իրիւնն ալթնտա կէչիլմէքտէ խաի .
 վէ պէն տախի քէնճէրէմին ապամուր-
 լարը արդասնան, խաթէտիկիմ կիպի
 մէրուճուռն հալլէրինի թէֆթիշ իտէ-
 պիլմէքտէ խաիմ, էօյլէ կիւզէլ առամ
 օլամագ, Մէրգուճ Հինտ իքէյի գուճա-
 շընաան պիր ուզուռ կիճէլլիք կիլինմիշ
 օլտուզու հալալէ, ալաթիւրդա սէտիր
 իւղէրինտէ եաթմագտա, վէ Շարգ էհա-
 լիսինէ մախտու օլան կէվէքիք հալ
 ու հէյնէթի իւղրէ նարկիլէ իշէրէք քէնֆ
 չաթմագտա, վէ կէօլլէրինի չիշէքլէր ի-
 լէ միւղէյնէն պուլունան պալլէյէ տի-
 քէրէք, դանն խտէրօին քի, քէմալի մէմ-
 նուռնիյնէթլէ, գահալըղար արասընտան
 տէօքիւլէն սուլարըն սէսլէրինի, վէ գուշ
 տայիրէսինտէքի էնվայի գուշլարըն խուպ
 ավալարընը տիյնէմէքտէ խաի . պատէ-
 հու էլլինէ պիր քիթապ ալմագտա, վէ
 օգուտուզու շէլլէր իւղէրինէ թէֆէքքիւր
 իթմէքտէ տիր կիպի արատա պիր պը-
 րագմագտա խաի, Օլ հէնկեամտէ քէնաի
 տօսթլարընտան իքի քէլի կէլտի, Մէր-
 գուճանտէն պիրտի, ասըմըզըն էն
 պիլլիք վէ է : միւթէպէր գաթլարընտան
 օլան Մ . . . խաի : Ֆիլ հազըգա մէր-
 գուճ գէղաթը մուազգամտան արը,
 պէնիմ չախտէն թանըտըղմա, վէ թէ-
 վաթուրէն իշիթտիկիմէ նէպարէն, էն
 էիւքսէք մէվըլէրտէ պուլունմուշտուր,
 վէ Միշլի իլէ մէրգուճ պէնիտէ սինն-
 ճէ տէրքեար օլան Փարգ իլէ, կէլիպ

Միշէլէ վիզիթա վերմն սի իւղէրինէ տիւ-
չիւնսիւկիւնտէ, պանսա Ֆէվզէլստէ պիր
շէյ կիպի կէօրիւնմիւշ տիւր :

— Յիվհադրգա, էօյէ պիր զաթըն
կէլիպ եէկէնիմիղէ վիզիթա վերմն սի
պտիսի իֆթիլտարմ օյսա ճայիղ տիր :

— Միշէլ մէրգուճու թէքլիֆսիղճէ
պիր մուհապղէթ իւղրէ գապուլիլլէտի
Վէ պէնիմ կէօրիւկիւնէ կէօրէ, մէր-
գուճա տեսղ իւղէրինտէ, վէ քէմալի
միւսազտթ իւղրէ իլթիֆաթ իլմէքատ
խի . կէրչի միեսնէլէրինտէ պիր ու-
գուն միւքեալէմէ վուդու պուլտու .
լաքին, ուղազատ պուլտուտուգուճան
թապիլաթիլլէ հիշ պիր շէյ իշիտէմէտիմ .
Փագաթ, պէնտէ պուճա գարչիլլըգ օ-
լարագ, տայիմս ապաճուրուն արգա-
գապնտա կիղլէնմիշ օլտուգուճ հալտէ,
վէ մէրգուճուն տաազլարընըն զըմըլ-
տանըշը տախի Փարզ իտէպիլմէքտէ, վէ
պու թէֆթիշիմսէ մէրգուճուն էշքեա-
լընտա պաշղա պիր հալ պուլտուգտա ի-
տիմ, վէ, միւքեալէմէլէրինտէ նէտէն
պահս իթտիքլէրինի անլաեսամաճը իտէմ-
տէ, Միշէլ իլէ մէրգուճ Մ*** միես-
նէսինտէ պիր միւճատէլէ կէչմէքտէ օլ-
տուգուն Ֆէհիմ իլլէտիմ, Լվլէլ էմիրտէ
Մ*** գալի սուրէթտէ մուխալէֆէթ
կէօսթէրմիշ իտէտէ, արատան ազ պիր
վազրթ կէչէր կէչմէշ, կիւճիլքլէ Մի-
շէլէ թէպիլմիլլէթ իպրագ իլլէմիշ տիր,
Պու ճիւլլէ իլէ տախի զալէպէ քէնտի
թարաֆընտա գալմըշ օյմասընս տայիր
պիր ալեսալէթի մէմտունիլլէ կէօսթէր-
միշ տիր . արթըգ օլ ուղուն միւքեալէ-
մէ հէնկիեսմընտա եէկէնիմիլլէն էշքեա-
լընտէ զուճուրա կէլմիշ օյան սաարը
լէթաֆէթ, թալը ու հարէքէթ, վէ ա-

րատա պիր իսթիլալ իլլէտիլի հարէ-
րէթլի պէլաղէթ, պիր ինճէ միւճաղէ-
նէթ (էշքիշտիրմէ), վէ գարչընտա-
քիլէրի գանտըրմագ նիլէթիլլէ մէյտանէ
կէթիլտիլի պիւրհանը ալիմ վէ միւթա-
լաաթ թարիֆտէն միւթազնի սուրէթ-
տէ պուլունմագտա իտի . վէ տաթլարը
խտէ, պաղէն սահիլէն իաքեաթ օլարագ,
վէ պաղէն տախի կիւլլուճալէրէք ուլլի
թէպիլմիլլէթ կէօսթէրմէքտէ իտիլէր .
Մէրքիւր միւքեալէմէ խալլուճէ վազըթ
սիւրաիւ, վէ պիթտիկիլլէտէ Միշէլին
տաթլարը քէմալի մուհապղէթ իւղրէ
րուխաթ տիլէմէք րէսմիլի էտա իթ-
տիլէր, վէ Միշէլտէ նէղաքէթ իտէրէք
տեսղա գալղըպ մէրգուճանը Եօլա գօյ-
մազըրգ թալըրնտա պուլունտու իտէտէ,
մէրգուճէր, զանն իտէրսին քի, մէր-
գուճուն թէնպէլլիլլէն խալլէ վիլերէք
թաճիլ օյմասընըն քէնտուլլէ նէ՝ գա-
տար աղըր կէլէճէկիլլի րիւճուլ իլէ
անլաթմագ իսթէաիքլէրինտէն, սէտիրի
իւղէրինտէ րահաթ իթմէսինի իպրամ
իլլէտիլէր, Պէն սօնրատան անլատըմ քի
Մ*** օրանս, միւհիմմ պիր մատտէ հազ-
զընտա գարար վիրմէք նիլէթիլլէ կէլ-
միշ իտի . նասըլ քի չօգ տէֆա կէլիպ
րէյ սօրմագտա միւթատընտան իտի .
չիւնքի Միշէլին տուլղուտու պէղալէթ
իլլէրուտէ օլուպ, վէ մուհաքէմէսինտէ
խտէ հէմ Եիւքէքլիլլէ վէ հէմտէ մէթա-
նէթ պուլունմագտա իտի Նիւալէթ ազի-
ղէմ, թա իլք կիւնտէն պէն Միշէլին
հալլ ու հտրէքթիլլէրինի թահինէ պաշ-
լամըլ իտիմ . վէ կէրչի գաթան քէն-
տուտիլլէ կէօրիւչիւպ գճուչիմարչ ի-
տիմ, Փագաթ պու ճիւլլէ իլէ տախի,
մէրգուճ հազզընտա գալլիմտէ պիր

մուհապպէթ էտերի հիսս իթմէքտէ ի-
տիմ, նաարլ քի, օ՛Ֆ, սանրատան մէզ-
քիւր աւալդու էօմրիւմնս պիւրիւք զըս-
մընր քէնտի թարաֆընա ճէլպ իյլէմիշ
տիր :

Ահնճ գատրն պունյարր սէօյլէտիքտէն
սօնրա պիր ճիւղի միւտաէթ սիւքիւթ
իյլէտի :

Վալանթին սէօյլէմէքտէ իքէն, Յը-
լօրանս տախի կէրէք հիքրայէ վէ կէրէք
հիքրայէյէ վէօյլէ միլէն, վէ թապիաթը
թապիաթընա, միզանք միզանքնա, տու-
ղուտու տուղուտունա, վէ մէլլանը մէլլա-
նընա քէք ույզուն օլան զաթըն, հանի
Միշէլին հաղզընա, Վալանթին դա-
տար ալազաի աէրուն հիսս իթմէքտէ
իտի, Վ. աը լիւտալ, Յլօրանսա քէն-
տի հէկէնիմն իպահ զապու իթմէզ մէր-
թէզտէթ թէնպէլիկինի, անը զօրդութ-
մազ նիյլէթիլէ սէօյլէտիկինտէ, թէն-
պէլիլին մատաի վէ մանէվի հալլէրիմն
տուղու հա աայիր օլան, վէ թէազիւրէ
լանրզ պուլունան հոգթալարընտան դա-
թան պան իթմէզ իտի :

Յլօրանս, քէնտիսի թէնպէլիկինտէն,
վէ թէնպէլիքտէ պուլմազտա օլտուղու
զէվի ու սէֆատան սաֆիլթի զալպ
իւզպէ պանս իյլէտիկինտէ, Վալանթի-
նին դապիլտէ, իոթէմէկէրէք էտերի
հաստ վէ թէտանիւզ հիսս իթմէքտէ օ-
լուպ վէ չու տուղուլարընը քէնտիսի-
տէն սէթը իթմէքիլէ չալըտուղընը սէ-
պէպիմի, պուլտաէ զիքրէ կէչէն Միշէլին
հիքրայէսինտէն սօնրա ֆէնճ իյլէտի :

Մտտամ ա՛նֆրէպիլին, մտտամ աը
լիւտալար ապա զըսզանմուտանպրն-
տա չիւք՛է էօզ իտի, վէ զըսզանսս
տախի սաէթա պիր տիվանիլէք պտա օ-

լունապիլիը իտի, չիւնքի Յլօրանս, Մի-
շէլ Մէնօտու թանրմազ իտի, վէ իլէ-
րուտի միւրայիլէք իտէրէք մէրդումէյէ
գարըն ազիւրլըրա չըզընադ նիյլէթի
Ֆապիտէսինտէ օլմաարընտան, Վալան-
թինէ զիստաէսիլէ խալիտէթ իպապ
իթմէքտէ իտի :

Մահէզա, Վալանթին, այլտաէվիյէ
չէտիտ միզան վէ աշզ ու սէվտանս
միւպիլէլա օլանյար կիպի, պիր թա-
րաֆտան քէնտույի աէրպամազտա օլ-
տուղու հալտէ, տիկըր թարաֆտան սա-
խի, գալըլինտէ հիսս իթմէքտէ պու-
լունտուղու պիր նէվի կիպի վէ պիճու-
ղուր իտիճի զրազանճըրա զալէպէ ի-
տէմէմէքտէ իտի : վէ Յլօրանս իլէ Մի-
շէլ Մէնօ պէնիմտէ, թապիաթճա աէր-
քեար օլան ֆէվզէլտաէ պիր ույզուն-
լուղտան զուճուրա կէլէճէք օլան ա-
լէազայի տէրուն վէ իզպալ ու սէտաէթ
իւզէրիմէ տիւչիւնալիքճէ, տէրունիմտէն
ա՛նը սէրուրէր չէքմէքտէ իտի :

և .

Մտտամ աը լիւտալ տտիս քէնտի
տօսիմ. կիպի պիր վազըթ թէֆէքքիւր
իւզպի սիւքիւթ իթմէքտէն սօնրա, քէ-
լամն ազազ իլէ Վալանթինէ,

— Բէք ալես ֆարզ խալպ ալատըմ
քի, հէկէնիմնիլ իլք սէֆա օլարազ
կէօրաիւկիւն կիւնտէ գուճուրա կէլմիշ
օլան էնիլայի հատիսէլեր, սէնին դալպի-
նէ չէտիտ սուրէթտէ թէլէսիր իթմիլէր
սիւր. չէօյլէ քի : մէրդուլ սանա կիւ-
ղէլիքտէ կէքթա, վէ ալլ ու զէքեա-

վէթտէ պի նէ միտ կէօրիւնմիւջ տիր, չիւնքի վազթ իմրդին զէվտթը մուսազաւ- մասընտան պիրխի իւզէրիւտէ թէէնտիրի վուզու պաւտուգու տախի զըհաս օ- լուհմուչ տուր, վէ նիհանէթ մէրպուս- տան մէմուլ իլլէտիկին հիւրմէթ վէ նէ- զաքէթ, ահնճէ մէրպուսն իխթիւտարէ սիւտանասը հազըրնտա իարազ իլլէտի- կի ալիճէնտպրզլա իսպոթ իտիրմիչ տիր, կադրդ, պիչարէ Վալսնթին, պուլուն- տուգուն հիւրնէնիկ հայէ նիսպէթլէ, պու մէրթէպէ քէնտիրի ալտրթմամար- յրան, ահաի :

— Հէր նէ հայ իսէ, Ֆլօրան, պիր չէյ տիր օրտու, էկէր պու խուսուսու աֆլ իթմէդ իսէն տախի, պարի հիչ տէլիլ իսէ, նա՞սըլ օլմուչտա զալպիտտ չու տուչըու տոզմուչ տուր, շիմաի ան- լատն ետ :

— Եվվէթ, նէ մ անլատր, վէ հէմտէ աֆլ իտէրի՛՛ գիրա, գօճան, թարա- ֆըրտան չէքմէքտէ օրտուգուն շուհնա տէրա ու մի՛նէթ, վէ կէօրմէքտէ պու- լունտուգուն հազարէթ, ահնին հայինի օլ մէրթէպէ սըլըրաշարըրմը տր քի, թապիտթ իլլէ, ետ աէֆիդամ իլլէմք, վէ կախօտ պիրազ թէսէլի պուլնազ նիլէթիլլէ, մէզքիւր տուլուեա քէն- տիրի թէպիւմ իթմէքլիլլէ մէնպուրէ օլ- մուչպուն տուր :

— Հէր նէ դատար իֆտտէյէ հաճաթ եօզ իսէտէ, պիլմիլխին քի, իսթէմէ- տիկիւմ հալտէ, օլ կիճէ Միշէլ սապանա դատար ֆիքրիտտէն չըգմամըշտըր, Ֆէր- աասը կիւնիւ, հէման ֆուրսաթ պուլ- տուգուն կիպի, տօզրու հինէ քէնճէրէ- մին էօնիւնէ գօշմուչու մ տուր, օլ կիւն հալատա քէք կիւղէլ օլուպ, վէ Միշէլ

խէ, թըրպը էվվէթի կիւն կիպի, սէ- տիրին իւղէրինտէ հան կէլէրէք, սօնրա- տան պանա սէօյէտիկի միսիլու, էօ՛ լէնն սե-տէթէ հալմէն հէ- չէ, նար- կիլէ իչմէքտէ, Սէխալիլ իթմէքտէ, վէ օյաւհարազ զէվդ ու սէֆա իլլէ- մէքտէ իտի, Նէվի մէզպուրտա մէր- զումուն կամքնտ սիեանչար կիլինմիչ, վէ գօլթուղունտա էպի պիր չիգտան պուլունտան պիր ատամ կիրտիկինի կէօր- տիւմ, մէրգումուն նէ իլլին կէնտիկինի պիլմէզ իտիւմ, լաքին, կինէ պէրէքէթ վէրսին պէնիւմ տիւլպինէ քի, ադի սայէ- սինտէ, մէրգումուն պիր մասլանաթկիւ- զար օլտուգունու ֆէհիւ իլլէտիւմ, ֆիլ հազըրա՞ մէրգուն մ չիգտանունտան պիր չօզ քեաղըտար չըգարտը, վէ Մի- շէլէ օգուհազ իսթէտի իսէտէ, Միշէլ պիր քէրլէ կէօղուն տախի կէչլրմէք- սիպին իսկալաեղպ էլինէ վէրտի, պաաէ- նու մէրգուն մ աաաթ ճէպիլունտէն պիր թէս- թէ պանգա քեաղըտար չըգարտը, վէ դանն իտէրիւմ քի մէզքիւր պիլէթլէ- րի սայմասըր քէճա իտէրէք ահնին եէ- կէնինէ վէրտի, հալ պու քի, էէկէնին էմիլլէթ տէնիլլէն շէլին տախի էօթէ ու- ճունա կէչէրէք, սայմազըրա հաճաթ կէօրմէքսիպին, սըլպ պիր թարաֆա գօյ- տու :

— Պուսլարքն քեաֆֆէտինտէն անլա- չըմազտա տր քի, պիդիւմ սէվիլիւ եէկէն քէնտի իլլէրինէ քէք ինթիմաւ- սրգ օլմալը տր :

— Հալը՛՛ քի, էօյէ տիր :

— Աճէպա պու հալ սէրվէթ ու իզ- պալիտտէն մի նէչէթ իթմէքտէ տիր :

— Հէրսին լազըֆէ օլաճադարն, Պիրազ սանա պէնի տիգզաթ իւղրէ տիչ-

նէ, յէվմի մէղաբարութեան տակ Միշէլի իւր կրննիս կրպի թէննպէս իւրէ կէշիրտի, մէ սրւտանասը մէրգուձէ պիր մէթթուպ կէթիրտի, մէ Միշէլտէ օգուտուս ԱՏ, Ֆլորանս, մէղքեր մէթթուպ իւրդերինէ, մէրգուձուս լէնձէսինտէ զուհուրա կէլէն էտէրի շէֆղաթ, հէման տիլէպլիրիմ քիմսէ իւրդերինտէ օլթարգուտա կէօրիւրմէմիշ պիր, կէօլլէրի հաշիլէ տօլտուրար, անինտէ շէթմէնէլի աշարապ մէղքեր պանգա պիլէթլէրինի շրգարտը, մէ իլլէրինտէն պիր թանէսին սրւտանտան վէրտի, Մէրգուձէ մէտնէ շանան գատրն, պիլէթի ալարըր կրպի մէրգուձուս պօսուսնա սարըլտը, Արթըր օլ արատա Միշէլին, մէրգուձէ թարաֆընտան զուհուրա կէլէն սալքի մատէրանէ նիւաղիլի նէ տէրէճէ հէյճանը լէթաֆէթպախշա իւրդէ գապուլ իլլէմէսինի թէսալվար տակի իտէմէզանս :

— Կլի' մէ ալիճէնա'պ կիրէք, տէտի Ֆլորանս ըրգաթա կէլէրէք :

— Ախշամըր թէքրարէն օտանա շէֆիլէպիլէրէք օլ պէնիմ սէվկիւլիւ լէնձէրէմ էճուրնէ կիթտիկիմտէ, կիւնէշ պաթալը խալլի վազըթ օլուշ իտի պէն Միշէլի կէօրմէք նիլէթիլլէ կէօղլէրիմի կէգտիրմէքտէ իտիմ, պիրտէ Միշէլին պուլուճուտըր տախրէտէն իլլէրի պիր կէնձ գատրն կիրտիկին, մէ մէրգուձէ տօղրու դօշուպ կիթտիկին կէօրտիւմ, տէտի Վարանթին :

— Վա'ն, զէվալլը Վարանթին վա'ն :

— Չանն իտէրսին քի օլ լանգատէ երւրէկիմէ պիր խանշէր սարլանտը, Վազաս պու պիր պուտալարդ մէ պահաղընա տիվանէլէք իտի, չիւնքի Միշէլ իւրդերինէ պէսիմ հիշ պիր հուրու-

զուս հօզ իտի, լաքին, չի' ֆալլատէ քի, մէղքեր թէէտտիրտէն ազատէ գալմադ էլիմտէ տէլիլ իտի, անինտէ բէնձէրէիլ թէրք իտէրէք, կիրտիլ պիր գօլթուպ ինդէրինէ տիւշտիւմ, մէ էլլէրիմէ կիւրդէրիմի գաքահարապ, պիր շօզ վապըթ աղլատըր, մէ պատէնու ըրուր էլէմ խէնարաթլար տէրեսարնա տալտըր, Չանն իտէրիմ քի, իքի տաթտան սօնրա, պիրտէն պիր պիր ըրիւանօ իլէ հարըլան թալտիմ սէսինի, մէ արգասընտան տախի իքի սէս իլլէ, մէ տիւքիւշա պիր հէմտէմիլ նէվա (աղգօրաօ) իլլէ, Մաթիլտին մէ Արնօլ սըր Վլիտիմ Թէլին պէղալթ տէրէճէտէ աշղ ու սէվտաեր թա'րիք իտիճի Տէշտուսուսն օգուճուսու զուսու իլլիթտիմ :

— Տիմէք սիր քի Միշէլ օգուճագտա իտի :

— Եվմէթ, լաքին, մէրգուձէ գատրն տակի մէրգուճա հէմտէմ օրիսպտա իտի :

Վարանթինն շու Ֆրոն-ձէ բարըր պուտէ : լուրէթիլէրին սէօլլէտիկի վապըթ, իսթիմալ իլլէտիկի թէլաֆթուրու թարիֆ իթմէք ինթիմալտէն տէլիլ տիր :

Ամրգուձէ քէտէրիլ պիր սիւքիւթտէն սօնրա թէքրարէն քէլտմէ պէտ իլլէ :

— Կիճէ հալա տուրկուսն մէ կիւրէլ օրիսպին, մէղքեր իքի հանըրդ մէ տիթրէլիմի սէպէր, Չանն իտէրսին քի, աշղ ու սէվտա մէ ասալը սէտաթիլէ մէվա օլան պէսթէլէր կրպի, թա րուշի տախ մանէ գատար շրգմագտա իտիլէր պիր վազըթ, քէտի իսթէլիմէ գարըր օլուրաշ, մէղքեր սէպէրի տիլնէտիմ լաքին, նիսայէթ իւլ էմր, իւրդերիմտէ օլ մէրթէպէ պիր ֆէնալըր հիսս իլլէ-

տիմ քի , օրաստան պրբազըպ կիտէմէ-
 տիկիմտէն , պարի իշխմէնէյնիմ տէ-
 յի էլլէրիմէ գուլագարըմը գարատըմ .
 պատէհու , պու իսթիհնգայէ շահան գաս-
 ֆրմտան , քէնտի քէնտիմէ հիճապ իյլէ-
 տիկիմտէն , վէ քէտէը իշխնտէ տախի
 պիր նէվի աճը պիր լէթաֆէթ արամագ
 իսթէտիկիմտէն , թէքրարէն տիշնէմէյէ
 պաշլատըմ իտէտէ , մէղքիւր պէսթէ քէ-
 սիլմիշ իտի . Բէնճէրէնին էօսիւնէ կազ-
 լաշալմ , պաղէտէքի շիշէքէրին կիւզէլ
 կիւզէլ զօգուլարը հավանա կահըլմագ-
 սա օլուպ , վէ կիճէնին սէրինիլի իտէ
 ճանս աէֆա պաղըլլամագտա իտի . ա-
 լա բիւղկեար օլմատըղլնասան , կարագ-
 լար պիլէ գրմըլտանմագտա տէյիլ իտի .
 վէ պալգամի մէրմէրտէն մուսաննա լամ-
 պա ըըղընա մանէնտ խաֆիֆ պիր ը-
 շըգ , Միշէլին տայիրէսինին ինտիրիլմիշ
 օլմա բէրտէլէրի (ըսթօր) արասընտան
 տիշարը վուրմագտա իտի . Չէնտ տագը-
 գա տէրին պիր սուսուղ օրթալըղա
 հիւքմ իյլէտի . պատէհու Միշէլ իլէ մէր-
 գումէ գատընն իւզէրինտէ հէօրիւմէք-
 տէ օլաուգլարը կօլուն գուլարը իը-
 շըթըսընը իշխթտիմ , վէ հավանըն պէր-
 րագըղը սայէսինտէ մէրգուլմանըն իքի-
 սի օլաուղունու ֆարգ իյլէտիմ . Մէր-
 գուլման պիրլիքտէ օլուպ , վէ մուհապ-
 պէթ իւզրէ պիր պիրի գօթուղունա
 կիրմիշ օլտուղլարը հալտէ , կավաշ կա-
 վաշ կէզինմէքտէ իտիլէր . սապրէ թա-
 գաթըմ գայմատըղլնտան , պիրտէն պի-
 րէ բէնճէրէմի գարատըմ . մէղքիւր կի-
 ճէ պէնիմ իշին շահանը նէֆրէթ պիր
 կիճէ օլտու : Ա՛հ , Ֆլօրանս , մէղքիւր
 իքի կիւն իշինտէ , պիլի՛րմիսին , գալ-
 պիմտէ նէ՛ գատար կէնիտէն կէնի , շէ-

տիտ վէ տէնշէթու հէվայի նէֆալէր
 սօզմուշլար տըր : Աշգ ու սէվտա , ար-
 գու , գրսկանճըղ , քին ու զարագ վէ
 իղթիրապը տէրուն , էվվէթ , իղթիրապը
 տէրուն Ֆիքրիմի իսթիլա իյլէտիլէր .
 պիրա , օլ տազըգատան գալպիմտէ գար-
 շը գօնուլմագ պիր գուլվէթին պէնի
 կիրտապը խարապիլէթէ տօղրու սիւ-
 բիւքիւշիպ կէօթիւլմէքտէ օլտուլուն ,
 վէ մէղքիւր գուլվէթ իլէ ճէնքէլշէրէք
 թէլէֆ օլուպ կիտէճէկիմի հիա ու տէրք
 իյլէտիմ . զիրա պիլլրսինես , թապիա-
 թըմտա պուլունան քէսկինիլք , մէթա-
 նէթ , վէ զայրէթ , աշուրի մէրթէպէտէ
 տիր : Էօյլէ պիր թապիաթ իլէ մէնպու-
 լէ պուլունտուղուլմ թագտիրտէ , պիրտէ
 բէնշէյի աշգա տիւշիւշ իտիմ , Յ՛ֆ ,
 կէրչի , խայլի վագըթ մէղքիւր սէվտայէ
 գահրամանճա գարշը զօլտուլմ , լաքին ,
 գօճամըն լաեղք օլմանան գապա վէ պէտ
 մուսմէլէտի պանա հատտիմի թէճագուղ
 իթտիրտիկիմտէն , քէնտիմի հէր նէվի
 պաղլարտան ազատէ տիր գրեաա իտէրէք ,
 գուրտ կիպի գալպիմի հէյիպ թիւքէթ-
 մէքտէ օլմա հէվայի նէֆսին էլլնէ քէօր
 քէօրիւնէ թէսլիմ օլտուլմ պիթիրտիմ .
 — Վասնթին , պարի հիշ տէյիլ իտէ ,
 օլ ճիհէթլէ սէատէթի հալի պուլապիլ-
 տի՛ն մի :
 — Կէրչի էվվէյլէրի օլ գատար շաք
 ու մէսուրիէ օլտուլմ քի , քէնտիմի ճէն-
 նէթտէյիմ զանն իթտիմ , լաքին , հէր նէ
 գատար խայլի միւտտէթտէն պէրու Մի-
 շէլ թէրք իթմիշ իտի իտէ տախի , մէր-
 գուլմէ գատըն խաթըլմա կէլտիքճէ ,
 պաղը քէրրէ տիւշարը էլլիմ օլմուշուլմ
 տուր : Սէրգուլմէ քէսպի շէօնրէթ իթ-
 միշ օլմա պէսթէլէր օղուեուճու գա-

տընյարտան պիտիս իտի , վէ դանն ի-
տէրիմ քի շինտիտէ իժնարհատա պու-
լունմագատ տրք : Պէնիմ Միշէլ հազգըն-
տա պտէնն նէ թէսապիտը ու իթիգա-
արմ վայր իտի իտէ , էօյէճէ պուլունմ-
Ֆիլվազը ազլ ու գէքիսպէթի հէմ կիւ-
զէլ վէ հէմտէ եիւքսէք մէվըլէրտէ օ-
լուպ , պիր թէմիգ զալպէ , վէ պիրնէ-
զաքէթի լաթիթէյէ մայիք պուլունմաու-
զու կիպի , պէշաշէթի թապա , վէ պօ-
զուլմալ խօշ մէշլէպէ , վէ շէֆզաթր ա-
զիմէյէ , թալապէթէ , հիւրալէթէ , վէ իզզ
ու իքքամէ ասիտի մայիք , եանի հէր
նէմի խասսէյի թէսէնտիտէ իլէ մէէլուֆ
պուլունմագատ իտի : Փաղթ , պու
ճիւմէ իլէ տախի , պու պէնագայի մու-
հապպէթ անճագ իքի ալ տէլամ իթտիք-
տէն սօնրա , ուղրունագա գուրպան օլուր
րասապէլէրիտէ Միշէլի սէվմէքտէ օլ-
տուղում հալտէ տախի , սէֆիլէ դարր-
լարտան պիրլտի օլունշուլ մունը :

— Պիշարէ Վալանթին , սէպէպ նէ՞
տիր , տիմէք տիր քի մէրգուսուն մէն-
պուլ պուլունմաուղու քեաթիթէյի խաս-
սէյի թալապէթիտէ , խալան գապուլ իթ-
մէգ օլան պիր Ֆրուպ խէլալ վերմէք-
տէ իմիշ :

— Ալ մատամ ա'նիֆրէվի իթթիրապր
գալպէ տիւշար օլարագ , լազրրտըրնըր
քէտի վէրտի :

— Ասլանթին , նի՞շէն տու օլաուն ,
տէյի ճըրանա թէհայնիւր իւրրէ մէր-
դու մէնին եիւպիւնէ պագարագ սիւալ
իլէտի , Պու սիւքիթունուղա սէպէպ
նէ տիր . սէօյէ , եէմին վէրիլում սանա
սէօյէ , ճապղլունա քէմալի էմնոյէթին
եօ՞գ մու տուր :

— Մէկէրչի շինտիյէ գատար սէօյէ-

տիլըլէրիմ , քէմալէ էմնոյէթիտի թաստիգ
իթմէքտէ տէյիլ մի տիրլէր :

— Եվէթ , Եվէթ , օ՞ֆ , Ֆազաթ ,
պիթիր , պիթիր :

— Շիմտի , տէտի մատամ ա'նիֆրէ-
վի պիրտոյ իզհարր թէրէտաիւա իլլէ-
տիքտէն սօնրա , շիմտի սիւքիթին
սէպէպիտի անլամագ իսթէրսին , իէքի-
յի . ծոն՝ուա անլաեաճագըն , իմտի ,
չունուտա պէեան իտէրիմ քի , Միշէլին
մայիք պուլունմաուղու կիւղէլ , եիւքսէք
վէ մէտէն շտեան խասալէրի , խալան
գապուլ իթմէգ պիր թէնն լէլլէք վէ կէվ-
շէքիլէք իլէ պօզուլմագատ իտի :

— Ա՞ , պէնալ պուլունմաու գուտուր
տուր օ , էօյէ տէյիլ մի , տէտի մատամ տր
լիւպուլ . տիմէք տիր քի պու սէպէպտէն
նալի սէօյէմէկէ ինթիրալ իթմէքտէ ի-
տին :

— Իօղ , Յըլօյան , Եօղ , սէնին թէն-
պէլլիլլին պիր լէթաթիթ տիմէք տիր :

— Իլի էմնա , Մ . տր լիւսպալ սէնին
կիպի սէօյէմէքտէ տէյիլ տիր , տէտի
կէնն գատրն , նիմ թէպէտիւմ իտէրէք :

— Մնին թէնպէլլիլլին եիւլիւնտէն ,
հիշ տէյիլ իտէ նէ դօճանա , վէ նէտէ
տիլ իուտուս սանա հիշ պիր քէտէր
նուտուլէ կէլմէքտէ տէյիլ տիր , տէտի
Վալանթին , սէնին թէնպէլլիլլին սէնին
իլլին պիր զէվի ու սէֆա երբինէ կէշ-
մէքտէ օլուպ , վէ քիմսէլ իտէ քէտէր
վիրմէքտէ տէյիլ տիր , լաքին , Միշէլին
թէնպէլլիլլիտէն ֆէնա սէթիճէլէր գու-
հուրա կէլմիշ տիր . եանի , քէնտի իրատ
ու վարխաթթ տիւմէնիտի էլլինէ ալմագ-
լըրր տալա տիւլիւնիւպ իսթէմէտիկին-
տէն , իզպուլ իլի պիր հալտէ գալմըշ
տրք : Մասլանաթկիւզարը օլան խալին

ատէմ, մէրդու մուն պու վագիֆէ սիպլի-
 յնտէն, ճէ սարէթ սլլայ, վէ նամուսա
 թօզանրր սուրէթտէ խրքսրպլղդ իթ մէք
 խսթէմէ տիկինտէն, քէնսուսէ ֆայտէլի,
 ֆագաթի Միշէլին խարապլղէթիմի մու-
 ճիպ օլուճու իշէրէ սալարքորն, վէ
 Միշէրտէ թնայլաթիլլէ, թէնպէլլիլին-
 տէն նաչի, Նիսայլարքուն պիլէ պագ-
 մազլլըգա իւշէնթիշ տիր, Նէօլլէ քի,
 Յլորանա, պու կիւնքի կիւն պիլլէմ քի
 Միշէլին էլլինտէ, էն սէֆիլ նալտէ տա-
 խի քէնտի կէշիմէսինտէ քիֆայէթ խտ-
 ճէք գատար պիր շէչ դաշմը՞ մր արր:

— Զաֆր'զ Ալլահ, ղէ՞ վալլը չօճուչ,
 աճընաճաճ հալ, իլի էմմա, Նիշ տէշիլ
 իսէ, նաաքլ օլուշնաս պարի սէն քէն-
 աի թէէտիբիլնէ, մէզքիւր թէնպէլլիլին
 էճնիւնիւ ալամանըշարն տրր:

— Պէնիմ թէէտարի՞մ մի, տէտի Աա-
 լանթին աճը աճը կիւլիւմէլէրէք, էօյլէ
 պիր թապլաթա մայլք պուլունան ա-
 տամ իւղէրինտէ պէնիմ նէ՞ թէէտարիմ
 օլալիլիլ: Էօյլէ թէնպէլլիլինտէն մէմ-
 նուն օլան, վէ սիւքիւնէթի դալալ իւղ-
 ըէ պուլունան պիր ատամ նէգտինտէ,
 ալլու ֆիքր կօրմաչ, մէրազ խտէրէք
 պիճուղուր օլմաչ, մալիւմաթ ալմաչ,
 վէ ըէճա տիշնէմէք Նիշ մազասրնտա
 սրր, զիրա, Միշէլ սալա սէրթ վէ քէս-
 կին լուղէթէ գարըն Նիտտէթլէնմէղ,
 վի կօրուլմազտան իճթինապ իթտիկի
 կիպի, սապրքրլղգտան վէ Նիտտէթ-
 տէն տախի իճթինապ իտէր, մէրգուճ
 տայլինա միւլայէմէթ իւղըէ պուլունուպ,
 տայլինա կիւլիւմէլմէք վէ տայլինա թաթ-
 լը մուսաթլէտէ պուլունուա իսթէր,
 վէ էն գիւտտէ ազըլանէ նասիւնաթլարա,
 վէ էն պիւլիւք ըէճալարա տախի, կա պիր

լաթիֆէ վէ եախօս պիր պուսէ իլէ ճէվապ
 վէրր: Պէնիմ նասիւնաթլարա վէ պէ-
 նիմ ըէճալարա նապգընտա շախի ալի
 թարիլի իսթիմալ իլլէտի, վէ շիտիտէ
 պասիլի աէնշէթիմ օլաճապ պիր Նալ
 տիւշար օլաու, շիւնքի, կէրշի շիտիլէ
 գատար վագիֆէ սիպլիք իւղըէ եաշաեա-
 պիլմիշ, վէ պօշլուղու Նէր շէլէ էվեա
 թութմուչ սուր, լաքին, պիր տէֆա
 խարապլլէթի քէնտի տէրէճէսինի պուլ-
 տուգտա, մէզքիւր էսէֆէնկիլ հալտէն
 չըգապիլլէճէք գատար դայրէթ վէ ճէ-
 սարէթի տախի մայլք օլամանաճաչ տրր:

— Զագըն վար տրր Աալանթին էօյլէ
 օլմասրըր գաթան իսթիբրմտան կէշիբէզ
 իալմ իսէտէ, օլ խուսուս աղըր պիր
 խուսուս տուր:

— Եվէթի աղըր, վէ գայէթ աղըր
 տրր, տէտի կէնճ գատըն տիւշարը խէ-
 լէճանը գալաչ օլարաչ, զիրա, պիմէզ-
 սին սէն, մէզքիւր տէնշէթամիլ խու-
 սուս կէօլիէմ կիպի եանրմտան ալլու-
 մաչ իսթէմէ տիկինտէն, կիճէ կիւնտիւլ
 ֆիքրիմ իսթիլա իլլէմէքալ տիր:

— Նէ՞ տիմէք իսթէրին:

— Միշէլ օլ մէրթէպէ տօղրու պիր
 ֆիքրի սանիպի տիր քի, կէլէճէք վագթ
 ու հալ Նաղգընտա գաթան խէեալաթա
 կիրիմէզ, շիւնքի բէք իլի պիլլիլ քի,
 սօն լիրաար տախի պիթտիկինտէ, նէ
 պաշչապընտան, վէ նէտէ պիղգաթ քէն-
 տիսինտէն պէքլէլէճէք Նիշ պիր իւմիտի
 կօզ տուր:

— Խմսի էօյլէ օլտուգաա, նէ՞ տիւ-
 շիւնմէքալ տիր:

— Նէ՞ մի տիւշիւնմէքալ տիր, տէ-
 տի Աալանթին իլթիրապը տէրուն իղ-
 հարկլէ:

Պատէհու մէրգու մէնին տօսագլարը
տիթրեմէ կէ պաշխարողրնտան, պօզուզ
պիր սէս իլէ :

— Բէնտի ճանրնա գրչմագ տիւ շիւն-
մէքտէ տիր :

— Ա. մ. 'ն Ալլան, սանա սէօյլէտի-
միյտի պունու . . .

— Օ՛Ֆ. խայր, տէտի թէքրարէն Վա.
լանթին, տանա գիեատէ անը պիր քէտէր
իւզրէ, խայր, պու խուսուսու պէնտէն
ւէ՛՛՛ր իլէտի, Էկէր էօյլէ պիր 'նիլթի
պուլունտուզուն պանա սէօյլէմիշ օլտա
խտի, պիւիւք պիր Ֆէնայլըզ դունուր
խաճճէկինտէ շիւքնէ Եօզ իտի, քի՞մ
պիլիր 'նէ՞ գատար կէօզ Եաշխարը տէօ-
քիւիւպ, վէ 'նէ՞ գատար տէրտ ու էլէմ
հուսուլէ կէլէճէք իտի : խայր, խայր,
մէրգում թէնպէլիք իշին Եաշատըղը
կիպի, թէնպէլիք սէպէպինտէն տախի
քէնտուշի էօյտիւրէճէկի 'նիլթիինաէ պու-
լունտուզունու պանա աշմասը . ֆու-
գաթ պիր կի'ն կիւլէրէք, կիւեա ատէթ-
տէն պիր շէյ տիր սէօյլէնիր մագտոմնտա
աղզընտան գաշըրարազ, Ժուլուլու էլէ-
լէ . . . շէրէլէրէ Եպտէ Գուլուգ օլու իլէպէլ-
լէ . . . տէտի :

— Էօ՛Ֆ, Վալանթին, տէնշէթամիզ
պիր էֆքեար տրր պու :

— Նիհայլէթ, անդատը՞ն մը շիմտի,
Փօրանա, իշթէ պէն էօյլէ պիր դօրգու
գալպիմտէ մէրքիւզ պուլունտուզուն Նալ-
տէ իմրարը էվգաթ իթմէքտէյիմ . տէտի
զէվալլը Վալանթին կէօյլէրինտէն Եաշ-
խար տէօքերէք, շէր տագրազ Ֆիքրիմէ
վէ 'նարէքէթիմէ մէդքիւր տէնշէթլու-
գօրգու հիւքմ իթմէքտէ իքէն, պէն ի-
սէ մէրգումուն գտրշըսընաա տայիմա
րանաթը գալպ իզհար իթմէկէ մէճպու-

րէ պուլունտագտա խտիմ . շիւնքի, մա-
ղալլան պէնի մահդունէ վէ միւքէտտէ-
րէ կէօրէճէք օլտա խտի, քէնտի մի-
թատընտան պուլունտան բիւր շէֆգաթ
վէ լէթաֆէթ թէպէսիւմիւ իւզրէ, պի-
լի՞րմիսին պանա 'նէ՞ ճէվապ վէրէճէքսի-
իշթէ շու աթիտէքի սուրէթտէ սէօյլէ-
էճէկի պի իշթիպան խտի :

ա — Զէվալլը Վալանթինիմ, 'նէ տիր
պու տէնտէքի մահդունիլիէթ, պիլմէ՞զմի-
սին, պիզ իքի կէնճ մաշուզ վէմաշուգա-
լար տէյի՞լիլիլ, Խպպալ ու սէնտէթտէն
պաշպա շէյ Ֆիքրիմիղէ կէթիւրմէլի տէ-
յիլիլ, Վէվմէք տէնիլէն շէյ էլիմտէն 'ն
գատար կէլիր իտէ, սէնի օլ գատար սէվ-
մէքտէյիմ . էվլէթ, 'նէ գատար միւմքիւ
խտէ, վէ 'նէ գատար պիլիր իտէմ սէնի սէվ-
մէքտէյիմ, իմտի, 'նէ հալտէ իտէմ էօյ-
լէճէ գապուլ իթմէլիսին պէնի, էմմա,
էկէր միւրատըմա գարշը օլտուզու թալ-
տիրտէ էլէմիսի մուճիպ օլմադաա իտէմ,
վէ էկէր պէնտէն մէմնունէ տէլի իտէն,
պըրագ պէնի, պէնտէն իլիսինի արա,
վէ եինէ տօթլուզունուզտա պազը գալ-
սըն . Եանի տիմէք իսթիլիմ քի պէնիմ
խաթրիմ գալմաղ : Պէնիմ տուչուուճա,
աշգ ու սէվտա տէնիլէն շէյ, Վէվզ ու
սէֆա, իզպալ ու սէնտէթ, մուճապ-
պէթ, վէ խաթրանաթտան մատուու սա-
կըլմայր տրր : Ուշգ ու սէվտա տէնիլէն
շէյ պիր կիւզէլ կէօլէ պէնգէտիկինտէն,
հէր վագըթ սէրինիլք վէ հէր վագըթ սա-
քինիլք 'նիւքմ իթմէլի, վէ էօմիրէն աիւ-
քիւշա իզպալ ու սէվլէթլէրի անըն տէ-
րուսինտէ ազս խտիպ բարլամալը տրր,
վէ պիհուտէ պիհուգուրլուզլար իլէ ա-
նը դարանլըզ զըլլպ վէ պուլանտըրմագ
ճայիզ տէլի տիր . մէկէրշի բանաթը գալպ

իւզրէ պիրպիրիովիլ սեվմէքլիլն մուգ-
 թէտիր օլա՛մազմբերդ , Աէլ , մէլէյիմ ,
 կէլ , պըրա՛յ պօշ թէֆէքքիւրլէրեալ ,
 սէնինլէ շու կէնճկլիլովիլն սէվզիհի րա-
 նաթ իւզրէ կէլիլիլէլիմ , մուտտէթի էօմ-
 րիւնալ թէէքմիլ օն կիւն իզպալ ու սէ-
 աալթ , վէ զէվզ ու սէֆա իւզրէ եա-
 շահան աաաւ հայիխտէն հօշնուտ օլուպ ,
 վէ Քէշէտէ՛ւր իտրի՛ւր Է- Բեպո տիլէրէք ,
 էօլտէ ճայիզ տիր , Պիզ իսէ , ազի-
 զէմ Վալանթիլն , տէյիլ օն , իլլա եիւզ
 կիւնաէն զիեաալէ էօյլէ պիր էօմրէ նա-
 մի օլապիլմիլիլ տիր , վէ էկէր սէնին
 թարաֆընաան իլշարը մէմուտնիլիլթ օ-
 լունուր իսէ , պին կիւն տահա վէ պէլ-
 քիսէ զիեաալէ աչի սէաալէթէ մուվաֆ-
 ֆազ օլապիլիլիլդ , զիրա պէն սէնի բու-
 նու միպի սէվմէքտէյիլմ : Մէկէրլի պէն-
 ալէ , հագգընտա պիվէֆալուզ իտէճէք
 գատար թէնպէլլիլք եօ՞գ մու տուր , վէ
 պուտտանտա գաթի նագար , մէկէրլի
 տիւշարը տէնէթ օլմադսըըն , սէնաէն
 պաշգասընա աշգ ու սէվտա վիրմէքլիլք
 զահմէթիսէ չըզըշտճազ գաաար զայրէթ
 վէ ճէտարէթ վա՞ր մը տըր : »

— Յլօրանս տէրին թէֆէքքիւրլէրէ
 տալմըշ կիպի պիր հարտէ պուլունմագ-
 տա իքէն , Վալանթիլն տահա զիեաալէ
 քէտէրլի պիր հարէրէթ իլէ , էվլէթ ,
 տէյէրէք հիքեայէպինէ տէվաւ իլլէտի .
 էվլէթ , իշիէ , Միշէլ աշգ ու սէվտա
 տէնիլէն շէյէ պէօյլէ մանէա վիրմէքտէ ,
 վէ պէօյլէ գապուլ իթմէքտէ տիր : Մէզ-
 քիւր պիր պիրիսի թէէազըպ իտէն սէ-
 վիճնէր վէ կէօզ եաշարը , մէգքիւր
 գարանլըք քէտէրլէր , վէ տիվանէճէ ,
 ֆազաթ կէշմիշալէ վէ կէլէճէքտէ խէթա
 աաա օլունմագտա օլան , վէ եիւրէքլէրի

ալթ իւթ իտիպ վէ էօլալուրէն գըն-
 գանճըզ , էվլէթ , մէգքիւր շիտտէթլէր ,
 վէ Նէվայի նէֆալէ մէրպուլթ պուլունան
 կիւրիւտիւլէր , Միշէլին ապթ թէպէն-
 սիւմին մուճիպ օլմագտա տըրլար : Մէզ-
 գու՛մ իշին պէօյլէ շէյլէրին էալրիսի հիսս
 իթմէքլիլք տախի պիր եօրկուշուզ սա-
 կըլմագտա տըր . նալ պու քի պէնիմ , եա-
 լընըզ պէնիմ եիւրէկիմ քարէ քարէ օլ-
 մագտա տըր : Քէնտի վագիֆէսիպիլիլ
 տիմէյէյիլմ էմմա , շիւնքի , տօղուտու ,
 էլիստէն կէլաիկի վէ պիլտիկի գատար
 պէնի սէվմէքտէ տիր , վէ նասըլ քի քէն-
 տիսի տախի սէօյլէմէքտէ տիր , քէնտի
 ալէապաճա տէրքեար օլան թէնպէլլիլի
 եիւրէկիմի տէլմէքտէ , պէնի զազապա
 թահրիք իթմէքտէ , վէ պէնի չըլտըրթ-
 մագտա իսէտէ , քէնտիմի գապթ իտէ-
 րէք հէր շէյէ թէնանմիլ իթմէքտէլիլմ .
 շիւնքի , քէնտիմիլ բազմէն , մէրգու՛մու
 պուլունտուղու հայտէ տախի ճանըմ կի-
 պի սէվմէքտէլիլմ . վէ տահար վար տըր ,
 Միշէլ պէնիմ չէքմէքտէ օլտուղու՛մ տէրա
 ու էլէմ , իզթիրապ , վէ գօրղուտան պի-
 խապէր օլմալը տըր . զիրտ , մէրգու՛մ
 իլէ պիրիլքտէ սաաթլար , վէ պագէն
 տախի թէքմիլ կիւնլէր կէշիլմէք իլլին ,
 էնվայի եալանլար ինտաընա , վէ քէն-
 տի աաալարընը թալթիֆ ու թաթկի-
 պինէ , հէր վագըթ տիշարը չըգմազ Ի-
 շին , եէնիտէն եէնի պէնանէլէր պուլ-
 մագլըզա , վէ տայիմա իթիրապը գալու
 իւզրէ պուլունմագլըզա մէճպուրէ օլ-
 տուղու՛մ շէօյլէ տուրտուն , արթըզ օլ
 էվէ կէրի տէօնտի կիւմալէ իսէ . . . օ՞ք
 Յլօրանս , էվլէթ , էվէ կէրի տէօնտիւ-
 կիւմալէ , պիլմէքտէն նէ՛ չէքմէքտէլիլմ .
 Նէլէ տիշարտա ուղուննա վագըթ գալ-

արգասն սօնրա, կիտիպ ինքնաւ շը հեր
 շն շնհեր շեհեր շը տէյերէք պիղիմ է-
 վին շաղաղորնք էլէ ալարղրնա, եր-
 րէկիմ իւղերիմէ պիւ տէնէթլու աղըր-
 լըպ պասանդաս սոր, վէ օլ դօնանն
 գարչըրնա զգօրղըմտա շէքտիկիմ կէօ-
 նիւ ազապրտա պաշգա սոր, շէօյէ
 քի, մէրգումուն պագըլարընա գարչը
 մէյասն օղումագ, վէ զէրրէճէ պիւ շիւք-
 նէյէ գանհիպ օլուպ օլմամըշ օլմաընը
 էշքեալընասն Ֆէնմ իթմէկէ շալըմագ,
 վէ գարչըրնաս տիթրէմէք, վէ հէմտ
 էն քիւշիւք պիւ սիւալինտէ տէրունէն
 տիթրէմէքտէ, վէ էն զիտատէ քէտէրի
 վաղթիմտէ տախի քէտտիմի րանաթը տիլ
 իւզրէ վէ պիգայա սուրէթտէ կէօսթէր-
 մէքիլէ շալըմագտանըմ, վէ պուսլար-
 տանտա պաշգա, պիւ սօն տէրտ վէ քիւ-
 շիւքիւք տանա վար սոր, հանի մէր-
 գունտան նէֆրէթ կէթիտիտիկիմ թաղ-
 տիրտէ, տայիմա երգիւնէ գարչը կիւ-
 լէր երգ վէ թաթը տի կէօսթէրմէք-
 տէյիմ, էվէթ, գօրգումունն նաշլ, վէ
 տայիմա քէտտիմի սէվինճի վէ լէթա-
 Ֆէթիլի կէօսթէրէրէք, պիւ շիւքնէյէ դա-
 հիպ օլմաղըրգտան ուղպա զըլմագ իւմի-
 տիլլէ տայիմա միւրայիլը իտիպ օխշա-
 մաղտանըմ, Անլատըն մը, Ճլօրանա,
 պաղը քէրրէ քէտտիմի սէվինճի կէօս-
 թէրմէլիլիմ, էմնա, տէրտի տէրունիմ
 կիւվէ կիպի երւրէկիմի եշիպ պիթիլրմէք-
 տէ իմիշ, դարարը հօգ, էվէթ, էվէթ,
 սնլատըն մը քէտտիմի Ֆէրան պիւ հալ-
 տէ կէօսթէրմէլիլիմ, խուտա ալիմ, Ճը-
 լօրանա, պու եօլտա պիւ էօմիւր կէ-
 շիլրմէք, պանաղընա նարի ճէհէնէմտէ
 էանըպ քիւլ օլմագ կիպի պիւ հալ ի-
 քէն, պիւ թարաֆա շէքիլէրէք գուր-

թուլմագ տախի պէնիմ իշին միւմքիւ-
 սիլ օլմաշ սուր:

— Ան, Վալանթին, տէյի պաղըրտը
 մասամ սը լիւսվալ, մէրգումնէնի պօյ-
 նունա սարըլարաղ, թէշէքքիւր իտէ-
 րիմ, սուրղուլու տօսթոււ, թէշէքքիւր
 իտէրիմ, գուրթարթըն սէն պէնի:

Մասամ տէնֆրէվիլ Ճլօրանսըն լա-
 զըրտըլարը վէ հարէքթիլէրի իւղերիմ
 տիւշարը մէպնաթիլեթ օլմաղըն, քէն-
 տուսի տախի իլթիլրապ ու թէանճիւպ
 իւզրէ մէրգումնէյի գուճազաւար:

9.

Մասամ սը լիւսվալ, Ֆիլ վազը,
 խայլի վաղըթտան պէրու քէմալի մէրազ
 վէ խթէք իւզրէ տօսթոււնուն հիլքեայէ-
 սիլի տիշիտիլքտէն սօնրա, քէտտի գալ-
 պինտէ հիս իթմէքտէ օլտուղու խէլէ-
 ճանա մուգալմէթ իտէմէտիկիմտէն,
 Վալանթինի պօյսունա տիւշէրէք,

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, տօսթը սա-
 սըլաս, թէշէքքիւր իտէրիմ սէնտէն,
 դուրիթարտըն սէն պէնի, տէյի պաղըր-
 սը:

Մասամ տէնֆրէվիլ, մէքքիւր ին-
 Ֆիթանը դալպ տագրպալարը կէշտիք-
 տէն սօնրա, թէանճիւպի ալիմ իւզրէ
 մէրգումնէնի երգիլունէ պաղարաղ,

— Սիւպնան Ալլան, նէ տիլմէք իւ-
 թէրսիմ Ճլօրանա, նիշիլ պէնտէն թէ-
 շէքքիւր իլլէմէքտէպն, նէտէն գուր-
 թարտըմ պէն սէնի, տէտի:

— Հայնայ, սիտի թէքրարէն մա-
 սամ սը լիւսվալ, նիմ մէրթէպէ թէպէս-

սիւմ իտէրէք, պէլքի սէն պէնի շիմոսի պիր տիվանէ եկրին, գոյմագաստըն շաքին, սնէպա պանա իթտիկին խրա մէթի պիլըրիսին:

— Պէն մի:

— Ս'Ք, ալտի Յլորանս թարիֆտէն միւսթաղի պիր սաֆիէթի գալպ վէ է սէրի խապասէթէ գարըըղ իղթիրսպը տէրուն իլէ, էվլէթ սէն պանա պիւ շիւք վէ դալթ պիւլիւք պիր խրատէթ իթտին: Եվլէլա պիլմիշ օլ քի, մանաս թըրոս օլաուգուսուղ վազթ, հէնուղ պիր քիւշիւք զըւ իքէն, սէնին էվլէն տիկինի կէօրտիւկիւսուղ զըպթէ իթտիկիմ կիպի, պիր մաշուգա մալլքէ օլաուգուսու տախի զըպթէ իթմէքտէ խոմ (հասէտինաէն արղու չէքմէք իք), վէ պատէհու, տօղրուսու, կիւ նահըմը նէ սազլաեհարիմ, եէկէնի միգ Միշլին թատլաթընր քէնտի տուգու վէ թապլաթրիմ քէք ուշղուն կէօրտիւկիւսուէն, քէնտի քէնտիմէ, « Զէ վալը Վալանթիսին մէյուսիյէթիսին մուսիպ օլմադտա օլան պիր թապլաթ, մուզայրի օլարագ պէնիմ ինճիպազը գալպիմ, վէ մէմուսիյէթիմի պատի օլաուգընտա շիւքէէ կօզ տուր. թամ իշթէ պէնիմ իսթէտիկիւսուէ պու տուր, եանի աշգ ու սէվտա տիմէքէ, Եէ ինէ պէն պէր երէ կընէ անլաշըլալը տըր, վէ գանի իտէրիմ քի, պէն տախի պիր Միշլէնիւղ էլտէ իտէպիլըր իտէմ, սէա տէթի պուլուշ օլաւազըմ »:

— Յլորանս, նէ սէօյլէեօրսուն:

— Պրազ լազըրալընր պիթիրէյիմ. վէ սանա տօղրուսուու սէօյլէնէյիմ մի, հիսս իթտիկիմ կէօրէ, հազընտա գօճամ իլէ պէնիմիզտէ պիւլիւք պօրալար

գօրանաղը ինթիմալի դապիտէն պու լուսնաղին, շիւնքի կիթտիքէն մէրդու մուն տէրտի չէքիմէղ ըատալէ կէլմիշ տիր (սէնին կիպի արթըզ պըչագ քէմիլէ տաեանաղընսա) իլէրուտէ պիր կիւն քէնտիմի թէսէլլի իլլէմէք իյին, նապէճա պիր թարիգի իրթիքեապ իլէ, պիր տօսթ արամազըղա ինթիւսաճ կէօրէճէ կիմի, դարանըզ սուրէթտէ քէշօ իթմէքտէ խոմ:

— Ա'Ն Յլորանս, տէյի պաղըրտը Վալանթին, գօրղու իլէ միւլէմմա պիր մուհապպէթ իւզրէ. սազըն քէնտիմի, էկէր պիլտէ խոմ:

— Պիլտէ միխտիմ, տէտի մատամ տը Վիտալ տօսթուսուն քէլամընը քէտէրէք, պիլտէ միխտիմ. Կէրչի տօղրուսուր, վէ պէրէքէթ վէրսին սանա քի շիմոսի պիլմէքտէյիմ. վէ շիմոսի սէնտէն իշիթտիքէրիմաէն սօնրա իսէ, Ալլան իթմէսին քի, տէյի իլավէ իթտի Յլօրանս թէհայիւրանէ, սստէ, վէ սաչըլի կիւլաիւրիւսու պիր սէօլլէյիլ իլէ, մատամ քի պիր մաշուգա մալլքէ օլմազըղա սէ գատար քէտէրէլըր, նէ գատար իլուսիւքլէր, հարէքէթլէր վէ ապալար չէքիլմէք լաղըմ կէլէճէկիսի կէօրմէքտէյիմ, պուստա սօնրա ապալ քէնտիմէ պիր եար պուլմազըզ սէվտաընտա կէվմէյէճէկիմ, վէ ալա թէչէպպիւս իթմէյէճէկիմ. օլ գատար քի, պիւլիւք սէօյլէմիշ օլմապըմ էմմա, քէնտիմի աշգ ու պիւսզա պէլիէլէրին տիւշար զըլմազտա իսէ, գօճամլա պէրապէր Շիմալի-ղուսպա վէ Վալգասիաեա կիթմէքլիլ էվլէա տաեարըմ. խայր, խայր, պէն էօյլէ տէրպէրէ տաեանամամ չա

բուգ էօլիւրիւմ՝ Պիր մաշուգա՞ մը մա-
լիքէ օլմազ , ամա՛ն Ալլահ , հիշ էօյլէ
պիր տէրտի չէքմէք միւմքի՛ն մի տիր ,
Պու տէֆա տախի սէօլէրիմ քի , պէնիմ
թէնպէլլիլիմ , պէնիմ ֆաղիլէթիմի մու-
ճիզ օլաճազ արը . էվվէթ , էվվէթ , պու
պէմտէ հեր քէն պիրէր եօլ իլէ ֆա-
զիլէթ տալիրէսինէ տախիլ օլմազաս
արը , վէ էլ վէրիբ քի էօյլէ օլսուն , է-
հէմմիլլիլէթտէն օլմանսա օ տուր . էօյլէ
տէչի՞ մի վալանթին .

Յօրանս պուշլարը սէօյլէտիկի վա-
զըթ , լէհէճէսինտէ էօյլէ պիր աղըրըզ
վէ էօյլէ պիր նէքրէլիք իպրազ իլէմիշ
տիր քի , տօսթու վալանթին , գալպ ու
ֆիքրինէ հիւքմ իթմէքտէ օլան տիրա
ու թասալարա գարըր օլաուզու հայտէ ,
վէ մատամ ար իրսպալ թէքրարէն քէ-
լամէ աղազ իթմէքտէ իքէն կիւլումէ-
մէսինի թութամանը տըր :

— Վա՛հ , պիչարէ վալանթինիմ , վա՛հ
աճըրմ վէ պիեստէսիլէ աճըրմ սէնի ,
չիւնքի հազղլարն , էվվէթ օ կօլտա
պիր էօմիւր կէչիւրմէք , սահիհէն նա՛րի
ճէհէննէմտէ կանազ կիպի տիր :

— Էվվէթ , էվվէթ , ճէհէննէմտէ
հանմա՛զ կիպի տիր , վէ , ինան պանա ,
Յօրանս , հապիպէմ Յօրանս , քէնտի
գարարընտա գալլի գալ , քէնտի պօրճ-
տըրընտա սատաղտթ իւզրէ պուլուն ,
էման նէ՛ գատար աղըր օլուրլար իսէ
օլաուշլար , ինչալլահ պէնիմ չէքաիկիմ
տէրա ու միհնէթլէր սունա տէրս օլու-
ճազլար տըր . եէմին վէրիրիմ սանս ,
աչի իլպվէ իթտի վալանթին նիեսազ-
քեարի պիր սէօյլէիշ , վէ աճըղլ պիր
սէս իլէ , սագրն պէնիմ կիպի օլմանա-
սըն , զիրա , էհէր պէնիմ պու հիքեսնէ-

լէրիմաէն իպրէթ ալարազ սէնտէ պէնիմ
եօլումու թութաճազ օլուր իսէն , սա-
նա ֆէնա պիր իպրէթ վէրմիշ օլմազլը-
ղլմ , եիւրէկիմտէ էպէտի պիր տէրս օ-
լաճազ տըր . Էվվէթ . Յօրանս , տօս-
թում , մէրհամէթլի տօսթում Յօրանս ,
պու սէրկիւզէշթիմի սանա աշարղլմ ի-
չին , թա մէզարա կիրէնէ գատար քէն-
տիմի պիր ճիւնպէթ սահիպէսի ստտ ի-
տէճէկիմ . իմտի , էհէր պէնի սէն , պարի
պու եէնի տիւչար օլաճաղլմ կէօնիւլ ա-
ղապընտան էօրկէմէք իսթէր իսէն , եէ-
մին իլլէ պանա քի . . .

— Էլէմ իւզրէ օլմա , վալանթին ,
պէն սէնին նասիհաթմընըն զըլմէթինի
սէնտէն պիեստէ թանրանազասըմ . շէմ-
տէ պէնիմ իչին էօյլէ աշղ ու սէվտա
ու դրուճտա եօրուլմազ , վէ ճէֆա չէքմէք
ի՛նթիմալտէն տէչիլ տիր . տիւչիւն պիր
տէֆա , կալընըզ պիր վիթթանա կիթ-
մէք իչին գօթթուզրուճտան պիլէ գալպ-
մանա պէնիմ կիպի պիր թէնպէլ իշիւ ,
էօյլէ տէրս ու մէշագգաթ գասըրղա-
լարը էօնիւնէ տիւչէրէք սիւրիւքլէնմէք-
լիք ի՛նթիմալտէ՞ն մի տիր : Ալէլ խու սուս
էօյլէ պիր գօճամ վար տըր քի , կիւնտէ
օն տէֆա էվէ կէլիւր կիտըր . էօյլէ պիր
ատամը ալտաթմանա՛ մը չըզըշմազ ,
եօզ , եօզ , էօյլէ պիր շէլէ իճրա իթ-
մէք տէչիլ , իւզէրինէ տիւչիւնմէք պիլէ
դանրիւր պաշըմա սըլըրաթմազղըղա քեա-
ֆի տիր . Պու նտաիհաթ պէնիմ իչին
րէք տէս պիր նասիհաթ տըր , վէ սա-
նա սէօզ վէրիրիմ քի , միլվէսիղտէ գալ-
մանաճազ տըր : Վօքին պուշլարը պէր
թարաֆ իտէլիմտէ , շու սէնին հիքեսա-
լէնէ պազալըմ . հէլէ պէրէքէթ վէրսին
քի , սնլատըրըմա կէօրէ , հէնուզ գօճան ,

սէնին ալէյնինտէ պիր սույի զաննա գա-
հիպ օլ մամը աքը :

— Խայր, էօյլէ տէյլը սիր, ալտան-
մադտաարն, կէրչի շիւբէտի հագըրնտա
սաղ պիր մալիւմաթըմ եօզ տուր, լա-
քին տայիմա գօրգուսունու չէքմէքտե-
իմ :

— Աէպէ"պ :

— Նասըլ քի սանա սէօյլէտիմ, պէ-
սիմ դօճամ սայքի հիչ էվտէ տուրմազ,
սապտհ թաամինը իթտիկի կիպի տիշա-
ըը չըգար, վէ ախշամ թաամինը իսէ,
չօզ տէֆա սէվմէքտէ օլտուղու գրզըն
էվինտէ եէր, վէ սօսթլարընը տախի օ-
րատա գապուլ իտէր, Աէմէքտէն սօն-
րա մէրգումէ իլէ էյլէնմէեէ չըգար, վէ
ավտէթլէրինտէ, իշիթտիկիսմէ կէօրէ թէ-
միզ օեուն օյնարլար, վէ պիլիմ էվէտէ
անճազ սապանին սասաթ իւչ տէօր-
տիւնտէ ավտէթ իտէր :

— Ո՛հ ճանրմ, էվլի պիր ստամ ի-
չին նէ՛ կիւզէլ էօմիւր :

— Ես էմնիյէթինտէն վէ եախօտ վա-
զիթէսիզլիինտէն նաշի, պէնիմ վազթի-
թի նասըլ կէչիրմէքլիլիս զըմնընտա հէ-
նուղ հիչ պիր լագըրտը իթմէմիշ տիր-
ֆագաթ, պոււնտան իքի կիւն ազտէմ,
պիրտէն պլրէ քէյֆինի պօղտուղունտա,
էօյլէտէն իքի սասաթ սօնրա քէնսուլի էվէ
աթմըշ իտի, վէ պէն իսէ ախշամա գա-
տար կէմէնէնէք տիր զանն իթտիկիմ-
տէն, շիւնքի ախշամ թաամինը տիշար-
տա իտէճէկինի խտպէր վէրմիշ իտի,
Միշէլին էվինտէն ախշամին սասաթ օ-
նունտա պիգիմ էվէ կիթտիմ իտի :

— Ամո՛ն, եա ըէպպիմ, աճէպա էվ-
տէն իշէրի կիրպատ գօճանը օրատա
պուլտուղունտա նէ՛ հալէ տիւշար օլ-

մուշտուն տուր, օ՛ֆ, լագըրտընը պի-
լէ ախշիւնսէմ թիւլէրիմ թիքէն թի-
քէն օլուր, նէ՛, պիր մաշուգա մալիքէ՛"
մի օլմազ, Ալլա՛հ իթմէպին :

— Մէրգումուն պէնտէն էվլէլ կէլ-
միշ օլտուղունու իշիթտիկիմտէ, օլ գա-
տար գօրգուում վէ տիւշարը էսէֆ օլ-
տոււմքի, հէման պիր տախի կէրի տէօն-
մէմէք իւղըէ, եօզարը չըգմազսրզըն ա-
լըպ պաշըմը կիթմէք իսթէտիմ :

— Տօրուսու, էկէր սէնին եէրինտէ
պէն օլաա իտիմ, եաբաճաղըմ օ իտի-
ֆագաթ, պիլմէմ էմմա, խայր, տանա
զիեաաէ ի՛թիմալլիսի, գօրգոււման էօ-
տիււմ քաթլար էօլիւր իտիմ :

— Նիհայէթ, ճէսարէթ ու զայրէ-
թիմի քէնտիմէ թօքլաեարազ եօզարը
չըգտըմ, վէ հէքիմի եանընտա պուլ-
տոււմ լաքին, գօճամ էօյլէ պիր ֆէնա
հալտէ իտի քի, տիհանընտան անճազ
պիր գաշ լուղէթ չըգարապիլտի, Աիճէ
սապանա գատար պաշը ուճունտա պէք-
լտիմ, վէ միւրայիլիք իտէրէք քէմալ
մէրթէպէ զայրէթ ու տիգգաթ կէօս-
թէրտիմ, Պիրազ իլիլէչիպ ազլընը պա-
շընա ալտըզընտա, ախշամա գատար
նի՛շին էվտէ օլմատըղըմը, վէ նէրէյէ
կիթմիշ օլտուղունու սիււպ իյլէտի, Պէն
զաթէն եալմալը ուլտուրմուշ վէ ճէվա-
ալընը հագըրլամըշ օլտուղունտան, սէնին
իամինի վիրէրէք, պիւթիւն կիւն եա-
նընտա իտիմ տէտիմ, նասըլ քի, հէր
վագըթ պէնի եալընըզճա տիշարը պըրազ-
տըլընտան, չօզ տէֆա այնի ճէվապը
վէրմիշ իտիմ, Աէօրիւնիւշէ նէգարէն
մէրգոււմ պէնիմ սէօղիւմէ ինանտըգտան
պաշգա, Մ. տը լիւսվալը իսէ իսմէն թա-
նըտըղընտան, զէվճէսիլլէ միւնասէպէթ-

իւզրէ պուլունտուղում իշին իզհարը մէմնուհիսեթ տախի իյէտի: Պունուն իւզէր՝նէ պէն քէնտիմի սէլամէթէ չըգտը դրեաս իյէտիմ: Լաքին, տինս ախշամ մէյասնէ Եհնիտէն Եհնի գորգուլար չըգտըլար: շէօյէ քի, պէպէմէմտէն տիյնէտիկիմէ կէօրէ, հէր վաղըթ տիշարը չըգտըլար չըգմամամ հագղըտաս չօգ ինճէ վէ ութալըղը սիւալիէրէ կիրիշմիշ տիր:

— Հաֆը՛գ Ալլահ, տայիմս հէվլ ու հիրաս (գորգու): Պո՛ւ գատար շուրիշի տիլ (կէօնիււ ազապը), վէ պո՛ւ գատար տէրտ ու մէշաղգաթ, հա՛, սէպէ՛պ, չիւնքի պիր մաշուդա մալիքէ օլմալը իմիշ, էօյլէ տէլի՛ւ մի. աման, Ալլահ կէօսթէրմէսին օլ կիւնիւ պանս:

— Պէն պունու իշիթտիկիմտէ օլ գատար ազիմ էնտիշէլէր վէ մէմէսէլէրէ կիրիթթար օլտուս քի, արթըղ իշիմ պիթմիշ տիր գրեաս իյէտիկիմտէն, վէ հէր նէ օլուր իսէ օլուն, մէղքիւր տաեանըմազ հալտէն գուրթուլմազ իսթէտիկիմտէն, օլու սապան տօղրու Միշէլին Եանընա կիթտիմ, վէ մէրգումա, Ե Պու կիւն իշիմիգէ պիր սօն գարար վիրէլիմ, պէն կիտիպ վալիտէմէ հէր շէյի իսպէր վիրէրէք, դօճամըն, ալէյիմտէ աղըր չիւքնէլէր պուլունտուղունտ, վէ պէնիմ իշին դաչըպ պուրթուլմազտան պաչգա պիր շարէ դալմաարընը սէօյլէյէճէկիմ, վէ սիղին հաղղընըդտու տէրքեար օլուն քէմալի աչգ ու սէվտամտան նաշի, Միշէլ, պիթիւն գուվէթիմիլ, մէրգումէյի, դօճամըն էվինէ կէրի աէօնէքսիղին, թա պու ախշամտան քէնտիպլէ, Վարիսի թէրք իլէ Պրիւսսէլէ կիթմէքլիյէ գանտըրմանա

չալըշաճաղը: սիղտէ կէլիւպ պիղի օրատա պուլուրսուսուղ, սիզին էլինիղտի գալան փարանա պէնիմտէ շալըշըպ իշլէմէմի իլավէ իթտիկիմիղտէ դանն իտէրիմ քի կէչինէպիլիբիղ էմմա, կէչինէմէղ իմիշիղ, օլ վաղըթտա, իղթիղա իթտիկիմտէ, պիր քեար պուլմազ նիյէթիլէ Եօլճուլուղա շըղըշըրըղ: վէ նապը, հէր նէ գատար Փազըրըղ վէ բէրիշանըղ լաղըմ կէլիբ իտէ չէքմէքլիյէ պէն ըաղլիմ: Ղիրա, հիշ տէյիլ իտէ շու հէր կիւն Եալան սէօյլէմէքլիբ մէճպուրիյիլէթի աէնշէթամիղլինտէն, վէ տայիմ գորգու վէ էնտիշէտէն գուրթուլմազ օլաճաղըմ Միշէլ, պէնիմ չէքմէքտէ օլտուղում իշքէնճէլէրտէն սիղին իսապէրիինիղ Եօղ տուր: չիւնքի, չիմտիյէ գատար սիգտէն քէթիմ իյէմիշ, վէ պիր չիւքնէ տախի վիրմէք իսթէմէմիշիմ տիր: հալ պու քի պունտան սօնրա թէհամմիւլ իտէճէք գուտրէթիմտէ դալմամըշ տիր տէտիմ:

— Ե՛յ, պու թէքլիթի մէրգում գապուլ իթտի՛ մի:

— Քի՛մ, Միշէլ՛ մի, տէյի պաղըրար վալանիթին էլէմիսաք պիր սէօյլէլէշ էլէ, հայը՛ք քի, սիվանէլիք իտիպտէ էօյլէ պիր թէքլիթի գապուլ իտէր մէմուլինտէ պուլունտուս, մէրգում պուտալա կիպի Եիւզիմտէն Եօղարը պուլմանա պաչլատար: չիւնքի, գաշմաղըղ, վէ էօյլէ գարարըղ պիր հալտէ տարըղա, վէ պէլիտէ սէֆալէթ իւղրէ Եաշամաղըղ, թէնպէլլիյինտէն, վէ տանա զիկատէ աէնշէթուլ խտապիլիյինտէն նաշի քէմալ մէրթէպէ գորգուսունու մուճիպ օլմաղտա իտի, Մէրգում պէնիմ օլ գարարըմը անի սիվանէլիք ատու իյ-

լէտիկինտէն, պանա, սոն տերէճէ ֆէ-
նարգ զուհուր իմմէտիքճէ, սոնգարա-
րու չըզըմագըզ իզթիլա իթմէզ, տե-
տի, վէ դօճամըն հալընըզ շիւքճէյէ դա-
նիպ օրմաընա էճէմիլիէթ զիրմէք իս-
թէմէտիկինտէն, շու շիտիքի սէնալէն
իսթէյիպ կազարրադըմ մէքթուպ թէտ-
պիրինի նասինաթ վէրտի :

— Յաղամթ, Վալանթին, պու ճիւմ-
լէ իլէ տտիտի, իթնիւայ արբ քի ֆիրար
իթմէքտէն ինթիրազ իլլէմէսինտէ հազգ-
լը օլտուն, վէ պէլքիտէ անճազ սէնին
մէնֆասթըն միւլտնազարնա մէպնի տիր-
չիւնքի, նիհայէթ, Նէնուզ տիւչարը մէյ-
հուսիլիէթ օլտնազ պիր շէյ հօզ տուր :

— Յլօրանա, գալպիմտ Նիս իթմ-
մէքտէ օլտուպուս պիր կիզի տուչուէա
նէլպարէն . . . :

Մատամ ալնֆրէվիլի պուհու. սէօյ-
լէր իքէն լազըրալընը պիթիքմէտի :

Մաչքի կիճէնին գարանիլըրտա պաս-
մաեա պաշլամըշ խօի :

Սօն պանարըն կիւզէ կիւնլէրի պիթ-
մէք իւզրէ խօի . վէ մէրգուսէ իքի կէնճ
գատընյարըն պուլունտուզարր սալօն,
եալընըզ, կիւնէշ պաթար պաթմազ զու-
հուրա կէլէն գիւսալար իլէ թէնվիր գը-
լընմագտա խօի :

Տաչիրէնին գալուսու պիրալէն պիրէ
աչըլտը :

Մ. տը Լիւսվալ իլէ Մ. ալնֆրէվիլ
մէյաանէ չըգաբլլարընտան, Յլօրանա ի-
լէ Վալանթին քէնտիլէրին շաշըրալար :

Վալանթին քէմալի գօրգուսուհտան
նաշի :

— Աման, պիթտի, սէնիմ իշիմ պիթ-
տի, տէյի պազըրտը, Վէ, Մ. ալնֆ-
րէվիլ իլէ պիրիքտէ պուլունան Մ. տը

Լիւսվալտան զիստէտիլլէ Նիճապ իթտի-
կինտէն, էլլինտէքի մէնտիլլիլէ եիւզէ-
րինի գարաթար :

Յլօրանա քէնտի տօթընու գաեբը-
մազ նիլէթիլլէ, մէրգուսէնին եանընա
եանտաշարազ, վէ էմր խօիճի պիր թազը
զուլտնալապ, քէնտի գօճաար Մ. տը
Լիւսվալ խիթապէն,

— Նէ* իսթէրաին, էֆէնտիմ, տէտի :
— Նէ* իսթէյէճէյիմ, պիր գապանա-
թը նապէճապէ վէ հալանըլըզ շէրիք-
լիլինիլի իսպաթ իթմէք իսթէրիմ, մա-
տամ, աէյի պազըրտը Մ. տը Լիւսվալ
թէնտիտամիլ պիր սէօյլէյիշ իլէ :

— Սալլի վազըթաան պէրու, մա-
տամ ալնֆրէվիլին էվինտէն տիշարտա
թէքմիլ կիւնլէր կէչիրտիկինի խապէր
արարմ, աէյի իլազէ իթտի Վալանթի-
նին գօճաար, Վալանթին գօրգուսուհ-
տան նաշի տիթրէյէրէք էլլէրիլլէ կիւզ-
լէրինի գալաթմաեա աէվամ իթմէքտէ
օլտուզու հալտէ, Յլօրանա խիթապէն
վէ մէրգուսէտէն տիւնքի կիւնիւ նէրէ-
տէ կէչիրտիկինի սիւալ իլլէտիկիմտէ,
սիզին եանընըպտա կէչիրտիկի ճէվապը-
նը վէրտի պանա : Մատամ, շու մէք-
թուպու (մէրգուս, մէքթուպու մէրգու-
մէյէ կէօթէրիլ), գէվճէմին գապա-
նաթլարընա շէրիքիլք խօրէք սիզ հազ-
մըշարըզ, վէ միւրատընըզ խէ, էօյլէ
պիր իալինճէ եալան իլէ պէնի ալտաթ-
մապտան լապարէթ պուլունմուշ խէտէ,
շէյթան բախըլէա, օտա կիթմըշ կէլ-
միշտէ Մ. տը Լիւսվալըն էլլինէ տիւշմիւշ
տիւր : Մէրգուս պանա, մատամ ալնֆ-
րէվիլի Նիշ պիր տէֆա պուրատա կէօր-
մէմիշ օլմաար իլլին նամուսու իւզէրինի
եէմին իլլէտի, վէ պէնտէ ինանտըմ,

չիւնքի ինանման պօրճու խորմի իւտի, մատամ, դանն իթմէմ քի, արթըզ պուստան սօնրա ուզուս միւտտէթ տա-նա, պիւթիւն սահիկիյէ դարչը օլա-րագ, էօյլէ պիր եալանը հոթտուր-մագլըղա չարչման միւրթէտիրէ օլա-պիլէսինիզ:

— Էվլէթ, մատամ, տէյի պաղըրտը Մ. տը Լիւսվալ, սահիպէ ճիւննա պիր գարը հագգընտա, սիգին տօղրուհու սէօյլէմէնիզ պիր սօն վուրկուս օլաճագ, վէ սիգինտէ շանանը իսթիքրան շէրիք-լիյինիզ ճէգալարընտան պիրիսի սաերլա-ճագ տըր:

— Լֆէնտիմ, սիգէ անճագ պիր շէյ պէնան իտէրիմ, տէյի ճէվագ վէրտի պիր գարարը գավի իւզրէ Յլօրանս. շէօյլէ քի, մատամ տ'էնֆրէվիլի պէնիմ տօսթուս օլմուշ տուր, վէ տայիմատա օլաճագ տըր, վէ մէրգումէնին տէրտ ու միշնէթիտէ նէ գատար զիհատէ չօղալըր իտէ, պէ-նիմ ըրիգաթ ու շէֆգաթըմա տախի օլ գատար լաերդա սաերլաճագ տըր:

— Նէ՛ սէօյլէհօրսուսուզ, մատամ, տէյի պաղըրտը Մ. տը Լիւսվալ, մէկէրչի ճէսարէթ իտէ՛րմիսինիզ . . .

— Տանա զիեատէսինէ պիլէ իճթի-սար իտէրիմ, էֆէնտիմ, վէ հաթթա ճէսարէթ իտէպիրիլիմ Մ. տ'էնֆրէվիլէ սէօյլէմէնէ քի, քէնտի գէվճէսինէ գար-չը, տայիմա զիմէթ ունամուսա հագլը-մագ սուրէթտէ հարէքէթտէ պուլուն-մուշ տուր:

— Էլվէրտի՛, մատամ, էլվէրտի, տէ-յի պաղըրտը Մ. տը Լիւսվալ ըրիւր զա-ղապ օլարագ:

— Խայր, էֆէնտիմ, էլվէրմէտի, տէտի Յլօրանս, պէն Մ. տ'էնֆրէվիլէ շունու

տախի տէր իսթըր իթտիրթմէք իսթէ-րիմ քի, շիմտի պէնիմ էվիմտէ պու-լունմագտա տըր, վէ բէք ալէա պիլիք քի. քէնտի էվիմտէ օլաուգճա քէնտույէ նէ մէրթէպէլէրտէ հիւրմէթ ու ըրայէթէ պօրճուհուս, Ֆագաթ շունուտա պիլ-մէլի տիր քի, քէնտիսինին շիմտի պու-րտա պուլունմագ քէնտույէ հագլը-մագ իտի:

— Հագգընրզ վար տըր, մատամ. Ֆագաթ, պէն էօյլէ նասիհաթլարը շօգ տիյնէմիշլիմ տիր, տէտի Մ. տ'էնֆրէվիլի իսթիհագաքտիր պիր թէպէսիլիմ իլէ:

Պատէհու մէրգում զաղապնագ պիր թալըր իլէ քէնտի գէվճէսի Վալանթի-նին զօլունտան թութարազ,

— Հալաթ պագսուլիմ, մատամ, տէտի. Պիչարէ Վալանթին, Նէյաքէ հիււզ թութուպ վէ աղը պաշընտան կիթմիշ օլաուզու, վէ հիհասը շէտիսինտէն նա-չի տայիմա էլլէրլիլէ հիւղէրինի գա-րատղըր հալտէ, մաքիմալարի սուրէթ-տէ սեսղա գալգարագ, տօտագլարըր ա-րասընտան:

— Օ՛ֆ, վալիտէ՛մ, վալիտէմ, տէտի:

— Կիթմէ Վալանթին, պըրագմամ սէնի, տէյի պաղըրտը Յլօրանս մէրգու-մէ տօսթուսա տօղրու աթըլարազ:

Լաքին Մ. տը Լիւսվալ, ըրիւր զա-ղապ քէսիլիլիշ օլմաղին, շիտտէթ իւզ-րէ գէվճէսինէ սարըլըպ զօլթուզունա ալարազ մէրգումէյի զապթ իթտի, վէ:

— Մատամ, պու ըիւսթալալըղընրզ պէնիմ իչին էն պիւչիւք պիր հագաթէթ տիրուք տիր, տէտի:

Մ. տ'էնֆրէվիլի պու արալըգ Փուլ-սաթ պուլարագ Վալանթինի սիւրիւք-լէնիպ կէօթիւրմէքտէ իքէն, մէրգումէ

տախի երևալէրինի զարածմադտա օլ-
տուղու մէնտրին աղթրնտան, բնգըրա-
րայ :

— Ա՛տիյէօ, Զլօրանա, ատիյէօ, տէ-
տի :

Վէ մէրգումէ, գօծասը Մ . տիւնֆրե-
վիլիէ կիտիպ կէօրիւնմէզ օլտու :

Մատամ տը Վիւսվալ իսէ, հիտտէթ
ու քէտէրինտէն րէնկի աթմըշ օլան զէվ-
ճէսինի, չէնտ տագրդա քէնտի դապ-
թընտա տագլատարդտան, եանի Յօլօրան-
պին տօսթու. տալօնտան սիշարը չըգտրդ-
տան սօնրա պըրագըր վէրտի :

Սլ վագըթ Յօլօրանա, սաքին պիր սէս
իլէ :

— Մօնսիէն տը Վիւսվալ, մատամ քի
սիզ դապալըզ իտէրէք պէնիմ իւզէրիմէ
էլ աթմընըզ, վէ պէնի թութտունուզ,
արթըզ պու կիւնտէն սօնրա պիր պի-
րիմիլգալն ալըր սաեըլմաճարըրըր պիլէ-
սինիզ, տէտի :

— Նէ՛ սէօյլէեօրտուն, մատամ :

— Լվէթ, սիզ քէնտի քէյֆինիզ
նասըլ մալիք իտէնիզ, պէն աախի քէն-
տիմինքինէ էօյլէճէ մալիքէյիմ, վէ էօյ-
լէ օլմասընրտա սիզէ իսպաթ իտէճէ-
յիմ :

— Բէք իրի, մատամ, տէտի Մ . տը
Վիւսվալ իսթիհզաքեարի պիր սէօյլէյիշ
իլէ, սիզտէ քէնտի քէյֆինիզէ սանիպէ-
սինիզ . լաքին, շու քէյֆինիզին նէ
օլտուղունու հիմմէթ իտիպտէ պանա
պէեան իտէպիլիլրմիսինիզ :

— Շիւքէսիզ :

— Նէ՛ իմի, պագալըմ, մատամ :

— Բէյֆիմ իսթէեօր քի պիզ տօսթ-
ճա, գապղա վէ կիւրիւլաիւշ սէպէպիյ-

իէթ վէրիմէքսիզին՞ պիր պիրիմիգտէն
այըրլմալընըզ :

— Աճայիպ, մատամ, տիմէք տիր քի,
սիզին ազլընըզա պու տէտիկինիզ օլա-
պիլիր պիր շէյ տիր, էօյլէ՞ մի :

— Իշիթ տիկիմէ կէօրէ պունուն քէք
չօզ էմասալէրի վար տըր :

— Տիմէք տիր քի, մատամ, գաթը-
նըզ ծն եէտի եաշընաա օլտուղունուզ
հայտէ, քէնտի քէյֆինիզէ իսթէտիկի-
նիզ եէրտէ կէղիպ էօմիւր կէչլրէպի-
ճէքքսինիզ, էօյլէ՞ մի :

— Իսթէտիկիմ եէրտէ՞ մի կէզմէք
Ալլան իթմէսին, գաթէն սիզ պիլիրսի-
նիզ քի, օտէտիկինիզ պէնիմ տուղուն
իղթիպատընտան աէյիլ տիր . . .

— Կաթիֆէ լաղըմ աէյիլ տիր, մա-
տամ՛մ, տէյի պաղըրտը Մ . տը Վիւսվալ,
հիւ ազլընըզ քէսէ՞ր մի քի սիզին կիպի
անճազ ծն եէտի եաշընտա օլան պիր
գատըն, վէ հէմտէ գօծասը օլտուղու
հայտէ, եալընըզա քէնտի քէյֆինէ իմ-
րարը էվգաթ իտէպիլսին, Թիւտա ալիմ,
պէօյլէ պիր շէյի թէսապըտը իյլէմէք
տախի ախի աթմանիլիք տիր :

— Պէնիմ նիլէթիմ կալընըզա եա-
շամազ աէյիլ տիր, էֆէնտիմ :

— Եօյլէ իսէ, քիմի՛ն իլէ պիրլիքտէ
եաշաեանազալընըզ, մատամ :

— Վալանթին պէտպախիմ ու պիշա-
րէ տիր, անըն իլէ վալիտէսինին եանը-
նա չէքիլէճէյիմ : Քէչէքքիւր իտէրիմ
Ալլանտան քի, էֆէնտիմ, պէնիմ սէր-
վէթիմ պաշգա, վէ սէնին սէրվէթիտէ
պաշգա օլտուղունտան, օլ ճիհէթլէ պիր
պիրիմիլիզ պաղըր տէյիլիլ . . .

— Նա՛սըլ, մէրգումէ պիշարէնին
եանընա՞ մը չէքիլէք իսթէրսինիզ, ա՞ն

ճաշից , էօյլ պիր գարրնն հանրնա քի
 պիր մաշուգու վար արր , էօյլէ պիր
 գարր քի , գօճաւը , ճաղղը օլարազ ,
 պու ախշամ խաննսխոտն , դօլաճազ
 արր , վէ էօյլէ պիր գարր քի քեաֆֆէ-
 ջի էօյլ ըրղարնն նէֆրէթլէրնն քէնաֆ
 իւզէրննէ առախէթ իլլէսէ ճաղղ տիր ,
 վէ սիզաւ կիտիպաւ էօյլէ պիր գարր-
 լա պիրղիքաւէ կաշամազ նիլէթնաւ
 պուլուճապտարնրդ , Վաքն , Եաղընրդ
 էօյլէ պիր սիլէթաւ պուլուճապտար
 իր արր իթմ,քիլէ ճէաթէթ իթմէսիւ աա-
 խի , սիզն մաճպտսիլէթնից ղէ պէ-
 պիլէթ վերիւ , վէ քեաֆի ոստրու
 պիլէճէք արր :

Մօնսիժօ ար Վիսպայ , պու կիւն-
 քի վաղաւ կէլէն ճաղղը պէսիմ սօն
 ախշէն Եօրկուճիւրու մաճիւ պ օլ-
 մաշլար արր . Վախ , Էկէր պէսիմ ձմ-
 նաւսիլէթնի իսթէք իտնիլ րաճաթ
 պրրազրնրդ պէսի : վէ շունտաւ ու-
 նաթմաթ սէօյլէ մէլէ քի , Էկէր էօյլ ըրղ
 քիլէսիլէրնն նէֆրէթլէրնն շալէպիլ սա-
 երաճազ պիր ոստաթ վար իտ , ճաւ
 Մ . ա շնֆրէթլէր պիր , զիւնրի դէլէճ սի-
 նն իտարապիլէթնի , պիլղաթ քէնաֆ
 ճարաքնաթ ո մաւաթլարթ նաճ միւ-
 րէլէրի մաճիւ օլմաշլար արր : շալ պու
 քի Վալաթնի , ապիմա պէսիմ ըրղ-
 դաթր գալու վէ մէրնաթլէրնն շալէպիլ
 սաթարաւ ճաղղ տիր :

Վաքն , պու սէօյլէ տիրլէրնիլի
 քիլաւ իլլէթմէսն , մաւաթ , պու իլար
 սիզն մաճպտսիլէթնիլի մաճիւ օ-
 լարար ալլիտօրու սիլէ :
 Էլլէ պէսիմ սօն լարրարաթ պու
 տուր , մօնսիժօ ար Վիսպայ , քիլաւ պէ-
 նի մաճպտս իլլա իթարիլէր , պէն

քէնաֆ սերպէ սիլէթնիլէ մալիլէ գալ-
 ճաղղմ , վէ սիլաւ քէնաֆ սերպէ սիլէ-
 թիլիլէ մալիլ օլաճապտընրդ , վէ պէ
 քէնաֆ սերպէ սիլէթնիլի իսթէտիլիլի կի-
 պի գուլաճապիլէ ճէ կիլ :

Շալղի քի , սօնրա կէօրէճէքսի
 նիլ , մաւաթ :

Վիլաւ կէօրէճէքսիլիլ , մօնսիժօ
 պէսիլաւ : մաւաթ :
 Է :

Պու նապլ իթտիկիլիլ զաշապարաւ
 սօնրա ալթրէ սէնն գաւար կէշիլի իտի
 ճէտաւ պիլը գր : օլուպ , քէսիլն պիլ
 սօնրդ վալ իտի , վէ րուշի ափաճաճ գա-
 ընրդ , վէ սրգըթլը իտի :

Վօֆրար սօղադրնա տօղրա սճէլ
 աճէլի պիր գաւար իլլէրուլէլիլ կիթալ
 վէ սնիաշլըսըլիլնա կէօրէ պիլը Էլլի
 նիւնրաւնա արաճապա օլաւ գաւն-
 աւն , Էլլէրն նիւնրալըլըր կէօրէ
 կէշիլթ,ք իլլն էօրէճաւ պէրուտ տուր
 աւ :

Վէրղու մէ գաւարն Եաւ Էլլիլաւ սի-
 նաճի սիւնար կիլիլի օլուպ , կէօրի-
 նիլ ղ նէգաթն նիլիլիլի իթի վէ Եալաթ
 նիլիլիլի իլ ճաղղարնաւ , իլլի վէ գա-
 ըրիլ վիճապու , գաւէթ Էսալը լէճէլի
 իլի վէ սիւն կէօրիլ իտի , վէ կէօր-
 լէրի պիլէլ կիլն Եաւնապա , վէ մաւա-
 ար պիր ճալաւ պուլաճապա իտի
 վէ Էրիւսիլաւ պիր կիւղէլիլ կէօրն
 մէքաւ օլաւ գու կիլի , պիլղալ Եօրու-
 մաշ օլաւ գու ափի սնիաշլըսապա
 իտի . վէ սիւնարաւ տերքուր օլան
 ճարէթէթ վէ ճարէթէթաւն , կեան պիլ

մահուան նիգելիթի քէտէրա՛նդէ, վէ կեանս
 պիր սազըրսըզըրդտ միւրէմնա պիւնու-
 գալլուգա տիւչար օլտուգու Ֆէհմ օ-
 լուննեղտա խտի, վէ մէրգու մէնին զօր-
 լու վէ սրաղէն տախիթիլգ-միգամճնա ըլՔ-
 թարպնտան աթէչի մէշըէպ ստիպէտի
 օլմասը քէշֆի խտիմէքտէ խտի :

Մէրգու մէ կէնճ գտարն Վօժիրար
 սօզազըրնին տպքի նըսֆի նը տօլսչարդ-
 ասն սօնրա, նիւմըօլտըր չիֆիթ օլմու-
 ենն թարաֆըր եէնիաէն կէօգաէն կէ-
 չիրախ : վէ մէ նիւմըօ իլ միւրազամ
 խաննինն գարչըրնա եէթիտիքտէ, օ-
 բաթա աուրաու, տիւչարը իղթիրուդ
 օլտու, վէ դանն խաւքտին քի, էնինի
 սինէպինի (եիւրէք վուրմասը) թաթմայ
 նիլէթի ըլ էլինի եիւրէկի իւղըրինէ զօլ-
 սու, վէ չէնտ սազըրգա թան կիպի
 տուրա գալարգասն սօնրա, մըզըիւր
 խաննինն քի չիւք գտու սունա սօզըու
 կիթախ, վէ պատէնու թէրէտտիւրախ ա-
 զիւմ իւզըր եէրինն աէիլէթիրախ խանէ :
 մէքըիւր խանէտէ քիրալըզ պիր չօզ
 տայիրէլըր պուլունտուգու իչարէթըրի
 հազըլարըն կէօրտիւկիւնտէն, քէնաթնճէ
 դարար վիթըրէք գաքուտան իչըր կիր-
 ախ, վէ գաքուճունուն օտար էօնիւն-
 տէ տուրաու :

— Չանն խաւքըրմ քի, էֆէտտիւմ քի-
 բալըդ տայիրէլըրինիլ վար սըր :

— Լվիթ, մտամ, իլք գաթմա մէ
 իւչիւնճիւ գաթմա տայիրէլըրինիլ օլ-
 տուգասն պազա, աչըր ալըր իքի օտա-
 ւալըրնոյ տախի վար սըր :

— Իլք գաթ պէնիւմ իչին էլպէթիթէ
 պահալը օլմալը սըր : իւչիւնճիւ գաթ
 իչիմ կէլիւր : աճէպա քիրալարը նէ
 տիր :

— Անէֆի զըրմէթի, սօն լազըրը
 այթըր եիւզ ֆրանց սըր, մտամ : սա-
 նա նէնուզ թէզէնն խտիրմիչ օլուպ, վէ
 հալըրնոյ քիտղըրանմասը գալմըչ սըր :

— Ղա՛ն զըրթնտան իպարէթ տիրէլըր

— Իօ իւզէրինէ նազըր պիր մաթ-
 պախ, վէ պիր քիւչիւք ելմէք օտար
 պիր սալօն, պիր կիւզէլ հաթմոյ օտա-
 սըր, վէ շինի իղթիգատէ պիր ուչազ եա-
 թագըր գօնուլալլըր պիրալէ թէնէֆֆիւս
 օտաթնտան իպարէթ տիր : Մտամ, է-
 կըր սըրու խտըր խաննիլ, պիզպաթ պու-
 նուրուպ կէօրէպիլըրսինիլ :

— Հէր շէյաէն էվիլէլ պու խանէտէ
 իգամթ խաննըրին քիմէր օլտուգալըրն
 սնլամոյ խաթըրմ : չինքի պէն Նէմ
 տալու, վէ Նէմալ հալըրնըրմ : խտի,
 գանն խաթըրմ քի մէքըիւր սիւալտէն
 մազախիմ նէ օլտուգան Ֆէհմ իթմէք-
 տէսինիլ :

— Որար մայիւմ տիր, մտամ,
 Ֆապաթ, պուրասա բա՛նթ խալպիլըր-
 սինիլ : զիրա, նտարը քի սէօլէախիմ, իլք
 գաթմա քիմալ եօզ տօր, իքինճի գաթ-
 տա կէրէք քէտտիսի վէ կէրէք դէվճէսի
 պէզալէթ տէրէճէտէ ըիսղէթիլ օլուպ,
 վէ ճըս (աղօպաթըր) մէքթէպի հօճա-
 լարնտան օլմն պիր դաթ օթուրմադտա
 սըր, վէ հաթթա չօճուլարը տախի եօզ
 սուր : իւչիւնճիւ գաթ պաթըրնըրգա թազ-
 տիւմ իթմախիւմ գաթ սըր, վէ տէօրախն-
 ճիւ գաթտա պիր սրալըզ իլէ իքիտէ
 ուֆաճըր օտալար վար սըր քի, կէնճ
 պիր ստամ թութմուչ տար : լաքին
 կէնճ ստամ տէտիլիմէ պազմանըրը,
 էինէ մէրգու մ Մ : Միչէլ Մէնօ եիկիրմի
 այթըր վէ հաթտա եիկիրմի սէքիլ չազ-
 լարնտա օլմալը սըր :

Կէնճ գաստն , Միշէլ Բենճունն խմբի իշխթտիկնտէ , հէր նէ գաստար քէնտուռի գապթա մուգթէտիրէ իտի իտէտէ , քէնտի իտթէյինէ րաղմէն , երիզլէրի կեան զըզարըզ վէ կեան սօրմանե պաշլատըզ կիպի , քէտէրնաք պիր թէպէտարմանն սօտաղարը հարէքէթ իթմէկէ , վէ իրիճէ վէ սիեան կէօղլէրի իտէ , զանն իտէրսին քի , ուղուն ուղուն քիբրիբլէրի ալթընտա , տանա զիեատէ աթէշ կիպի բարլամանե պաշլատը :

Պու ճիւմլէ իլէ տախի մէրգումէ քէնտի իտէլճանը տէրունինի գապթ իտտէրէք , պիգայտան պիր հէյէթ վէ միւրայիմ պիր սէս իլէ թէքարէն քէլամէ աղազ պիրլէ :

— Տիմէք տիր քի իւշիւնճիւ գաթտաքի մէղքիւր սայիրէ , մէրգում կէնճ աւամնն օթուրտուզու օտաննն թա ալթընտա պուրունմազտա տըր :

- Կվէթ , մատամ :
- Մէրգում էվլի՞ մի տիր :
- Խայր , մատամ . . :

— Թէքարէն սէօյլէրիմ , էֆէնտիմ , պէնիմ պու սիւալլէրիմէ թէանճիւպ իթմէյինիլ . գիրա պաշըմ իւթիւնտէ կիւրիւտիւ բաթրտար օլուր իսէ աւլա հօշլանմամ , վէ ֆէնա գօմշու վէ արգատաշտան զայէթ սաղընըրրու . իմաի , աճէպա , գօմշում օլաճաղ օլան մէրգում շախսն տախի , սայիր նիշէ տէլիգանլըլար կիպի , կիւրիւտիւտէն խօշլանմաթ թապիաթ վէ ատէթի , վէ խաֆիֆճէ մշրէպլի տօթլարը վա՞ր մը տըր անլամալըզը արգու իտէրիմ . չիւնքի կիւրիւտիւտէն քէք թանիլ օլաուզում միսիլու , սայիրէմէ կլտիլ կէլմէքաէ իքէն մէրտիվէն իւզէրինտէ էկէր էօյլէ խա-

ֆիֆ մէշրէպլէրէ րասթ կէլիր իսէմ աւախի բէք ճանըմ սըգըլըր :

— Քի՛մ , Մ . Միշէլ Բենճումու , ա՛ն խայր , մատամ , խայր , միւրգում էօյլէ օտաննա իւլուր միւսաֆիր գապուլ իտէնլէրտէն տէյլլ տիր , տէտի գաբուճու . Միշէլի քեանիլէն մուհաֆաղա իթմէք նիյէթիլլէ :

Վէ մէրգում էլլէրինի պիր պիրինէ պաղլատը :

Պիր արալըզ մէրգումէ գաստնն մահղուն լէճճէսինտէ պիր էսէրի մէսերբէթ վէ իւմիտ հասըլ օլմանա պաշլատըր թաղտիրտէ , նիմ թէպէտարմ իւրգրէ , թէքարէն քէլամէ աղազ իլէ :

— Պէնիմ նիյէթիմ գաթան մէրգումուն տիւազընա գարըր սէօյլէմէք տէյլլ տիր , Ալլան իթմէսին . վէ պէնիմ սիւալլէրիմ իւզէրինէ սիւին իւզէրինիղտ , զուճուրա կէլէն թէանճիւպ , պէնիմ էմնիյէթիմի մուճիլ օլմագտա տըր :

— Մատամ . Մ . Միշէլ Բենճո հասիր իւլ էմալ պիր աւամ տըր , եսնի քէնտի իշինի սասաթ կիպի սրրատընա գօյմուշ աուր . չէօյլէ քի , բաղար վէ եօրթու պիլմէզ , հէր քանիլըրնն կիւնի . սապանն սասաթ իւշ պուշուղունտա , վէ եախտա էն կիճի տէօրտիւնտէ տիշարը չըզար , կիճէ եարըտընտան սօնրա կէլիլ վէ աւլա եանընա աւամ գապուլ իթմէլ . . :

— Ինանըրրմ , տիմէք տիր քի մէրգում ֆէվէլլատէ սուրէթտէ սապանըր օլմալը սըր , տէտի կէնճ գաստն , մէրգում հագղընա իշիթտիկի աճվալլն քէնտի իւզէրինէ շէտիտ սուրէթտէ թէէնսիր իթտիկի , սուրէթի զանիլէսինտէն անլաշլմագտա օլաուզու հալտէ : Նէ՞

սէօյլէ Կորսուսուց, մէկէրչի մէրգուս
զաթ հէր կիւն օլ գասուս, էրթէն մի
տիշարը չըզմագասա սըր :

— Եվէթ, մատամ, հազ վէ գըշ,
վէ հէմտ հիչ պիր շէյ մէզքիւր ատէ-
թինէ մանի օլմագտա տէյի տիր :

— Լաքին, տէտի թէքարէն կէնճ
գատրն, պէսպէս մէրգուս հագգըն-
տա իշիթ տիքէրինէ ինանամատըղնտան,
տիմէք տիր քի մէրգուս զաթըն չալըն-
կանըղը հիքմէթ նէզիմտէն պիր շէյ տիր :

— Օլ պատտէ պաշգա պիր շէյ սէօյ-
լէյէմէյիպ, մատամ, Եայընը շու գա-
տարը սէօյլէրիմ քի, պէնիմ պիտիկիմ,
մէրգուս, քէօյ խօրօղարը գատար էրթէն
զալզմագտա սըր :

— Եկէր աֆլ իտէրսէնիզ էֆէնտիմ,
սիղէ պիր սիւալիմ տահա վար սըր,
տէտի կէնճ գատրն իշիթ տիքէրի իւղէ-
րինէ կիթտիքէ տիւշարը թէէսայիւր օ-
լարագ, մէրգուս հէր սապահ սաաթ
իւչ տէօրթտէ տիշարը շըզըպ, վէ կի-
ճէնին շըրֆընտա օտասընա աճտիթ ի-
տէն էֆէնտիին սանաթը Եախօտ իշի
նէ՛ տիր, պանա սէօյլէյէպիլի՛րմիտիսիզ :

— Յնու պէնտէնիգտէն սիւալ իթմէ-
յինիզ, մատամ, չիւնքի օլ պապտէ հիչ
պիր մալիւնաթըմ Եօզ տուր. Ֆադաթ,
շու սահիւ տիր քի, մէրգուսուն քիմսէյէ
ղէրթէճէ զարարտա Եօզ տուր :

— Տօգրուսունու իսթէր իսէնիզ, թամ
պէնիմ տուցու. վէ թապիսթընա ույ-
զուն պիր զաթ իմիշ, վէ պէլթտէ իգ-
պալիմ սայէսիմտէ էօյլէ պիր գօմշուես
տիւշէճէկիմ. լաքին, միւրատիլիկի պէր
թարաֆ իլէ սէրպէսթէ սէօյլէյէլիմ,
մէրգուս քիրաճըրըղն սանաթընը պիւ-
մէմէնիզ միւմքին տէյի իսէտէ, պէս-

պէսի սէօյլէմէք իսթէմէ Կորսուսուց,
էօյլէ տէյի՛մ մի :

— Սահիհէն պիմէմ, մատամ, զիրա,
կէրչի Մ. Բէնօ իւչ սէնէ տիր պուրատա
սըր, լաքին մէրգուսուն իսմինէ անճագ
պիր տէֆա մէքթուպ կէլիմի տիր, վէ
անըն իւղէրինտէ իսէ պաշգա շէյ Եա-
զըմաեղպ, սաաթ « Մ. Միշէլ Բէնօ »
Եազըմը իտի, վէ Եանընա իսէ Ալա-
նըն դուլու աեազ պասմագտա տէյի տիր :

— Լաքին մէրգուս տիւսիզ տէյի տիր
Եա :

— Ալաւի իթսէսին, մատամ, Ֆա-
դաթ, տիւսիգտէն զիեատէ իյի տիր.
Չիւնքի քիմսէ իլէ գօնուշմազ, տիշարը
չըզարըղ վէ ախշամա կէլտիկի վազըթ
պէնտէնիզ Եաթագտա պուլունտուլուն-
սան, Գօրթմ իլ լու Բէ (աֆլ իտէրսի-
նիզ, Գարուեսու այա՛րմըսընը) տէյիպ,
վէ ախշամարը օտանա կիրիպ քէնաթ
մուսուեսու Եախօտ գանտիլիի ալարըն-
տա իսէ գօնուսը (կիճէլէր խայր օլսուն,
Տնիէ Լաւրէ (գաթուեսուն իսմի տիր)
տէր, իշիթ պէնիմէ գօնուշմար ան-
ճագ պու գատար տիր, Օ՛Ֆ, ազ տահա
ունուտաճագտըմ :

— Նէ՛ տիր ունուտաճագտընը :

— Այ պաշը կէլտիքտէ, պիր կիւն էվ-
վէլիսի, ախշաման ալթմը Ֆրանզը
կէթիրիպ թըրաքէզամըն իւղէրինէ գօր,
վէ « Մօսսիէօ Լանտի պըղը գօլտուս »
տէր. վէ Ֆէրասար կիւնիւ ախշամարը
պէնտէ թէսլիմ քեաղըտընը կէթիւրէ-
րէք, « Մօսսիէօ Բէնօ, թէսլիմ քեաղը-
տընը շամտանընըղն Եանընտա սըր »
տէրիմ : Մէրգուս քեաղըտը ալըր, վէ
պանա « թէշէքքիւր իտէրիմ, Մօսսիէօ

Լանարի » տէր . իշթէ պուտա պէօյէճէ
իւշ պուշուզ լազըրտը իյէ պիթէր կի-
տէր :

— Պու մէրթէպէ հէր քէս իյէ միւնա-
տէպէթի աչ օլմազըզ , տողըուսու միւմ-
քինսիզ աստ օլուանն շէյլէրտէն պիրի-
սի տիր , լաքին հիշ տէյիլ իսէ , գուրու
պիր մէրազ տասի մէրգուսուսն սահիհէն
էարար նէվինտէն օլան էօմր ու թէայ-
եիւլինին նէ սուրէթտէ օլմասըն անլա-
մահա շուլլէմազըզա սիզի թահրիք
իյլէ՞մէտի մի : Մէրգուսահի , պիր խրա-
մէթ իտէն եօ՞գ մու տուր :

— Խայր , մատամ , քէնտի խրամէ-
թին պիզզաթ քէնտիսի կէօքիւր , եա-
նի եաթաղընր եաքար , գուսուրալա-
րընր պօծար , էլպիսէսինի թէմիզէր ,
վէ օտասընր սիւքիւրիւր :

— Պիզզաթ քէնտիսի , էօյլէ՞ մի , տէ-
մի պաղըրտը կէնճ գատըն , քէնտուլի
զապթ իսէմէտիկինտէն եհնի պիր թէաճ-
ճիւպ իւզրէ :

Պատէհու , մէրգուսէ քէնտիյի թօք-
լանարազ :

— Նէ՞ աճալիւպ շէյ տիր քի , մէրգուս
պու գատար զահմէթի տէր իւնտէ իթ-
մէքտէ տիր :

— Հայ հայ , նիչին թէաճճիւպ իթ-
մէքտէսինիզ , տէտի գարուճու , կէնճ
գատընըն թէհայեւրի իւզէրինէ տիւչա-
րը թէաճճիւպ օլարազ , բէք սատէ պիր
հալ տըր պու , շիւնքի պու պէմտէ հէր
քէս էլի պին ֆրանզ իրատ սահիպի տէ-
յի տիր , վէ խրամէթէարր օլմահա-
նըն , թապիաթիյէ պիզզաթ քէնտիսինին
խրամէթ իթմէսի իզթիւպ իտէր :

— Վագաա , պու սէօյլէտիկինիւզ բէք
տողըու տուր , էքէնտիմ , տէտի կէնճ

գատըն ֆիւթուրուզուզու էլէ ալարազ ,
լաքին , հիշ տէյիլ իսէ պազը քէրրէ մէր-
գուսուսն օտասընտան իչէրի կիրմէքտէ
տէյի՞միսինիզ :

— Շիմտիյէ գատար անճազ իքի տէ-
ֆա կիրմիլմ տիր , մատամ :

— Վճէպա քէնտի տայիթէսինտէ ֆէվզ
էլ ստէ հիշ պիր շէյ եօ՞գ մու տուր :

— Խայր , մատամ , մէրգուս քէնտի
իքի օտալարընտան անճազ պիրիսինտէ
օթուրմազտա օլուպ , վէ տիկէր օտասը
իսէ տէօշէի հիլէ տէյիլ տիր :

— Էյ , հիշ տէյիլ իսէ օտասընտա սա-
նաթընա տայիր պիր շէյ կէօրէ՞մէտի-
նիզ մի :

— Սիւպհան Վլաճ , մատամ , մէր-
գուսուսն օտասը տասի պաշղա օտալար
կիպի ճէվիզ թագըմար իլէ տօնանուրը
զայէթ թէմիզ պիր օտա տըր . պիր գար-
եօլա պիր . պիւրօ , պիր թըրաբէզա վէ
տէօրթտէ սանտալիյէ վար տըր , իշթէ
հէվիսի պու գատար :

— Յիլհազըզա , մատամ , տէտի կէնճ
գատըն , քէնտի սիւալարընըն , վէ ալէլ
խուսուս քէնտի թէաճճիւպլէրինին մէր-
գուսուս զարայիւպ նէվինտէն կէօրիւնմէ-
սինի հիսա իսէրէք , տողըուսու սիզտէն
ատէթտէն օլմատըր տէրէճէտէ մահրէմ
շէյլէր անլամազըզ նէպաքէթսիզլիյինէ
ճէտարէթ իթմիշ օլտուղուսուսն պիրազ
կիճճէ ֆէնմիսէ վարտըմ . լաքին , շու-
տա սահիտ տիր , վէ սիզտէ շէհատէթ
իսէրսինիզ քի , էրգուս կիպի պիր քի-
րաճը տահա կէօրմէմիշ օլմալընընըզ , էօյ-
լէ տէյիլ՞ մի :

— Պու խուսուս բէք սահիտ տիր ,
մատամ . ֆագաթ , մատամ քի Վ . Սի-
շէլ Րէնօ քէնտի այլըլարընը կիւնիւն-

տէ վէ սասթընտա թէտիյեէ իյլէմէքտէ տիր, մատամ քի քիւնէյէ զարար վերմէմէքտէ տիր, վէ մատամ քի հանընա պիր քէտի տախի ուղարթ մամագաս տրը, նէնհի օլուպ օլմասրղը պէնիմ վաղիֆէմ տէն պիլէ օլմամը տրը: Շիւմի, մատամ, մէղքիւր տայիրէյի կէօրմէք իսթէ՞րմիսիսիլ:

— Հայ հա՛յ, չիւնքի, հէր չէյի պէր թարաֆ իթսէք տախի, զանն իտէրիմ քի պէնիմ իչին պուռնտանտա միւնասիպ պիր մահէլլ պուլմագ կիւն օլանագ տրը:

Ը.

Մէրգուռէ կէնն գատըն գարուռուռն արգասընա տիւչէրէք քիրալամագ իսթէտիկի տայիրէյի կէղմէյէ չըգար իքէն, միգտարի քիֆայէտէ տիգգաթա շահան պաշղա պիր մէնղարէ տախի, մէղքիւր խանէյէ պիթիլէք օլան խանէնին ալթ գաթընտա վագը օլան գահվէտէ կէչմէքտէ իտի:

Մէղքիւր գահվէնին չօզուռ գուշթէրիսի պուլուռնանըպ, վէ օլ անտէ իսէ, եալընըպ պիր ատէմ, պիր թըրաքէղա պաշընտա թուրմագաս, վէ թըրաքէղանըն իւղէրիտէ իսէ պիր չիչէտու, պիրաղ շէքէր, վէ պիր գատէհ տախի ապսէնթ պուլուռնագտա իտի:

Մէրգուռ միւլթէրի հէնուռ եէնի կէլմիլ օլուպ, էն չօղու օթուռ չաղարընտա դայիֆ, սինիրլի, էսմէր չէհրէլի, էչքեալը պէղայէթ տէրէճէտէ կէօսթէրիլի (ազասնթիւէ) վէ սէրի իւլ հանքէ պիրիսի իտի. մէրգուռ պիր չօզ

ղալէթալարտան պիրիսի պրրագըպ տիկէրիսի ալմագտա, վէ էլինտէ պիր սիկարա իչմէքտէ օլուռուռ հալտէ, մէղքիւր դաղէթալար կէօղտէն կէչիրմէքտէ տիր կիպի էթվարտա պուլուռնագտա իտի. կէրչի մէրգուռ դաղէթալարը օգուլագտա իտի, լաքին, ֆիքրիսին օգուռուռ շէյլէրտէ օլմասրղըտա անլաշըլմագտա իտի. վէ զանն իտէրսին քի մէրգուռ պիր տէրին վէ գարմագարը մահղուսիյեթ քէնչէսինտէ օլուռուռնտան, արտա պիր իւղէրիտէ կիզի պիր էսէրի զաղապ հասըլ օլմագտա, վէ պու հալտէ թիզմիղանըրղա մէնուպ օլան հարէքէթլէրիտէն քէշֆ իտիլմէքտէ իտի. վէ իշթէ մէղքիւր հալտէ մէպի տիր քի, սօն տէֆա կէօղտէն կէչիրտիկի դաղէթանը շտտէթ իւզըէ մէրմէր թրրաքէղանըն իւզէրիսի պրրագը վէրտի:

Պիր վագըթ թէֆէքքիւր իյէտիքտէն սօնրա, գըստա վէ սէրթ պիր սէս իլէ կարսօնու, հանի գահվէնին թապիսիսի չաղըտը:

Գրր սաչը օլան մէրգուռ թապի գօշուպ կէլտի:

— Կարսօն, շուռնտան պանտա պիր գատէհ ապսէնտ վիրսէնէ, տէտի մէրգուռ սիկարա իչմէքտէ օլան ատամ:

— Էֆէնտիմ, հալտա գատէհինիք օլուռուռ:

— Ա՛հ, հագգըն վար տըր:

Մէրգուռ մէղքիւր ապսէնթի իչտի, վէ կարսօն տախի թէքրարէն տօլտուռտու:

— Պագսանա, կարսօն, տէտի մէրգուռ, պու գահվէ 59 նիւմէրօլու խանէյէ բաճի տիր, էօյլէ տէյի՛ր մի:

— Էվլէթ, էֆէնտիմ:

— Կարօսն, պէշ ֆրանգ դադանուսգ իսթէ՛րմիսին, տէտի մէրդուս սիկարա իշէն ստասմ:

Աէ մէրգուս կարսօնուն քէմալի թէնայիւր իլէ քէնտի եիւզիւնէ պագմագտա օլտուղուն կէօրաիւքտէ, թէքրարէն քէլամէ աղաղ իլէ,

— Սիղէ սիւալ իտիօրուս, պէշ վըրանգ դադանուսգ իսթէ՛րմիսինիլ:

— Պէ՛ն մի, էֆէնտիմ, ֆագաթ . . .

— Յէվապ վէր, իսթէ՛րմիսինիլ, իսթէմէ՛ գմիսինիլ:

— Էվլէթ իսթէրիմ, էֆէնտիմ, ֆագաթ նէ՛ հարմագ լագըմ տըր:

— Սէօյլէմէք:

— Նէյի՛ սէօյլէմէք, էֆէնտիմ:

— Պագըր սիւալլարա ճէվապ վիրմէք:

— Օստան գօլայ պիր շէյ օլանագ, էկէր պիլտիկիմ պիր շէյէ տայիր իսէ:

— Չօգտան պէրու պու գահվէտէ՛ միսինիլ:

— Օ՛, թա եաքըլարըր կիւնտէն, եանի օն սէնէտէն պէրու, էֆէնտիմ:

— Սիլ պու էվտէ՛ մի եաթմագտասւընը:

— Էվլէթ, էֆէնտիմ, պէշինճի գաթտա եաթմագտասիւր:

— Պուրատաքի քիրանըլարըն քիսֆէէսինի թանը՛րմսընըրը:

— Նալընըր կէօրմէքտէ վէ իսիմէրինի իշիթմէքտէ թանըրըմ, էֆէնտիմ, իշիթէ պու գատար: Չիւնքի պուրատա պէնտէնիգտէն պաշգա պիր կարսօն պուլունմատըրընտան, քիմսէ իլէ կիսիլիկ կէլիպ գօնուշմաղըրդա վագթիմ օյմաճըշ տըր:

Պիր վագըթ թէրէտտիւտի ապիմ իւզրէ պուլունտուգտան սօնրա, մէր-

դուս սիկարա իշէն ստասմ, էշքեալընտան իղթիրապը տէրուն ղէնշէսիստէ պուլունտուղու անլաշըրմագտա օլտուղու հալտէ, պօլուղճա պիր սէս իլէ կարսօնա:

— Պու էվին տէօրաիւնճիւ գաթընտա քի՛մ օթըրմագտա տըր, տէտի:

— Պիր գատըն, էֆէնտիմ:

— Նալընըր պիր գատը՛ն մը:

Կարսօնտան մէղքիւր ճէվապը ալտըրընտա, դանն իտէրսին քի մէրդուսուն տէրտի տէրունի տահա զիւտտէ չօղալտը:

— Էվլէթ, էֆէնտիմ, տէտի մէրգուս, եալընըր պիր գատըն:

— Տո՛ւլ մու տուր:

— Տօրուսու, օրասընը պիւմէմ, էֆէնտիմ: Ֆագաթ մէրդուսէնին իսիմմատամ տը լիւսվալ տըր, իշիթէ սիլի օլ պապտէ անճագ պու գատար մալիւմաթ վիրէպիլիլիմ:

— Պագ տօթթուս, բէք ալէա ֆէնմիստէսինիլ քի, պէնիմ սիլի պէշ վըրանըր վիրմէքտէն մագտէտիմ, սիլգտէն մալիւմաթ ալմագ տըր:

— Հագգընըր վար տըր, էֆէնտիմ, լաքին պէնտէ անճագ պիլտիկիմի սէօյլէյի պիլիլիմ:

— Օնա շիւրճէ իսթէմէք: Տօրուսունու սէօյլէ, պու էվտէ մէրդուսէ գատըն հագգընտա հէրքէս նէ՛ սէօյլէմէքտէ տիր, վէ իսմինէ նէ՛ շաղըրմագտասւընըր:

Մէրգուսուն պու սիւալտէն մագտէտի, սէսինտէ դունուրա կէլմէքտէ օլան իսֆիֆ պիր աթթրէյիլի կիլլէմէք, վէ պիթթէտըրիճ արթմագտա օլան իղթիրապը տէրունիսէ զալէպէ իթմէք իլին

վազըթ գազանմայտան իպարէթ իտի :

— Նասըլ քի զաթընըզա սէօյլէտիմ, էֆէնտիմ, մէրգումէ, մատամ տը Վիւս-վալ թէնսիլէ օլունմայտա սըր, վէ մէրգումէնին ալէնինստէ պօզ պօղաղըզ իտիպտէ պիր շէյ սէօյլէմէք պիւսիւք պիր պէտխանըզ սայըլաճաղընտա շիւր-նէ եօզ տուր : շիւնքի քիմսէ իլէ կէօ-րիւշաիւկիւ կէօրիւլմէքտէ տէիլ տիր :

— Նասըլ :

— Եվլէթ, էֆէնտիմ, մէրգումէ Նէր կիւն սապանըն սասաթ իւշ պուշուր պէ եախօս քէք քէք տէօրտիւնտէ տիշարը չըզար : վէ սալա մէզքիւր վազըթիւնի շաշըրմազ, էմմա եազ օյսուն, էմմա գըշ, վէ կիճէլէրի իսէ տայիմա եարը կիճէտէն սօնրա կէլիւր, շիւնքի պէն եարը կիճէտէն էվլէլ եաթմազտա օլտուգում տան, կէլմէսիսի իշիտիրիմ :

— Ատամ սէնտէ, նէ միւսքիս տէ-յի պաղըրար մէրգում, թըզզը սիւսա-լար կիլմիշ օլտն եասը գատընըն, Մ. Միշէլ Բէնօ շաղգընտա գարուճուտան իշիթտիկի ինանըլմազ մէրթէպէտէ սու-լունան էրքէնճիլիք ատէթի իւղէրէնէ իղնար իթտիկի թէնայիւր կիպի իպ-րազը թէնայիւր իտէրէք : Աճայիպ, սանիւնէն, տէտի մէրգում թէքրա-րէն, մէրգումէ գատըն Նէր սապան սասաթ տէօրթտէն էվլէ՛մ տիրարը չըզմազտա սըր :

— Եվլէթ, էֆէնտիմ, գաքուեու գաքատըրընը պէն քէնտիմ իշիթմէքտէ-յիմ :

— Ինանըլաճազ շէյ տէյի տիր պու տէտի մէրգում սիկարա իլէն ստամ :

Վէ, պիրազ թէֆէքքիւրտ տալ-տըզտան սօնրա, թէքրարէն քէլամէ ա-ղազ իլէ :

— Աճէպա մէրգումէ գատըն տայի-մա քէնտի էվլիտէն տիշարը չըզարազ, նէ՞ եարմաեա կիթմէքտէ տիր :

— Յրատընը պիլմէմ, էֆէնտիմ :

— Աճէպա էվին իշիտէ մէրգումէ-նին հապընտա նէ՞ տիւշիւնմէքտէ տիր-լէր :

— Շիշ պիր շէյ, էֆէնտիմ :

— Աճայիպ, Նիշ պիր շէ՛յ մի, մէ-կէրչի մէրգումէնին պու հայիսի գարա-յիպ նիլինտէն պիր շէյ ելէրինէ թութ-մազտա տէյի՛ւ մի տիրլէր :

— Մատամ տը Վիւսվալ պու էվէ կէ-լէլի տէօրթ սէնէ օլտու - կէրչի իւք վա-զըթըլարտա էմրի թէնայիւշիւնին թարզը էնէյիճէ աճայիպ նէվլիտէն կէօրիւնտի-իտէտէ, սօնրատան քիմսէնին վազիթէ-սիւնտէն օլմամաեա պաշլատը : շիւնքի, էֆէնտիմ, նասըլ քի զաթընըզա սէօյլէ-տիմ, քիմսէ երւղիւնիւ կէօրմէտիկիւն-տէն, Նէր նէ գատար կիւղէլ իտէտէ, Նէր քէն ունութտու կիթտի :

— Ես, կիւղէլ տիր էօյլէ՞ մի, տու-թում, տէտի մէրգում իսթիհաքեարի պիր թէպէտիւմ իլէ, վէ զանն իտէրին քի մէզքիւր լուղէթլէր արթէշ կիպի սօ-տազլարընը եազմազտա օլտուգլարը նալտէ, եա՛ է՛յլէ իսէ պիր սէվտիկի օլ-մալը սըր, էօյլէ տէյի՛ւ մի :

Մէրգում պուշլարը սէօյլէտիկի վա-զըթ տուրկուն տուրկուն, վէ եանըզ եա-նըզ կարսօնուն հիւզիւնէ պազտը, վէ կարսօն տայիլ :

— Վֆէնտիմ, պէնիմ իշիթտիկիմէ կէօրէ, մէրգումէ դատըն, օտաընս քիմ-տէյի գապուլ իթմէքտէ տէյիլ տիր :

— Յազամ, զանն իտէրիմ քի եարը կիճէտէն սօնրա կէլտիկիւնտէ պէսպլլի

եայլընդ կէլմէքտէ օլմամալը տըր , հը՛ , սէ՛ն նէ տէրսին ,

— Պիլմէմ էֆէնտիմ , էկէր գարուեա գատար մէրգոււմէյի պիւր կէթիւրէն , վար իսէ ծոա վազըֆ տէյիլիմ . լաթին չու սահի՛ն տիր , վէ թէքրարէն սէօյլէրիմ քի , օլ խուսուսա տալիւր մէրգոււմէ ալէյնիստէ զէրրէճէ պիւր լազըրտը կէգտիկի իշիտիւրմէմիշ տիր .

— Եկէր Ֆիւ վազը պէօյլէ իսէ , բէք պիւյիւք պիւր Ֆարիլլէթ տիւմէք տիր , էօյլէ տէյի՛լ մի :

— Շիւքնէտիգ , էֆէնտիմ , վէ էօյլէ օլմամասընատա հիչ պիր պէշարէթ եօգ տուր , չէօյլէ քի մէրգոււմէ ալէյնիստէ հիչ պիր շէյ իշիտիւրմէմիշ օլմասընա , պու էվտէ պուլունանիարըն քեաֆֆէսիսին պէնիմ կիպի եէմին իտէճէքլէրլինէ քէմայի էմիլյէթիմ վար տըր :

Մէրգոււմ սիկարա իչէն ասամին իւզէրինտէ տախի , թըպզը սիհանլար կիլմիչ օլան գատըն իւզէրինտէ , գարուճուտան Միշէլին օտասընա հիչ պիր զըզ դապուլ իթմէտիկինի իշիթտիկինտէ , հուսուլէ կէլէն ասարը մէսէրրէթ կիպի մէսէրրէթ էսէրլէրի հաարլ օլմուշ տուր . լաթին , օլ նէնկեամտէ բարլամանա պաշլամըշ օլան էշքեալընտա պիր տուրկուլուզ քէյտա օլարազ :

— Պագաթ պիլմէ՞ դիլիսին պու գատընը կէլիլի նէ՞րէտէն տիր , նէ՞ իլէ կէչինմէքտէ տիր :

— Պագընըզ էֆէնտիմ , ծոա տախի պիլմէն , լաթին պու ճիւմէ իլէ դանն իթմէմ քի , քէնտի իրատըլլա կէչինմէքտէ օլմուշ օլտուն . նէ՛ , թամամ , հիչ իրատ սահիպէսի օլան պիր գատըն , սապահաներն էրքէնտէն , ալէլ խուսուս

պու կիւնքի կ'պի ֆէնա , վէ սօուղուն շիտտէթինաէն թաշլարըն չաթլամագտա օլտուզու պիր հավատա դալգարտա տիշարը չըզա՞ր մը , հալ պու քի մէրգոււմէնին տիշարը չըզաղընտա , Ղիւքսէնպուրկ սէրալընըն սաաթընըն իւչ պուլուզու վուրատուղունու թշիթտիմ :

— Տօղրուսու , գարայիպ նէվինտէն պիր շէյ տիր պու , գանն իտէրսին քի տիւշ կէօրմէքտէյիմ , տէտի քէնսալ քէնտուլէ մէրգոււմ :

Պատէհու թէքրարէն քէլամէ պէտ իլէ :

— Տիւմէք տիր քի օլ պապտէ պուստան զիեատէ պիր շէյ պիլմէգսիսիլ :

— Խայր , էֆէնտիմ , վէ գալիէն սիւզէ տիյէպիլիլիլիմ քի , պու էվտէ պուստան զիեատէ պիր շէյ պիլէնտէ եօգ տուր :

Մէրգոււմ գանլէտէքի ատամ , պիր վազըթ թէֆէքքիւրէ տալարազ տուրա գալտը , վէ պատէհու չէնա սաղըզա սիւքիւթտէն , վէ գատէհինտէ պուլունան իթիւճի ապսէնթի եալաշ եալաշ իչտիքտէն սօնրա , թըրաքէգանըն իւզէրինէ պիր ասէտ էճնէպի ալթուսու աթտը , վէ կարօնա խիթապէն :

— Չազընըզ նէ իսէ ալը դօլտուգտան պաշղա , պէշ Ֆրանզ տախի քէնտիսիլ իլին ալը դօեուսուզ , դանն իտէրիմ քի մէքքիւր պախշիշ ալ տէյիլ տիր , հա , էօյլէ տէյի՛լ մի .

— Ղիշ իսթէմէլ իտիմ , էֆէնտիմ , վէ էկէր սիլ . . .

— Պէն լազըրտընը պիր տէֆա սէօյլէրիմ , հազընըզ նէ իսէ ալը դօեուսուզ , տէտի մէրգոււմ դուրուրու պիր սէօյլէյիշ իլէ :

կարածն ալթունու պողմադ իւզրէ չէք մէճէյէ կիթմէքտէ իքէն , զանն իտերոնն քի միւշթէրիտէ խեհալաթ տերեասարնա տալմագտա խտի : Մէրգումարթան աղճէսինի ալտրգտան սոնրա զահւէտէն տիշարը չըղտը :

Այնի լահգատէ , զաթէն ՚իքեայէսինի կէչալիկիմիդ կէնճ դատրն տախի , եանտաքի էվին տալիրէսինի կէգտիքտէն սոնրա տիշարը չըղմըջ օլմաղին , մէրգումա տօղրու կէլմէքտէ խտի :

Մէրգում իլէ մէրգումէ պիր պիրինի գարըլաեարագ պիր պիրի եանընտան կէչալիքլէրինտէն , ըստթ կէլա պիր պիրի եիւգիւնէ պագաըլար :

Մէրգում զահւէտէն չըգան ատամ . մէրգումէյի պիր եերտէ կէօրմիւշ տիւր կիպի , պիր շիւբէլի սուրէթտէ աեր խաթթը իյլէմէկէ պաշլատըղընտան , օրատա պիր սանիյէճիք տուրտու , վէ պատէհու , քէնտույի պտանմագտա տրը զըեաս իյլէտիկինտէն , մէրգումէ եասլը գատըն մէզքիւր եօլտան աշաղը տօղրու ինմէքտէ օլտուղու հալտէ , քէնտիսի տախի Վօթիրար սօղաղընտան եօգարու եօլունա տէվամ իթմէյէ պաշլատը :

թ .

Գահւէտէ սիկարա իչէն ատամ իլէ մաթէմ էլպիտէսի կիմիշ օլան կէնճ դատրն , պիր պիրի եանընտան կէչալիքաէն սոնրա , ծն պէշ աղըմ գատար քէնտի եօլարընա տէվամ իթտիլէր . պիրտէ մէրգում ատամ , զանն խտէրսին քի էվիլիքի խաթթըասընը թէքարէն տեր խա-

թըր իյլէտիկինտէն , մէրգումէյէ պագմագ նիյէթիյլէ արգասընա տէօնիւ վէրտի :

Քէզալիք մէրգումէ տախի այնի լահգատէ վէ այնի նիլէթ իլէ արգասընա տէօնէրէք մէրգումուն քէնտույէ պագմագտա օլտուղուն կէօրտիւքտէ , ՚էմանտէմ պաշընը չէվիրէրէք , վէ պիրազտա ատրմարընը սըգաշարրարագ եօլունա տէվամ , պաշլատը :

Յագաթ , մէրգումէ քէնտի եօլունտան սարարագ Վիքսէնպուրկ պաղչէսինէ կիրէր իքէն , թէքարէն արգասընա պագմագլըգտան սարֆը նագար իտէմէտիկինտէն , մէրգումուն էվիլիքի տուրտուղու մահէլլաէ հալէա տուրա գալարագ քէնտուսինի կէօգէթլէմէքտէ օլտուղուն կէօրտիւ , վէ իքի տէֆա մէրպ Խտէրէք մէրգումա պագմասը թագսիրաթը խայլիճէ կիւճիւնէ կիթտիկինտէն , ՚էման եիւգիւնտէքի սիեահ բէրտէյի ինտիրիպ վէ պաշընը էօնիւնէ ասարագ , վէ ատրմարընը պիրագ տահա զիեատէ գալարարագ , Վիքսէնպուրկ պաղչէսինէ կիրտի :

Հայ պու քի մէրգում ատամ , պիր աղ վագըթ տիւշարը թէրէտտիւա օլտուգտան սոնրա , կիթտիկի եօլտան կէրի տէօնտիւ , վէ աճէլէ աճէլէ եէօրիւյէրէք անինտէ մէզքիւր պաղչէսին բարմագլըղընա եէթիշտի , վէ մէրգումէ կէնճ գատընը Օպսէրվաթօար ճատտէսինէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ օլտուղուն ուղագտան միւշահէտէ իյլէտի :

Չօգ տէֆա կէօրիւպ վէ պիլէմէտիկիմիդ շէյլերի պիղէ տույ իթմէքտէ օլան , վէ ՚իքմէթ նէվինտէն պուլունան տուրղուլարտան պիրիտիլէ գալպիւնէ իլ-

գա օլուանն տուլդու սայէսինտէ , մէր-
գուռէ քէնտի իզինտէ կէզինմէքտէ օլ-
տուղուն հիսս իլլէտիկինտէն . օլ պաս-
տէ նէ գարար վիրէճէկի զըմնընտախայ-
լի վագըթ թէրէտտիւս իւզրէ պուլուն-
տուգտան սօնրա , հիչ վագիֆէ իտինմէ-
յէրէք եօլունս տէվամ իթմէք նիլթիւ-
տէ իքէն , արգատան սրզը սրզը պիր ա-
նագ սէսի իշիթմէկէ պաշլատը , վէ պա-
տէհու պիրսինին կէլիպ կանընտան
կէշտիկին կէտօրիւ :

Մէրգուռ գանվէտէ սիկարա իչէն ա-
տամ իտի . մէրգուռմէյի կիկիրմի ատըմ
գատար իլէրու կէշտի , վէ պատէհու
գարչը պէ գարչը մէրգուռմէյէ տօղրու կէ-
րի կէլտի : Մէրգուռէ գատըն պիրտէն
պիրէ սօլ թարտֆա սարար . մէրգուռ
տախի այնի թարիգի թութուու . վէ նի-
յէթ իւզրէ մէրգուռմէյին կանընս կազ-
լաշար , վէ շարգատընը չըգարարագ ,
վէ քէմալի հիւրմէթ իւզրէ ,

— Մատամ , պու եօլտա կանընրգա
կազլաշարըղմ իչին զիհատէսիլէ մա-
զուր սիլէրիմ , տէտի :

— Վագաս , էֆէնտիմ , աֆիլ իտէր-
սինիզ , զաթընըզը թանըմագըզը շէրէֆի-
նէ մալիքէ տէյիլիմ :

— Մատամ , էկէր աֆիլ իտէրսէնիզ
սիգէ պիր շէյ սիւալ իտէճէկիմ :

— Իյի էմնա , էֆէնտիմ , պիլմէմ . . .

— Մատամ , էօյլէ պիր սիւալ տիր
քի , հիւղիւնիւզտէքի բէրտէյին հօ-
գարը գալարըղմասը իւպալինէ նայիլ օլ-
մատըզնա թագտիմ իտէմէյէճէկիմ :

— էֆէնտիմ . . .

— Բէճա իտէրիմ , մատամ , մէզքիւր
սիւալիմ միւնաստէպէթսիզ մէրագա տա-
լիւ պիր շէյտէն իպարէթ տիր զանն իթ-

մէյինիզ ; էօյլէ պիր նալաեղզ հարէքէ-
թի իրթիքեսապ իտէնլէրտէն տէյիլիմ .
լաքին , շիմտի Վօթիրար սօգաղընտա
կանընըլտան կէշտիկինտէ , սիգի պաշ-
գա պիր եէրտէ կէօրմուշիւմ տիւր կի-
պի զրեաս իլլէտիմ , վէ օլ վագըթ իտ
ֆէվղէլտտէ պիր հալաէ . . .

— Սիւպհան Ալլահ , էֆէնտիմ , տէ-
տի կաս էլպիտէսի կիլինմիշ օլան գա-
տըն , մէրգուռուն լազըրտընըր քէսէրէք ,
էկէր տօզրուտունու իսթէր իտէնիզ , պէն
տախի էօյլէ զրեաս իլլէտիմ . . .

— Պէնտէնիզի պիր մահէլտէ կէօր-
միւշմիւսիւնիւլզ :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ :

— Աճէպա Շիլիտէ՞ մի կէօրիւշմիւ-
շիւլ տիւր :

— Պունտան սէքիզ մահ գատար մու-
գատտէմ էօյլէ տէյիլ մի :

— Վալլարէգօտան պիր գաշ սասթ .
լլզ մէսագէտէ տէյիլ մի :

— շէմտէ զանն իտէրիմ քի կիւնէլ
պաթըղտան սօնրա , էօյլէ տէյիլ մի :

— Թամամ , գահալար օրթատընտա
վագը պիր կէօլ քէնարընտա , մատամ ,
պիր թագըմ Պինկեսնէլէր . պինմիշ օլ-
տուղունուզ արտպանըն իւզէրինէ հիւ-
նուռ իթմիշ իտիլէր , էօյլէ տէյիլ մի :

— Չէնտ տագըզա էվլէլիտտէն պէ-
րու չընըրտագլարընն սէսի իշիտիւնէք-
տէ օլան գաթըրլար իւզէրինէ պինմիշ
պուլունան պիր թագըմ կօլնուլար քէր-
վանընն , Վալլարէգօտան պիղէ գարչը
կէլէրէք իւպթէ կէլմէսիլէ , Ֆիրար իթ-
տիլէր իտի :

— Թամամ , շիմտի , Վօթիրար սօգա-
ղընտա պէնտէնիզին սիղի գարչըլատըզը
կիպի , էօյլէ տէյիլ մի , մատամ , տէտի

մէրգում կելլումսէյերէք, վէ, գիեատէ կնիկէթ հուսուլի նիյէթիլէ, եօճու- լարտան պիրիսի իլէ իւ Նէֆէր տախի գրքէրտարլարը, արապտոս պուլունան զաթլարա, եազընտա օլան պիր քէօյէ գատար պերապեր կէլմէքիլի թէքիֆ իթտիլէր իտի:

— Վէ մէրգում եօճուտա, էֆէնտիմ, օիգ իտինիգ, Նէր նէ գատար, Նիլլտէ կիճէնին գարանլըը բէք շարուգ պաս- մասը ճիէթիլէ, սիգի անճագ չէնտ տագըգա կէօրմէքիլքտէն գիեատէ իգ- պալէ նայիլ օլմամըլըմ տըր, լաքին պու ճիւմէ իլէ տախի շիտի բէք ալէա տէր խաթրր իթմէքտէլիմ:

— Եկեր խաթրրմտան չըգմը լտէլիլ իտէ, զանն խտէրիմ քի, Պալամիտա . . քէօյիւնէ վասըլ օլտուղու.մուղտա, գա- րանլըգ պիւթիւն պիւթիւն պասմըլ իտի

— Մէզքիւր քէօյիւն իսի բէք իլի խաթրրմտա տէլիլ տիր, էֆէնտիմ, լա- քին, Նէլէ շուճու բէք ալէա խաթրը- լամագտաեըմ, վէ տայիմտա խաթրըմ տա գալաճագ տըր քի, զաթընըգա օլ պապտէ պիւլիւք թէչէքքիւրբէ պօրճու- ետում, չիւնքի պիւլիւք ինսանիյէթտէ պուլունտոճուլգ . շէօյլէ քի, պիղիմ իլէ պիրլիքտէ քէօյէ գատար կէլտիքտէն սօնրա, զանն խտէրիմ քի թօրլագ թա- րաֆընա տօլլու իլէրուլէմէքտէ օլան քերվանընըղա եէթիլմէք իւզըն, քէմա- լի սիւրաթլա կէրի տէօնիւպ գօշտու- նուղ, էօյլէ տէլիլ մի:

— Ելլէթ, մատամ:

— Վէ, ինշալլան, էֆէնտիմ, պիր պէլայէ ուղրամագըղընտա սէլամթ ղէրվանէ գալլուշմուշտունուղ տուր . չիւնքի սիգ կիթտիքտէն սօնրա, պիղիմ

եիւրէկիմիգէ իքի տիւրիւ չիւբէէ, վէ պինաէն ալէյն գօրգու տիւշիւ, եանի պիրիսիսի գահալըգար արասընտան կէլլիլէճէք օլան եօլարըն տէչէթլու հալլէրի, վէ իքիսնիսի տախի մէրգու- ման չիւկիսանէլէրին եիւն օրալարտա գալմըլ օլմասը:

— Բէք րահաթ սուրէթտէ կիտիգ քերվանա եէթիլտիմ, մատամ, օլ տագ- տէ անճագ զաթըրըմ պիրագ զիեատէ եօրուլմուշ օլտու, չիւնքի թապիաթիլ- լէ պիր ազ սրգընա սիւրտիւմ:

— Տօղրուտ, էֆէնտիմ, Նիլլինին օլ խալի մահէլլէրի օրթասընտա զաւուրա կէլմիշ օլան թէնատիւֆիւմիւզիւն, շիմ- տի պուրասա լիւքտէնպուրկ պաղչէսին- տէ թէքրարէն վուգու պուլմասը գա- րալիպ նէվինտէն պիր շէյ տեր:

— Ելլէթ, մատամ, բէք զարիպ պիր հալ տըր պու, լաքին, մատամ, պէօյլէ, գարլար ալթընտան կիթմէքտէն իտէ, էկէր գապուլէ թէնէղպու իտէր իտէնիգ պուեուրուճուղ գօլթուղումա կիրինիգ վէ շէմիլէմ ալթընա կէլինիգ, վէ Եկեր արգու իտէր իտէնիգ սիգի եազընտա պուլունան պիր արապտա գատար կէ- թիւրմէքիլի քէնտիմճէ պիր իֆիթլար տատ իտէրիմ:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ, լաքին գօրգարըմ քի զաթիսիլիլին նէգա- քէթիւտէն ճէսարէթ ալարագ թանիլ իթմիշ օլմահաեըմ, տիլէրէք կէնճ գա- սըն մէրգու.մու թէքիֆիլի գապուլ լ- լէ գօլթուղունա կիրաի:

Մէրգումէ վէ մէրգում պու եօլտա միւքիալէմ իթտիքլէրի, վէ զօլ գօլա վէրմիշ օլտուլլարը հալաէ, եազընտա Թ- տէօն թէաթլօտու գարլարընտա տուրան

արապալար մէրքէզինէ գատար կիթտի-
 լէր : Մահէլի մէզպուրտա եալընըզ պիր
 արապա գալընը օլտուղունտան, մէրգու-
 մէ մէզքիւր արապանա պինտի իսէտէ,
 արգատաչը նէզաքէթէ ըրայթ իթմէք
 իսթէտիկինտէն, պիրլիքտէ պինմէք իս-
 թէմէտօր օլմասնա տայիր պիր էսէրի
 թէրէտտիւտ իղնար իլլէմէսի իւզէրինէ :

— Ե՛յ իմտի, էֆէնտիմ, տէտի մէր-
 գումէ գատրն քէմայի նիւտղիչ իւզրէ,
 սիղ նի՛շին սյնմէօրսուճուղ, քիմէ՞
 պէքիէօրսուճուղ կէօրիւօրսուճուղ նա
 սլաչա արապա եօղ տուր, պուևուր-
 սանըղտա պիրլիքտէ կիթտէք օլմա՞ղ մը :

— Տօղրուսու, մատամ, սիղի թա-
 ճիզ իտէրիմ տէյի ինթիրազ իթմէքտէ-
 յիմ, տիյէրէք մէրգում հէման արապա-
 նա սըչաեւը մլրտի :

Պատէհու մէրգում քէլամէ ազղ իլէ,

— Մատամ, թէչրիթինիզ նէրէէ օ-
 լանագ տըր, արապանընա նէրէնին իս-
 մինի վիրմէվիլ :

— Քէրէմ իտիպ պէնտէնիդի Գօնգօր-
 տօ մէյատանը գարչըսընտա վազը իիվօլի
 ճատտէսի պաչընա գատար կէճուտէրի-
 նիզ, Մէզքիւր մահէլլէտէ պիր իչիմ օլ-
 տուղունտան, օրատա քէմէրլէրին ալ-
 թընտա գար քէսիլինճէյէ գատար պէք-
 լէյէճէյիմ :

Արապանընա մէզքիւր էմր վէրիտի-
 կինտէ, արապա Ոէնա նէրինին սաղ
 զընըսընա տօղրու եօղ ալմանա պաչա-
 տը :

— Պիրի՞րմիսինիզ, էֆէնտիմ, տէտի
 կէնճ գատրն, շու պու կիւնքի պիղիմ
 պիր պիլիօիդէ ըտսթ կէլմէմիզ, կիթ-
 տիքճէ սանա գիւտտէ գարայիօլնէվին-
 տէն պիր շէյ կէօրիւնմէքտէ տիր :

— Վագաա, մատամ, էօյլէ տիր,
 լաքին սիդէ գավիէն սէօյլէրիմ քի, մէղ-
 քէլը թէհատիւֆ պէնտէնիդէ տէյիլ գի-
 նատէ աճայիպ, իլլա բէք շահանը մէմ-
 նուսիյեթ տախի կէօրլւնմէքտէ տիր :

— Վաքին, էֆէնտիմ, պէնիմիպտէն
 իլթիֆաթ իւզրէ գօնուճմազլըղը պէր
 թարաֆ իտէլիմ, շիւնքի օ եօլտա միւ-
 քեայլմէ վէ մուամէլէ պաչա լազըրտը
 պիլմէյէն քիմէսնէլէրէ եագըչըր, իմտի,
 էկէր պէնտէնիդին մէմնուսիյեթինի
 տալթ իթմէք միւրտա իտէր իսէնիզ,
 վէ էկէր միւմքին իսէ, մէրաղըմտան նա-
 շի թագտիմ իթմէք իսթէտիկիմ պիր չօզ
 սիւալլէրէ ճէվապ վէրինիզ, զաթընըգա
 էօյլէ սիւալլէրիմ վար աըր քի, արա-
 պատան ինէնէ գատար, զանն իալրիմ
 քի անճագ նըսֆընըն ճէվապընը վիրէ-
 պիլէճէքսինիզ :

— Պունու պէնտէնիդէ սէօյլէմէքլիտ
 հաճէթ եօզ տուր, մատամ, սիղին մէ-
 րագընըղը տէֆ իթմէքլիյի բէք արղու
 իտէրիմ :

— Չօղ իյի, լաքին էֆէնտիմ, էկէր
 հէր շէյի պու կիւն սիւալ իտէմէզ իսէմ
 տախի, ումարըմ քի պաչա պիր կիւն
 տահա պիր պիրիմիդէ գալուճտուղու-
 մուղտա, եինէ ճէվապընը հիււլթ
 իտէրսինիզ, էօյլէ տէյիլ մի :

— Էվլէթ, մատամ,
 իյաս էլպիտէսի կիլինմիչ օլան գա-
 տըն քէտէրնաք պիր հալ իւզրէ կիւ-
 լիւմնէտլքտէն սօնրա, թէքրարէն քէ-
 լամէ պէտ իլէ :

— Իմտի սիւալլէրիմէ պիր մուգատ-
 տէմէ օլարաղ շունու անլամազ իսթէ-
 րիմ քի, տէտի մէրգումէ, սիղ օլ վա-
 զըմ ճէնուպի Նիլլէն նէ՞ իչ իլին կիթ-

մէքտէ խոհնիզ : Անտէնիզ սիզի բասթ կելտիկիմտէ , մէգքիւր իզսիզ մասէլլէրէ սէքիզ այ մուգատտէմ կիթմիլտէ կէրի տէօնմէքտէ խոհիմ . վէ պուշուռ նէյպօքէթէ մուղայիր օլարայ զաթընըրա սիւալ իթմէքլիլիմէ սէպէպ շու տուր քի նասըլ քի մալիւմ տիւր , օլ թարաֆլարա եօլճու կիթտիկի նասիլրէն կէօրիւմիւռլ պիր շէյ տիր :

— Մատամ , սիդին մէգքիւր սիւալինիզին ճէվապընը վիրմէզտէն էվլէլ , հէր հալտէ քէնտի թապիաթըմ հազղընտա պիր մալիւմաթ վիրմէքլիլիմ էլրէմիյեէթտէն տիր եօզա պէնի պիր սիվանէ մագամընտա թութաճաղընը իհթիմալտէն տիր :

— Սէպէպ նէ տիր , էֆէնտիմ :

— Շիմաի շուշուռ պիլմէլիսինիզ քի , մատամ , պէնտէնիզ տօլլուշումտան տուրմագ տիյնէնմէք նէ խուռկին , սէվմէալիկիմտէն , տայիմա հարէքէթ իւզրէ օլմագ իսթէրիմ . հէլէ պիր գալ սէնէտէն պէրու , եալընը պիր այ պիր մասէլլտէ զալմագլըզ միւմքին օլմամըլ տըր , վէլհասըլ հէր սաաթ կէզիպ տօլաշմագլըզ իլլէթ վէ տիվանէլլիլնէ միւպթէլա պուլունմագատաեըմ :

— Վճայիպ , էֆէնտիմ , սահիհ մի սէօլլէեօրսուշուռ :

— Նիշլին թէաճճիւպ . իիմէքտէսիւնիզ , մատամ :

— Չիւնքի վանն իտէրսին քի , պիզիմ պու պիրպիրիմիլէ թէսատիւֆիմիդտէ , զարայիպ նէվիմտէն օլան շէլլէր հէի պիրպիրիւտ բասթ կէլմէքտէ տիրէր :

— Նիշլին :

— Չիւնքի , էֆէնտիմ , պէնտէնիզ

տախի . թըպզը զաթընըզ կիպի , բահաթ տուռմագլըզտան նէֆրէթ կէթիլրէնլէրտէն օլտուղըմտան , տայիմա հարէքէթ իւզրէ պուլունմագ իսթէրիմ , վէ քէզալիք . թըպզը սիլին կիպի , պիր գալ սէնէտէն պէրու , քէնտի էլլէնճէմի , անճազ եօլճուլուպ իթմէքտէ պուլունմագտայըմ :

Սէրգուսէ գատըն պուշուռ սէօլլէտիքտէն սօնրա , պիր ահ շէքտի :

— Յի , մատամ , սէօլլէեհինիզ , սահիհէն շու սէրսէրի կէզէրէք իմրարը էօմր ու էվգաթ իթմէքլիք բէք կիւզէլ վէ բէքտէ տիզգաթա շաեան պիր էօմր տէլիլ մի տիր . վէ պու ալէմտէ պիր քէրրէ պիր տտամ քէնտի հօլլանաղը թարդտա իմրարը էվգաթ իթմէքլիլ պուլտուղտան սօնրա արթըզ պաշապ պիր եօլտա պիր էօմր իլէ անը մէմնուռ իթմէքլիլին միւմքինիզ օլմաթրտա պիր սահիհիք տէլիլ մի տիր :

— Եվլէթ , էֆէնտիմ , հագգընըզ վար տըր , տէտի մահգուռնիյեէթ իւզրէ կէնճ գատըն : հարէքէթ իւզրէ էօմրը կէշիրմէքլիքտէ հիլ տէլիլ իսէ ունութմագլըզ մուհասսէնաթը վար տըր , հայ պու քի մուղայիրի օլարագ բահաթ իւզրէ իմրարը էօմր իտիլտիկի թագտիրտէ , էսէֆէնիլիզ վագալարըմըղըն քեաֆֆէտի հէր սաաթ խալրըմըզա կէլէրէք ֆիքրիլիլի գուշատըլար , վէ զալպիմիլգէ հիւքիմ իտէրլէր . վէլհասըլ , բահաթլըզ տէնիլէն շէյ մէնֆուրուս տուր պէնիմ :

— Նէ սէօլլէեօրսուշուռ , մատամ , տիմէք տիր քի սիլլէ տախի թըպզը պէնտէնիզ կիպի , սաքին , բիւր մէլալ , վէ ուեուշմուռլ կիպի պիր հալտէ օլարագ ,

գապուգլարը իննստ գալան իսթիրիտ-
եա վէ սայլանկէօզ կիպի էօմիր կէչիր-
մէքիք տէնէթ վիրմէքտէ տիր .

— Հայ հայ , էֆէնտիմ , հէմտէ էօյ-
լէ օլմադ ճայլոդ տէյի՛լ մի տիր , մէկէրչի
իչ կիւճ վէ հարէքէթ , վէ հաթթա ղայլէ
վէ տաղտաղա տախի մահղունիյեթպախչ
սահիչիքէրաէն պիղի խէլաս իթմէքաէ
տէյի՛լ մի տիրլէր .

— Հալ պու քի հարէքէթսիղիք վէ
ուեուչուգլուգ ասէթա պիր էօլիւմ տի-
մէք տիր .

— Էօլիւմտէնտէ պէտթէր տիր , է-
ֆէնտիմ . չիւնքի պու եօլտա ճան իլէ
թէն սրասընտա աէրքեար օլան պիր
ուեուչուգլուգու , թէմիիդ իթմէքվիք
վագիֆէտէն տիր .

— Պու ճիւմլէ իլէ , մասամ , տէյի
պաղըրուր կէնճ գատընըն եօլտաչը քէն-
տուլի գապթընա միւղթէտիր օլմատըր
կիչի պիր տույղուեա թէրք իտէրէք ,
մէկէրչի սպարճա վէ երլարճա , քէնտի-
լէրի պիր մէպնութիյեթի հէվայլէ բէն-
չէտիւն թէսլիմ իլէ , վէ դը րուրմիւլէ
տէսիլէն շէյին զէվգ ու սէֆասընը չը-
գարմաղըչ նլլէթիլլէ , պուլունտուղ-
լարը մահէլլտէ գալա գալան տաալար
եօ՞գ մու տուր .

— Մա՛շալլան , էֆէնտիմ , չօ՞գ , տէ-
սի պաղըրար մէրղումէ պիր էսէֆի աղիս
իւզրէ , էվլէթ նիչէ ասամլար վար տըր .
վէ պէնտէնիղտէ բէք ալէա թանըրըմ
քի , թէնպէլլիք էքսէրիյէ պուլունտուղ-
լարը մահէլլէ մըլուանիչ օլտուգլուան
պաչգա , քէնտի պօչուղ վէ թէնպէլ-
լիքէրի հագընտա մէտն ու սէնպէր ու
գումաղըղա տախի ճիւրաթ իթմէքտէ
տիրլէր . մէրղումանըն աճընմահա շա-

եան թէնպէլլիքէրի իսէ էօյլէ պիր ֆէ-
նա շէյ տիր քի , ասամլն հէր նէվի մատ-
տի վէ մանէվի ղայրէթիին քէսիպ վէ
գարարընը պօղարաղ , աղըսէթ իւլ էմր
տայիմա տէնչէթու վէ էլէմպախչ պիր
խօսպիլիքաէ գարար զըլարըր .

— Միդ ասխի , մատամ , թըպըր պէն-
տէնիղ կիպի տիւչիւնմէքտէ վէ իգրա՞ր
մը իթմէքտէսինիդ .

— Հիչ օլ պապաէ շիւբէն իսթէ՞ր մի .

— Աճէպա մէղքիւր թապիաթլա մէն-
պուլ օլանլարտան պաղըլարընըն քէնտի
տէրքեար օլան պէտխուչլարը իլէ . թէն-
պէլլիքէրիտէն իլէրու կէլէն հալի պի
գայտիյի (տուրկունլուղ , իչէմէմէք) ա-
ղըպէթքեար պիւթիւն պիւթիւն թէպտի-
լի թարիղ ու ախլաղ իտէրէք , նիլէթ իթ-
տիքլէրի շէյին քէմալի սէպաթ վէ գայ-
րէթ իլէ իճրասընա շալըշարգլարընըն սա-
պիլմէմ կէօլիւպ ֆէնմիւնտէ օլմո՛ւշմու-
սունուգ տուր .

վէ մէրղումէ գատըն իլէ մէրղում
եապանճը ատէմ , զանն իտէրսին քի ,
քէնտի թէնէլլիլէրի պէյիմտէ բէք չօգ
միւլպապէնէթ վէ եաղընըգ կէօրտիւք-
լէրիտէն , պիր նէվի հայրէթ իւզրէ
պիրաղ վաղըթ պիր պիրի եիւղիւնտէն
ևօգարը պագա գալարլար .

Ժ .

վէնճ գատըն սիւքի թի գաթ , վէ եէ-
նիտէն քէլամէ պէտ իլէ ,

— Պաղըրըղ , էֆէնտիմ , պու մատ-
տէ իւզէրինէ սէօլլէմէքիքտէն վաղ կէ-
չէլլմ . զիրա խաթըրմա բէք էլէմլիկիղ

խաթրարար կէթիրմէքտէ տիր , տէտի մէրդումէ պիր ա՛նը տէրուն չէքէրէք .

— Եվէթ , էվէթ , պու մատտէնին զիբրինի պէր թարաֆ խտէլիմ , մատամ , զիրա պէնստէնիլին տախի խաթրնա խաթրոպի տէրտէֆղալար խաթուր իթմէքտէ տիր . վէ մէգբիւր խաթրարար Ֆիբրիմէ կէտիքճէ , հիճապ խիլէճէք վէ նամէրտիք սանըլանագ շէյլէրտէն գաչար կիպի դաչմագ խաթմէքտէլիմ . ՚իւնքի , պէնիի աստմ իչին , բէատ իտիպ վէ նէֆրէթ կէթիրտիկի պիր շէլին զիբրինի շօգ քէրրէ խաթրնա կէթիրմէքիք տախի , պիր նէվի թէաչիւպէ շուեան վէ նամէրտիք ատտ օլունան հարեքթիթտէ պուլունմաղլըդ տրր : Օ՛ֆ , մատամ , էկէր բահաթղըըըը իթէր իսէնիզ , ինսանըն էօմիբնիւ տալիմա սէֆիլ զրլմաղտա օլան պիր պիրինէ պարըշըք քէտէր , նէֆրէթ , վէ աչգ ու մուհապպէթտէն քեամիլէն քէնտիբիլուզագ թութունուպ :

Ալնճ դատըն քէնախ արդատաշընըն սէօյլէտիքլէրինի , կիթտիքճէ արթմագտա օլան պիր տէրին տալլընլըդ իւզրէ տիյնմէքտէ խտի . չիւնքի մէրդում քէնտի հաղղընտա սէօյլէր իքէն , զանն իտէրսին քի մէրդումէ հաղղընտա տախ սէօյլէմէքտէ խտի . լաքին , մէրդումէ էօյլէ պիր կապանճըրն քէնտույէ աշտըղը կարարնա գարըլըդ քէնտուսին տախի ծոս իֆշայի էրտար իթմէքիքալէն սաղընմաղլըզըն կչէմիլէթիլի թէֆէքքիւր ինէտիկինալն , կէրէք մէգբիւր թէֆէքքիւրինի անլաթտրրմամագ , վէ կէրէք պիթթէտրիճ արթմաղտա օլան մէրաղընը խօշնուտ իթմէք նիլիթիլէ թէքրարէն սիւալէ պաշլանարագ :

— Եֆէնտիմ , զաթընըզ պիր լաղըրտը իթտինիզ , եանի խաթմէյէրէք պիր օտտամը սէվմէքլիլին ֆէնա պիր շէյ օլատուղունու սէօյլէտինիզ . հալ պու քի . մէկէրչի դաթէն էօյլէ պիր շէլին վուդուի ինթիմալտէ՛ն մի տիր , տէտի :

— Մա՛շալլահ , դահի՛ր . տէտի մէրդում քէնտույէ բաղմէն թէֆէքքիւրլէը տալլալարընտա շալլանմաղտա օլտուղու հալտէ , վէ քէտէրլի պիր սէօյլէնշ իւէ , մէկէրչի պու . մէսէլէ , զալպի պէնիի աստմ իչին պիր մուսամա վէ պիր կիրտապ օլումշ տէի՛լ մի տիր : Ծանն խտրիմքի խըրլաթը ալէմտէն-թա պու կիւնէ կէլինճէլէ դատար , պիր պիրինէ զրտտիքի թապիաթլարըն պիր պիրի իւզրինէ թէէպրլէրի վուղու պուլմաղտա օլմասը , վէ մէգբիւր հալտէ մանէա վէրլլէմէմէքտէ պուլունմասը , սէօյլէնէկէլլիլի տիր : Շէօյլէ քի , շօգ տէֆա զալիֆլէր պուվլէթիլլէրի , վէ հիտաթ ու շիտտէթ սահիպի օլանլար տախի , միլալիմ վէ գօրգալ թապիաթլը պուլունանլարը արամագտա տրրար : Պու իքի պիր պիրինէ զրտտ թապիաթլարը պիրլէշտիրէն քի՛մ տիր , նէ՛ տիր . աճէպա պու , պիր պիրինէ զրտտ օլան խուսուալարըն վուզու մուստա՛ն մը նէլէթ իթմէքտէ տիր . հօլասա հէր կիւճիլայէ դալէպէ իթմէքիքտէ զուհուրա կէլմէքտէ օլան արղու վէ քէլիթտէ՛ն մի հուսուլէ կէլմէքտէ տիր , էտէն օլտուղունու քիմսէ պիլէմմիշ տիր , աճէպա թապիաթլարը թապիաթընըզ մուղալիր օլանլարըն , մանէա վէրլլէմէգ սուրէթտէ իւզրիմիղէ հիւքմ իթմէլէրի դա՛նղի սէպէպէ մէպի տիր . ա՛հ , էվէթ , մանէա վէրլլմէզ պիր հալ , զիրա էօյլէ ինսանլար վար տրը քի , է՛մ ա

լէյնէրինստէ լանէթ օյուրուզ , ածրրդ .
 Իքրահ Խտրիզ վէ նէֆրէթ կէթիւրիիզ
 վէ հէմտէ երնէ բիչլըրինտէն այրլւմ-
 երդ . վէ եախտ , շայետ բիչլըրինտէն
 այրլւսագ տախի հագղարընտա նէ դա-
 տար իզհարը թէնէֆֆիւր խտէր խէք ,
 այրլւրըզըրդ իչին տախի օլ դատար է-
 աէֆ խտրիզ . վէ միււքինսիզ պիր շէյին
 իծրասըր խեալլատըրըրդտա , օլ պուպ-
 տէ նէ գատար դօայլըզլար վար խտ , հէֆ
 ծնարը պրտը պուլուր կէոյիւմիւզ էօնիւ-
 նէ կէթիւրիիզ , վէ հեր ճիւէթէլէ քէնտի
 տույդու վէ մէյլանյարըրդա ույաու բու-
 բուզ . լաքին , հար՝ ֆ քի , էօյլէ խեա-
 լաթլար պաչդա պիր շէյէ միւֆիա օլ-
 մահրպ , ածադ ճուվազգաթ սուրէթ-
 տէ օլարագ , պիր թաղըմ էլէմպախշ սա-
 հիչիլքէրի պիզէ ունութատուրմադտա
 տըրլար :

Եսպանճը շու սօնրաքի պիր գաչ լա-
 գըրտըլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա , քն-
 առնի զապթ խտէմէտիկինտէն , կէօղէ-
 բինտէն պիրազ եաչլար տէզքաիւ , վէ
 աէրեսայ թէֆէքքիւրէ տալար :

Մէրդումէ գատըն գաթէն , մէրդու-
 մուսն պիր թաղըմ մէրագ տալէթ խտի-
 ճի օլան , վէ թապիաթ զըտտիլէթինէ
 աայիր պուլուսանս քէլտուլարը խզէրինէ
 տիւչարը իզի իրապ օլմազտա իքէն , տահա
 զինատէ տիւչար օլմաեա պաչլատը . չիւն-
 քի , մէրդում արթըզ պու տէֆա պիւթիւն
 պիւթիւն զանն խտրսին քի զապլինտէն
 վէ ֆիքրինտէն սէօյլէր կիպիլ քէլմաթ-
 տա պուլուսմազտա խտի : Մէրդումուսն
 հաչի իլէ քէնտի հաչի պէնիստէ տէր-
 քնար օլան միւչապէհէթ , հատտէն զի-
 եատէ մէրագըրը տալէթ իթմէքտէ օլ-
 տուղուստան , մէրդումէ քէնտի թարա-

ֆընտան դաթան արը վիրմէքսիղին , ածըն
 էսրարընա տահա զիւստէ աչինա օլմագ
 խաթլաիկինտէն ,

— Լֆէնտիւմ , պէնտէնիզ տախի , չօդ
 տէֆա մէղքիւր զըտտիլէթիւր հագղըն-
 տա պուսա օլուստուղուսն իչլիթմիչիւմ տիր-
 էլիլիթ , պէնտէնիզ տախի օլ խու սուս-
 տա մանէա վիրլիմէքլէք իհթ խմայլին խա-
 բիճնտէ տիր կիպիլ կէոբիւսաթտէ տիր
 վէ էկէր եանըմազ խաթ , պու ալէմաէ
 էկէրչի պիր իզպալ ու սէաալէթ վար ի-
 սէ , օ տախի իքի թապիաթըն քեաամի-
 լէն պիր պիրլիլէ իթմիզաճ ու շիրագէ-
 սինտէ արանըմալը տըր :

Լաքին , մէրդումէ գատըն պիրտէն
 պիրէ սուրտու , եիւղէրի զըրարըր ,
 վէ ֆիքրինտէն պիրէ կէչիրմէտիկի հալ-
 տէ , թանըմատըրը պիր սատամա սէօյլէ-
 միչ պուլուստուղու պալը լագըրտըլար
 հագղընաա ածընմահա պաչլատը . չիւն-
 քի , կիւէք մէրդումէ վէ կիւէք մէր-
 դում , քէնտի մէյլանյարը պէնիստէ տէր-
 քեաար օլան միւչապէհէթտէն (պէնզէրլէք)
 տօլանը տիւչարը խէլէճանը դալպ օլմուչ-
 լար խտի Ցապաթ , մէրդումինին պու
 դօրդուսու վուի օլուս , չիւնքի մէղ-
 քիւր միւքիտլէմէ իզգէրինէ , մէրդում
 ետպանճը տէրին պիր տալընըրդա տալ-
 մըչ խտի :

Պու նէնկեամաէ , արապալարը Ռիօլի
 ճատտէնիսին սօս քէմըլէրի էօնիւստէ
 տուրտու , վէ արապանճը արապանճըն
 դարուսուսու աչալ :

— Նէ՞ տիր օ , տէտի մէրդում , տուլ-
 տըրը խէեալաթմտան աիւրարապ , վի թէ-
 աճիւպ իւզրէ մէրդումինին կիւղիւսէ
 պագարադ , աճաչիպ , կէլտի՛ք մի ,

Պատէհու , արապանճընա թէքրարէն

արատիւն զարուսուու զարամասըր պա իշարեթ էմր ի լեւիքան սօնրա .

— Մատա և մրքեալեմէմիդ իչին հիմմէթ իմտիկինիդ վաղթին սօն տողըղաւարընըն զատր ու զըյմթինի լանըղըլա սլեմէմէտիկիմ իչին մոգուր սիլերիմ զիրա , նիլեթիմին խարթէնտէ օլտուղու հալտէ պաղը խարթըրկէրին իմէսսիլըրի ֆիքրիմը իսիկա իլլալըր . իմաի , ումարըմ քէ , մէղբիւր տաղըղաւարըն աճըրընը չըղարմաղ նիէթիլլէ , թէքարէն կէօրիւշմէքիլիմիղէ , վէ պէնտէնի լանէնիղէ գաղու իմէմէքիլլէ հիմմէթ իտէրսինիդ , ալաի :

— Չօղ սէպէպլըրէ մէպի , մէղբիւր թէքիլիմիլլէն զատուլի իմթիմալտէն տէյիլ սիր , էֆէնտիմ :

— Իէճա իտէրիմ , մատամ , պու թէքիլիմիմր բէտա իմմէյինիդ . զիդա , պէնիմ գրեալըմա նէգարէն , իքիմիլլին հալ ու թէճէլիսինտէ պիր պիրիմէ մոթաւ պըղ նիշէ նօղթալար պուլուսուղաուսն պաշղա , քէնաի արդուուղա թէլլիլղան , Շիլլէ օլան կօճուլուղուուսն սէպէպլլէն հաղընաա տախի աղէ չօղ սէօլլէնէլլէքէ իմ վար արը . նիհայթի սիլըիմ պու պիրպիրիմիղէ թէսատիա ֆիլիմի օլ գատար դարալիլ նէլլիմսէն պիր շէյ սիր քի , էկէր մէղբիւր սէպէպլլէրի պիլաէ իտէնիլ , մէղբիւր թէքիլիմիլլէն զապուլլէն հիմմէթ իտէճէկինիդ շիլընէսիլ իտի , շիլ տէյիլ իտէ , մատամ , հէր նէ գատար սէօլլէմէյէ տախի ճէտարեթ իմմէք իտթէմէղ իտէմտէ , չու սիղէ Շիլտէ վուղու պուլան , վէ թէշէքքիլլէրինիլիլղալլին պէնտէնիդի նայիլ գըլան պիր քիւչիւք իրտմթիմ խարթըր իչին օլտուսն , բէճամը քէտա իմմէյինիդ :

— Էֆէնտիմ , Պլաճաա պիրիք քի պէնտէնիդ նանքէօրիլլէր իրթիլլէապիտէնիլլէրսն տէյիլիմ : վէ զաթընըղ իլլէ թէքարէն կէօրիւշմէքիլիտէ քէնտիմէ պիր իլղալ սատ իտէրիմ : Փաղաթ , պու ճիւմէ իլլէ տախի , մա թէճասիլապլէնա իտէրիմ քի , օլ պապաէ պիր իւմիա վիրմէքիլիտէ իւմիտիմ օլամաեաճազ արը :

— Չայր ֆ , մատամ , նէ՛ սէօլլէեօրսուսուղ :

— Պաղընըղ , էֆէնտիմ , աննաղ զաթընըղա շու գատար սէօլլէյէպլլիլլէրի , շիմաի կիւնիլլէրտէ պու կիւն քազար իրթէնի պիր , էօլլէ տէյիլ՝ մի :

— Է՛յ , մատամ . . . .

— Բէնճէմայիլ կիւնիլա էօլլէյին եհնէ պուրատա պուլուշայրմ , իլլի՛ մի :

— Չօղ իլլի , մատամ , չօղ իլլի :

— Իմաի , էկէր եթիլլէ մէղպուրտա պուրատա կէլիլ պէքէլիլիմիլլէրտէ էօլլէտէն պիր սաաթ սօնրաեա գատար , ինթիմալտէն օլտուղուսն կէօրէ կէլլէմէք իտէմ , էֆէնտիմ , արթըղ օլ վաղըթ պիր տախի կէօրիւշմէմիլլէրտէն գաթի իւմիտ իմմէլիլլէնիլլէ :

— Նէ՛ սէօլլէեօրսուսուղ , մատամ , սէպէպլ :

— Պաւտան զիւստէ պիր շէյ գէօլլէյէմէմ էֆէնտիմ , լաքին պու ճիւմէ իլլէ տախի շուսուաա պիլլէլիլլէնիլլէր քի , զիքրինի տայիմա ֆիքրիմաէ սաղաեաճազ օլտուղուսն պիր ինսանիլլէթիլլէր հաղընտա իլլնարը թէշէքքիլլէր իտէպիլլէտիկիմ իլլին , քէնտիլլի զիւստալլէյէ մէսուտէ սատ իմմէքալլէյիմ :

— Նէ՛ տէրսինիլ , մատամ , տիմէք տիր քի պիր տանա պիր պիրիմիլլէր կէօրէ-

մշտնէջից . վե հէ՛տէ հէնուղ խոննիցի տախի էօյրէնմէքսիցին սիդի թէրք իլէ այրըլսնաղըմ, էօյէ" մի :

— Պազընըզ, էֆէնսիմ, էկէր պիր տահ կէօրիւշմէքիլիմիզ միւմքին օլսմաղ խէ, նէլէ" Խարահանաղ տըր խոմիմի պիլմէքիլիսիդ . Կօզ, էկէր մուղայիրի օլարազ քէնճէմքին կիւնիւ Եինէ պուրտա պուլուշապիլէճէք խէք, օլ վազըթ հէմ քիմ օլտուղուու էօյրէնէճէք սինիզ, վէ հէ՛տէ թէքարէն, պըրայտողըմըզ միւքնալէմէնին աէվամընա պաշլարըզ :

— Թէշէքքիւր խտրիմ, մատամ, պու վէրօիկիլիսիդ իւմիս հէր նէ դատու, դա վի տէլիլ խէ տախի, չի" չարէ քիւ արթըզ պունտան դիտատէ իպրամ խէմէյէճէ կիմտէն գանաաթա մէճպուր օլուրում, սիմէք տիր քի քէնճէմքին կիւնիւ Եինէ պուրտա, էօյէ տէլիլ' մի . մտամ :

— Եվլէթ, էֆէնսիմ :

Մէրգոււմէ իլէ մէրգոււմ պիրպիլընուտէն այրըլտըլար :

ԺԱ .

Պրադիլիտա պիր պիրինէ թէսատիւֆ իթմիշ օլան մէրգոււման իրի Եօլճուլսրըն միւքնալէմէյէ կիրիշաիքըրի կիւնիւն ֆէրտասը կիւնիւ, Վօմիրար սոգազընտա վաղը 57 նիւմէրօլու խանէնին տէօրիւննիւ դաթընտա տախի չուաթիտէքի մէնդարէ կէչիլէքտէ խտի՛ Սադալըն սաօթ իւլիւ չէյիւք կէլտիկի վուր Խադաա օլտուղու, ուղադտան իշիտիլմէքտէ խտի :

Պիր կէնճ վէ քէք կիւղէլ ատէմ, սիլի

ուֆադ լամպա ըշըղընտա Խազը Խազը Խազտա խտի :

Թարիֆէ հանաթ Խօդ տուր քի մէրոււմ, Վ . Միւշէլ Վէնօ, Խանի իլէրուտէ վէքրի կէչիլիմիշ օլան մէրգիւր խանէտէքի ղայլ'թ խօշթասլ վէ սայա սէսի չըզմա'ան քիրտճը օլմաղին, հէր սադան տէօրիւտին էվլէլ, վէ աօլա դայիտէսինի շաշըրմանարադ տիշարը չըղաղտա, վէ տայիմատա կիճէ Խարըըլէլէլտիքտէն սօնրա իշէրի կէլմէքտէ խտի :

Միւշէլ Վէնօ, նասըլ քի սէօլէտիք, դիր լամպա ըշըղընտա Խազը Խազմագտա, վէ սայիր տէֆթէլըլերտէ ֆիւնա սուրէթիտէ Խազըլմըշ օլմիւր քաղապարը լէ Խանրի'րաթլարը . նիղամ իւզթէ միւճճարըղա մախուու օլան պիր քիւմիւյէ . նազլ ու դայտ իթմէքտէ, վէլնասըլ թիւճճարըղա տայիլ շէլէլը Խազը Խազտա խտի :

Միւշէլին մէրքիւր էլլէնճէսիզ վէ օսանճ կէթիթիճի մէշուուլիկէթիլիտան նասի . իւշ տէօրիթ տէֆա ույուտան կէօղլէրի դարանմանա վէ էլլէրի ազրըլաշխեսս պուշաաղ խտէն, մէրգոււմ մէրանէքէնտ' ույուտուտա տախի դարչը դօԽարադ իշինէ տէվամ իթմէք իսիլէտիլիտան, տիլլէրիսի ըսթմաղ իշին տօլա Խազտա օլտուղու պի' Եինէ Խարըլըն, սեաղլարընը ըսթիսըն նիլէթիլլէ տիլլէսինէ չէքաիլտէն սօնրա, սուղտան յաադաթը քէսիլմէյէ կիւղթուլթմ էշ օլան էլլէրի խարմաղլարընա իւֆլուտի, լէ թէքարէն Խազըընը տէվամէ պուլտարը . չէնքի մէրգոււմու քիւշիւճէք ոտապընտա աթէշ օլմաաղընտան, օտանըն հալտը պօուղ քէնիլմէքտէ, վէ տիշարտաքի շիտաթիլի սուղտան բէնա

ճէրէսինն տունուդ ճամլարը իւզերինն տէ պուզտան անայիպ անայիպ րէսինն լէր եարըլմագտա իտի :

Միշէլին մէշուուլիսէթի, կերչի էօյլէ պիր սօուդ գըշ կիծէսինն նիսպէթի տունարլմագ սուրէթտէ իտի : Նալ պու քի մէրգուսուն լէնճէսիննտէ, մուզայիրի օլարագ պիր էսէրի մէմուուլիսէթի, սէտտէթի Նալ վէ ասուտէկի տիլ տարի միւշաճէտէ օլունմագտա իտի :

Սաաթ իւշին սօն շէյրէյի վուրուդտա, մէրգուս կաղլխանէսի պաշըրթէրք իլէ, պիր սօսթունու սուպուլա-երն սէլամլանսես Նաղըրլմանլար շէր-րէսիննտէ միւշաճէտէ օլուննա կէլի մու-ճապպէթ վէ թէպէսիւս կէօրիւմէքտէ օլուուդու հարտէ, սըղըսըլընա օճաղը էօնիւնէ սօղլու կիթտի, վէ էլլինտէք շիմ-լիրտէն մուսաննա քեաղըս պըլաղըրն սարըլա, քէնտի օտտարը, կանրնտաքի էվտէն սերբմագտա օլան օրթա տիլա-րա իթի տէֆա վուրուս :

Սաջքի սնինտէ էօթէ թարաֆտան տարի մէզքիւր տիվարա քեղալիք իթի տէֆա վուրուլարագ, մէրգուսն ճէվապ վէրիտի :

Միշէլ մէզքիւր գարըլըզ վուրու-լուշուն իւզերինն, տիւնտտէ էն սէվ-տիկի պիր ատամտան ճէվապ ալմըշ տըր կիպի պիլիք պիր մէմուուլիսէթ էսէրի իպըպ իլլէտի վէ շիւրնէսի սուրէթտէ գարըլըզ ճէվապ վիրմէքնիլլէթիլլէ, Նէ-ման էլլինտէքի մէզքիւր պուշաղը եօ-գարը գաղտըրմագտա իքէն, էվվէլա սալքի էարարա մէնսուպ օլուուդու Նալ տէ պիւ քէրրէ իսաֆիլթէ, վէ սրտէ-նու տարի իթի քէրրէ քէք քէքէն օլու-արգ վուրուլուուդուն իլլէթտի :

Պունուն իւզերինն Միշէլին երգըլ-րի գըղարապ, վէ կէօլլէրի բարլունսես պաշաղտըղընտան, տէրունվնտէ պէղա-յէթ տէրնճէտէ սէֆապաշը պիր սուշ-ղու Նիս իվմէքտէ օլուուդու ֆէնմ օ-լունտու : շէօյլէ քի, գանն իտէրան քի մէմուլին զայրի սուրէթտէ պիր լութֆը լէլլիլէ Նալի օլմագտա օլմարնա մէպ-նի օլարագ, սինէսինտէ զուուրա կէլ-մէքտէ օլան էսինի շէտիտէ մանէնտ օլարագ, վէ պիր թէնէքքիւրի պիւմ էսէրի օլմագ իւզըրէ, պիր չօգ տէֆու մէզքիւր տիվարա չարուզ չարուզ վու-րարագ գարըլըզ ճէվապ վերտի :

Հատտի իվիտալը թէճապուդ իվմիշ օլ պ, վէ կիթտիքէն արթմագտա պու-լունան մէզքիւր միւտարէպէ, էկէրչի պիր էմր թարըրնտա օլուուդու Նալտէ տիվարըն օ պիր թարաֆըրնտան զուու-րա կէլլիշ օլան պիր քիւլիք, գուրու-լէ զըսապուրուլուշ, պիրտէն պիրէ էս-թէ կէլէրէք, մէրգուսուն Նիլթիլլէ մու-նի օլմամրշ օլա իտր, պէսպէլլէ պիւ-ղաշ տագրգա տէվամ իտնէք իտի :

Միշէլ մէզքիւր էմրէ քէմալի Նիւր-մէթ իւզըրէ իվտաթ իլէ, քէնտի մէ-սերրէթի ալէամէթի շէտիտէսինն սնին-տէ քէտտի :

Պունտան տարի սօնրա, պիր չօլար սաաթ իւզերիննտէ կէօրիւլալի կիւ մի-սիլու, վէ պիր իլարէթ սէսինն պէն-գէտիկի սուրէթտէ, քէղալիք տիվարըն էօթէ թարաֆըրնտան, աղըր աղըր, թա-նէ թանէ, վէ ուղուն ու գուն տէօրթ տէֆա վուրուլարագ, ֆրաննասօնլար լօճալարընա ստամ գաղուլի վաղէին-տէ զուուրա կէլմէքտէ օլան միւքեա-լէմէյէ միւշապիւն օլուպ, վէ մէզքիւր

էսրորա մախոսս պուլունան մի քեա-
լէ սէյէ խիթամ վերիտի :

— Մէրգուճէնին հազար վար արը ,
տէտի Միշէլ , իշթէ սաաթ տօրոտ վար-
մըջ արը :

Վէ մէրգուճ ալէթ թածիլ տէֆթէր-
լէրինի տիղիպ սըրասընա գոյմահա պաշ-
լատը :

Մէրգուճ քէնտի իշլիլէ մէշուլ ու-
տուղու հալտէ , պիզտէ պու հիքեայէ-
միգի օգուեան տասթուճուղու , եանտա-
քի 39 նիւմէրու խանէնին տէօրախն-
ծիւ գաթընտա իգամէթ իթմէքատ օլան ,
վէ հասըլ քի սէօլլէտիչտիք , Միշէլ Բէնու-
նուն տայիթէսինտէն գալընճա պիր տի-
վար իլէ պըրմըջ պուլունան մատամ տը
լիւսվալըն տայիթէսինէ կէօթիւրէլիմ :

Մէրգուճ կէնճ գատըն , հէնուգ եր-
կիրմի պիր չաղընը կէչիրմիշ օլտուղու
հալտէ , կէրչի տայիմա դուվճէլ ճաղի-
պէսի պէր քէմալ խոյստէ , վիճուտճա
ծիւգիճէ գայիֆլէնմիշ խոի :

Յլօրանս տախի քէնտի գօմշուտու
կիպի իշինէ կիթմէքիլէ հաղըլլանմազ-
տա խոի :

Նիճէլէրի չալըչան րէսիւ պօհանճըլա-
րընըն խաթիմալ իթտիքլէրի լամպահա
պէհպէր ԸՂՂԸ ագս իթտիրիճի գայէթ
ալչազ վէ դայէթ ԸՂՂԸ պիր լամպա ,
մէրգուճէնին թըրաքէգասը իւղէրինի Ը-
շըգլանտըրմագտա , վէ մէղքիւր թըրա-
քէգա իւղէրինտէ գարմագարըջ պիր հալ-
տէ պիր թաղըմ թաշ պասմասը վէ եարը
պօհանմըջ րէսիմլէր , վէ չինի պիր պօհա
թանթասը իւղէրինէ հանըլմըջ էնիլայի
պօհալար , վէ պիր թարաֆտա տախի
տիվար քեալըտը վէ գուճալարը , մու-

գիգա տէֆթէրլէրի վէ նօթա գօքեալա-
րը պուլունմագտա խոի :

Մէրգուճէնին օտասը ֆագըրճա տէօ-
չէնմիշ խոյստէ , աշուրի մէրթէպէտէ
պիր թէմիգլիք կէօրիւլմէքատ , վէ Յլօ-
րանսըն հէնուգ ինթիմամ իւղրէ տի-
գէլթմիշ օլտուղու քիւչիւճէք դարեօրա-
սը իւղէրինտէ , քէնտի մանթօտու իլէ
շարգասը պուլունմագտա խոի :

Յլօրանս սիւրուրի տիլ իւղրէ մէգ-
քիւր պօհանմըջ րէսիմլէրի , մուգիգա
գօքեալարընր վէ սիվար քեաղըրալարմը
հէմ էնիլայի չիլտանար իշինէ վազ խոիլ
սըրասընա գօյմագտէ , վէ հէմտէ մէր-
գուճէնին օտասընտա տախի աթէշ պու-
լունմատըլլանտան , թըպքը գօմշուտու
Միշէլին օտասը կիպի շէտիտ սուրէթ-
տէ սօուգ հիւքմ իթմէքատ օլմասը ճի-
հէթլէ , տիլպէր թարմագլարը գըզարմըջ
օլմաղին , մէքսճէ թէհամմիւլ իլէ իւֆ-
լէլէրէք ըրթմագտա խոի :

Մէրգուճէնին , օթէլ տը լիւսվալտա-
քի քէնտի սէֆայի գալպինի մուճիպ օլ-
մագտա պուլունան թէնպէլլիք իւղրէ
կէչիրմիշ օլտուղու րահաթլըգ էօմրի
իլէ , շիմարքի էօմրիւնին արա եէրին-
տէ , հատտէն զիւտալէ պիր թէպէտտիւ-
լաթ պուլունմագտա խոի :

Լաքին , պու ճիւմլէ իլէ տախի ,
գանն խոէրսին քի , Յլօրանս , էն պօշ
վէ թէնպէլ վաղթիտէ խաթէտիկի գա-
տար ուեուտուգտան սօրա . հուճազ
դօլթուգ իւղէրինտէ հանըլարագ , վէ ա-
հաղարընը գտտիֆէ հաթթըլար իւղէ-
րինէ տահաթտարագ , քէմալի կէվէքլէք
իւղրէ քէնտի սիլքիւշա պաղչէսինտէ
հարաղար արասընտան կիւնէլին զի-
հալարընըն օյնամալարընը , վէ էնվայի

գուշարն ճիվթիլերի զարընսգտու
օլան սուլարն շողամայարնը տիյնե-
մէքտէ օլտուզու վագրթտա աստ իթ-
տիկի գասար քէնտույի , մէտուտէ աստ
իյնմէքտէ խտի :

Եվթիթ , էն աղ սուգլարա տահա-
նամանան , ուչդուտան պաշընք գալար-
բամանան , պիւթիւն կիւղէրիւնի նաղ ու
նիեամ իւգրէ կէշիրմէքիլն սլըշիւշ օ-
լան , վէ հա հուվասընտա քէնտույի
թօրլանարագ բանթ խտէն պրտըրճըն
կիպի յուրլար իչիտտէ թօրլանարագ
արատըր սըճագըրը պուլան , վէ հա-
խօտ օճագը քէսիլն ակէշիւնն զարը-
սընա կէշէրէք քէնտույի ըստան , վէ
օտասըր տէրուհիտէ սէֆայի խաթրը
իւգրէ , քէնճէրէլէրի ճամլարընա վարսն
գարլարըն վէ սօլուլարըն սէպէրիւնի ի-
շիտէրէք էյլէնմէքտէ պուլուտան Ֆլօ-
րանա , էվթիթ , զայէթ սիււլիւ վէ ա-
լա ատամը ինճիթմէլ արապարար իլէ
տիշարը չըգարագ կ'ըմէքիլն տախի պիր
եօրկուշուրագ աստ խտէն թէնպէլ զատըն ,
դայպ իթմիշ օլտուզու սարաթ ու սու-
թանաթը նագընտա գաթան պիր էսէ-
րի էսէֆ իլճար իյլէմէտիքտէն պաշղա ,
մուղայրի Օլարագ , քէնտու քէնտույէ
պիր սուրէթի շատիմանիտէ թէրէնիւմ
խտէրէք , կիտիպ գալօշարընըն հայարը-
նը կէօգտէն կէշիրտի , վէ քէնտույի գար-
տան , սուգտան , վէ էսմէքտէ օլան գու-
րու ըօլարագտան նըֆի իյլէմէք իչիւն , զը-
լըֆը իչիւնտէն խաթիթ պիր շէմսիլն չը-
գարաը :

Պու սօն նագրըրգլարրտա պիթիւր-
տիքտէն սօնրա , Ֆլօրանս օճագը իւղէ-
րիւնտէ վաղ իտիլիշ օլան ալմանըն գար-
չըսընա կէշտի , վէ էլիւնն իչիլն սարը-

ճա վէ սրգ սալարը տէմէթլէրիւնի տի-
ղէլթտի : Աէրդումէ հէրնէ գասար սա-
պան թօպլէթի էարմագըրտան սախի-
վալ կէշտիշ օլմանը ճիւնթիլէ , եալընըգ
բարմագլարըրյա տիւղէլթմէքիլնի քեա-
ֆի աստ իթմիշ իտէտէ , պու ճիւմէլ իլէ
տախի օլ տիւպէր սալարը , զանն իտէր-
սին քի պէսլէմէնին պիրտի պիր սաաթ
գասար թօպլէթիւն շալընըշ արը կիպի
բարըլ բարըլ բարլամագտա խտի . պա-
տէնու . . . պու գուտուրուտա իլըրար
իթմէք ճայիլ տիր , մատամ տը Վիւսվալ
դօլարընըր հօգարսան աշաղը կէրէրէք
պէլիւնտէն հօգարընըր արգա թարաֆա-
ֆա սօղրու հաթըրաը , վէ տիւպէր պա-
շընըր տախի պիր տէրտի տէրուն էսէրիւ-
տէն նաշի օլարագ , սօլ օմուզու թա-
բաֆընա պրապը վէրտի :

Սլ լանդատա , Յլօրանս էսէրի լէ-
թա Ֆէթ վէ կէվէքիլք իլէ գարընք
պիր քիւշիւք ա՛նը տէրուն չէքտի , վէ
զանն իտէրտին քի :

— Ա՛ն , պէոյլէ պիր Ֆէնա վէ սուգ
նապատա , վէ սապանընտա սաաթ տօր-
տիւնտէ սօգարլարա տիւշմէքտէն իտ ,
պիր կիւզէլ վէ սըճագ եաթագ իչիւնտէ
բանթ իթտէ իտիմ , մէկէրչի տահա իլի
օլմա՞ղ մը խտի , տիմէք իսթէտի :

Աէրդում կիւղէլ գատընըն մէքէր
կէվէքիլն մէնտուպ օլան նարէքէթի
լէթաֆէթի թարիֆտէն միւսթաղնի օ-
լուպ վէ տիւպէր տիւնընըն ալըմագտա
օլմապը քէսիլէրէք , զըմըգը սօտագալ-
րը իտէ չէնտ սագըրգա գապարաը :

Վաքին անխտէ , Յլօրանս , պէսպէլ-
լի թէնպէլիլք արգուտուտա մէպնի զու-
նուրա կէլէն էսէֆիլն , սուգ օտասըն-
տան այրըմագ իսթէմէմէպի զըմընտա

տէրքեար օջան նիյէթի իւզէրինէ նէ-
տամէթ կէթիրտիկինտէն, հէման ալէթ-
թանիւ շարգասընը պաշընա դօյտու,
մանթօտունու արգասընա ալտը, գալօշ-
լարընը անաղլարընա պաղատը, վէ եի-
կիթճէ շէմսիյէսինի տախի էլինէ ալտըգ-
տան սնրա, պիր ուֆագ շէմա եագաը,
լամպասընը սէճնաիւրտիւ, վէ, խա-
ֆիֆիլթ իւզրէ . . . շարուգ շարուգ
տէօրթ դաթտան աշաղը ինտի :

Պու հէնկեամտէ Լիւքսնպուրկուն
սաաթը սաղաշըն սաաթ տէօրտիւնիւ
լուրմադտա իտի :

— Այ, աման եա թէպպիմ, զաթէն
սաաթտա տէօրտէ վարմը իմիշ, տիյէրէք
կէնճ գատըն մէրտիվէնին աշաղըսընա
ինտիքտէ, աօտազլարը արասընտան սէօյ-
լէնտիքտէն սօնրա, թաթը վէ թաղէ
պիր սէս իլէ :

— Աֆվ իտէրսինիզ, իբի շէքէրօի-
սինիզ, տէտի, վէ անինաէ էլին գա-
րուտունու գարասը :

Սլ կիւնիլէրտէ դեկտեմբերին սնու-
րը իտի :

Կիճէլէրի զայէթ գարանլըզ իտի :

Իօթէտէ պէրուտէ պուլունան կազ
ընըզլարըլա խաֆիֆ սուրէթտէ Ընըզ-
անմադտա օջան սօզազլարտա քիսէլէր
պուլունամադտա, վէ պուզ կիպի սօ-
ուզ պիր բօյտաղ էսմէքտէ իտի :

Մատամ տը Լիւսվալ սօզազա չըղ-
արգտա, պիր իարէթ օյմազ թարպըն-
տա խաֆիֆճէ էօքտիւրտիւ :

Էրքէքէ պիր սէս իլէ, ո՞՞՞ . . . ո՞՞՞ . . .
տէնիլէրէք մէրգուճէյէ գարըլըզ ճէ-
վապ վէրիւտի :

Լաթին կիճէսին գարանլըը բէք դի-
եատէ օլուուզունտան, շէնտ տաղբզա-
տան պէրու էպիտէն չըղըպտա սօզա-

ղըն օ պիր թարաֆընտա օջան, վէ քէն-
տի էքսիւրիւկիւնէ ճէվապ վիրէն դօմ-
չուտու Միշէլի, Յօրանա կիւճ իլէ կէօ-
րէպիմէքտէ իտի :

Սլ վաղըթ, մէրգուճանտէն պիրսի
սօզաղըն պիր, վէ տիկէրի տիկէր թա-
րաֆընտա օլտուդլարը նալտէ, պիր պի-
րինէ աօյա լուղըրտը սէօյլէմէքսիպին եէօ-
րիւմէյէ պաշլատըլար :

Յօրանա սօզաղըն սաղ թարաֆը, վէ
Միշէլ իտէ սօլ թարաֆը ատամ եիւրիւ-
յէճէկի գալարընմտան կիթմէքտէ իտի :

Միշէլ Իէնս քէնտի 57 նիւմէրօլու
խանէսինտէն չըղմադտան եարըմ սաաթ
էվլէլ, մէղքիւր խանէտէն ազ ուզաղ-
տա, պիր առապա կէլիպ պէքլէմէքտէ
իտի :

Մէկքիւր արասանըն տէրունիտէ,
քիւրքլէրէ սարըլմը պիր դատըն պու-
լունմադտա, վէ արասանընեա :

— Պու էվտէն պիր զաթըն չըգաը-
ղընը կէօրտիւկիւնիւզտէ, թա պէն սի-
ղէ « սուրունուզ » տէյի խապէր վիրէնէ
գաաար կավաշ հավաշ արգասընտան
արասանը կէօրիւթմէլիսինիզ, տէտի :

Արասանը քէնտի արասաը ֆէնէր-
լէրի Ընըը սայէսինտէ Միշէլին չըգաը-
ղընը, վէ եօլու էլէ ալտըղընը կէօրտիւ,
վէ սօզաղըն օրթասընտան, Միշէլին ա-
կաղլնա ոչտուրբազ, սիվարը եէօ-
րիւթմէյէ պաշլատը :

Արասա տէրունիտէ պուլունան դա-
տըն ապա կէօղիւնիւ Միշէլին իւզէրին-
տէն շաշըրմազ իսթէմէտիկինտէն, տա-
լինա սօլ թարաֆտաքի գալարընմ
տիգպաթ իթմէքտէ օլմտարնտան, սաղ
թարաֆտան կիթմէքտէ օջան մատամ
տը Լիւսվալը կէօրէմէմիշ իտի :

Մէրգումէ տախի քէնտի խանէսի դարուսեւնու դարար գարամագ, կէնիշ պիր մանթօեա սարլըմըշ օլան պիր ա- տամ, Վօմիրար սօգաղընասան աշալը, իշինէ կիճ դամըշ պիր ատամ կիպիւ- շարագ կէլիւ մէրգումէնին արգասըն- սան եէթիշտի:

Մէրգում ատամ, օլ անէ գատարնէ Յօրանս իւէ Միշէլ պէյնինտէ կէշէն իշարէթ աէսէրինի իշիթմիշ, վէ նէտէ արապանըն արդա թտրաֆընտա կէօ- ռիւմէքտէ օլան Միշէլի կէօրէպիւմիշ Ի- տի:

Տիմէք տիր քի մէրգում ատըմարընը մատամ տը իւսովալըն ատըմարընա ույ- տուրարագ, մէրգումէնին արգասընտան կիթմէքտէ օլտուգու նալտէ, արապա- նըն իշինտէ օլան գատըն աախի Միշէլի կէօգէթիշէրէք կիթմէքտէ իտի:

ԺԲ .

Միշէլ իւէ Յօրանս, նէրնէ գատար սօգաղըն աթ վէ արապա կէշէճէք օլան զըթասը (շօտ) էնիլէ, պիր պիրինտէն ալը օլարագ, իթիսի իքի թարաֆտան կիթմէքտէ օլուպ, վէ պիր պիրինի սիւ- չիւնմէքէ մէշղու պուլունմագտէ օլ- տուգտան պաշգա, էօյէ սապարխանն էրքէնտէն սօգաղարտան արապա կիթ- մէսի նէր վաղըթ կէօրիւլիւր ատի պիր շէյ օլմատըղընտան, ալըր ալըր իպէ- րինտէ կէգմէքտէ պուլունան մէշղիւր արապաեա տիգգաթ իթմէքտէ տիլիւ Ի- տիլէր:

Մէրգուման իքի գօմշուլար, սայի-

մա քէնտիլէրին խապէրլէրի օլմաեարագ իղլէրինտէ կէգէլլէր, քէնտի նիւթլէրինէ սէվամ իթմէքտէ օլտուգարը հալտէ, թուրնօն սօգաղընա տախի օլտուլար- մէշղիւր սօգաղըն պաշընսա իսէ, պիր պիւլիւք դարղաշալըգ պուլունմագտա, վէ կէշիւպ տէօնմէքիլէ մանի օլմագտա իտի. չիւնքի էրքէնտէն Պաղար եէրինէ եէթիշմէք իսթէյէն մէպգէվաթ արա- պալարը, շէրին նէր թարաֆընտան կէ- լէրէք օրատա թէճէմիւ իթմէքտէ Ի- տիլէր:

Արապա տէրունինտէ օթուրմագտա, վէ Միշէլի կէօգէթմէքտէ օլան գատըն, քէնտի արապասընն մէշղիւր գալապա- լըգ էօնիւնէ կէլտիքտէ սուրտուղան կէօրտիւկիւնտէ, մէրգումու կէօգէրի էօնիւնտէն դալպ խտէր գօրգօստունա մէպիսի, արապանընա գաքուեու աշ- արըտը, վէ մէրգումու ըարասընը վէր- տիքտէն սօնրա աիշարը շըգտը, վէ, ա- ճէլէ աճէլէ եէօրիւլէրէք Միշէլին ար- գասընտան եէթիշտի. լաքին, թուրնօն սօգաղընն օրթա եէրինէ եէթիւտիքտէ, հալէա ֆէհմիսէ վարմամը օլտուղու, վէ տիկէր թարաֆըն գալտըրընը իւղէ- րինտէն քէնտի կիթտիկի թարաֆա կիթ- մէքտէ օլան, վէ պիր մանթօեա սա- րըմըշ պուլունան տտամը կէօրտիւ: Մէրգումէ գատըն էվվէ էմիրտէ, մէր- գումու կէօրմէպիտէն տօլաեը կէրշի հիշ պիր էնտիշէյէ տիւշար օլմատը, ֆաղաթ, սօնրատան, պիր ֆէնէրին ըշղը սայէսինտէ, մէրգում ատամտան պիր գաշ ատըմ իլէրօտէ պիր տէ գա- տըն կիթմէքտէ օլտուղուն, վէ մէրգու- մէ դատընընտտ, Միշէլին գալտըրընըն գարըը թարաֆընտա օլուպ, վէ մէր-

գուժուն հիղասրնտա ետօրիւմէք տէ պու-
լունտուզուն տախի կէտօրիւք տէ, քէն-
տու քէնտուչէ պուճտա պիր դարիպ հալ
վար տըր տէյի շիւքէնէ իթմէյէ, վէ քէն-
տուչէ բաղմէն, քէնտի նազարը տիդգա-
թընը, եալընըգ Միշէլ իւզէրինէ աթֆ
իթմէք տէն սարֆը նազար իլէ, մատամ
աըլիւսվալ իլէ մէրգումէնին թիշինտէ
կէզմէք տէն օլան ատամ իւզէրինէ տախի
աթֆ իյէմէ կէ պաշլատը .

Քէնտիլէրի շիտտէթի սուգտան հրֆզ
իթմէք նիշէթ իյէ, սըզը սըզըեա Յը-
րանս քէնտի շարգատըլլա մանթօտու,
վէ Միշէլ տախի բալթօտու իլէ պօեուն
շալը իշինէ սարըլմըն օլտուզլարընտան,
նաթթա Միշէլ քէնտի ելուն վէ էնլի
շալընը հէման թա կէօզլէրինէ գատար
չէքմիշ պուլունտուզունտան, քէնտի
արգալարընտա գուրուլմագտա օլան
տուզազտան պի խապէր պուլունմագ-
տու, վէ պիւ կազ ըշըը ալթընա թէ-
սատիւ. ֆիշէրինտէ պիր պիրի երւզիւնէ
պագթըրգտան սօնրա, վէ սիւրուր իւղրէ,
Տօֆին սօգաղընա պիրլէշմէք տէն օլան
տէտրթ եօլ աղըրնա տօղրու իլէրուլէ-
մէք տէ իտիլէր .

Չալ պու քի մանթօեա սարըլմըն օ-
լան ատամ, քէնտի կէնիշ մանթօտու ի-
չինտէ դայպ օլուշ օլտուզունտան, վէ
տէրեայի թէֆէքթիւրէ տալմըն պու-
լունտուզունտան, եօլուն պիր թարա-
ֆընտա քէնտիսինին, Յըրանսըն արգա-
տընտան կիթմէք տէն օլտուզու կիպի,
եօլուն տիկէր թարաֆընտա տախի պիր
գատընըն պիր էրքէյին թիշինտէ կէզմէք
տէ իտուկին անճաղ օլ վագըթ ֆարգ ու
ֆէնմ իթտի, վէ սլունտապ հէնուզ եօլլար-
տա չօղլուզ կէչիպ տէօնէն պուլունմա-

մասը սէպէպ օլտու, եօգաւ, էկէր պիր
գաւշ տագրգա տանա կէչմիշ օլտա իտի,
մէրգումէ քիւրքէ սարըլմըն օլան գա-
տընըն հալ ու հարէքէթինտէն պիխա-
պէր գալմըն օլանագ իտի լաթին, օլ
հէնկեամտէ մէրգում տիւշարը թիշայ-
եիւր օլտու, շիւնքի էրքէնտէն աշըլմըն
օլան պիր իշրէթէի մաղաղասը ըշըը
սալէսինտէ, մէրգումէնին ուզուն պօ-
եու, խաֆիֆճէ բէֆթարը, վէ եասա
տայիւր շարգատընտան, պիր կիւն էվէլ
պիրլէք տէն արապա իլէ րիվօլի սօգաղընա
կէօթիւրտիւկիւ, վէ Շիլիտէ բասթ կէ-
թիւրմիշ օլտուզու գատըն օլմասը շիւ-
հէօնէն դահիպ օլտու .

Պու եէնի թէսատիւք, վէ պու պապ-
տէ տէրքեայ օլան հարէքէթլէրին միւ-
շապէհէթի, եանի կէրէք քէնտիսինին
վէ կէրէք մէրգումէնին պիրէր ատամ
թիշինտէ կէզմէք տէն պուլունմալարը խու-
տուլարը, վէ պու հալլնտէ պիր կիւն
էվէլի վուգու պուլան կէօրիւշիւպ գօ-
նուշմալարընտան սօնրա վուգու պուլ-
մասը, ֆէվզ էլ ատէ պիր շէյ օլտուզուն-
տան, վէ թապիաթիլէ մէրգու մուն քէ-
մալի մէրալընը, վէ վուգուի հալ հաղ-
գընտա անինտէ քէսպի մալիւմաթ իյ-
լէմէք արգուսինի թահրէք իլէտիկին-
տէն, Յըրանտան կէօղլուշիւ շաշըր-
մատըղը հալտէ, անինտէ եօլուն պէրթ
թարաֆընտա կէչտի, վէ, քիւրքէ սա-
րըլմըն օլան գատընըն եանընա եանա-
շարագ .

— Մատամ . . . էկէր մաղուր պու-
եուրուր խէնիդ, զաթընըզա անճաղ
պիր շիֆթ լաղըլարմ վար տըր . . .
տէտի .

— Վա՛յ, էֆէնտիմ, սի՞ զմիսինիդ .

տէյի պաղըրսպ մէրգումէ .

Աէ իքիտի տախի պիր վագըթ թէ-
նայիւր իւզրէ տուրս գալտըլար :

Մէրգումէ էվէլէյա քէլամէ աղայ իլէ :

— Մատամ, պու կէչմէքտէ օլան վու-
գուաթլար իքիմիլին տախի սնի տէրէ-
նէտէ մէրագընը տավէթ իթմէքտէ օլ-
տուղունտան, հէման շիմտիտէն խալի-
սէթ իւղրէ պիր պիրիմիգէ իֆշայի տէ-
րուն իյլէսէք ճայիգ տիր, տէտի :

— Հայ նայ, էօյլէ տիր, էֆէնտիմ :

— Ե՛յ իմտի, մատամ, պէնտէնիգ . . :

— Պիր թարաֆա տուրունուզ, սա-
զընընըդ արապատան քէնտիսիգի, տէյի
պաղըրտը մէրգումէ դատըն մէրգումուն
լագըրտընը դաթ իտէրէք . վէ մէր-
գում աղսճրգ դալտըրըմտան տիշարը
լըգմըջ օլտուղունտան, լինք ինք իտէ-
րէք թա եանընտան կէչմէքտէ օլան պիր
սիւաճիւ արապատըն կէտսթէրէրէք :

Մէրգում կէրի չէվըլըք իտէրէք
հէմանտէմ պիր թարաֆա չէքիտի ի-
սէտէ, պու հէնկեամտէ Յլօրանս իլէ
Միշէլ տէօրթ եօլ աղընա եթիշմի, օլ-
տուղարընտան, վէ քիւրքիւ գատըն
իլէ մանթօլու էրէք միեանէսինտէ կէչ-
մէքտէ օլան պիր գաչ լագըրտը միւտ-
տէթիտէ իլէրուլէմիշ պուլունտուղա-
րընտան, մէրգումանըն կէօղլէրի էօնիւն-
տէն դայպ օլուպ կիթտիլէր :

Ելլէլէյա մէրգումէ քիւրքիւ գատըն Մի-
չէլին դայպ օլտուղունտու կէօրտիւկիւն-
տէն, հիտտէթլիճէ պիր քէտէր իւղրէ :

— Ա՛յ, կէօրիւնմէ եօր, կիթտի, դայպ
օլտու, տէյի պաղըրտը :

Մէրգումէնին պու պաղըրընընտան,
մէրգում մանթօլու ատամ տախի սեը-
լարագ, քէնտի բիչինաէ կէգմէքտէ օլ-

տուղու գատընըն տախի դայպ օլուպ
կիթտիշ օլմասը շիւրհէսինէ զանիպ օլ-
տու, վէ ֆիլիպաղայա շիտտէթ իւզրէ
արգատընս տէօնտիւկիւնտէ, Յլօրանսըն
տախի մէլտանտէ օլմատըրըն կէօրտիւ :

— Մատամ, տէյի պաղըրտը մէրգում,
նայտէ, չափուգ տէօրթ եօլ աղընա կի-
տէլիմ, պէլթի արգալարընտան կէթիշի-
րիգ, կէլինիգ, գօլթուղումս կիրիհիգ :

— Գօշալըմ, էֆէնտիմ, գօշալըմ,
տէտի կէնճ գատըն քէնտի արգատաշը-
նըն գօլթուղունա կիրէրէք :

Աէ իքիտի տախի տէօրթ եօլ աղը-
նա տօղրու գօշուչտուլար :

Տէօրթ պէշ գըթա տար վէ գարան-
լըդ սօգաղարըն պիր արաեա կէտիք-
լէրի մանէլլէ եթիտիւքլէրիտէ, քիմսէ-
յի կէօրէմէտիքլէրիտէն, արիքգ թէհի
եէրտէ դօշուպ արամըջ օլանագալարընը
ֆէհմ իյլէտիլէր :

Գօշուչմալար սէպէպիտէն դուհու-
րա կէլէն եօրկուհուգ իւզէրիտէ պիրաղ
նէֆէս ալտըգտան սօնրա, մէրգուման
իքի արգատաշլար չէնտ տաղըգա սիւ-
քիւթ իւղրէ տուրարագ, զանն իտէրսին
քի, քէնտի թալիլէրիճէ տէրքեար օ-
լան, վէ դարայիպ նէվլինտէն պուլունան
եագընլըգ իւզէրիտէ խայլիճէ տիւլիւն-
տիւլէր :

Պատէհու մէրգում քէլամա պէտ իլէ :

— Նէ՛ հիքմէթ տիր պու, մատամ,
սնի վագա՛մը տրը, եօգսա նագըգաթը
հա՛լմը տրը, տէյի պաղըրտը :

— Հագընըդ վար տըր, էֆէնտիմ,
էօյլէ շէլէր վուղու պուլմագտա տըր
քի, կէօղլէրիմէ տախի ինանամանագ-
տաեըմ :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ, մատամ,

տիւնստէն պէրու պիզէ բասթ կէլէն շէյ-
լէր . հազրգաթէն մանէա գապուլ իթ-
մէղ սուրէթտէ տիրէր . շէօյլէ քի , թա-
րաֆէնստէն իթթիխազ իթմէքտէ օլտու-
ղոււմուզ սիւքիւթի ինթիխաթ , պէնստէ-
նիզճէ շօզ վազըթ տահա տէվամ իտէ-
մէյէճէք տիր :

— Թըպզը պէնստէնիզ տախի սիզին
կիպի տիւշիւնմէքտէյիմ , էֆէնտի . բէ-
ճա իտէրիմ գաթընդա , գօլթուղունու-
զա ալընըզ պէնստէնիզի , զիրասուղուն
չիտտէթի պէր թարաֆ օլտուն , իզթի-
րապը տէրուն իլէ տիւշար օլտուղում
թէհայիւր պանա պիր ֆէնալըզ վէր-
տի . լաքին , զարարը եօզ , ումարըմ
քի եօլ կիւրքիտիւքճէ ալըլըրըմ , կէշէր
կիտէր :

— Նէրէյէ կիտէճէյիզ , մատամ :

— Նէրէյէ օլուր իտէ օլտուն , էֆէն-
տիմ , հէյէ պիր քէրրէ շու նէնրին սէտու-
լէրինէ (քէ) վէ Եէնի քէօքրիւյէ տիւ-
շէիմտէ , ծնտան սօնրա տիւշիւնիւրիւզ :

Վէ մէրգումէ իլէ մէրգում Տօֆին
սօգաղընտան աշաղը էնտիլէր , վէ էս-
նայի բանտա շու աթիտէքի մէրգալաթ-
տա պուլունտուլար , եանի :

— Եվվէլա զաթընդա պօրճում , է-
ֆէնտիմ , իսմիմի պիտիրմէք տիր , վէ
պու խուսուսուն շօզլուզ պիր շէյի միւ-
ֆիտ օլմանեճաղը շիւքնէսիզ իտէտէ ,
պու ճիւմլէ իլէ տախի , քիմ օլտուղու-
մու խապէր վիլմէքիլք ֆէրիլէտէն
սիր . իմտի գաթընդա պէնան իտէրիմ
քի , պէնստէնիլէ վալամիթին տ'ընֆրէ-
վի տէրէր , վէ տուլում . . . .

— Սիւպհան Ալլան , տէյի պաղըր-
տը մանթօլու ատամ թէհայիւրիւնտէն
պութ կիպի տուրա գալարազ , նէ սէօյ-
լէեօրսոււնուզ , սի'զ մի :

— Նէ՞ տիմէք խաթէեօրսոււնուզ :

— Սիլզ , սահիւնէն մատամ տ'ընֆրէ-
վի՞լ միտինիզ :

— Նի՞չին թէհաճիւպ իթմէքտէսի-
նիզ , էֆէնտիմ , տիմէք տէր քի զաթէն
խամիմի թանըմաղ տապընըզ , էօյլէ՞ մի :

— Պու ճիւմլէ իլէ տախի , տէտի
մէրգում . զահիրէ շըզան թէսատիւֆ
իւպէրինէ կիրիֆթար օլտուղու պիր նէ-
վի բէրիշանիի զինստէն գուրթուլա-
ր-զ , մատամ , զաթընդը կէրէք Շիւ-
տէ վէ կէրէք պուրատա թանընամատը-
ղըմտա , շտանըթ թէհաճիւպ սաեըլմատա
սէզա տըր . զիրա , պէնստէնիզ սիպի կէօ-
րէլիտէն պէրու տէօրթ սէնէ օլմուշ
տուր , վէ օլ վաղըթ կէօրտիւկիւմտէ իտէ
իքի էլիլիլէ կիւզիւնիւզիւ գաբատը-
ղընըզտան , էշքիալընըղըն ֆէհմ ու
ֆարըլընտա օլամամըշըմ ալըր . վէ պուն-
տանտա դաթի նազար , հիտտէթ իւզըթ
պուլունմազտա իտիմ . . . .

— Նէ՞ սէօյլէեօրսոււնուզ , էֆէնտիմ ,
Շիլիտէքի թէսատիւֆիւմիւղտէն տէօրթ
սէնէ էլվիւ պէնստէնիզի գաթէն կէօր-
միւշ իտինիզ , է՞օյլէ մի :

— Էվվէթ , մատամ , էվվէթ :

— Աճէպա նէ՞րէտէ կէօրմիւշ իտի-
նիզ :

— Տօզրուսու . շիմտի օլ խուսուսու
սիլէ տէր խաթըր իթիտիրմէքիլէ իճթի-
սար իյէմէսէմ ճայիլզ տիր :

— Իճէա իտէրիմ , էֆէնտիմ , սէօյլէ-
լինիլ , սէօյլէյինիլ քիմ'ընխանէսինտէ
կէօրտիւլալիւնիլ :

— Քէնտի զէվճէմին կանընտա կէօր-
տիւմ խաի . . . .

— Ձէվճէնիլի՞ն մի , զէվճէնի՞զ քիմ
օլուեօր :

— Զեզճէմ մատամ ար Վրասլայ արք :

— Նէ՞ սէօյէէ հօրսուհուսզ , զաթըր-
նըդ . . .

— Էզճէթ Մ . ար Վրասլայ :

Պու թէնստիւֆ իւզէրինէ Վարսն-
թին ա՛ննֆրէվիլ տախի պոթ կիպի
տարս գարաը շիւնքի խաթրնս խա-
թրրայի էլէմնիկիդէր խաթրուր իթմէյէ
պաշրաթշար խաթ : Աէրգուս թապու-
թիը քէսիպիը օլտուգու հարտէ թէքրու-
րէն քէլամէ աղաղ իլէ :

— Աէօյէէ տի ինիզ սահն տիր , է-
ֆէնտիւմ , մատամ ար Վրասլայն խանէ-
սինտէ իլք զէ ա՛ննաղ պիր աէլու պիր
պիրիմիլէ րասթ կէլտիկիմիլաթ , պիր
պիրիմիլին էչքէալլը կէօրն ու խա-
թրրաս աղղաւաթ միւսքինիզ օլմուշ
տար : Եէլէ , պէնամնիզ հիւսաղրնամն
էէրէ կէշմէք իսթէտիկիմն էիւղլէրի-

մի գորտաղլարսմ , նասըլքի հարէա շիւ-
տի տախի հիւսաղ իթմէքսէյիմ , սէտի ,
զէ Նէր նէ գտտար օլ լէլլէն մէննուս
հաստիսի վուգուրնամն պէրու սէնէլէր
կէշմիշ խալլաթն , պու ճիւսլէ իլէ սա-
խի , Մ . ար Վրասլայտան էիւղլուհիւ սոց-
լաւաղ իսթէլէրէք , թէչէքքիւր խաթրիմ
Ալլահտան քի մէղքիւր վուգուտթ կիճէյէ
թէնստիւֆ իլլուր խաթ , սէյի իլուզէ իթ-

տի Վարսնթին :

— Նթիմաս խախիդ , մատամ , էօյէ
չլէմպախ խաթրաղարն զէքրինի մէյ-
տանէ կէթիլտիկիմ իչին էսնֆ խաթրիմ .
մէզքիւր հասիսլէր սէյիլէ կօլլնիդ սիլ-
իլլու պէնամնիզ իչին տախի գիւտու-
սիլէ էլէմպախ օլտու շլար ուր . շիւն-
քիլ , Մ . ա՛ննֆրէվիլ քէնտի իւզէրնամ
գուհուրս կէլիլ օլտու գաշչ ու պաղ-
գաւնտան նաչի սիզէ գարաը նիչէ թէվ-

պիխաթ ինքա իլէտիկի վազըթ , պէն-
տէնիզ տախի աշնի դաղապը էլէ ալա-
րազ . . .

Վաքին պու արատս Վարսնթին
մէրգուսուս լաղըրաղըրը քլտուր , զէ
մէրազ ու խաթիւնար սիլ իլէ միւլէմն
պիր էսլրիլ մէրհամէթ իպրաղլիլ :

— Նամի , էօյէ օլտուգտա , շիմոի
Յլօրս նա նէրէտէ տիր , էֆէնտիւմ , աէ-
տի :

— Նիմոի , բիչինտէ կէզաթիլմ օ ի-
տի , սէյի ճէվազ վրտի Մ . ար Վրաս-
լայ պիր Նէյէթիլ դամալուս իւզըլ :

— Նէ՞ , Յլօրս նա մը խաթ . . . շու-
շիմոիքի էօնիւնիւզալն կիթմէքաթ օ-
լանս գտտրն զէլճէնիզ Յլօրսնս քէնտի-
տի՞ մի խաթ . . .

— Էզճէթ , մատամ ար Վրասլայ քէն-
տիս խաթ :

— Նամի էօյէ խաթ , սիզ նի՞ շին բի-
չինտէ կէզմէքաթ խախիդ :

— Տիմէք տիր քի հարէա սիլլին խա-
պէրինիզ կօզ տուր , էօյէ՞ մի :

— Նէ՞ վար արք , սէօյէյինիզ , է-
ֆէնտիւմ , սէօյէյինիզ . . .

— Յիլ պիր պիրիմիլալն Նէմ քէն-
տիմիլ պրրուրոյ , մէ ճէմտէ մալիմիլ
սէրրուրոյ խաթ , սէյի ճէվազ վրտի Մ .
ար Վրասլայ , սէրուսիտուսն պիր ա՛նը
բիւր էլէմ շէքէրէք , շիւնքի արթըզ
էօյէ ինաղ իթտի խաթ . . .

— Է՛յ , շիմոի Յլօրսնս նէրէտէ ի-
գամէթ իթմէքաթ տիր :

— Վճախար սոցաղլնտա :

— Աճախիլ , սահն՞ մի սէօյէէ հօր-
ուսուսչ , տախի Վարսնթին տիւչարը
իլլիլտաղ օլտարաչ , դարի՞ ու հար :

— Նէ՞ վար արք , մատամ :

— Յի բանս վօժիրսր սօղաղընտա ի-
գամէթ իթմէքտէ իմիշ, էօյլէ՞ մի, ա-
ճէպա գա՞նդի նիւմէրօտա տրր:

— 59 նիւմէրօյու խանէտէ:

— Սահիւհէն զարայիպ նէվինտէն պի-
հայ տիր պու. գիրտ, Միշէլտէ այնի
սօգապտա 57 նիւմէրօյու խանէտէ ի-
գամէթ իթմէքտէ տիր, տէյի պաղըրտը
վայանթին:

— Միշէլ՞ մի, տէյի պաղըրտը Մ.
տը Վիւսվալ տախի քէնտի թարաֆըն-
տան, շու պիղիմ հէկէն Միշէլ Բէնօ՞
մու:

— Լվլէթ . . . Եէկէնիւնիդ . . . 57
նիւմէրօյու խանէնին տէօրտիւնհիւ գա-
թընտա օթուրնագտա տրր. հաթթա,
տիւնքի կիւն զաթընըղա բասթ կէլտի-
կիւտտէ, էօյլէ օլմասընը թահզըղ իլլէ-
մէքտէն կէլմէքտէ իտիմ:

— Տիւնք տիր քի, դէվճէմ տախի
այնի զաթտա պուլոււնմագտա տրր, տէ-
տի Մ. տը Վիւսվալ:

Պատէհու մէրգու՞մ, վայանթինին
գօլոււնտա պիր տիթըէյիշ հուսուլէ կէլ-
տիկին, վէ մէրգոււմէնին քէնտի գօլու-
իւզէրինէ աղըլըլլա երզըլմագտա օլ-
տուզոււն հիսս ու ֆէհմ իլլէտիկիւնէն:

— Հաֆըղ Ալլահ, նէ՞ օլտոււնուղ,
մատամ, նէ՞ տիր պու տէրման քէսիք-
իլի սիզտէ, տէտի:

— Աֆի իտէրսիւնիդ, էֆէնտիմ, իւ-
ղէրիմէ պիր ֆէնալըղ կէլտի . . . սօ-
ուզտան . . . Պիմէմ նէ օլուեօլու՞մ . . .
լաքին տուրմանս մէճալըմ եօզ տուր,
վէ, հիսս իթտիկիւնէ կէօրէ, պաշըմ
տէօնմէքտէ տիր:

— Պիրաղ ճէսարէթ այնըլ, մա-
տամ . . . պիրաղ տահա զայրէթ իտի-

նիդ . . . պարի շու բըրդ պուլոււնան
տիւքքեանա տիւշէլիմ . . . իշթէ շու-
րատա . . . սէտտին քէօշէսինտէ . . .

— Որտես գատար քէնտիմի թութ-
մանս շալըշըրմ. էֆէնտիմ, օ՞ֆ, ա-
ման, տէյի ճէվտպ վէրտի վայանթին
պօղուզ պիր սէա իլլէ:

Յի հաղըղա, մէրգոււմէ քէնտույի,
օլ անտէ ալըլըլը օլան պիր ալթար
տիւքքեանընա գատար գապթ խալպ
սիւրիւքլմէյէ շալըշար Մէղքիւր տիւք-
քեանտա չէքմէճէ պաշընտա պուլոււնան
պիր գատրն, անինտէ մատամ տ՛նֆ-
րէվիլի գապուլ իթմէյէ գօշտու, վէ
մէրգոււմէյի տիւքքեանըր արգասընա ալ-
տըզտան սօնրա, իճրասը ինթիմայտէն
օլան տէվա վէ հարպոմա տախի հիւմմէթ
վէ միւսարապթ իլլէտի:

Արատան պիր ստաթ կէչոպքաէն,
վէ եէրլէր իլիաէն աղալտըզտան սօն-
րա, Մ. տը Վիւսվալ պիր արապանա
վազ իլլէ, մտտամ տ՛նֆրէվիլի մէրգու-
մէնին քէնտի խանէսինէ կէօթիւրտիւ:

ԵԳ.

Մատամ տ՛նֆրէվիլի կիճէ վուզու
պուլան վազալար իւզէրինէ օլ գատար
տիւշարը էլլէմ վէ ալթ իւսթ օլուշ ի-
տի քի, Մ. տը Վիւսվալ իլլէ միւքիւլէ-
մէյէ կիրմէլիլլէ մէճալը պուլոււնմալը-
ղընտան, մէրգու՞մ իլլէ քէնտի էվինէ
կիթտիքիւրինտէ, կիտիպտէ ալաշտան
ստաթ սէքլիմտէ թէքարէն կէլմէսինի

վէ օյ վազրթ րանտթր գալու իւզրէ դօ- նու շմարադընր րէճա իյլուտի :

— Կաթն սէքիդտէ Մ . ար խիսովայ , մէրդուսմէնին Շօսէ - տ' Վնթէնաէ քիւային պիր յօդանթմաստա իդամէթ իթմէքտէ օյ- աու դու , վէ տօնանթը օյարազ քիրալուրը պուլունաուդու տայիրէսինէ թէքրարէն կիթտի :

— Կա՞ սրբանըդ , մասամ , պու ախ- շամր նա՞ սրդ կէչիրտինիդ , տէլի պիլ ի- թինա սիւալ իթտի մէրդուս Վարան- թինէ :

— Չօդ իյի . էֆէնտիմ . . . վէ բէք չօդ իյի կէչիրտիմ . իմտի դաթընրդտան , պու սապա՞քի կիւլմէյէ շահան դաս- Քրմ հազգընտա աֆվլըդ սիլէրիմ :

— Խայր , մասամ , աֆվլըդ տիլէյէ- ճէք պիր շէլ հօզ տուր . չիւնքի օյ դա- տար ածայիլդ նէվինաէն օյան վագու- լտրտան սօնրա , էօյէ պիր հայ քէսոյ իթմէնիդ թապիւսթը հարտէն իաի . . :

— շէր նէ հայ իսէ , էֆէնտիմ , ար- թըդ չիմաի քէմալ մէրթէպէ քէնտիմէ մայիթ պուլունադտակրմ . լաքին , պու սապա՞ն իյի հարտէ տէլի իտիմ : վէ իշ- թէ մճպուրիթէթիմտէն նաշի դաթընը- դա թէքրարէն եօրկուշուդ վէրաթիմ :

— Պուկուրունուզ , մասամ , պու- կուրունուզ :

— ՎՓվ իտէրսինիդ , էֆէնտիմ , էվ- վէւա պիր դաշ սիւ ալիմ վար սրը օնլա- րըն ճէվապընր չիմմէթ իտիսիլտէ , պա- տէնու պէնաէնիլտէ դաթընըդըն սիւալ- լէրինէ ճէվապ վէրիլիմ , ԼՓէնտիմ , իպ- թիտա շուուու անլամադ իսթէրիմ քի , Յօրանաստան նէ՞ սէպէպէ մէպնի պրըլ- տընըդ . պէնտէնիլդին պու շէլտէն տալա իսապէրիմ հօզ տուր :

— Հազգընրդ վար սրը . մասամ , սի- դի իյք տէֆա օյարազ ղէվճէմին Եանըն- տա րաւթ կէթիրտիկիմ էսէֆէնիկ պի- շատտան պէրու . նէ դէվճէմ վէ նէտէ պէնտէնիկ գաթընըդ հազգընտա հիչ պիր իսապէր սլմտարըդ սրը :

— Պապընըդ սէպէպ նէ իաի , էֆէն- տիմ :

— Մասամ , Մ . տ' Վնթրէվ իլ իլէ դէվ- ճէմին վէ պէնտէնիկին միտանէսինտէ վուդու պուլան տէնշէթլու . մէնդաթէ իւ- դէրինէ , դիւտտէսիլէ դադապա կէլտից- աթիմ . հաթթա , սիլ կիթալքտէն սօնրա Յօրանա իլէ պէլսիմիլտէ պիւլիւք պիր միւճատէլէ աշըլուր . մէրդուս մէպնաէ- նիլտէն ալըլուազ իսթէտիկինի , վէ այ- րը պրը իմարը էօմը իլէմէքլիմիլի արգու իլէտիկինի . վէ աթթըդ սիլվին Մ . տ' Վնթրէվ իլ իլէ պիլլիքտէ էաշահապիլ- մէնիլի միւճքիմաիլ աստ իլէտիկինտէն , սիլին վալիտնիլիլ պէրապէր Խալընըդ գալաճադընը ինթիմալինի պէնան իլէ , քէնտիսինին սաթիս կէլիլ սիլլինլէ պիւ- լիքտէ օթուրմազ նիլէթիմտէ պուլուն- աուդունու իտտա իլլէտի :

— Վճայիլ , սահի՞ն մի սլ օյլէ կօր- սուուուզ , Յօրանա , պու նիլէթտէ մի իաի :

— Լվլէթ , մասամ , չիւնքի մէրդու- մէ տային սիլին հազգընրդտա պիւլիւք պիր հիւանի թէվճէմիւ Խարազ , վէ է- սէրի մուհապպէթ հիս իթմէքտէ իտի . հայ պու քի պէնտէնիլ , նասը քի սիլ տաթի գանն իտէրիմ քի հազգ վէրիթի- նիլ , մէրդուսմէնին մէգըիթ թէքլիթինի առէթա պիր սիլիանլիք աստ իտէրէք րէտտ իթմէքտէ իտիմ . լաքին Յօրանա էէրլի պատապատ ալըրիմդտա գարար գըլաճադընը իտտա իթմէքտէ , վէ

պէնտէնիդ տախի իչ եէրինէ զօյմանա-
րագ ուժուդ սիւքմէքտէ իտիմ խտտէ ,
ազըպէթքեար մէդքիւր պըրըրդ վուզու
պուլտու :

— Յլօրանսըն թապիաթընտա օլ մէր-
թէպէ ինասճըրդ պուլուճմասընա թէ-
ածճիւպ իտէրիմ . զիրա , հէր շէյի պէր
թարաֆ իթմէք տախի , թապիի օլան
կէվէքիլիինէ պիլէ քեամիլէն մուղա-
խի տիր :

— Ահ , մատամ , տէյիլ սիլ , հալէա
պէնտէնիդ տախի անըն նէ տէրծէլէր-
տէ ինասճը օլմասընըն Ֆարդ ու Ֆէն-
մինէ վարանամըն իտիմ : Պիլմէղսինիդ ,
մատամ , մէդքիւր թապիաթտան նէ շէթ
իտէն տուրիզուլուզուն նէ մէրթէպէլէր-
տէ գուվէթիլ շէյ օլտուզուն պիլմէզ-
սինիդ . Աիզէ շու շիմտիքի վուզուլինի
նազլ իթտիկիմ մէնաքտէտէն էլվէլէն ,
պէյիլմիլիգտէ շէտիտ պիր էֆքեար զըտ-
տիյէթի հասըլ օլմուշ իտի . Նասըլ քի
սիզէ սէօյլէտիրտիմ , պէնտէնիդ եօլճու-
լուզ ուղըրունտա ճան Ֆէտա իտէնլէր-
տէն օլմազըլըրմ հասէպիլլէ , էօյրիւ-
միւն էն լէզիլ ինէալաթը , մէդքիւր
եօլճուլուզ հապըրնտա աէրքեար օլան
արդու վէ տուլղուճա , Յլօրանսը տախի
հիասէտար զըմազըրդ արդուտու օլմուշ
խտի . Նիւնքի քէնտիսինի ճանըմ կիպի
սէվմէքտէ օլտուղուճտան , պիրիքտէ
կիւզէլ կիւզէլ եօլճուլուզ իթմէքիլ
սէաստէթիինէ նայիլ օլուրուճ էմէլլիտէ
իտիմ . հալ պու . քի Յլօրանսըն թէնպէլ-
լիլ տէվա գապուլ իթմէղ իլլէթլիլտէն
օլտուղուճտան , պէնտէնիդին թէլքիթ-
լէրինէ հէր վազըթ գարը կէլտի , պու
արատա պէնտէնիդ թարաֆընտա տախի
գուտուրլար վուզու պուլտու , վէ սօն-

րատան քէնտիմտէ Ֆարդընա վարտըմ
իտէտէ , շի Ֆայիտէ քի , իչ իշտէն կէչմիշ
իտի . շէօյլէ քի մէրդուճէյի շօճուզ մա-
ղամընտա թութմանա , վէ ճնա կէօրէ
հարէքէթ իթմէյէ պաշլատըմ , գօճալըզ
հուտուտունու աշըրարմ , վէ իւզէրինէ
գուրուլուպ հօրօղլանմանըն թա իֆրա-
թընա կիթտիմ , վէ ուղըրունտա քէնտի-
մի գուրպան իտէրճլսինէ հապըրնտա
աշգ ու ալէաղամ տէրքեար օլտուղու
հալտէ , քէնտի մէնֆաաթընը մուճիլ
օլմագ , վէ քէնտիմիտէ գատը ու հալ-
սիյիէթիմի մուհաֆազա լթմիշ օլմագ
նիլլէթիլլէ , շիտտէթ ու թէհաքքիւմտու-
րէթիլլէ մուամէլտէ պուլուճտուճ . վէ
պատէհու , օ՛Ֆ , գա՞նլի պիրիմի սէօյլէ-
յէյլմ , կիթտիքճէ շիպիլտէն չըդտըմ ,
վէ մէրդուճէյին իօթիհաքեարի կէվ-
շէքիլէ վէ թէնպէլլիլլէրինի կէօրտիւք-
ճէ , նասըլ . քի հալէա պու կիւնէ գատար
թաշըմագտա օլտուղուճ քիւր հիտտէթ ու
ղալապ պիր թապիաթը գաղանտըմ : Աիլլ
Յլօրանսըն կանընտա կէօրտիւկիւմիւն
Ֆէրտար կէնիւ , մէրգուճէ գաղըպ
սիլլէ կէլտի իտի , լաքին սիզին էվտէն ,
վալտէնիդ գատըն վէ Ա . տ՛նճքէվիլ
պիրիլքտէ օլարագ սիշարը չըգմըշ օլ-
տուղուճուզու խապէր վէրտիքլէրինտէն ,
վէ գանլի թարաֆա կիթմիշ օլմուրըլը
պիլլէմտիկիլտէն , տիչարը քէտէյի ա-
գիմ օլմուշ խտի . Պէնտէնիդ օլ հէն-
կեամտէ քէնտիսինի օլ մէրթէպէ աճը-
արմ քի , գարար վէրմիշ օլտուղուճ պիր
եօլճուլուզ սէվտասընտան , պիր վազըթ
իչին վազ կէչտիմ . վէ արատան պիրազ
միւտտէթ կէչտիքտէն սօնրա , հէր հալ-
տէ դէվճէմին ինասճըլըրըն եէնմէք , վէ
քէնտի տուլղուճա հիասէտար զըմագ

խմբէտիկիմտէն, քէնտույն, պաշգա պիր նիլէթէ գարար վերտիկիմի խապէր վիրտիմ. շէօյլէ քի, սատէթա պիր կէզմէյն չըզմադ թարգընտա Սիւխ թարգիւարընա պիր քիւչիւք եօլճուլուգ իտէճէկիմիդի պէեան իյլէտիմ, վէ կէրչի պունա տախի պիւթիւն գուվէթիլյէ գարը կէլէրէք դապուլ իթմէյնճէք տիր շիւքնէսինտէ պուլունտում իտէտէ, խայր, էօյլէ օլմասը :

— Աճա՛յիպ, բույի բիդա կէօսթէրտի՞ մի :

« — Պանա եօլճուլուգ իթալիմէք իւթէրսինիդ, բէք ալէա, պունտա հաչգընը Լուր Կըք, նասըլ քի սիլտէ այնի իտտաստա պուլունտեօրսունուդ, աէտի, վէ կէվչէթլլյէ մախտու օլան թապր ու թարգըլա, օնուտա թէճրեպէ իտիւիդ, Ֆարաթ, հալընդ սիզէ շունու իխթար իտէրիմ քի, սէքիդ կիւնէ գատար թէքըրարէն պէնի զարիսէ կէթիթմէլիսինիդ, աէչի իլալէ իյլէտի »

— Ե՛յ. էֆէնտիմ, սէքիդ կիւն տէչիւնէ նէ՞ եարարընդ :

— Թէքրարէն զարիսէ կէթիթիմ :

— Լաքին թէքրարէն զարիսէ տէօնմէքիլէ նա՞քըլ օլտուտա սիլի մէճպուր իտէպիլտի, տէօնմէսէ իտիւիդ օլմա՞դ մը իտի :

— Օ՛ք, տէտի Մ. ար Լիւսվալ քէմալի էսէֆիւրէ, բէք սատէ պիր թարիդ թութարազ մէճպուր իյլէտի, շէօյլէ քի, եօլճուլուգ չըգտըզ, վէ իւք գօնազ եէրինտէ եաթարզ, վէ Ֆէրտասը կիւնիւ սաաթ տօգուլտա եօլա չըգաճաղըմըք խապէր վիրէրէք, էքքէն գալգմազըլըն էլգէմիլեթիմի տախի քէնտույն սնլաթալըմ :

— Է՛յ, սօնրա :

— Սօնրա՞ մը, սօնրա պուլունտուլունուդ Ֆէնա պիր լօգանթա օտարընտա թա՞մ գրըզ սէքիդ սաաթ եաթարգտան գալգմաթ, վէ պու թէնպէլլիլիւնէտէ եօրուլուլ օլմտարը պէնանէ իթտիկիլլէ պէրապէր, թէնպէլլիլէ մախտու օլան պիր սիւքիւնէթի հալ իւղըէ, եանի պէնտէնիդի հիտաէթիմտէն չաթլաթմազ տէրէճէպինտէ իսթիւղալէ տախի չըգըչարազ, « Մալիւմ եա, նասըլ քի իտտաա իթմէքաէսինիդ, պէնի պիրլիքտէ ճէպրէն եօլճուլուգ սիւրիւմէքլլիլէ շէրա՞ վէ Նիւօն հազգընը վարտըր. լաքին, դանն իտէրիմ քի նիզամ ու շէրիաթ տէնիլէն շէյ, հեթազտա կէչիթմէք իսթէտիկիւմ սաաթլար իլէ, մալիքէ պուլունտուլում քէչիթիմ իչին տախի պիր հուտուտ թալէին իթմէմիշ տիր » տէտի Պէնտէնիդին եէրինտէ էկէր սիդ օլմուլ օլա իտիւիդ, պունա գարըլուզ նէ՞ ճէվապ վէրիւր իտիւիդ, մատամ, վէ ալլէ իտուտու էօյլէ պիր մէրուն մանէլտէ, գըրզ սէքիդ սաաթտա նէ՞ եարար իտիւիդ. Մատամ, մէքքիւր իքի կիւնիւ օրտտա նա՞քըլ կէչիթիկիւմի թարիթ իթմէք միւմքին տէչիլ տիր, հըրարման էօլմէք տէրէճէլէրինէ եթիլտիմ, շիրա, զէվճէմին տիւնանընտան պիր լօգըրտը չըգարթմաեա դատըր օլաճատըղըմտան, տէֆիւղամ իթմէք նիլէթիլլէ, էօյլէ պիր քիւչիւք շէրիլին էէր թարաֆընը, սապանան սալանտա դատար կէզիպ տօլալմաեա մէճպուր օլտում, Ֆազպթ, պու ճիւմէլ իլէ տախի քէնտի քէնտիմէ « մատամ քի մէրգումէ իսրաֆ ու սէֆանէթի, բէֆանը հալ ու ըանաթը, վէ լէզայիլի թալիպէ վէ մանղուղիլեթի սէվմէքաէ տիր, պու լօգանթատա եալընը պիր գաչ տիւրիւ ըսանաթարըլըք

կէօրտիւկիւնտէ, թասպիաթիլն պըթղըն-
լըզ կէթիրէճէք, վէ քէնտի ինասոճըրը-
ղընտան ֆէրապաթ կէլէճէք տիր » տէյի
տիւշիւնտիւկիւնտէն, հըրս ու հիտտէ-
թիւմի գասպթ իլլտիւմ :

— Պիւմէմ քի, էֆէնտիւմ, մէկպս

մէգըիւր ՚իսասընըղ տողրու չըգտը մը
— Շիմտի ծնուտա անլարսընըղ, մա-
տամ, մէգըիւր իքի միւշիլք կիւնիւ կէ-
չիրտիքատէն սոնրա, օրատան տախի եօ-
լա չըլտըզ, վէ էօյէտէն իւչ սասաթ
սոնրանա տողրու, ֆազըր վէ սէֆիւ
քէօյիւն սիլիսիտիւմ վասը պիր մէնպիւ-
խանէյէ վասըլ օլտուզ : Նօյարտա չօզ
թօզ օլտուղունտան, Յըրանսըն սաչլա-
րը ազանըզ սզարմըլ օլմասը ճիւէթէ,
արասպտան աչաղը ինտի : վէ մէգըիւր
թօզլարըն չըգմասը նիյէթիլլէ, պէպէ-
մէսինէ սաչլարընը թարամասընը էմը իյ-
լէտի : Առ միւնտէպէթիլէ գէվճէմի ետ-
րը խաբաս պիր օտանա կէօթիւրտիւ-
լէր, մէրգումէ օրատա պուլունան բիս-
պիր ետթաղա ետթմանա իրէնտիկիւն-
տէն, էսպի պիր գօլթուզ կէթիրթտի,
վէ մէգըիւր գօլթուղուն իւզէրինէ ետ-
կըլտը, վէ պէնտէնիդէ պու տէֆա տա-
նա զիւտտէ եօրուլունչ օլտուղուն պէ-
եան իլլէ, տէօրթ կիւն գարուտան սի-
չարը տարմընը աթմանեանաղըն իսպէր
վէրտի, պէնտէնիդ էվվէլ էմիրտէ լա-
թիֆէ իթմէքտէ տիր գանն իթտիւմ, հալ
պու քի սոնրատան ճիտտ օլարազ սէօյ-
լէմէքտէ օլտուղուն անլատըմ :

— Էյ, էֆէնտիւմ, մէգըիւր տէօրթ

կիւնիւ օրատա նա՞սըլ կէչիրէպիրտի-
նիզ . . .

— Յըրանսըն պու հալլէրինէ, զայ-
րէթտէն տիւշմէյէրէք, կէրչի իւչ կիւն

տանանտըմ, լաքին արթըղ ծնտան զի-
եատէ մուղապէմէթ իթմէքիլկիւմ միւքըին
օլա՞մասըլ տրր : Մատում, իւչ կիւն, էվ-
վէթ, թամ իւչ կիւն պիր գօլթուզ իւ-
ղէրինտէն այըլմասըլ տըր : վէ պէնտէ-
նիզ իսէ մէրգումէնին մէգըիւր ինասոճը-
ղըղընա դասէպէ իթմէք նիլլէթիլլէ, էսվա-
յի թարիզ ու թէտպիր տիւշիւնտիւմ իւ-
ստտէ, քեաֆֆէնի պօչա կիտիպ անճադ
խէեալաթ սըրասընա կէչմիշ տիր : Չէր
մէնղիլխանէյէ եէթիրտիկիւմիդտէ, կիւ-
նսահիւն էղլիյիէթլէր չէքմիշիւմ տիր : չէօյ-
լէ քի ՚հէր տէֆատա կեան թէչտիտէ չը-
գըլմազ, կեա՞րէճալարա պաչլամազ,
վէ եէնտէն եէնի քէնպի զայրէթ վէ
գուվլէթ իլլէ թութուպ գալարմաս, վէ
արասպտա գօյմաս իճապ իթմիշ տիր :
օ՞ֆ, նէ՞ գատար րէգալէթ, վէ թէնի՞
դանմէթ : Նիհայէթ, մատում, գա՞նղի
պիրին սէօյլէյէլիւմ, Փարիտէն չըգտը-
ղըմըղըն ալլմընը կիւնիւ թէքրարէն Փա-
րիտէ տէծնտիւշիւզ տիւր : վէ ալլտէթի-
միգտէն պիր աղ վասըթ սոնրա, քէտէր
խտէճէք պիր խասպէր ալլըլըմ տըր : Չէվ-
ճէմին քեաֆֆէնի վարասը քէնտի վտի-
սի օլան պիր պանքիւրին հանընտա պու-
լունանգտա օլուզ, վէ մէրգում իսէ իղ-
հարը իֆլտա իթմիշ, վէ ֆիրպտէ գա-
րար գըլմըլ օլմաղին, մէրգումէ թասպի-
աթիյէ պիւթիւն սէրվէթիւնի գայլ իլլէ-
միշ իտի : Պէնտէնիզ պու հալատիս իւ-
ղէրինէ պիր արալըզ սէվլինտիւմ, չիւն-
քի, մէրգումէ սէրվէթ սիզ գալմասը ճի-
նէթիլլէ, քէյֆիմճէ հարէքէթէ, վէ պէլ-
քիտէ հիւտի իթթիլլաճէ մէճպուրէ օլա-
ճազ տըր, տէյի տիւշիւնտիւմ :

— Յըրանսըն թասպիաթըն պէնտէ-
նիզ թանըրըմ, էֆէնտիւմ, էկէր հանըլ-

մազ իսէմ, մէզքիւր իւմիտինդ տախի պօշա չըզմըչ օլմայը տըր :

— Եվկէթ, մատամ, հազգընըզ վար տըր . չէօյլէ քի, Յլօրանս քէնտի սէր- վէթինի դայոյ իթտիկի հավատիտինի ալ- տըրտա, էսէրի էսէՖ իզհար իթմէտիք- տէն պաշղա, իպրայը մէնուսնիցեթ տախի իյլէտի, վէ իւք լազըրտըլարը չու սէօյլէյէճէքլէրիմտէն իպարէթ պուլուն- տու :

« — Արթըզ շիտի մէմուլ իտէրիմ քի, էՖէնտիմ, այրըմտղլըըմըզա դար- չը կէլմէքլիքտէն ֆէրաղաթ կէլէճէքսի- նիզ, էօյլէ տէյի՞մ օլի :

« — Խայր, հիչ պիր վազըթտա, չիւնքի սիղի աճըմաղաս օլտուղումտան, տիւչարը սէՖալէթ օլմանըզը. դաթան ճայիզ կէօրիւպ միւսաստէ իթմէք իւ- թէճէմէմ, տէտիմ մէրգու.մէյէ :

« — Ուզգընըզ, էՖէնտիմ, տէտի թէք. բարէն մէրգու.մէ, սէրվէթիմի դայոյ իթ- մէզտէն էվլէլ, պէլքի սիգտէն այրըմազ- լըզա ճիւղիճէ ինթիրաղ իտէր իտիմ. չիւն- քի վալանիթին կիթմիչ օլտուղունտան, կիտիզ մէրգու.մէյի պուլմաեա, վէ փա- րամ սասէսինտէ անընլա պիրիքտէ եա- շաեարտոզ բանաթ, եանի քէյՖիմճէ էօ- միւր կէչիրմէէէ իւմիտիմ դալմամըչ օլ- մասը սէպէպինէ մէպնի, տայիմա սիղին իլէ դալմազ իչին ինթիմալ տըր պազը շարթլար պէեան իտէր իտիմ. հալ պու- քի շիմտիտէն սօնրա, արթըզ պու էվ- տէ դալմազլըզ, հէր սաաթ ու տաղը- զա, պէնիմ իչին պիր մէղէլէթ վէ պիր ազապը տիւ սաեըլսա սէզա տըր . պէն էօյլէ պիր հալէ թէհամմիւլ իթմէքլիցի տէր իւճաէ իտէմէմ . իմտի, թէքըբէն

լէճա իտէրիմ սիզէ, կէլմնիզ այրըլարմ, վէ իքիմիզ տախի սէրպէսթ օլարմ :

« — Լաքին, պիշարէ չօճուգ, տէ- տիմ մէրգու.մէյէ, սիզ դաթէն իսրաֆա վէ թէնպէլլիկէ ալըչմըչ օլտուղունուզ հալտէ, փարատըղ նա՞տը կէչինէճէքսի- նիլ :

« — Արդին իլէ էվլէնտիկիմ վազըթ, սիգտէն այթուն օլարազ օն պին Ֆրանգ թալապ իթմիչ, վէ քէնտի ճէհէզիմ օ- լան մէպլաղա դամմ իյլէմիչ իտիմ, մէպ- լաղը մէզպուրտան պիր մըրտար տանա շէյ վար տըր, վէ օտա պանա քիՖայէթ իտէր, տէյի ճէվապ վէրտի մէրգու.մէ :

« — Լաքին, մէպլաղը մէզպուր տա- խի պիթտիքտէն սօնրա, հալինիզ նիճէ օլաճազ, վէ նէ՞ իլէ կէչինէճէքսիլիզ :

« — Որասպնը մէրազ իթմէյինիզ, նէ վաղիֆէնիզ, տէյի գարչըրզ վէրտի մէր- գու.մէ :

« — Նա՞տըլ, նէ վաղիֆէ՞մ մի, բէք չօզ վաղիֆէմ ախր, սիղին էՖքեարընըզա բազմէն սիզի պէլա վէ դազատան սա- գընտըրմազ իսթէրիմ, վէ, հէր նէ հաք- սանըզ, այրըմանըզ միւմքին օլամաեա ճազ տըր, տէտիմ :

« — Պէնի ալինէյինիզ, էՖէնտիմ տէտի մէրգու.մէ պիր բէնչէյի թէէսիրտէ պուլունտուղու հալտէ, ալիճէնապըզա մէնտուպ օլան մէզքիւր տուչըու վէ նի- լէթինիզ հազգընտա կէրչի թէչէքքիւք իտէրիմ, սիղին սահիպ հայտիկէթ օլուպ, վէ էն դիեատէ նամուպու գաթարտան պիրիս օլտուղունուղուտա թանըրմ, լաքին, չի՞ չարէ քի, քէնտի սիյրէթ ու մէյումըմիզ միւսսէսինտէ աստ մի իսթի- զաճ պուլունմազտա օլտուղունտան, վէ պու իսթիզանըզլըզտա հէմիչէ տէվալ

խոնճէկինտէն, պիղլիմ պիրլիբտէ եաշա-
մազըզըմըզ պիր տիւրլի միւմքին, օլա-
մանաճազ արբ : Պուռնաանտա գաթի նա-
զար , շինտի պէնի պու գարարա մէճ-
պուր իտիճի պաշգա պիր սէպէպ տա-
հա վար արբ . եանի տիմէք իսթէրիմ քի ,
մասամ քի պէնիմ սէրլէթիմ դայպ օ-
լուպ պիթմիշ տիր , արթըզ պէնիմ սիդէ
եիւք օլմազըզըմ ինթիմալտէն տէյիլ
տիր . էվլէթ, պուճու սէրաճէթէն սէօյ-
լէրիմ քի , պու հալտէ պէնի սիպին իլէ
պիրլիբտէ դալմազըզա մէճպուրէ իտէ-
պիլիր , պէնիլ տտէմէ մախուս հիշ
պիր գուվլէթ պուլունպմանաճազ արբ ,
տիսէմ ճայիպ տիր , իմտի , Կ . տը Լիւս-
վալ , բէճա իտէրիմ սիպէ , էկէր զիբրի
ճէմիլինիդին տայիլու էվլաթ լէվհայի
գալպիմտէ մահֆուպ պուլունմասընը իս-
թէր իտէնիդ , կէլինիդ տասթուրէ իւզրէ
պիր պիրիմիդտէն այբըլալըմ . »

— ՕՓ , պու սէօյլէտիկինտէ հազըլ
վար արբ , էֆէնտիմ . զիրա , թապիաթը-
նըն իղթիղաարնտան սրբ . էվլէթ , Յը-
լօրանսըն գիեստէսիլլէ վէնմէ թապի պիր
նէղաքէթ սահիպէսի օլտուզու աշիքեար
տրբ , վէ մէրպուճէնին շու սօն իտտաա-
սը գաթընըզա հէր նէ դատար այլըր
կէլմիշ իտէտէ էֆէնտիմ , կիւճէնմէմէլի-
սինիդ , շիւնքի գալպի շէրաֆէթալուտ-
լէրէ (պիւլիք եիւթէքլէրէ) մախուս
պիր տուշղու օլմաքընտա շիւրճէ Եօզ
տուրբ .

— Պէնտէնիդ տախի սիդին էֆքիւ-
րընըզաեղըմ , էվլէթ էօյլէ տիր , վէ
հաթթա Յլօրանսըն մէղքիւր այիճէ-
նապճա գարարբ , վէ օլ խուսուտա գու-
հուրա կէլէն մէթանէթի թապը , վէ մէ-
մուլին գայրի սուրէթտէ վուզու պու-

լան թէսիլմիյնէթի բիւր ճէսարէթի , մէր-
գումէ հազըլնտա տայիմա քէնտիմէ բաղ-
մէն գալպիմտէ հիսս իթմէքտէ օլտու-
ղում աշգ ու մուհապպէթի պիր գաթ
տահա արթըրմըշ օլմաղին , տիւշար օլա-
ճազը սէֆալէթին գօրգուսուռնտան նաշի
թէքլիֆիլին գապուլինէ տայիր բուշի
րիգա կէսթէրէճէկի իւմիտի թէֆէք-
քիւրլինէ իսթիմատէն , այբըլմազ զըմ-
նընտա պէեան իլլէտիկի արլուեու պիւ-
թիւն գուվլէթիմ իլլ բետա իլլէտիք-
տէն պաշգա , քէնտի տուշղուլարըմը
քէնտիսինին տուշղուլարընա ուլտուր-
մազըզա շալըճաճազըմը տախի վաա իյ-
լէտիմ . հալ պու քի Յլօրանա , « Սիլլին
պու մէճպուրլիյնէթիինիդ , տէտի պէն-
տէնիդէ , սիդէ շիմտիլ գատար իրթի-
քեապ իթմէտիկինիդ միւրայիլիք խէթա-
սընը իրթիքեապ իթտիրէճէք տիր . շէօյ-
լէ քի սիդ քէնտիսիդէ մախուս միղաճ
ու թապիաթա մալիք պուլունտուղու-
նուզ միսիլու , պէն տախի քէնտիմէ
մախուս միղաճ ու թապիաթա մալիքէ
պուլունտուլտալըմ , վէ պուշարա գար-
ըլ կէլմէք ինթիմալտէն տէյիլ տիր . նա-
սըլ քի պէնիմ սարըլըզըմը վէ սիդինտէ
էսմէրլլինիդի թէպտիլ էթմէք իլին ,
քիւլլէ գարար վէ քիւլլէ թէֆէքքիւ-
րին հիշ պիր շէյի միւֆիտ օլմաճաճա-
ղը պէտիի տիր , էօյլէ տէյն՝ մի , վէ
իլթէ թապիաթճա տէրքեար օլան ֆար-
զըն տախի տայիմա այնի հալտէ պու-
լունաճազընտաա շիւթէ Եօզ տուր . վէ
պուլունտաա ֆազա , սիզէ պիր եիւք
օլմազ իսթէմէմ . էօյլէ պիր շէյէ բուշի
րիգա կէսթէրէճէք օլսամ , անճազ աշգ
ու մուհապպէթիմտէն նաշի կէսթէր-
մէքլիլիմ իղթիղա իտէճէք տիր , վէ

սիւղտ պիւրսինիզ քի մէզքիւր մուհապ-
պէթ գայրյունտ մէրքիւզ տէյի տիր-
իմտի, սան տէֆա օլարապ, թէքրարէն
րէճա իտէրիմ, տօսթյուզ իւզրէ պրբ-
լարիմ» : Անտէնիզ մէրգու.մէնին պու-
թէքիֆիինի թէրարէն րէտտ իյէտիմ :

— Ե՛յ, նիհատէթի նէրէտէ՝ գարար
գըլար :

— Նիհայէթ, մատամ, Պօրանս պէն-
տէնիդի մէճպուր իյէտիֆիլնտն այրը-
տըզ կիթտի :

— Ե՛յ, նա՞սըլ վէ նէ թարիզ իլէ
այրըլտընըզ :

— Օ՞ֆ, դայէթ սատէ վէ գայէթ
քէնտի թէնպէլլիլնէ շառէսթէ օլան պիր
թարիզ իլէ : Դէօյէ քի, մատամ, մէր-
գու.մէ իւզ աչ պիր տիւզիլէ տիհանընը
աչըպ պէնտէնիդէ պիր լազրբտը սէօյլէ-
մէտիքտէն պաչապ, Նիչ պիր սիւալիմէ
տախի ճէվապ վէրմէտի. վէ հաթթա,
միւտտէթի մէզպուրէ դարֆընտա, պիր
տէֆա կէօղլէրինէ չէվիրիպտէ եիւզիւ.մէ
պիրէ պագմտար :

— Աճա՞շիպ շէյ, ֆիքրինտէ գուր-
տուզը շէյին իճըտը զըմնընտա պու-
մէրթէպէ իարար իյէտի, է՞օյլէ մի :

— Եվվէթ, մատամ, վէ նասըլ քի
կէօրմէքտէսինիզ, օլ պապտէ թարիֆ-
տէն միւսթտգիլի տըրտ ու մէշազգաթ
չէքմիշլմ տիր : մէրգու.մէնին մէզքիւր
տիլտիլլիլլի վէ ինտաճըլըզը, հատտէն
զիեատտէ ճըրս ու հիտտէթ վէ մէշիուսիյ-
եէթիմի մուճիպ օլմուշ տուր : Մէկէր-
չի էօյլէ պիր հայէ թէհնամիւլ իտէպի-
լի՞ր միյիտիմ . մէկէրչի ետմա վէ կա-
խօտ տէօքմէ պիր սուրէթի, սէօյլէսին
վէ կէօրսիւն տէյի շալըշմազըլըզ պու-
տապալըզընա չըզըչըպ տէվամ իտէ-

պիրի՞րմիլտիմ, շէր նէվի րէճա վէ նի-
եապ, Նէր նէվի իղրտմ ու թէքիֆ, վէ
Նէր նէվի թէհնտա վէ կէօղեաշարը պէր
հավա օլմուշ տուր . չիւնքի մէրգու-
մէ քեաֆֆէսինէ գարըր կէլմիշ, վէ տի-
հանընը տախի աշմամըշ, վէ քէմայլի
վազիֆէտիզլիք իպրուզ իթտիկիլլէ պէ-
րապէր, անճազ սիւքիւթ վէ թտնչիր
իւզրէ տախի թէպէսիւմ իյլէսիշ աիր :
Ա՞ն, չօզ տէֆա, մատամ, գանըմ պա-
շըմա սըչտամըշ, վէ աեազլարը էօնիւնէ
տի շէրէք սաաթլարճա եալվարըրըմ,
վէ ազըմըր զայպ իտէրէք տիվանէ կիպի
ըիւր զազապ օլաուզու.մ հալտէ, քէն-
տիտիինի իտէ, ա՞ն, ինտաֆըլըզ գարը,
ապու զայտընտա օլմամըշ սըր :

— Ա՞ն, պիլիլիմ էֆէնտիմ, պիլի-
րիմ, օլ մէրթէպէ պիր սուրկուշուզա
Նիչ պիր շէյին դայէպէ իտէմէյէճէկին
պիլիլիմ :

— Նէ՞ սէօյլէյէկիմ օրգէ, մատամ,
պուճուճ իւզէրինէ կավաշ եավաշ սըն-
նէթի պէտէնիքե.մէ զիեաախիլլէ խալէլ
կէլմիշէ պաշլատը . աղըր պիր սըթմանա
թութուլարազ էրիտիմ իպրիլիմ տէօն-
տիւ.մ . իւզէրիմտէ, իսթէյիմտէ, վէ քէյ-
ֆիմտէ գուվվէթ գօլմտար, վէլ հասըլ
քիւլլի իարար վէ մուգալէմէնին պիհու-
տէ օլաճաղընա իսքեաթ օլաուզու.մտան,
այրըմազ թէքիֆիինի գապուլ իթտիմ :

— Ամա՞ն Եա Բէպպ, վագաա չօզ
շէյէր չէքմիշսինիզ, լաքին Եկէր իարար
խտիպտէ գարըր կէլմիշ օլաանըզ տախի
Նիչ պիր շէյէ կարամտեաճազ իմիշ :

— Խմտի այրըմտեա գարար վէրտիք-
տէն սօնրա, Եվվէլ էմիլտէ միւնքին օլ-
տուզու թազտիրտէ մէզքիւր այրըլըզըն
նիդամա մուվաֆըզ օլուպ օլմատորզընը

պիր քէրբէ անլամադ խթէտիկիման ,
 օլ խուտուսա տայիր մէմուրիցէթան պու-
 լունանլարա միւրածաաթ իլէ նասիհաթ
 սօրտու՛մ , վէ պիր դատրն բէսմի սու-
 բէթան դարը դօծալըգտան աչքըլմազը-
 դա խտտաա իլլէտիկիմանէ , ճիսմէն աչ-
 բըլըզըն ճայիդ օրտուլուն էօրէնտ'մ ,
 վէ պու սէպէպէտէ , հայր՝Փ.քի Յօրանա
 թարաֆընտան իւչ սչ գարֆընտա գու-
 հուրա կէլէն սիւքիւթ ինասոնըլըր թէճ-
 բիւպէսիլլէ , թասպիաթը մէճպուլէսին
 տէն պուլունան սօն տէրէճէ տոէմ իւլ
 իսթիզաճտան պաչգա , տիր թէճբիւպէ
 նիլէթիլլէ չըզըաղըթը Եօլճուլուգաա լօ-
 գանթարարտա վուգու պուլան մէնղա-
 բէլէրի տախի իլալի իլլէտիկիմանէ , կիւ-
 նիւն պիրիսիմանէ մէրգուճէնին էլլիմ-
 աէն քէնտի քէնտուլլի ալըպ կէօրիլլի
 վիլբէրէք , կիտիպ պիր ասանմըչ լօզան-
 թտաա իգամթ իսէպիլլէճէկիմի կէօզ-
 լէրիմ էօնիւնէ կէթիլլիսիմ , վէ արթըզ
 պու գատար սէպէպիտէ , մէգքիւր գա-
 բարըմա քիաֆի ստա իթմիչիմ տիր ,
 Սլ վագըթ Յօրանաը հիւքիւճէթ հու-
 գուրունա տալլէթ իթտիրտիմ , թարա-
 ֆընտան վէքիլ կէլիպ իֆտալլի հալ
 իլլէտի , աչքըլմազ տաճար մէվըլի միւ-
 գաքէրէլլէ տընաը , վէ հիւքմ օլունտու
 պիթտի : Արհէթիմէ պիւլլիք սէքթէ
 կէտիկիմանէն , հէքիմէր ճայի սէլտալլէթ
 օլարադ , հէր հալտէ ուլուն պիր հօյ-
 ճուլուգ իթմէքըլլիսի նասիհաթ իթտիրէր
 Եօլճուլուգա չըգմազտան էվլէլլ , զէվ-
 ճէմէ գապուլ իթտիրթմէք իւզըրէ նօ-
 թէրիմէ (միրասա մէ սայիբէլլէ տայիր
 փարպարըն գայրը մէմուրիցէթիմանէ
 պուլունան քիսիպ) հիւզ պին Ֆրանգ
 պըրագտըմ , վէ մէրգուճէ գապուլ իթ-

մէտիկիմանէ , հէր նլ վագըթ միւրասի-
 տէրտէ կիտեր իսթէր իսէ կիմէ վիրմէք
 իւզըրէ տայիմա Եանընտու սազլանաճա-
 ղընը սէօյլէթտիրտիմ . նասըլ քի մէպը-
 ղը մէգպուր մէրգուճուն Եանընտա հու-
 լէա պէքլէմէքան տիր : Ալէնաէնիդ պը-
 բագըպ կիթտիմ , վէ հինի սէլլանաթիմ-
 տա մէրգուճէլի տունթուրու՛մ տէ-
 յի մէմուլ իթտիմ իսէտէ , մուզայիրի օ-
 լարադ , մէրգուճէնին պիրիքանէ պու-
 լունանար զրմիւրտա գալպիմանէ տուն
 զիտանէ Էնէրի Էնէֆ հիւս իլլէտիմ ,
 Սըսըրը վէ Կիւրքիանըն Բուճիլի վէ
 Անտուլա թարաֆըրպընը տօլաչտըմ ,
 Ալմիթիանըն Նլլիլի նասիլլէլլէրիմէ կէչ-
 տիմ , վէ օրատան տախի խըաննաեա
 գատիքանէ կիթմէք իւզըրէ Վէնէտիլ
 չըգաըմ , օրատանտա ճիլլէլլէ կէչտիմ ,
 վէ նասըլ քի , մտաամ , օրատա սիլլէ
 թէճատիւֆիթտիմ , Էլիտիսիթանըն գարպ
 թարաֆըլարընը կէզտիմ , վէ կէմի իլլէ
 պուճտան պիր գաչ կիւն Էվլէլլ կէ-
 լիպ Էալըրէա չըգաըմ , Վէ պուրտեա
 կէլիլ կէլմէդ , Էվլէլլ Էմիրտէ Յօրանա
 հազըրտա մալիմաթ տընաա չըզըչ-
 տըմ , վէ պիր չօզ արատըրգտան սօնրա ,
 մէրգուճէնին Վ օմիլար սօզտըրտա պու-
 լունտուղուն էօրէնտիմ , նասըլ քի ,
 մտաամ , տիւնքի կիւն սիլլէ բասթ կէլ-
 տիկիմանէ , մէրգուճէնին օթուրաուլու
 էվլէլլ պուլունան պիր սատանտան սաչըր
 մալիմաթար արտագտան կէլլէքան ի-
 տիմ :

- Նէ՞ մալիւմաթ արաընըզ սնէպա :
- Ալէսպէլլի Ֆաղըր հալ իւլլէ պու-
 լունանազտա օլմալը տըր . չիւնքի , էվլէլլ-
 լա պուլունտուղու իսանէնին տէօրաիւն-
 ճիւ գաթընտա իգամէթ իթմէքանէ օ-

լուսւոյ, վե անսիրէն ճիշ պիր խորանթնի-
սի եօզ խմբչ, պու ճիւսիէ իլէ տախի,
իշիթտիկիմէ կէօրէ, թալր ու հարէքէ-
թիմնէ պիր լէքէ շիւբճէսի կէօրիյմէք-
տէ օլմապղը կիպի, օտաորնա տախի
քիմնէյի դապուլ իթմէքաէ տէյի իմիշ:
Ճապաթ, հարմրոյ պիր տնայիւյ հալ տաճա
վար սրը քի, պիր տիւրիւ օրաարնա
մանէա վիրմէյօրու մ. զիբա, մէրդու մէ-
նին էվլէլիթի տաթիթիլինէ, բաճաթը պը-
նա վէ թէնպէլիլիլինէ տապան տապանա
մուզայիր տիր. շէօյէ քի Ճլօրանա թանդ-
րննն կիւնի. սապաճնն ստաթ աէօր-
սիւնտէն էվլէլ տիշարը չըզմադաս, վէ
կիմէ հարդարնաան սօնրա իշլիի կիրմէք-
տէ իմիշ:

— Ղարիւ պ հալ, թրղղը Միշէլ կի-
պի, տէյի պաղրրար Ղարանթին քէն-
սի իէէաճճիւպի իլէ պիթթիւարթմ արթմ-
մազատ օլան էնաիշէյի տէրունիլէսիմի
սէթրէ դատրրէ օլմանտարապ:

— Ղէ սէօյլէ հօրաուճուպ, մաաամ:
— Տանա տիւնքի կիւն, էֆէնտիմ,
էէկէնիսիւզ Մ. Միշէլ Րէնսօնու, Յ7 նիւ-
մէրօլու խանէնին տէօրաիւնճիւ գա-
թընաա օթուրուս դուճու. խապէր ալ-
տրմ, վէ քէզալիք մէրդու մախի թրղ-
ղը Ճլօրանա կիպի, սապաճնն ստաթ
աէօրաիւնտէն էվլէլ տիշարը չըզըպ,
վէ կիմէ հարդարնաան սօնրա կէլմէքտէ
խմիշ: Ճապաթ, գարուճուտան պուճ-
տան դիւտաէ պիր մալիւմաթ էօյրէնէ-
մմիշիմ տիր:

— Ղէ մանէա վար սրը պուճաա,
տէյի պաղրրար Մ. տը Ղիւսվալ. չօ՞յ
շէյ, Միշէլ իլէ գէվճէլմ այնի գաթիար-
տաա պուլուճնապաս օլուզպտան պաշ-
գա, օթուրուս գաղը խանէլէր իւէ պիր

պիրնէ պիթիլիք օլուճն, պուճաաաա
Քուպա, իթիսի տախի այնի սաաթտա կի-
րիւյ չըզմազտա իմիշէր. էլպէթթէ
պուճաա պիր էարար օլմալը ար:

— Տիմէք տիր քի Ճլօրանա Միշէլի
թանդանապաս տրը. էօյլէ՞ մի, տէյի սիւալ
իթիսի հարէրէթ իւզրէ Ղարանթին:

— Մ. Րէնս պէնտէնիլիլին էէկէնի տիր,
վէ շիմաի խաթըրմա կէլմէքտէ տիր քի,
սիզ Քարիսի թէքթ իթտիքտէն պիր ազ
վազըթ սօնրա, մաաամ, մէրդու մ կէ-
լիւ պլնտանիզի կէօրաիւ. վէ գէվճէլմ
իլէքէնտիսի կէօրիւշարիւմէքիլիլիլիլի
նա իյլէտի. վէ մէրդու մէ տախի մէր-
զուճու պիր չօզ աէֆա գապուլ իթտի:
Ղաքին, մաաամ, տիմէք տիր քի սիզ
տախի Մ. Միշէլ Րէնսօնու թանդանապաս-
արնոյ. շիւնքի պու կիմէ քէմալիլիլիլի
իւզրէ մէրդուճուէ բիշիտէ կէզմէքտէ
խախիլ:

— Շիմաի, շէր շէյի գաթըրգաճազ
ու պէնտա իաճէլիլմ, էֆէնտիմ, աէտի
Ղարանթին եիլ զլէրի զըզարարապ շիւն-
քի, Ճլօրանա իլէ Միշէլին էօմրիւ միւտ-
նէսիտաէ տէրքիար օլան միւնտաէ պէթին
պաղը էարարնաա աչիսա օլմալը զը, պէն
տախի գաթիլիլիլի գաաաար մէրազ իթմէք-
տէյիմ:

— Ղէ, մաաամ, տէյի պաղրրար Մ.
ալ Ղիւսվալ պիր էլէնի մազմուճ իւզրէ,
նէ լաղըմ տրը սիզտէն սէթր իթմէք,
էկէր աօղըաուճու իաթէր իաէնիլ, սէյ-
նաճաթըմ ճէնիկէաթընաա. Ճլօրանաըն օն-
տան սօնրա սէրպէթթ օլմաար իւզգրիմէ
տիւշիւնտիւքճէ. . . չօզ տէֆա գալ-
պիմի հաւէա պէօճէքլէրի տիշէմիշլէր
տիր:

Պատէհու մէրգու մ իղթիրապր դալ-
պէ տիւշար օլարագ , լագրորարսնր քէս-
տի , վէ աճինտէ թէքրարէն պէտ իլէ ,
վէ կիզի պիր էսէրի զազապ իւզրի ,

— Աէրպէ՛սթ մի , օ՛Փ , խար , հէրնէ
գատար այրըլըշ իսէքտէ , պու ճիւմէ
իլէ տախի , էկէր հալէա իսմիոնի թաշը-
մադտա օլան զէվճէմ , օնու պիր լէքէ
կէթիթէճէք օլուր իտէ , գանուսէն , էօշ-
լէ պիր լէքէյէ ճէտարէթ իտէն տտում-
տան տիզը ինթիպանա չըզըմահա հազ-
գրմ վար տըր : Ա՛հ , էկէր էօլէ պիր
խուսուստա ազաճըզ աօրու մալիմա-
թրմ պուլունաս իտի , խիտա ալիմ անը
տիւէլլօնա տալէթ իտէր իտիմ , վէ օլ
վագրթտա եա օ վէ եախօտ պէն . . .

— Քէրէմ իտինիզ , գալպինիզի թէս-
կին իլէյնիլիզ , էֆէնտիմ , տէտի մատամ
տ՛նՖրէվիլի , պագը միւնասէպէթէր սի-
ղէ էէրնէ գատար աճայիպ ուրէթտէ
տախի կէօրիւնմէքտէ օլալար , հէնույ
չիտիլէ գատար Յօրսնա ալէյնիտէ
չիւրճէյէ զահիպ օլանագ հիշ պիր սէր-
րիշթէնիզ կօզ տուր , պու սապահ կէ-
րէք մէրգումէ Յօրսնա վէ կէրէք Աի-
շէլ տիշարը չըպտրգլարնուսա , հէրնէ
գատար հալա գարանըզ օլուպ , վէ սօ-
զազարտա տախի , քիմսէլէր կօզ իտի
իտէտէ , պիր պիրիւնէ հիշ պիր շէյ սէօշ-
լէմէտէքտէն պաշգա , տայիմա տախի
պիր պիրիւտէն այրը օլարագ եօլարընա
տէվամ իթմիշէր տիր . դիրա , պէն Մի-
շէլին խայրի վագրթ արգաւընտան կիթ-
տիքտէն սօնրա , սօղազըն գարշը թա-
րաֆընտաքի գալտըրըր իւզէրիւտէն տա-
խի , մէրգումէնին կիթտիկի թարաֆու
պիրտէ տտամ կիթմէքտէ օլաուզուն
ֆէնմ իլէմիշիմ տիր :

— Լօ՛Ֆ , մատամ , պու միւրալիլիք
տախի նիշէ մանէալար թանթընա տիւշ-
աէ ճայիպ տէլի՛լ մի տիր , Պուստան նէ՛
անլաշըրըր , իքրտիտէ այնի վազրթտա
կիրիպ չըզմադտա օլաուզտան պաշգա ,
օթուրուուզուլը սաալարըն արաւ էէրին-
տէ իտէ , անճազ պիր տիւլար պուլուն-
մադտա տըր , վէ պէլէթտէ պիր կիզի
գարու իլէտէ միւլազաթ իթմէքտէ տիր-
լէր , Պուստա պէր թարաֆ իտէլիմ ,
պուշար տիշարտա կէշիւրտիքլէրի վա-
զրթտա նէ՛՞ եաբմադտա տըրլար , վէ նէ՛-
րէյէ կիթմէքտէ տիրլէր : Ելպէթտէ պիր
էէրտէ կիտիպ պուլունմադտա տըրլար .
լաքին օնու պիրմէլիզ քի նէ՛՞րէտէ պիր-
լէյմէքտէ տիրլէր :

— Ս՛Ֆ , ֆիլվապր պուստա պիր էս-
րար վար տըր , վէ պուստա վուզուֆ րէյ-
տա իթմէքտէ էլլէմիլիէթտէն տիր . վէ
պու խուսուս սիզին գատար պէնճէ տա-
խի շահանըր իթինա տըր , էֆէնտիմ , վէ
տէպէպինի զաթընըզա անլաթարմագ ի-
չին , քէնտի , պէնի խանէնիզտէ կէօր-
տիւկիւնիւզ կիւն Մ . տ՛նՖրէվիլին
հազգուր թազիրլէրի իւզէրինէ տիւշարը
ար ու հիճապ օլաուզտան պէրաւ դու-
շուրա կէլմիշ օլտն էլէմալաիւշ սէրկիւ-
զլիթիմի մուխթասար սուրէթտէ շիմտի
սիզէ նազը ու պէնան իթմէք իսթէրիմ :

ԺԳ

Աատամ տ՛նՖրէվիլի (Վալանթին) ,
տադտազպի աէրուն վէ շուրիշի տիլին-
տէն նաշի ճիւղիճէ սիւքիւթ իլէտիւր-
տէն սօնրա , թէքրարէն պէտի մէզալա-
թա ճէտարէթ իլէ Մ . ար լիւսվալա .

— Պու՛նտան տէօրթ սէնէ մուգատ-
 աէմ, է ֆէնտիմ, Յորսանսըն հազարմաս
 տէրքեսար օլսն տօսթլուղունս պինտէն
 վազֆը նէֆս իտէրէք, պէնիմ եայլսնճը-
 ճըլըզընս հիստէտար օլմաղլըլլ գապուլ
 իյլէմէսի իւղէրինէ, գաթըլըզըն իւսթէ
 կէլմէսիյլէ գապահաթըմըլ գահիրէ չըգ-
 տըղընտա, ղէվճիմ Մ. տ՛ն՛նֆրէվիլ սի-
 ղին էվի թէրք իթտիքտէն սօնրա, պէ-
 նի պիղլմ էվէ կէօթիւրտիւ, վէ վալի-
 տէմաէ օրատա իտի, տէտի :

« — Վէ օրատա, մատամ, տէտի Մ.
 տ՛ն՛նֆրէվիլ պանս, պու՛նտան պիր սա-
 աթ սօնրա վալիտէնաէ պիրլիքտէ օլ-
 տուղու հալտէ կիտէճէյիլ : Պէն սի-
 ղի Բօաթուտա քուայն շիֆթլիքէրիւ-
 տէն պիրիսինէ կէօթիւրէճէկիմ, պատէ-
 ղին վալիտէն իլէ պէրապէր եայլընրղճա
 օրատա գալաճապսնըլ . շէօյլէ քի, կէ-
 րէք սիզ վէ կէրէք վալիտէսիզ, էկէր
 մէղքիւր էօմրէ գանասաթ իթմէղ իտէ-
 նիզ, սօնրա ծնու. տախի պուլսմահա-
 ճազսընրզ, իմնս, պու թէքլիֆիսի գա-
 պուլ իթմէզ իմլշսինիզ . չօգ իյի, օլ
 վազըթ պիլմէլիսինիզ քի, հէման եա-
 րընտան թէզի եօգ տուր, սիղաէն այ-
 րըլմաղլըլըլ իսթիտա իթտիքտէն պաշգա,
 դօճասընս խիեսանէթ իթմիշ օլան գա-
 նիյէ պիր գատան հազգընտա լալըմ կէ-
 լէն թարիզի թուլթարգ սիզի գօվալա-
 եաճաղըմ. նասըլ քի օլ պապտէ իսպաթ-

լարըմ վէ մէքթուպարըմ տախի վար
 տըր. կէրչի մէքթուպար չօգ տէյիլ
 տիրլէր, լաքնի իյլէրինտէ հազըլմըշ օլան
 շէյլէր հէմ մանէսլը շէյլէր սիր, վէ
 հէմտէ պիղզաթ քէնտիմ քէնտի սանտը-
 ղընրդրան էլէ կէչիրմիշիմ տիր, Վիզի
 վէ սիղին իլէ ճիւճնատաշ օլան քիմէս-

նէյի հիւքիւմէթ տիվսնընս չէքէճէկիմ,
 վէ օրատա ալէմ նէղտինտէ ըէղալէթ
 պատէսինի քեսաթիլէն իշտիկիսիզի կէօ-
 ըէճէկիմ, Պատէհու ֆէնս գարըլար սի-
 րասընտա կիտիզ սօլուղու մահպէտտէ
 ալաճապսնըլ, վէ նիհայէթ իւլ էմր սօ-
 գազլարտա սիւրթիւզ կէղէրէք աճըլզ-
 տան էօյլէճէքսինիզ, իմտի, էկէր պու
 սէֆալէթլէրի վէ պու թիւսլայլըլարը
 կէօրմէք իսթէմէղ իտէնիզ, կիտիզ Բօ-
 աթուտա շիֆթլիքտէ օթուրալընրղ :
 Պու թէքլիֆիտէ սիլէ թագալիմ իտիտօր
 իտէմ, գանս իթմէլլսինիզ քի համիյեթ
 ու մէրճամէթիմտէն նաշի տիր, խայր,
 իսայր, իլլա մուճիպի իտէճալէթ օլուզ,
 վէ ալէմ նէզպիտտէ մաստարալըլ սանը-
 լաճազ օլան պիր տալա վէ հիւքմ ու
 ու իլանտան իթիքազ իթտիկիմ մէսին
 տիր, լաքնի. ըտտա իտիպտէ կիթմէտի-
 կինիզ թագտիրտէ, սիղին ըիւսվայ օլ-
 մանրըլ քէնտիմ իյին պիր թէսէլլի տտ
 իտէրէք, մէղքիւր մաստարալըլ տախի
 կէօզէ այմազըլզա մէճպուր օլաճաղըմ :

— Մ՛Ֆ, տէյի պազըրտը Մ. սը
 լիւսվալ, պէրէլէնմիշ եիւրէքլէրտէ հա-
 սըլ օլան տուչուլարըն շիտտէթինինսա-
 սըլ շէյ օլտուգլարըն պիլիրիմ, լաքնի
 մէրգում թարաֆընտան գուլանըլան լի-
 սանընտա ըէ՛ք աղըր վէ ըէ՛ք սէրթ օլ-
 տուղուն ինքեսար իտէմէմ :

— Պէն պու՛նտարըն քէսաֆֆէսինի ի-
 շիթմէկէ, գապուլ իթմէկէ վէ թէհամ-
 միւլ իյլէմէկէ պօրճու իտիմ, էֆէն-
 տիմ. շիւճքի, թագտիրաթըլ օլտուգտան
 պաշգա, ֆագրէ վէ համիղաճ պիր վա-
 լիտէյէ մալիքէ պուլուճնագտա իտիմ,
 շիհայէթ Բօաթուտա կիթտիք, վէ Մ.
 տ՛ն՛նֆրէվիլ պիզի օրատա թէրք իտիպ

կիթտի : Պաշտօնատուղումուդ չի ֆիթիք
 Թէնհա պիր մահէլլտէ , վէ օրմանլար ի-
 չինտէ վագը օլուպ , վէ էքրաֆընտա իտէ
 վասի սուրէթտէ պիր տիվար չէքիմիշ ,
 վէ դաքուլարը գաբատըմըշ օլտուղուն-
 տան , մէքքիւր մահպէտտէ վալիտմ պիր-
 լիքտէ օլտուղու հալտէ , քիմսէյէ պիր
 մէքթուպ հաղլպ կէօնտէրէմէքսիդին , վէ
 քիմսէտէն պիր խապէր ալամագսղըն ,
 Թամպիր պուչուգ սէնէ դալտըմ , կէրչի
 միւտտէթի մէդպուքէտէն սօնրա , գէվ-
 ճիմին վէֆաթ իթմէսի ճիհէթիլլէ սէր-
 պէսթ պրրագըլտըմ , լաքին մէրհոււ պէ-
 դայէթ տէրէճէտէ կիւճէնմիշ օլմալին ,
 պէնիմ իլին հիշ պիր շէյ պրրագմատը-
 ղընտան , կէրէք պէն վէ կէրէք վալի-
 տէմ , սէֆալէթի ալիմէյէ տիւչար օլ-
 տուգ , չիւնքի կէօլ նուրու տէօքէրէք
 իյնէմ սալէսինտէ կէչինմէքիլլէ չալըշ-
 տըմ իտէտէ , գազանտպիլտիլիմ հէմքէն-
 տիմէ վէ հէմտէ վալիտէմէ քիֆայէթ իթ-
 մէտի . վէյ հաօըլ վալիտէմ ուղուն միւտ-
 տէթ տէրսիլլէ ուղրալըպ վէ ճան շէ-
 քիչտիրտէն սօնրա վէֆաթ իլլէտի :

Պաշտօն իւզէրինէ Վալանլիթիին կէօզ-
 լէրի եաչարտը , վէ կէօզ հաչլարընը սիւ-
 տիքտէն , վէ պիրտուտա սիւքիւթ իւզրէ
 տուրտուղտան սօնրա , իզթիրալը տէ-
 րունինէ դալէպէ իտէրէք , թէքրարէն
 քէլտմէ աղազ իլլէտի , վէ :

— Հէման ֆարիսէ ալտէթ իտէր իթ-
 մէդ , պէն Վլօրսան հազգընտա մալիւ-
 մաթ ալմագ իսթէտիմ , լաքին , դաթը-
 սըլըն հօլճուլուգա չըգիշ օլմասընտան
 պաչգա հիշ պիր խապէր ալամատըղըմ-
 տան , էֆէնտիմ , պիրլիքտէ կիթմիշ օլ-
 մալըսընրը տէյի զըեաս իլլէտիմ . Բէն-
 շէյի զարուրէթտէ պաւլունտուղում հալ-

տէ , Ալլահտան օյաճագ եա , աթիզ մա-
 նասթըր արգատաշլարրմտան պիրիսինէ
 րասթ կէլտիմ . մէրդումէ պանա , գօճա-
 սը Վալարտէգօեա գօնսօլուլուգա թայ-
 եին վըլընմըշ օլման հէմիրէսինին եանը-
 նա հօճալըգ խըտմէթիինէ կիրմէքիլլիթ
 թէքիթիլլէտի . մէքքիւր խըտմէթ պէ-
 նիմ իլին մէմուլին դայրի պիր շէյ օլ-
 տուղունտան , անինտէ դապուլ իթտիմ ,
 վէ մէքքիւր ֆամիլեա իլլէ մահէլլի մէգ-
 պուրա կիթտիմ , Ալլէ իշթէ մէքքիւր
 ֆամիլեա իլլէ Նիլինին չիմալի թարա-
 ֆընտան պիր հօլճուլուգտան տէօնմէք-
 տէ իքէն դաթընրըա թէսատիւ ֆիթտիք ,
 էֆէնտիմ , Վալարտէգօեա ալտէթիմիլլ-
 տէն պիրագ վագըթ սօնրա , Ալլօրսա-
 տան ալտըղըմ մէքթուպլարտան , բէտէ-
 րիմ թարաֆընտան ուզադտան ուզալա
 օլման , վէ պանա նամալլոււ պուլունան
 պիր խըսըմին , վէֆաթընա հաղըն , պէնիմ
 իլլին , կէրչի ուֆագ , ֆագասթ քիմսէտէն
 տարը օլմատըլը հալտէ պիր միրաս պը-
 րագտըղըն էօյրէնտիմ , վէ մէքքիւր մի-
 րասը նիզամընա գօյմագ նիլլէթիլլէ Ֆը-
 րանասեա տէօնտիմ , վէ պունտան օն
 կիւն մուդատտէմ Պօրտ եա չըգտըմ ,
 Նիմաի , էֆէնտիմ , գաթընըգա պէեան
 իտէճէք պիր նաղիք մէսէլլէմ տահա վար
 տըր , վէ կէրչի պէնիմ իլլին բէք ալըր
 պիր շէյ տիր , ֆագասթ , պու ճիւմէ ի-
 լէ տախի , մատամ քի գաթընըգ սէր-
 պէսթճէ դալպիլիդի պանա աչսընըգ ,
 պէն տախի գաթընըգա իֆշայի գալպ
 իթմէքիլլիթ քէնտիմճէ վաճիպէտէն ստտ
 իտէրիմ , տէտի :

Վէ պիր վաղթթ իլհարթ թէրէտտիւ-
 տի ալիթ իլլէտիքտէն սօնրա , Վալան-
 թին , հիճապընտան եիւլլէրի զըգարըպ

վէ կէօզլէրի էօնիսնէ պապարդը հալտէ թէքրարէն սէօհպէթի էլէ ալարապ :

— Պէնիմ ճիւնհամա հիսսէմէնտօլան , զաթընըրն եէկէնի Մ . Միշէլ Մէնօ իտի , տէտի :

— Մատամ , ճիւղիճէ էվվէլ թէլաֆֆուզ իյլէտիկիսիզ պաղը լուղէթլէր իւզէրինէ , պէնտէնիզ տտիտի զաթէն այնի թէ՛Ֆէքքիւրտէ պուլունմարգտա իտիտի :

— Աէվտիմ Մ . Միշէլի , օ՛Փ , էվվէթ մէրգուժու մուհապպէթի ալիմէ իւղրէ սէվտիմ . վէ կէրշի օլ պապտէ չօզ գահմէթլէր վէ տէրտ ու պէլալէր չէքտիտ , լաքին պու ճիւմէ էլէ տախի , քիսաֆֆէտի կէչտի վէ մուհապպէթիմիսէ հալէա պաղը զալտը . աայիմա հարէքէթ իւղրէ պուլունմարգլըզա , վէ հօլճուլուզ իթմէքլիցէ իշթիեազը չէտիտիմ պուլունմաղտա օլտուղու հալտէ տախի , աչո ու սէվտա ուղրունտա չէյտա օլտուղումտան , քեսաֆֆէտիստէն վաղ կէչտիմ , վէ մէքքիւր տէրտ ու պէլալար նէկտիմտէ խաֆիֆ չէլէր սսերլալար . հաթթա , Միշէլ հաղզընտա չիմտի պու սաաթտա , գալպիմտէ , պուհտան տէօրթ սէնէ էվվէլքի հիսա իթտիկիմտէն զիհատէ էսէրի մուհապպէթ հիսա իթմէքտէյիմ . զանն իտէրիմ քի , էֆէնտիմ , զաթընըրն տէրտ ու էլէմէրի զրմեընտա այնի տուլղու , վէ այնի էֆքեարտա պուլունապլիմէքլիլիմին , վէ պիլիմ թապիաթլարըժըզա տապան տապանա մուղպիլը պաղը թապիաթլարըն իւղէրիմիղէ հիւքմ իթմէքտէ օլան , վէ մանէա գապուլ իթմէզ պուլունան գուվլէթ ու թէէսարլէր հաղզընտա տիւնքի կիւն պանս սէօլէտիքլէրինիզին ֆարզ ու թէմիզինէ գատը-

րէ օլմաղըրըրն սէպէպինի , իշթէ չիմաթ ֆէնմ ու տէրք իթմէքտէսինիզ :

— Յիլ վազը , մատամ , կէրշի եէկէնիմ իլէ միեաննմիգտէ բէք աղ միւնասէպէթ վուղու պուլունչ տուր , լաքին պու ճիւմէ էլէ տախի մէրգում հաղզընտա քէսպ իթտիկիմ մալիմաթտան , նէ մէրթէպէ թէնպէլլիք վէ կէվչէքլիցէ էսիր պուլունտուղուն սնիալընըմ աղը . հաթթա , ագտը թէզէվլիւճիմիզին իքզազըթլարընտա , թէնպէլլիյինտէն տուեք քէնտույի ութանտըրմազ նիլէթլիցէ , մէրգումուն պաղը հալլէրինի Յօրանասա նաղ ու պէեան իյլէմիշիմ տիր :

— Եֆէնտիմ , իքիսինի տախի թանըրըմ , վէ տէյէպիլիլիմ քի , իքի թապիաթ պէյիստէ օլ մէրթէպէ միւչապէնէթ կէօրիւմէսինիտէ հէման էմասլի եօզ տուր :

— Պէնպէլլի , թապիաթճա տէրքեսար օլան ուլղունլուղ վէ քէմալի միւչապէնէթտէն նաչի պիր պիրիլլէ պուլունչուպ վէ իթթիֆազ իթմիշլէր տիր : Աէ պու ալևազա վէ եսիստ միւնասէպէթլէրիտէ , Միշէլին Յօրանասա վերմէկէ պաշլատըրը իլք վիզլիթալարը գէմանընտան պաշլամը օլմալը տրը . հալ պու քի , օլ վաղըթլարտա գէվճէմ թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան էթվար ու հարաքեսաթտան , գէրրէճէ չիւքնէյէ գահիպ օլանագ պիր չէյ կէօրէմէմիշիմ տիր . ֆապաթ , պու ճիւմէ էլէ տախի , հիլլէ վէ տէսիսէ սպէսինտէ պէնի սլտաթմը օլմալարըտա ինթիմալին խարիճինտէ տէյիլ տիր : Օ՛Փ , մատամ , մէրգուման , պիր պիրինի սէվմէքտէ , էվվէթ սէվմէքտէ օլմալը աղըլար . Գըզաննըզ հաղզընտա հիսա իտիլէն տուլղու պօշա չըզմազ . . .

— Հէք նէ գատար սիղին պու էն-

տիչէ վէ վէսվէսէլէրինիդէ հիսսէմէնա
 օլմագլըղա պօրծլու խէմտէ , Յլօրանսըն
 էօլլէ պիր ճիւնհատա պուլունմասը շիւք-
 հէսինէ գահիպէ օլմագ խթէմէմ , էֆէն-
 տիմ , էվվէթ , էֆէնտիմ , էօլլէ պիր
 շիւքհէ պէնճէ ճայիդ տէյիլ տիր . զիրա ,
 Միշէլին հազղըմտա տէրքեար օլան մու-
 հապպէթի հազղըմտա էմնիյէթի քեա-
 միլէմ վար տըր . վէ էկէրչի մէրպուժուն
 պէնի ունութմուչ օլմասը շիւքհէսինէ
 դահիպէ օլտա խիմ , շիտի կէլիպտէ
 թէքրարէն անը արամագլըղա չըզըմագ
 խիմ .

— Չօզ իյի , մատամ , վազաս պէն-
 տէնիդին էնտիչէ վէ վէսվէսէսինէ հազզ
 վիրմէք իսթէմէզսինիդ . լաքին , մէր-
 գուժան անճագ պիր տիվար իյէ այրը-
 լան պիրէր մահէլլտէ օթուրմալարլլա ,
 այնի սաալթտա տիշարը չըզըպ , վէ այնի
 սաալթտա իչէրի կիրմէլէրինէ՞ նէ մանէա
 վիրէպիլիսինիդ .

— Աֆվ իտէրօինիդ , էֆէնտիմ , մէ-
 կէրչի կէրէք Յլօրանս վէ կէրէք Միշէլ
 սէրպէսթ , վէ քեաճիլէն սէրպէսթ պիր
 հալտէ պուլունմագտա տէյիլ մի տիր-
 էր . վէ մէկէրչի Յլօրանս սիզաէն շէրան
 այրըմըչ տէյիլ մի տիր . խմտի , պու-
 պէօլլէ օլտուղու թաղտիրտէ , մէրդու-
 մէյի թագեիդէ նէ՞ հազղընըզ վար տըր .

— Ախը ինթիգամ հազղըմ վար
 տըր , մատամ , ախը ինթիգամ .

— լաքին էֆէնտիմ , ախը ինթի-
 գամ իթմէքտէն նէ՞ հասըլ օլուր , նէ՞
 գազանմըչ օլուրսուսուղ , էկէր մէրպու-
 մէ իյէ մէրդում պիր պիրինի սէվմէքտէ
 խէլէր , թարաֆընըղտան զուհուրա կէ-
 լէն թաղեիգամ , սիդէ հիչ պիր իւմիս
 վերմէքսիդին , իքսիսինի տախի մուհապ-

պէթի արթմասընը մուճիպ օլաճաղընտա
 իշթիպահ եօզ տուր , խայր էֆէնտիմ ,
 խայր , Ֆէնուլըղա գարչլըպ Ֆէնալըղ
 իթմէր , նէ արէճէնապլըզ արր վէ նէտէ
 շանընըղտան տըր .

— Օ՛ֆ , մատամ , եա պէնտէնիդին
 չէքտիկիմ պուճնա էլլէմ ու դահիլէթլէր .

— Պէն տախի չօզ շէլլէր շէքմիշիմ
 տիր , էֆէնտիմ , վէ պէլքիտէ տահա վի-
 եատէ տէրա ու միհնէթլէր պէնի պէք-
 լէմէքտէ տիրլէր . լաքին , օլու ճիւմէ
 իյէ տախի , պէնճէ պէն էօլմէքլէյէ բա-
 զի օլուրում էմմա , էկէր պիրտէմ քի
 սահիհէն Միշէլ իյէ Յլօրանս սէատէթի
 հայ իւղրէ պուլունմագտա տըրար , օն-
 լարըն սէատէթիտէտէ գէրրէճէ խէլալ ի-
 լաս իթմէքլիլի իրթիքեապ իթմէմ .

— խմտի , էօլլէ օլտուղտա , մատամ ,
 նէ՞ սէպէպէ մէպնի տիր քի , սէրպէսթ-
 ճէ կիտիպ Միշէլի պուլաճագ եէրտէ ,
 կիճէլլին կիտիպտէ բիշինտէ կէզմէքտէ
 իտինիդ .

— Չիւնքի հէնուզ մէրպուլ իյէ պու-
 լուշուպ կէօրիւշմպտէն էվվէլ , իմրարը
 էօմր ու էվզաթը էսրարընս պիր քէրրէ
 վազըֆէ օլմագ խթէմիշիմ տիր , էկէր
 ալտըղըմ մուլումաթտան , Միշէլ իյէ Յը-
 լօրանսըն պիր պիրլէրինի սէվաիքլէրինի
 էօյրէնմիչ օլտա խիմ , սալա քէնաիսի
 մէյտանէ չըգարմտեարագ քէմալի սիւ-
 քիթի իխթիար իտէճէք խիմ . հալ
 պու քի մուղաիրի օլարաղ , հիչ տէյիլ
 իսէ մէրպուժուն հալէա պէնի սէվմէք-
 տէ , վէ քէմալի սատաղտթ իւղրէ պու-
 լունմագտա օլտուղուն , վէ հէր նէվի
 պաղարտան ազատէ պուլունտուղուն
 տէլիլլէր իյէ սնլասա խիմ , պէլքի պուճ-
 տան սօնրա պիր բահաթ էօմրէ մալլք

օլուր էմէլլիւն, պիւրութեան է վլէնմէքլլիւի
թէքլիֆ իյնէհէճէք իտիմ:

— Մատամ, պէնտէնիդ սիդին գա-
տար վազֆը նէֆա իթմէքլիք նիյէթիմտ
տէյիլիմ:

— Եօյլէ իսէ, Յօտանսըն իդինտէ
կէգլէքլիքթէն միւրատընըդ նէ^ն իտի:

— Միւրատըմ մէրգուռնէի ճիւնհասը
իւղէրինտէ պասմագ իտի: չիւնքի էօմը
ու թարիգի պէնտէնիդէ չիւրհէլլի կէօ-
րիւնմէքտէ իտի, վէ օլ վազըլթ, շու-
կիլլիտէ պուլունան սիլանլա:

— Օ՛, աման, էֆէնտիմ, հայէս վէ
ուայիմս այնի շիտտէթ վէ այնի տէհչէ-
թէ խըտմէթ մի իթմէքտէսինիդ: Հա-
յը՞ք, պոււտան նէ^ն հասըլ օլուր: վէ
նէ^ն մէնֆատթ վար տըր սիդին իչին:

— Ես պէնտէնիդին պոււննա ըհնա-
լարըմ, վէ պոււննա կէօլ եաշլարըմ պօ-
շա՞մը կիթմիշ օլուռնլար: մէկէրչի տիւ-
լար օլտուզոււմ մէյեուսիյէթլէրի կէօր-
տիւքճէ կիւլմէսինտէն, պինտէնիդ իչին,
մատամ, պիր մէնֆատթ հասըլ օլմո՞ւշ
մու տուր:

— Շիւրհէսիդ, հիչ պիր Ֆայիտէյի
մուճիպ օլմամըլ տըր: լաքին շունատա
տիդգաթ պուեուրուպ վէ իթիմատ իթ-
մէլիսինիդ քի, շիտտիյէ գատար հէր նէ
քի օլմուշտա պօշա կիթմիշ իտէ, պու
տաիտի պօշա կիթմիշ օլաճագ տըր: Միդ
Յօրամսըն սէպաթ վէ մէթանէթէ մէն-
սուպ օլան թապիթլարընըն թէճրիւ-
պէլէրինի կէօրիւշ վէ անլամըլ օլտու-
զոււուպ թագտիրտէ, մէկէրչի թէպտիլի
խասլէթ իթմէսինի մէնուլ իտէ՞րմիսինիդ
էկէր իտէր իսէնիդ, եանըլլըւընըդ Ե-
կէր մէրգուռնէ մէրգոււու սէվմէքտէ ի-
սէ, քէնտի մուհասպպէթի աթէչլինին հէ-

նիտէն եհնի ալէվլէնէճէկիտտէ, վէ ախ-
զը ինթիգամա չըզըշարըղընը պիր ֆէնա-
լըգ եարմըլ օլմագլըգ հիթոնէֆգա ֆիւ-
թուհաթընտան պաշղա հիչ պիր ֆիլմու-
հաթ գագանմըլ օլաճաղընըգտա շիւքնէ
եօգ տուր:

— Հիչ տէլլի իտէ ինթիգամմըլ պի-
մըլ օլուրոււմ ես, մէրգուռնէ իլէ նէմ-
ճիւնհա պուլունան ատամը ես էօլտիւր-
մէլլիմ, վէ եաթօտ մէրգոււմ պէնի էօլ-
տիւրմէլլի տիր:

— Պագընըգ էֆէնտիմ, էկէր իւրար
իտէրէք էօյլէ պիր ճինայէթի իրթիքեապ
իթմէք էֆքեարընտա իսէնիդ, մէքքիւր
իսթարտան, խասէր վիւրէքէ կէրէք Յը-
լօրանսը վէ կէրէք Միշէլի սագընտըր-
մագ վազիֆէմտէն տիր պիլէսինիդ:

— Մատամ, չօգ ալիճէնապ պիր գալ-
պէ մալիքէ պուլունանագտարընը, տէ-
տի Մ. աը Վիւսվալ պիր քէտէրի մաղոււմ
իւղըլ:

— Զաթընըգ տաիտի էօյլէ պիր հըրս
ու հիտտէթ էսէրի օլան տուլղու հագ-
զընտա իղհարը թէսլիմիյէթ իթմէտի-
կինիդ հալտէ, ալիճէնապըղընըլ իսպաթ
իթմիշ օլաճաղընըլ պի շէքք տիր: վէ,
էվվէթ, հէմտէ գաթէն ալիճէնապըղը-
նըլ տէրքեար տըր, վէ իսպաթըտա մէյ-
տանտա տըր: զիրա, քէնտի մէյեուսիյ-
էլթիլիլիլէրաղմէն, էինէ մէրգոււմէնին
դայրէթինի շէքէրէք, Յրանստան կիթ-
մէլլտէն էվվէլ, Յօրամսըն ինթիեանճըն
տիւլանտիւկիւնիւպիւ պիլգաթ քէնտի-
նի սէօլէսինիդ:

— Ոլ վազըլթ գալպ ու ազլ գայիֆ-
լլիյինտէն հաշլ էօյլէ պիր շէյ եարտը ի-
տիմ հալ պու քի շիտի վագըթլար տէ-
միլլիմը տիր:

— Նիհայէթ ուզոուն սէօզիւն գրոսա-
սը , էֆէնտիմ , էկէր էօյլէ պիր թէնի
վէ ֆէնարգտան մատուտ օլան ախը
ինթիզամ խուսուսունտա , պէնիտէ քէն-
տինիդէ հէմ ճիւնհա իթմէք իւմիտինտէ
կէդմէքտէ իսէնիդ , հէման շիմտիտէն գա-
թի միւքեպէմէ իթմէլիլիդ , կօգ , էկէր
մուզալիրի օլարապ սիլդ տախի պէնիմ
կիպի իւմիտինիզին պօշա չըզըպ չըզմա-
հաճաղընըն անլաշըլմասը , վէ հազըզաթի
հալին գահրէ չըզարըլմասը արգու վէ
նիյէթինտէ իսէնիդ , հէր ճիւնէթլէ պէնի
տախի սիլիլիլէ պիրլլէքտէ պիլէսինիլ ,
էֆէնտիմ , շիւնքի թարաֆէշնտէն պիր-
պիրմիդէ հարտըմ իթտիկիմիլ թագտիր-
տէ , տօղրուլուզուն մէյասնէ չըզաճաղը
շիւքնէսիլ տիր :

— Նյի , լաքին , եա սահրհէն պիր-
պիրինի սէվմէքտէ իսէլէր , օլ վազը՞թ
նէ հարաճաղըպ :

— Օլ գատար իլէրու կիթմէզտէն էվ-
վէլ , էֆէնտիմ , շիմտի սիլ պանա , թէֆ-
թիւ ու թէճէսսիւսիլիզին նէթիճէսին-
տէն հէր նէ հասըլ օլուր իսէ օլուուն ,
հաթթա ճըլօրանսը կէօրտիւկիւնիւզտէ
տախի , ախըր ինթիզամ սէվտասրնտան
վազ կէչէճէկինիդէ տայիր սէօզ վիրմէ-
լիսինիլ :

— Սալր , մատամ , խայր . . . նէ՞ ,
ախըր ինթիզամտան վա՞զ մը կէչմէք ,
օ տէտիկինիդ օլամաղ . իմտի սիլ քէնտի
ազլլընդա գուլուպ իտիլիլ , վէ պըրա-
զընըզ քի պէնտէ քէնտի էֆքեարըմա
խրամէթ իսէլիմ :

— Բէք իյի , էֆէնտիմ , տէտի վա-
լանթին տեաղա գալըգարազ , տիմէք տիր
քի արթըզ պուհտան սօնրա իքիմլիտէ
ճանըմըզն իսթէտիկի սուրէթտէ քէնտի

իշիմիդէ պազաճաղըզ , էօյլէ տէյի՞ւ մի :

— Յալաթ , մատամ , պու ճիւնիլէ իլէ
տախի պէնտէնիլ գատըր տէյիլիմ . . .

— Սէրպէսթսինիլ , էֆէնտիմ , նասըլ
իսթէր իսէնիլ էօյլէ հարապիլիրսինիլ :

— Վութֆ իտինիլ . . .

— Նաֆիլէ տիր , էֆէնտիմ , նաֆիլ-
լէ :

ԺԵ .

Մ . տը Վիսպալըն ֆիքըր ու զալպինի
անսարը հասէտ , հապիյէթի թապիլիլէ ,
վէ մատամ տէնֆրէվիլին կիտիպ Յը-
լօրանս իլէ Միշէլէ քէնտի ախըր ինթի-
զամէ չըզըլմաղըզա տայիր օլան էֆ-
քեար ու նիյէթինի խապեր վէքէճէկի
զօրուսու գալըմալը օլուսուլունտան ,
պիր վաղըթ վալքիւթ իւզրէ տուրտուզ-
տան սօնրա , կէրէք Վալանթիլինի վեր-
տիկի զօրգու վէ կէրէք պալըքիւքտէք
սոււզուլար մէրգուսուն նիյէթ ու էֆ-
քեարընա դալէպէ իթտիքլէրինտէն , մէր-
գումէյէ ճէվապէն ,

— Բէք իյի , մատամ , հայաէ սէօզ
վէրաթիմ սիդէ , տէտի :

— Չօդ իյի , էֆէնտիմ , չօդ իյի , իւ-
տի դալպիմտէ հիւս իթմէքտէ օլտուզուլմ
պիր կիլլի տուլուէա թէվֆիլիան շիմ-
տի գաթընըզա տէյէպիլիլիմ քի , պու-
կիւզէլ գարաթընըզ նէթիճէսինտէն պիր
սէաղէթի հալ հասըլ օլաճազ տըր . դի-
րա , էօյլէ պիր թագըմ վէսվէսէ վէ գա-
րանլըղ թէֆէքքիւլէրի պէր թարաֆի
տէրէք , եալընըզ պիլալիկինիլ չէյէր իւ-
զէրինէ մուհաքէմէ իթտիկիմիլ թագ-
տիրտէ . . .

— Հայտէ պաղարըմ, մատամ՝ Վնւ-
շալլահ, պէնտէնիդ տախի մէզքիւր իւ-
միտին պօշա չըլմամասըրը արգու իտէ-
րիմ . . .

— Պէնիտէն Նիյէթիմ անճազ իւմիտ-
էրտէն պահա իթմէք տիր .

— Աէօյէտիկինիզ իւմիտէր գա՞նգի-
լէրի տիր .

— Էվէէ Էմիրտէ, ֆարզ իտէլիմ թի
Միշէլ իէ Ճըօրանս պիր պիրլէրինի սէվ-
մէքտէ տիրէր . . . հայտէ սահա աչըզ
սէօյէտէլիմ, էօյէ թութալըմ թի պիր
պիրինէ մաշուզ վէ մաշուզա օլմուշլար
աբը . խտի, գազալարտա վէ հաթթու
նէֆաի ֆարիստէ տախի թէնհա պիր մա-
հէաւէ շէթիլէրէք, վէ գարը գօճահըզ տէ-
յէրէք հաշամազ իսթէտէլէր իտի, հաքն-
մաղլարմը իտի . թի՞մ ծուլարտ մանի օլու-
ճազ իտի . մէկէրչի տիւնհանըն հէր թա-
րաֆընտան զինատէ պուրատա, նիշէ վէ
նիշէ աատմար, օլ հօրտա կիլլի սու-
րէթատ, քէնտի քէնֆլէրինիս իսթէտիկի
կիպի էօմիւր կէչիրմէքտէ տէյի՞լ մի տիր-
լէր .

— Աէօյէտիկինիզ սօզրու աուր , լա-
քին, մէկէրչի ծուլարմը պիր պիրինէ պի-
թիշիք օլան տայիրէլէրի արասընտա պիր
կիզի գաբու պուլուհուպտա, երնէ օլ
սուրէթատ իմարթ Էվգաթ իթմէքտէ օլ-
մաղլարտա ինթիմալանէ տէյի՞լ մի տիր .

— Միշէլ իէ Ճըօրանսըն թուպիաթը-
նա տօպան տապանա զրտտ օլան էօյէ
զահմէթ , էսրարճա հարաքեաթ վէ էմրի
ինթիեաթա նէ՞ ինթիեաճլարը օլապի-
լիր .

— Նէ՞ ինթիեաճ մը վար սըր .

— Քիմսէյէ շիւրհէ վիրմէք ինթի-
եաճը վար սըր , մատամ .

— Թէքարտէն սէօյէրիմ սիղէ , հիշ

էօյէ շէյէրէ ինթիեաճ օլմազարըն , գա-
րը գօճահըզ տէյէրէք . վէ իսմլէրինէ մօն-
սիէօ վէ մատամ Վնու թէտայնէ իտէրէք ,
պիր թարսաֆա շէթիլլապտէ զէվգ ու սէ-
ֆալարնա պազմըշ օլապար իտի , թի-
մէ՞ շիւրհէ վէրմիշ օլմազալար իտի , վէ
թի՞մ մըրազ իտիպտէ անլէրին քէնֆիտէ
չըզըշաճազ իտի .

— Քի՞մ մի , աճանիպ , էր եա կին ,
սիզ վէ պէնտէնիզ , մատամ .

— Չօզ իյի սէօյէտիկինիզ , էֆէնտիմ ,
լաքին շուհու պիլմէլիսինիզ թի , պու ճի-
հէթէ սէօյէտիքլէրիմ տահա զինատէ
հազզ վերմէնիզ իգթիզա իտեր . շէօյէ
թի , էկէր էօյէ շիւրհէ վիրէճէք հարէ-
քէթլէրի վէ դօրգուլարը պուլուհուշ
օլա իտի , տահա զինատէ իսմլէրինի
տէնիլթիլմէլէրի լազըմ կէլիլ իտի . զի-
րա , օլ վազլթ սահա զինատէ էմիյիշ-
թի պալ իւզրէ օլաճազարը տէրքեար ,
վէ իսմլէրինի թէպտիլ իթմէտիքլէրի
հայտէ իտէ , տահա շարուզ սուրէթտէ
մէյտանէ չըզարըլապիլէճէքլէրի աշիքեար
աբը , վէ նասըլ թի թէճըրի պէպիստէ պիզ-
զաթ պիլլիմ արաշթըրըզ պուլմամըզ
կէօսթէրմիշ տիր . Վէ պուհուստա գա-
թիւնազար , էֆէնտիմ , էկէրչի իմարթ
էօմիւրլէրի թարզընը քեամիլէն սազա-
մազ սէվտաընտա կէզմիշ օլա իտլէր .
մէկէրչի միւզթէտիր տէյի՞լ մի իտլէր .
վէ էմալիտէ մէյտանտէ , եանի քէնտի
վաղըթլարընըն էն պիւլիւք գըմըք ,
նէ սարազլարընը , վէ նէրէյէ կիթտիք-
լէրինի քիմսէյէ պիլիտիմէյէրէք , տիշար-
տա կէչիրմէքտէ տէյի՞լ մի տիրլէր .

— Նազըզաթէն պու խուսուս պէն-
տէնիզին տօխի զինսինէ թօզընմազտա
աբը , Նէ՞րէյէ կիթմէքտէ տիրլէր պուհու

լար . Էնէ օլ էօյլէտէն էվիլէ հաթա-
ղընտան դալզմագ խթէմէյն Յօրանս ,
իւչ սէնէտէն պէրու նա՞սըլ օլուպտա
սապահըն սաաթ տէօրտիւնտէն էվիլէ ,
վէ ալէլ խուսուս պէօյլէ Ֆէնա հալա-
լարտա , գաբուտան տիշարը չըզմագտա
աբը :

— Հաթթա Միլէլին մէղքիւր հալի
տախի ախի տէրէճէտէ շահանը թէաճ-
ճիւպ տէյի՞լ մի տիր :

— Պու մէրթէպէ պիւլիւք պիր թէ-
պէտախլաթըր գա՞նդի շէյն վէ գա՞նդի
սէպէպէ համ խտպիլիլիդ :

— Որասընը պիլմէմ , Ֆադաթ , մէղ-
քիւր թէպէտախլաթաան տախի պէն իւ-
միտ չըգաբըրմ : Լվվէթ , պէնճէ էէր շէյ
Միլէլին թէպախիլի թապախթ խտէրէք
թէնպէլլիյէ հաստէն զիհատէ գալէպէ
իթմիչ օլմասը տախի մէմուլտէն տիր :

— Ա՞հ , մատամ , քեա՞չ քի պու իւ-
միտպէրինդ սահիճ չըգայտը , էկէր Յը-
լօրանս քէնտի թէնպէլլիյինտէն վալ կէ-
չէքէք , առպա իւէ կէզմէքիլի պիր հօր-
կուչուրգ ատտիտիպ , վէ էն քի չիւք պիր
եօլնուլուղու պիւլիւք պիր դանմէթ սայ-
մահանագ օլտա , վէ պինապէրին , էկէր
տէօրթ սէնէտէն պէրու չէքմէքտէ օլ-
տուղու աճընմտես շահան պիր էօմրտէն
նասիհաթ ալարագ , թէպախիլի խասլէթ
իթմիչ պուլուչնտա , պիլլ՞մրմիսինդ քէն-
տուլի , նէ՞ գատար պիւլիւք մէսէրթիթ իլէ
վէ ախի իդպալ ատտիտիէք դապուլ ի-
տէրիւմ , կէչմիչի ունուտուրում , վէ նէ՞
գատար կիւղէլ պիր էօմիւր կէչիլիլիլիմ . . .
Ա՞հ , մատամ , շիմտի հալընը պիր դօրդում
վար տըր , հանի տիմէք խթէրիմ քի ,
պու իւմիտիմ պանա պիր տիվանէլիք է-
սէրի կիպի կէլմէքաճ տիր :

— Աէպէ՞պ :

— Սիգճէ սիգ իւմիտ իթսէնիգ հազ-
ղընըզ վար տըր , մատամ , չիւնքի , հիչ
տէյիլ իսէ շու սահիհ տիր քի , Միլէլին
հազղընըրտա մուհապէթի վար խու-
կին պիլիլիսինիդ . հալ պու քի Յօրանս
պէնիմ հազղընտա հիչ պիր էսէրի մու-
հապէթ իպրագ իթմէմիչ տիր . . .

— Ձիւնքի մէրգումէ իլէ սիգին թապի-
աթընըզ միհանէսինտէ պիւլիւք պիր ա-
տէմի իմթիզաճ պուլուլմայտախի . հալ
պու քի շիմտի , էկէր գրեսաբըրդա թէվ-
Ֆիդան , տէօրթ սէնէտէն պէրու շէրտիկի
տէրա ու միհնէթէր իւղէրինէ թէպախիլի
թապախիլի իլէմիչ իսէ , օլ վազըթլարտա
մլրգումէ կէօղէրինէ խօչ կէսրիւնմէնէն
հալ ու հարէքթիլլիլիլիլին , շիմտի քէք
ալէա կէօրիւնէճէկի ինթիմալի դազիտէն
տիր . նասըլ քի պու էմէլիմի , էֆքեսար-
ճա էն զիհատէ զրամայէթ իպրագ իթ-
տիկիինդ վազըթտա տախի , դաթընըզըն
դայէթ ախիճէնապ վէ դայէթ նամուլու
պիր դաթ օլմասընը քէնտիսինիս իզըար
իթմիչ օլմասը թասաիզ իթմիչ սանլլտա
ճուլիզ տէյի՞լ մի տիր :

— Իյի ամմա , պիդ շէրան վէնիդա-
մէն պիր պիրիմիդտէն ալըրմըշըղ տըր :

— Տահա իյի հա , էֆէնտիմ :

— Նէ՞ սէօյլէհօրսոււնուրգ :

— Հայ հա՞յ , սիգ օլ վազըթ Յը-
րանտա ճէպըր վէ էօրֆ կէօսիլէրմիչ օլ-
տուղոււնուղտան , մլրգումէ տախի ի-
նտտըլըզը էլէ ալմըշ , վէ թապիաթլիլի
լազըրար թէէսսիր իթմէմիչ տիր . հալ
պու քի շիմտի սէրպէսթ օլուպ , վէ ի-
րատէյի ճիւղիլլիսիտէ քեախիլէն քէնտի
էլիտէ օլտուղճա , հազղընըրտա պաշ-
դա տիրլիլի մուսմէլէտէ պուլուլմահազըր
էմէլի էզլէպտէն տիր :

— Թէքարքէն սէօյլէրիմ, մատամ, դօրդարըմ քի պու իւմիտէրիմ պօշա չը-
գածադ վէ պիր տիփանէլէք սահըլաճադ
սըր : Մաղալլան, էկէր իւմիտիմի պօշա
չըգարադ ալտամըչ օլուուուուուու զանի-
րի չըգար խէ, բէք էսէֆ վիրէճէք տիր :

— Իւմիտիար օլուուուու, էֆէնտիմ,
տայիմա իւմիտիար օլուուուու, էկէր ալ-
տամնադ տա խէք տախի, չօղա վարմահըպ
անլաչըլաճաղընսա շիւբնէ հօգ տուր Վա-
քին, էկէր իւմիտէրիմիզին էսապը վէ
հախօտ պի էսաս օլմասընըն գանիրէ չըգ-
մասընը միւրատ խտէր խէք, պիր սն էվ-
վէլ Յօրթանս իլէ Միշլին էթրաֆընր գու-
չաթմաղ տա օլան էարար բէրտէսիսի պիր
քէրրէ չազ իթմէք էլըգէմիյէթտէն տիր .
զիրէ մէրգոււմնըն միւրասէպէթի տիւ-
շիւմիւ, շիւբնէսիզ օլարազ մէզքիւր էս-
րարա մէրպուրթ պուլուննապաա սըր :
Պիր տէֆա մէզքիւր միւրասէպէթիս նէ-
տէն իպարէթ օլուուուու անլաչըլաղտան
սօնրա, արթըզ նէ թարիզ թութիսաչըզ
լազըմ կէլէճէկինէ գարար վիրէպիլէճէ-
կիմիզ աշիքիար սըր :

— Պէնտէնիզ սախի սիզին էֆքեա-
ընըզտտերմ, մատամ, լաքին պու սէօյ-
լէտիկինիզին չարէսի՞ նէ տիր :

— Շիմտիքի հալ տանս էյի պիր թէտ-
պիրէ միւրաճաաթ իթմէզտէն էվվէլ,
տիւնքի թութուուուու թարիզին իճ-
րասընս տէվամ իյլէսէք քեաֆի տիր,
չիւնքի հէմ սատէ վէ հէմտէ բէք կիւ-
զէլ պիր թարիզ տիր . վէ հասըլ, սայ
ու տիզգաթընըզ արթըրարազ, մէր-
գոււմանըն քիշինտէ տօլաշմալընըզ : Մէր-
գոււմանըն շու տիշարը չըգմազտա օլ-
ուուուուարը սատթըն մուսիեէն վէ պէր գա-
րար օլմասընըն, պիզիմ թէշէպպիւսա-

թըմըզա չօզ գօլալըզ վիրէճէկի տիր-
քէւար սըր . էկէր մէզքիւր թարիզ վէ
հախօտ թէտպիր էլ վիրմէզ խէ, օլ
վազըթ պաշգաա պիր թարիզ տանս տիւ-
շիւնիւրիւզ :

— Չանն խտէրիմ քի, մէրգոււմանըն
իզինտէ իքիմիզտէ կէզիպատ, շիւբնէ
վիրմէքլլէն սէպէպլիյէթ վիրմէքտէն ի-
սէ, հալընըզ պէնտէնիզին կէզմէսի քեա-
ֆի վէ էվլէա տըր :

— Հազընըզ վար սըր, էֆէնտիմ,
էկէր սիզ մազմտիմիզ հուսուլինէ մու-
վաֆֆազ օլմամա խէնիզ, օլ վազըթ
պէն սախի քէնտի թարաֆընտան պիր
թէճըրիպէյէ չըզընըմ :

Պու հէնկեամտէ մէրգոււմէ վալան-
թին իլէ Մ, ար Վիւվալըն պուլունտուու-
լարը սալօնուս դարուսունս իքի տէֆա
խաֆիֆճէ վուրուլուուուուսան, միւ-
քեալէմէյի գաթ իթտիլէր :

— Պուեուրուուուու, կիրինիզ, տէտի
մատամ ա՛նէնֆրէվի :

Գարուսան իշէրի լօզանթա խըս-
մէթճիլէրինտէն պիրիսի կիրէքէք, վէ է-
լինտէքի պիր մէքթուպու վալանթինէ
թագտիմ խտէրէք :

— Մտամ, պու մէքթուպու պիր
ստամ կէթրտի, տէտի :

— Նէ՞րէտէն իմիշ :

— Օլ պապտէ պիր շէ սէօյլմէքսի-
զին, հէման պըրազտըզ կիպի կիթտի :

— Բէք էյի, տիյէքէք մէրգոււմէ մէք-
թուպու ալար :

Պատէնու Մ . ար Վիւվալէ խիթա-
պէն :

— Եկէր աֆվ խտէրտէսիզ շու մէք-
թուպու օղուեաերմ, էֆէնտիմ, տէտի :
Մէրգոււմ կիւճէնմէյէճէկինի պէեան

իթմէք իւզրէ, նէզաքէթ իգթիդարնւնս պաշնըն էյտի. վալանթին մէզքիւր մէքթուպու աշար, վէ էվվէլ էմիրտէ ինդասրնս պաղաղատան սօնրա,

— Այ, Յօրանստան պիր մէքթուպ, էվվէթ Յօրանստան տըր . . . տէյի պաղաղաբ:

— Նէ՛ սէօյլէյօրսուսուղ, զէվճէմ տէ՛ն մի, տէյի պաղըրտը Մ. տը Լիւսվալ:

Վէ իքիսի տախի թէհայեիւր իւզրէ պիրի պիրի էիւզլինէ պաղաղաբ:

— Պատէնու Մ. տը Լիւսվալ քէլամէ աղաղ իլէ,

— Լաքին, մատամ, մէրգուսէ պիզին խանէնիզին մահէլլ վէ նիւմէրօսուսուս նէ՞րէտէն պիլիսօր:

— Պիրմէմ, պէն տախի օնս թէհաճիւպ իթմէքտէյիմ:

— Օգուեուսուղ պաղաղաբ, մատամ, բէճա խտէրիմ, օգուեուսուղ պաղաղաբ:

Մատամ տէնֆրէվիլ շու զիյրատէքի սուրէթտէ օգուսու:

« Ազիզէմ վալանթին,

« Աննին փարիստէ օլտուզուսու էօյրէնսիմ, վէ սէնիսլէ պուլուշուպ կէօրիւշաիւկիւստէ նէ մէրթէպէլէրտէ զայպիստէ սասարը մէսէրրէթ վէ իզպալ ու սէատէթ հիւս խտէճէկիմ կէրշի խիւսայէ մալիւս տուր. լաքին, մէզքիւր իզպալ ու սէատէթէ անճազ իւշ այտան սօնրա, եանի շուսիս աեընին իպթիսալաբընս տօզրու նայիլէ օլապիլէճէկիմ:

« Իմտի, էկէր, օլ վաղըթլարտա պէնիմ կիրպի պիր սասարգա սօսթուսու կէօրմէքլէյէ արգու իտէր իտէն (նասըլ քի պուսրգուեա մալիքէ օլմանըպ իւմիտիլլէ իֆթիլիսար իթմէքտէյիմ), փարիստէ Մօն-

մարթըր սօզաղընսա Վ՛ նիւմէրօլու խանէտէ մուկիմ նօթէր Մ. Տիւվալա կիտիպ, քէնտիլին քիմ օլտուզուսու խապէր վիրմէյիսին. մէրգուս սանա պիր մէքթուպ վիրէճէք սիր, վէ մէզքիւր մէքթուպուս իւզրիստէ պէնիմ խամ մահէլլիմ եաղըլըշ օլաճազ տըր: Վէ մէզքիւր մէքթուպ մէրգուսուսու էլլինէ շիւտի կէշմէյիպ, իլլա մայիս սօնրարընտա կէշէճէքտիր. շէօյլէ քի շիւտի պուսաթիտա Մ. Տիւվալըն օլ պապտէ նիշ պիր մալիւսաթըր եօղ տուր, վէ իսմիմի սախի պիրմէզ:

« Ազիզէմ վալանթին, տէնին տօսթլուզուս հազընստա քէմալի էմնիպթիմ օլտուզուստան, կէլիպ պէնի պուլաճաղըն էմէլի էլլէպիմտէն տիր. Ինթիմալ աըր քի պուլուստուզուս մահէլլ սանա պիրապ ուպալ կէօրիւնէճէքտիր. լաքին կէլտիկիստէ բահաթ իախպ եօրկուսուղ պաճաղընսա շիւբէն օլմապն. վէ իւզրիստէ գօնուշուլաճազ նիլէ շէյլէրտէ վար սըր:

« Բուսու կիրպի սէնի սէվմէքտէ օլան սասարգա տօսթուս:

« Յօրանս աը Լ. »

Մէզքիւր մէքթուպու մէրգուսէ օգուսուդտա, կէրէք մէրգուսէնին վէ կէրէք Մ. տը Լիւսվալըն նէ մէրթէպէլէրտէ տիւշարը թէհաճիւպ օլմալարը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր: Ճիւզիճէ սիւքիւթ իւզրէ տուրսուպտան սօնրա, էվվէլա Մ. տը Լիւսվալ քէլամէ աղաղ իլէ:

— Պէ՛ սպէլլի պու կիճէ իպլէրիստէ կէզմէքտէ օլտուզուսուսու կէօրիւնշ օլմալ տըրաբ:

— Տարդ խտէլիմ քի էօյլէ օլտուս,

լաքին Յօրանս պէնիմ իամ ու մանչլի- մի նէ՛րէտէն էօյրէնմիչ ախր, տէտի վա- րանթին տիւշիւնէրէք. պէն, էֆէնտիմ, փարիտէ պիր գաթընըզ, վէ պիրտէ դըզ- գարտաչը Միչէլէ սիւտանալըզ իմմիչ օ- լուպ, վէ պանատս մէրգուսուսն նէր՛սէ օթուրտուգունու խապէր վէրմիչ օլան, վէ էսկի խըամէթքեարլարըմըզտան պի- բիտի պուլունան ատամտան պոչգա քիմ- սէ իլէ կէօրիւշմիչլիմ տիր:

— Լաքին, մատամ, աճէպա նէ սէ- պէպէ մէսին Յօրանս պէնտէնիլէ կազ- մանբպտա սիլէ մէքթուպ կազմըչ ալր. էկէր մէրգուսէ քէնտի բիչինտէ կէզ- մէքտէ օլուսգունմտան շիւրնէ իթմիչ օլ- սա իտի, աչչիլ սիլէ, իլլա պէնտէնիլէ կազմալը իտի:

— Պէլքի ալտանմագատերզ, էֆէն- տիմ, ինթիմալ տըր քի զաթընըզն փա- բիտէ օլտուգունու պիրմէչէրէք կազ- մըչ տըր պու մէքթուպու պտնա:

— Լիլ, լաքին, մատամ, շու սիլի իւշ պտան էվվէլ դապուլ իթմէք վէ կէօրմէք իսթէմէմսինէ, վէ միւստէթի մէզպուրէ իսթամընա դատար քէնտի- պինկն նէրէտէ օլմատընը արամագլըզա չըզըշմամագլըզը տօլանբտան իսթար իչ- լէմէսինէ, վէ հտթթա քէնտիսինին նէ- րէտէ օլմատընը սիլէ խապէր վէրէճէք օլան ատամըն տախի, օլ վալթէ տէկին մէրգու մէնին քիմ օլմասընտան վէ նէրէ- տէ պուլունմասընտան պիրխապէր պու- լունմասընա նէ՛ մանէա վիրմէլլիլի:

— Աագաա հազգընըզ վար տըր, է- ֆէնտիմ, տէտի վալանթին ճիւղիճէ գայ- բէթտէն տիւշերէք, Յօրանս իւշ ահա գատար պէնի կէօրմէք իսթէմէտիկին- սէն, պու թէտպիրէրի իթթիխազ իթ-

միչ օլմալը տըր. լաքին, շիտի շունու մէրապ իթմէքտէլիմ քի, աճէպա պու մէքթուպուն կազըմասընտան Միչէլին տախի մալիւմաթը վա՛ր մը ալր, հօզսա հօզ մու տուր:

— Մատամ, տազըզա դայպ իթմէյէ կէլմէզ, տէտի Մ. ալ լիւսվալ ճիւղիճէ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, հէման պիր արապա թութտուգունուզ կիպի Վ.օթի- րար սօղազընա կիթմէլլիլի, էկէր զէվ- ճէմին շիւրնէ իտէճէք վէ դօրգաճազ պիր սէպէպի վար իտէ, կա կիւնտիւզիւն է- վինէ կէլէճէք, վէ կախօս պիրխինէ պիր շէչ էմր իտէրէք օրաքա կէօնտէրէ- ճէք տ՛ր, վէ պու իքի խուսուպար- տան հէր գանդիտի վուգու պուլա, պի- զէ պիր լըրզ վիրմիչ օլմաճազ տըր:

— Լիլ սէօյլէտինիլ. էֆէնտիմ, հայ- տէլինիլ կիտէլիմ, կիտէլիմ:

Արանտան պիր սաաթ կէչտիբաէ, քէն- տիլէրի արապա իլէ, զաթէն Միչէլ իլէ Յօրանս հազգընտա մալիւմաթ ալմազ իչին կիթմիչ օլտուգլարը պիր պիրինէ պիրթիչիք օլան էվլէրին պիր ազ իլէրու- սինտէ տուրաուլար, վէ իքիտի տախի չըլըպ պլըր այրը խապէր ալմանա կիթ- տիլէր:

— Է՛յ, էֆէնտիմ, տէտի մատամ տ՛էնֆրէվիլ, տիւշարը իգթիրապ օլուպ րէնկի սօլմուշ օլտուգու հալտէ էվլէլա արտպանա պինէրէք, նէ՛ խապէր ալ- տընըզ, նէ՛ խապէր ալաընըզ:

— Հիչ շիւրնէ գալիտար, մատամ, զէվճէմին վէնմ ու վէսվէսէլէրի օլմալը տըր, կիտիպ գաբուճուտան Յօրանսը սիւալ իտէրէք, մէրգումէյէ սէօյլէյէճէք պէզայէթ իգթիգալը պիր շէչ վար խու- կինի սէօյլէտիկիտէ օ Մէրգուս պանա

ճէվազ վիրէրէք, էֆէնտիմ, արթըզ մէրգուսմէյի պուրատա արամանընը, զիրա սաաթ ծն պիր բատտէլէրինտէ պիր արապա իլէ կէլտի, վէ պիր տահա կէլ- մէյէճէկինի խապէր վիրէրէք, պիր թա- գըմ էչհա ալըպ կիթտի, վէ պուրատա գայմըչ օլան պազը ուֆազ թէֆէքլէրի իչին տախի, իլէրուտէ կէճնտէրէճէկի խապէրէ կէօրէ հարէքէթ իթմէքլիլիմի թէնպիհ իլէտի, վէ պուսուս պէօյլէ օլմասրտա աչլըքեար խտի, չիւնքի մէր- գուսէ քէնաի տայիրէսինի այթը այ ի- չին թութմուչ, քիրալարընը բէչինան վէքմիչ, վէ յուսիս պիրէ գատար պը- բազաճաղընը էվվէկնտէն իխպար իլէ- միչ խտի, տէտի յ, իչթէ մէրգուստան անլատապիլտիկիմ անճազ պու դատար, պուստան գիեատէ պիր շէյ դօրարուազ միւմքին օլամասըչ տըր . է՛յ, սի՛զ նէ հարաընըզ, մատամ, պիր շէյ էօյրէնէ- պիլտիհնի՛զ մի՛ :

— Պէնիմ ալտըղըմ մալլումաթ տախի թըպզը սիզլինքի կիպի տիր, էֆէնտիմ, տէտի վալանթիին պիր քէտէրի աշիմ իւզրէ, Միչել սաաթ ծն պիր բատտէլէ- րինտէ կէլմիչ, տայիրէսինի պըրազտը- ղընը խապէր վիրմիչ, վէ էչնասընըն տախի քէնտիտի նէ օլաճաղըն պիլտիրին- ճէյէ գատար գայաճաղընը պիլտիրմիչ տիր . վէ քէզալիք մէրգուս տախի թըպ- զը Յօրանա կիպի յուսիս պիրէ գատար էվմին պըրազաճաղընը սէօյլէմիչ տիր :

— Տիմէք տիր քի յուսիս պիրտէ եի- նէ պիրլէչէճէքլէր տիր :

— Իմտի, էօյլէ օլտուգտա, օլ վա- զըթտա պէնիմ իլէ կէօրիւշմէքլիյէ գարար վիրմէսինէ՞ սէպէպ նէ տիր, էֆէնտիմ,

— Օ՛ֆ, հէր նէ օլուր իսէ օլտուն ,

վէ հէր նէ հարալար իսէ եարսընլար, էլպէթտէ պուսիարին էսրարընա պէն վազըֆ օլաճաղըմ, տէլի պազըրտը Մ . սը Վիւսիւլ :

Մատամ տ՛ննֆրէվի պիր սուրէթի միւքլտտէրաննէտէ պաչընը սիլըտի, վէ հիչ ճէվազ վիրմէքսիլին տէրին պիր թէֆէքքիւրէ տայտը :

ԺԶ .

Մատամ տ՛ննֆրէվի իլէ Մ . սը Վիւս- վալըն բաաթ կէլէրէք կէօրիւշմէսինտէն պէրու իւչ այ միւրուր իթմիչ խտի :

Բրօժանա սանճաղընտա իչէր շէհրինէ իքի սաաթ մէսաֆէտէ քեային պիր ստի- բա էվմիտէ, շու ամիտէքի մէնպարէլէր կէլմէքտէ իաիլէր :

Մէպըլուր խանէ հէր նէ գատար քիւչիւք օլուպ վէ սատէ պիր հալտէ խտի իսէտէ, տէնիզտէն պէչ իիւզ գատէմէ եիլ քտէք- իլքտէ վազը պիր թէրէճիւք էթէյնտէ քեային պուլունտուղուտան, տիլարա պիր կէօսթէրիւշէ մալլիք պուլունմազտա խտի :

Պիր պուչուզ տէօնիւմըզտարը կէ- նիլչիլքտէ օլան , վէ եապան ինճիրլէր վէ իիւղլէրճէ սէնէլիք չինար ազաճարըլու միւղէյիէն պուլունտան պազչէսինտէն, ճօշարազ պիր շայ կէլմէքաչ, վէ մէմ- պալարը տաղլտրտա օլան մէզքիւր շայ, մէյքիւր պաղչէ տէրուհիտէ սօլաշա- բազ հէր թարաֆընա սէրինիլք պաղըչ- լատըզտան սօնրա, կիտիպ տէնիդէ գա- բըշմազտա խտի .

Մէջքիւր խանէ պէնագա պօսանորչ
 օլուպ, վէ բէնճէրէլէրի գանատլարը ի-
 սէ հէշիլ բէնիկտէ օլտուղու հալատէ, նի-
 դամ իւզրէ հէրտէ տիքիլմիշ պուլունան
 ճէսիմ բօրթուգալ աղանջարը օրթաւըն-
 սա քեռային օլմալին, ճէնուպ թարա-
 ֆընտան վուքմաղսա օլան կիւնէշին
 քէսկին զիւսարընտան վիգսէ խիլ-
 մէքտէ խի:

Պագչէնին էթրաֆընտա տիվար օլ-
 մաարընտան, սատճէ շիշէրէր աշմըշ
 օլան ալ-հալշան օթուտան միւրէթ-
 թէպ պիր շիթ իլէ գուշատլմագտա, վէ
 տէրուհինէ տախի հալընըզ իթի թարա-
 ֆը թաշտան, ֆագաթ խարճարզ սուրէթ-
 աէ հաբըլմըշ պուլունան քիւշիւճէք պիր
 գարուտան կիրիլմէքտէ խի: Պիրտէ էօյ-
 լէտէն իւշ սասաթ գատար սօնրա, կիւ-
 սէշին զիւսարը իթիւսասա օլտուղու
 գատար դայէթ բարազ օլտուղու հալ-
 տէ, իլէր թարաֆընտան կէլէրէք պիր
 հօլնու տրապաթը, կէլիպ թէբէնիին
 աշաղըսընտա, վէ էվտէն ապանդ ու-
 գագտա տուրու վէրտի:

Մ. ար իլուվալ րէնկի աթմըշ, վէ
 շէրէնիին տամըշ օլտուղու հալատէ, էվ-
 վէլա տրապատան չըգտը, վէ մատամ
 տ'լնֆրէվլին չըգմարնա տախի հար-
 տըմ իլէտի:

Վլայանթին օլ արատէ էթրաֆընտա
 շէօյէ պիր կէօզ կէգտիրտիքտէ, արա-
 պանլն տուրտուղու հէրին հօզարըսըն-
 տա, բօրթուգալ աղանջարը օրթաւընտա
 դալպ օլմագտա օլան էվիլէրէ կէօրտի:

Մէրգուռ մէջքիւր խանէշի իշարէթ-
 լէ Մ. ար իլուվալա կէօթէրտիքտէն
 սօնրա, հալտաշ վէ պօղուգ պիր սէս ի-
 լէ տախի:

— իշիլ, իշիլ չու տուր . . . տէ-
 ախ:

— Թամամ, օ օլմալար արը, տէախ մէր-
 գում տէրուհինէն շէքմէքտէ օլտուղու անր
 սէթիլ խէրէք, զիրա ալտարըմըզ մալի-
 մաթա քէք մութապըզ տրր: Սլ ուզու
 վագըթ իշիլ կէլտի հէթիշտի, հայալ-
 յինիզ, մատամ սիզ կիտինիզ, պէն պու-
 րատա պէրլէրիմ. լաքին, գօրգարըմ քի,
 թէրէտուիւտ իւզրէ տիւշարը էլէմ օլա-
 րազ պուրատա պէքլէմէքլէք դայրէթիմ
 էլ վիրմէշէճէք տիր. իմտի, աճէպա
 պէնտէ պիրլէքտէ կէլտէմ օլմալմը:

— Ղէճա խտէրիմ, էֆէնտիմ, քէնտի
 վատիւնիլ տէրխաթըր խտինիլ, վէ բէք
 դանմէթլի օլմալար ինթիւստէն պուլու-
 նան չու մէմուրիլիէթին իծրարընը հա-
 լընըզմա պանա պըրազընըզ, աճէպա,
 սիզին քէնտինիզի դապթ խտէպիլմէնի-
 զէ շիւրէնիլմի մի վար տըր. վէ, էկէր,
 մագալլան, համուտունուզ իւղէրինէ
 վէրաիկինիզ սէօղէ մուղալիք օլարազ . . .
 աման, էֆէնտիմ, Ալլան պիլիլ, էօյէ
 պիր շէվ վուգուլինին հալընըզ թէֆէք-
 քիւրի պիլէ ֆիքրիմէ կէլտիքճէ աղա-
 լարըմ տիթրէմէ կէ պաշլամագտա տըր:

— Էօզ, մատամ, Էօզ, գօրգմաւըր-
 նըզ, կէլմէմ, կէլմէմ, տէախ Մ. ար
 իլուվալ պօղնուգ պիր սէս իլէ, պէն
 սէօղիւմին սահիպիլիմ, ֆագաթ . . .

— Այ, էֆէնտիմ, մէկէրչի պանա
 հէմին: Ինթմէտինիլմիլիախ:

— Բահաթը գալպ իւզրէ օլունուզ,
 մատամ, պէն հէմինինի ունուտանլար-
 տան տէլիլիմ:

— Օ՛ֆ, շիմտի գալպիմ բահաթ օլ-
 տու, Ալլան սիզաէն բազի օլտուն, դայ-
 րէթ պըրըզ, վէ իւմա իւզրէ պուլու-

նունուդ, էֆէնտիմ, իւշ այտան պէրու-
քէմայի իզթիրապ իւզրէ պէքլէմէքտէ
օլտուղուուուդ կիւն իշթէ կէլտի եթթիշ-
տի. Պիգիմ իշին Միշէլ իւն Յօրանարն
հալլէրի այնի էարար բէրտէսի իլէ մէս-
թուր պուլոււնմագտա օլուպ, վէ սիհա-
յէթ պոււնտան պիր սասաթ սօսրա. ՚հէր
շէյ զանիրէ չրգանագ, վէ հէր շէյէտէ
գարար վէրիլէճէք տիր.

— Եվվէթ, աէտի Մ. տը լիւսվալ է-
լէմնաք պիր սէօլլէնիշ իլէ, էվվէթ, ՚հէր
շէյէ գարար վէրիլէճէք տիր.

— Ինչպլա՛ն, էֆէնտիմ, շօղա վար-
մաղ տէօնէրիմ, վէ պէլքի եալլնրդ տախի
կէլմէմ.

Մ. տը լիւսվալ մահուուսիյեթ իւզ-
րէ պաշրնը սիլքտի, վէ Վալանթին պիր
եօլտան աշաղը ինէրէք, մէզքիւր խա-
նէճիլէզին պաղչէսի գարուսունա տօղ-
րու կիթտի.

Մ. տը լիւսվալ եօղուշոււն իւզէրին-
տէ եալրնրդ գալաը, վէ աղըր վէ տիւ-
չիւնճէլի պիր թավր ու հէյեթի իւզրէ,
վէ քէնտուչէ ըաղմէն արատա պիր կէօզ-
լէրինի մէզքիւր խանէճիլին իւզէրինէ
չէվիլմէքտէ օլտուղու հալտէ, օրալար-
տա կէղինտի.

Պիրտէն պիրէ տուրտու, տիւշարը
խէլլճանը տիլ օլտու, ընկիլ ամար մօ-
րարաը, վէ կէօզլէրի անիշ կիպի եան-
մանա պաշլաաը.

Չիւնքի մէրգում, մէզքիւր սահրա է-
վինի գուշաթմաղտա օլան չիթին պի-
րաղ իլէրուսինտէ, դալլն վէ ոլէնաղ
գուճաշան պիր նէվի գըսաա ոլթիթի
կիպիմիշ օլուպ, վէ պաշրնտա իսէ էն-
լի վէ խարըր չարգա պուլոււնան պիր
առաւ պուլոււնտուղուն կէօրտի.

Լաքին մէրգում ատամ, անինտէ տէ-
նիզ գրիլարնտա պուլոււնան պիր դաշ
գանալըղար օրիւտարնտա էօթէտ պէ-
րուտէ եիւքսլլմէքտէ օլան ճէսիմ ճէ-
սիմ վէ եէլիլ մէշէ աղանարը արաարնտա
կէօրիւլմէղ օլտու.

Մ. տը լիւսվալ հէման մէրգու մու կէօ-
րիւր կէօրմէղ արապանա գօշտու վէ
մատամ տ'լնֆրէվիլէ կէօթէրմէքսիլին
օթուրանագ եէրլէրտէն պիրիսի ալթրն-
աա սաղլամիշ օլտուղու պիր մուհարէ-
պէ տապանճալարը գութուսունու շը-
գարաը, վէ հաաըր շարգալը ատամնր ար-
գաարնտան դօշտու.

Են ատրմ պլըր տըլմա Մ. տը լիւս-
վալ տուրտու, տիւշիւնտիւ, վէ թէք-
րարէն արապաննրն եանրնա տէօնէրէք,
վէ մէզքիւր տապանճալարը եիլէ եէրի-
նէ վաղ խտէրէք, քէնտու քէնտուչէ.

— շէր վաղրթ պէօլէ Փուրասթլար
էքսիք օլմանաճաղ տըր, վէ էթտիկիմ
եէմնի իսէ թու.թմաղըզա պօրճլու.եում.
ղիրա, հէնուղ մէյեուսիլէթ, վէ ախըր
ինթիզամա մտիստու օլան խըշի ու գա-
գապ սէվտաաը, աղլմ վէ դարէթի հա-
մուսում հուսուալարընր թէճավուզ իթ-
մէմիլլէր տիր, աէտի.

Պատէհու մէրգում, կէօլլէրինի մէզ-
քիւր խանէճիլին իւզէրինէ տիքմէքտէ
օլտուղու հալտէ, եօլտան աշաղը ինտի.
վէ տէրոււն պիր նիլլէթի խաֆիլէ ին-
րասընա չըզըլմաղըրգ միւրատըլա ուղ-
րաշմաղտա օլմաթ անխաշըլմաղտա օլ-
տուղու թաղտիրտէ, պաղչէնին էթրա-
ֆընտա չէքիլմիշ օլան չիթի կէօզտէն կէ-
չիրտի.

Պու սօն վաղալար վուգու պուլունա-
տա իքէն, Վալանթին պաղչէնին տի-

չարքի գարուսուսու եկեթիչար, վէ. դարուեաւ վուրսու :

Որտանն ճիւղի պիր վարքի կէչարքաւ գարու աչրար :

Քրօլանս սունճարնս մախտու օլան պրեաֆէթաւ օլուպ. դսեկթ թէմիզ կի- յինսիչ, վէ սինսի էլլիչ վարմըչ օլան պիր դատրն, գարուսուն էչիյնսու կէօ- րիւլար :

Վալանթին մէրզուճէլի կէօրսիւք- աւ, քէնար թէնպիւրիսի սէթր իյլէ- յէմէտիկինսէն :

— Ո՛ր, մատամ Բէն, սիզ պուստու՛մը- սընըպ . . . տէտի :

— Եվվէթ, մատամ, տէտի ին՛՛՛ի- եարկ գատրն ճէնուպիլէրէ խասս պու- լունանս պիր թէլաֆֆուզ իւղրէ, վէ Վալանթինին վէրտիկի վիգիթատան տա- լանը գտթան էսէրի թէստճիւպ կէօ- թէրմէքօրիս, էվվէթ, մատամ, ճարի- յէնսիլի՛, իչէրի պուստում՛ զմարնըպ, էֆէնարի՛ :

Վալանթին, վանն իտէրսին քի օլ ճէնկեամտէ պիր շէն սիււալ իթմէք իւ- թէտի, վէ ճէման լազրտըր տօտազլարը արասընսա իքէն քէնսուչի դապթ իթ- տի, խաֆիֆճէ եիւղէրի գըղարտը, պաղչէյէ կիրտի, վէ դարու գարանտը (մատամ Բէն, Միչէլ Բէնօհս սիււտ ա- նալըպ իթմիչ խտի, վէ էն բարլազ եա- նի գէնկին վազթիստէ տախի պիր թա- նէճիք պէսլէմէսի օլմուչ խտի) :

Մատամ տէնֆրէվիլ, օրթատընսա մէգթիւր քիւչիւք վէ պէնազ խանէ քեաչին պուլունանս, վէ բօրթուգալ ա- զաճլարընսան միւրէթթէպ օլան եէ- շէլլիք գուպպէսինս ալթընս անինտէ եէթիչարի :

— Մատամ տը խաւալ (Ճօրանս ի- շին) պուրատս՝ մը տըր, աչի վալան- թին պօզուդճս պիր սէն իլէ սիււալ իչ- լէտի :

Սթիթիարէ սիւտանա մէրզուճէնին եազընընսա տուրտու, վէ բարմաղընը աղընս կէօթիւրէրէք, մատամ տէնֆ- րէվիլէ սուս օլմասընը իչարէթ իլէ ան- լաթտը, վէ պատէնու եինէ իչարէթ իլէ սօլ թարաֆա պազմասընը տալթէ իլէ- սիքուէն սօնրա, պլլու ճարէքէթ տուր- տու :

Վալանթին տախի պութ կիպի տու- րա գալար :

Վէ մէրզուճէ օրատա շու աթիտէքի հալլէրի կէօրտիւ :

Բէնկեամուզ սաղլարտան էօրիւմիւչ օլուպ, վէ Անթիլլ տալարը եսպանի- լէրինէ մախսուս օլան իքի ոսէս սա- լընճազ, պիր պիրինտէն չօզ ուզազ- տա օլմասղգլարը հալտէ, բօրթուգալ աղաճլարը քիւթիւքլէրինտէն աչազը պաղը օլարապ սալընմագտա իտի :

Մէղքիւր ոսլընճագլարտան պիրիթ տէրուսինտէ քիմէ եօզ խտի :

Տիկէրի տէրուսինտէ Ճօրանս բանաթ իթմէքաւ խտի :

Չէմինս պէեազ օլուպ, վէ մաի շիզ- կիլէրէ մալք պուլունանս պիր դուճաչ- տան մուսաննա պիր նէվի խաֆիֆ թէնթէ, մէրզուճէնին սալընճազը եա- զարսընտա կէրիւմիւչ օլտուգունսանս, կէ- միլէրաէքի թիւզկեարըզլար կիպի թիւզ- կեարլարտան գապարարապ, եօզարը պալըմագտա էնմէքաւ, վէ մէգթիւր հա- վատա պուլունանս եաթաղըն, եալաչ եա- վաչ ոսլլանմասընը մուճիպ օլմագտա խտի :

Յւրօրանս պէտազ պիր կիճէլեք կի-
 յնմանը օրուպ, գօրարը վէ պօյնու չըպ-
 ւազ պուլունտուղու հալտէ, վէ քէնտույի
 կէվէքլեք, լեթաֆէթ վէ պիր հէյեթթի
 տիր ըււպա իւղրէ պըրագմը շառուղու
 սուրէթտէ ուիուսագտէ խտի . Մէրդու-
 մէ սաղ գօրունու նիւ պիւքիւր շօլու օլմա-
 դին , եօրուլմուշ հալինտէ պուլունան
 տիրպէր պաշընը մէպիւր գօլու իւղէ-
 ընիէ տախտմմը խտի . վէ պատի սապա
 իսէ սէրին սէրին էսպիքճէ . մէրգու մէ-
 նին աննընր օխշամագտա, վէ սարը սարը
 սաշարը ֆիթիլէրինտէն պաղըլարընը
 եօղարը եօղարը դալտըրմագտա խտի .
 սօլ գօլու քէնտի հալինէ սալընճագտան
 աշարը սարըմագտա օրուպ , վէ էլինտէ
 իսէ , տան հէնուզ ույգուսու կէօթիւր-
 մէզտէն էվվէ սալլամագտա օլտուղու
 եէշի վէ էնվի եէլրագէսինի թուլմագ-
 տա խտի . Մէրգու մէնին տիրպէր պալ-
 տըրյարընտան պիրիտի, էպօսիս թիրէսին-
 տէն սօգուանուշ շօրապ իչինտէ օլտու-
 ղու հալտէ , տիգինէ եաղրն օլան սրգը
 վէ եուլարյազ էթլէրինէ գատար . կի-
 ճէլլի էթէլինտէն տիշարտա պուլուն-
 մագտա , վէ քէզալեք պիր գօլու մի-
 սիլու աստմի ինթիմամ իւղրէ սալըն-
 ճագտան աշարը սարըմագտա , վէ անա-
 ղընտա տախի . գըրմըզը մարօքէնտէն
 պիր բանթուֆլա պուլունտուղու կէօ-
 թիւմէքտէ խտի .

Վապանթին հիշ պիր տէֆա Յւրօրանս
 իւզէրինտէ օլ մէրթէպէտէ կիւղէլլեք ,
 բէմպէլեք վէ թագէլեք կէօրմէմիշ խտի
 շէպէ քի մէրգու մէնին ալ սօտարյարը
 նիւ ալըզ օլմաղին , տիհանընտան մա-
 սուլարու մախսուս օլան պիր թէմիզ
 վէ թաթը նէֆէս չըգմագտա , վէ քէն-

տի էշքէալընտա կէօրիւլմէքտէ օլան
 տիրար պէրրապըզտան իսէ , իտրիֆ-
 տէն միւսթիտղի պուլունան ֆէրանը
 տիրինի պէտան իլլէմէքտէ խտի .

Մանէլլի մէպուրտան պիր դաշ ա-
 տըմ երրագտա , ճէվլան իթմէքտէ օ-
 լան շաերն պէրրապ սուլարը օրմարն-
 տա , պէրախտէն էօրիւլմիւշ դօճա պիր
 սէքէթ տէրունինտէ, գապուղու եէշի վէ
 իչի դան կիպի դարպուղար, վէ գըղարմը
 ինճիրէր, վէ թուրֆանտա իւղի մէր սօ-
 լու պուլունմագտէ, վէ մէպիւր սէքէթին
 եարը պէլինէ դատար սալ չըգմը օլուպ ,
 սաջի պուզ կիպի սօուզ պուլունան
 տալըլարը իչինտէ սօուլագտա օլտու-
 ղու կիպի , տէրունինտէ քէնրիպար բէն-
 կինտէ լիւճանտալար , վէ հաղութ բէն-
 կինտէ նար սուլարը մէմու պիլուր շի-
 շէլէրին տախի, սուլարըն սօուլուղունա
 նիստէտար օլտուղարը , վէ մանէլլի մէզ-
 պուրու , բօրթուպալ աղաճարը կէօկէ-
 լէրինին դիւսեր շէմաէն յեֆդ իթտիթ-
 լէրի կէօրիւլմէքտէ խտի . Սուլարըն էթ-
 րաֆընը գուշաթմագտա օլուպ , վէ տա-
 յիմատա կէօկէտէ պուլունան շալըլար
 իւղէրինտէ իքի ղըթա իրի գօլթուղար,
 օթման խասըրյար , սէտիրլէր , մինտէր-
 լէր , վէ հասըլ թէնպէլլանէ վէ ոշ ղէ
 սեֆայէ էւլու էւլէ եօր- կէւրէւլլէ
 միւզթալի էնպայի լշես պուլունմագ-
 տա , վէ մէպիւր գօլթուղար եազը-
 նընտա պիւ թըրաքէզա , վէ մէպիւր
 թըրաքէզա իւղէրինտէ տախի դարմա-
 գարը սուրէթտէ պիր դաշ գըթա քի-
 թապար , պիր թիւրք չըպուղու , պիր
 գաշ պիլուր գատէնր, վէ պիր թէքսի
 տէրունինտէ տախի, մէպէքէթին ուսու-
 յինտէ մըրը պուլտայընտան եարըլըր

աւֆանճր Եւֆանճր պէօրէքլէր կէօրիւլ-
մէքտէ խոխ . Չէ սրբա իլէ տիքիւնիչ օ-
լան աղանճար արալարընտան , պիր թա-
րաֆաս Ագտէնիղին մախ վէ սիւքիւնէթ
իւղրէ պուլունան տալլարարլ սէյր ու-
թէմաչա օլունտուղու հարտէ , տիկէր
թարաֆաս տախի , պիր պիրի արգա-
ւընտան վէ տէրէճէ պէ տէրէճէ կիւք-
սէլմէքտէ օլան տալլարըն թէրէլէրի ,
յուչի աալունանըն մախ թէնիկի իւղէրիւ-
տէ ինթիւչամ իւղրէ նաղչ օլունարապ ,
մէզքլուր հալ ու հէյնէթին կիւղէլլիյնի
իքմալ իթմէքտէ խոխ :

Վալանթին մանկլի մէզպուրաս տէր-
քեար օլան մէզքլուր հալ ու հէյնէթի
կէօրտիւքտէ , քէնաուչէ ըազմէն գարը-
լըպ տիլտատէ օլտուղունտան , պութ
կիպի տուրա գալալ :

Պիրտէ պու հէնկիւմտէ Յօրանսըն
օլ քիւչիւնէք էլի մաքիւսավարի ալըլտու-
ղընտան , եկլարտէսի սիւչախու , վէ մէր-
գումէ բարմագլարընըն օյնանապընտան
ու եւանթ :

ԺԷ :

Մէրդումէ կէօղլէրինի աչար աչնուղ ,
սէլլինմէնտէն պալլարարապ , անինտէ տա-
լընճաղընտան սըլարեղպ ինտի , վէ տօղ-
րու կիտիպ տօնթր սատըլտար օլան Վա-
լանթինին պօյնունա սարըլալ :

— Ա՛հ , տէտի Յօրանս մուհապպէթ
իւղրէ Վալանթինի գուճագլանտարապ ,
վէթէէսիլի տէրունիսինտէն նաչի կէօղ-
լէրի կաչարտղը հարտէ , կէլլիպ պէնի
պուլունաղըն հագգընտա քէմալի իւմի-

տիւ պուլունաղըն , իքի կիւնանէ պէրու-
եօլունու պէքլէմէքտէ խալմ . վէ , մէր-
գումէ թէպէստիւմ խաչրէք , վէ կէօ-
ղիւլլէ , հէնուչ ինտիկի սալընճաղընը
կէօթէրէրէք , նասըլ քի կէօրմէքտէսին ,
թէնպէլլէրին գալլինճէ , էքուլ տէնէլ-
չէլէ ուչիւս տէնտէլլէ նաչիլ օլունուր , վէ
պուտա սոյքի սահին տիր , չիւնքի իչ-
թէ սէնին կէլլիլին թաւտիլ իթմէքտէ
տիր , տէյի իլալէյի մէզալ իթտիքտէն
սօնրա , լաքին Վալանթին , հէլէ տուր
չու սէնին եիւղիւնտէն եօղարը պիր ի-
յիճէ պագըպ արգումու ալանըմ , տէտի-
կիլլէ պէրտպէր , էլլէրինի թութմաղտէ
օլունուր . հարտէ պիր էքի տարճ կէրի
չէքլտի : Ո՛հ , տալլիւս կիւղէլլիսին , էք-
վէթ , հէն կիւղէլլին , վէ հէմտէ պու
կիւն հէր զագըրթտան զիեւտէ կէօղլէրի-
մէ կիւղէլլէ կէօրիւնմէքտէսին , կէլ պու-
սէլէչէրիւ սէվկիւլի Վալանթինին կէլ ,
հէն տէօրթ սէնէտէն պէրու պիր ալրի-
միլի կէօրէմէմիչիպ տիր , վէ հէմտէ սէ-
պէպլէրինի տախի տէր խաթըր իլլէտիքճէ ,
մուհապպէթիւմ տահա զիեւտէ իլտիտա
պուլմաղտա տր . լաքին , զարարք եօզ ,
հէր շէյին զաղթի զար տըր : խախ , կէլ
չու չախին քէնարընա կիտէլլիւ . զիրա
պուրաստա շօզ սըճազ զար տրը , տէլէ-
րէք , վէ էլլինտէն թութարապ մէրդու-
մէյի կէօթիւրալ : վէ պաղէպինին միւ-
ղլէլլէրինի կէօթէրէրէք , իլթէ պուլա-
րը սէնին իչին հարըլաթտարարմ քի պի-
րաղ սէրինիլք պըրպ ըսնաթ խաթսին ,
տէտի :

— Թէչէքքիւր խաչրիւմ , Յօրանս ,
չիտի պիր շէյ խաթէմէմ , տէտի Վա-
լանթին . լաքին , տիկէր տէֆա կէլտի-
կիմտէ քուֆֆէսինտէն ալըրըմ . խախ ,

պու կիւն պրբադ պէնի քի սէնին արիւ պէր ճէմախնի թէմաշա խոբպ , վէ պիւ լա միւտաճէնէ օլտուղու հայտէ , կիթ տիքճէ կիւղէլլէնմիչ օլտուղուճու սա նա խասպէր վիթէլիմ : Ա՛հ , նէ դատար բարբազը , նէ դատար թաղէլլը , վէ ալէլ խուտու նէ՛ դատար սէատէթի հալ վէ Ֆէրանը տիւ հալ ու հէյեթի . . .

— Սարի՛ն մի սէօյլէնօրսուճն , Ֆիւ վաղը պէնի սէատէթի հալ իւղրէ՞ մի պուլմագոտսարն . չօ՛դ խի , չօ՛դ խի , վէ հէմտէ էօյլէ օլմալընըմ , զիրա , էկէր պու հալ ու հէյեթիտէ պուլուճնադ ի սէմ , թէճէլլիմէ գարչլ նանքէօրիւք իթմիչ օլուրուճ : Պազաթ , պիլիթիմ , շիմտի սէնին դալպիտտէ պիր սապրըսզըլլը հիւքմ իթմէքաճ տիր , գօնուչուպ սէօյլէչմէք արղուտուճուտսարն , պէն սա խի այնի արգու աթէչինտէ կանմապ տաեքմ . իմտի , գօնուչալըմ , հայտէ միւ աաճէպէթ քիթապընը աչալըմ . լաքին , օթուր պարաեքմ , սէն էվէլլա շու գօլ թուր օթուր . պու եասթըղը աեադ լարըն ալիընա ալ , վէ շու եասթըղ իւ զէմնէ տախի շէօյլէ պիր բաճաթ իւղրէ տաեանը վերտէ , ծոտան ոսնրա լա զըրտրեա պէա իտէլլիմ . Ա՛հ , արթսըն զէվիլմ արթսըն , պուճտան խի սէֆայի խաթըր օլմասլ :

— Հաղզըն վար արր , վէ նասըլ քի աշիքեարտա կէօրիւնմէքաճ տիր , աէ տի Վալանթին , տօսթու իւղէրինտէ պիթթէտրիճ զօճուրա կէլմէքաճ օլտն կէօնիւ խօշուղուճու կէօրտիւքճէ տիւ չար թէաճնիւպ օլարադ , վէ մէրգու մէ իլէ մէզքիւր կէօրիւչմէլէրի , էն վայի հալ ու սէպէպէրէ մէպնի պիր ա ղըր հէյեթի քէսպ իթմէքաճ պուլուճն

տուղու հալտէ , մէճ յուրի թէպէսաիւմ իտէրէք , էվէլլիթ , Ֆլօրանա շիմտի բէք կիւղէլլին վէ քէնտի բաճաթ ու սէա տէթի հալինի պուլմադ զըմնընտա , քէ մալ մէրթէպէ սայ ու թէճէսաիւս , վէ պիտտէն պէյնի թէղատտիւմ իլլէտիկինտէ կէօրիւնմէքաճ տիր , աէյի իլավէյի սէօ՛ պէթ իլլէտի .

— Ազիզէմ Վալանթին , պէն տանա էօյլէ շէյլէր աիւշիւնմիւշիւմ տիւր քի , շիմտի կէօրտիւկիւնտէ թէաճնիւպ իտէ ճէքաին , Պազ , պազ , շու գօլթուղուճ արղաարնտա շէնէ տաեաթմադ իչին եարըլըչ օլտն քիւշիւճէք պիր մարի Ֆէթ էտէրինէ պազ :

— Աճա՛յիպ , պէն ծոտն հիչ Ֆար զընա վարմամըչ խոթմ :

— Պիլլի՛րմիտն պու մարիֆէթտէն միւրատ նէ տիր . պիր ատամ խաթէտի կի վազըթ նաշալըր տաեաթաըն իլլին տիր . վէ , մէրգու մէ պիլղաթ իծրասընը Վալանթինէ կէօսթէրէք :

— Կէօրի՛ւ լօրմուտուճն նէ գատար ի վի վէ բաճաթըլղա մուվաֆըզ պիր շէյ տիր , Ֆաղաթ , պէնտէ դալզմըչտա նէլլէ՛ր աիւշիւնմէքաճ , վէ նէլլէ՛ր սէօլլէ մէքալլիմ . սէն սայքի էլլէմնաք պիր հալտէ օլարսպ պէնի թէմաշա իթմէք տէպին , վէ օլ պապտէտէ հաղզըն վար արր , տէնի իլավէլի մէզպ իլլէտի Ֆըլօրանա աղըր մէշընպիլի էլլէ ալա բազ , պէլթի շիմտի սէն պէնի քէն տի շէքտիկին վէ կէչիւրտիկին տէրա ու սէլալար հաղզընտա պիր տուչ զուտուղ մադամընտա թութմագոտսարն , վէ ումարթմ քի մէզքիւր տէրա ու պէ լալարտա ունութմուչտուճ տուր . լա քին , խայր , պէն սալա տուլղուտուղ

ակելիմ, վէ դատուլ տախի իթմէմ, հաթթա, Խիւտա ալիմ խաթըրմա կէլ-տիքճէ պիւնլիք էսէֆ հլաա իթմէքտէ-լիմ ֆաղաթ, պու կիւն պէնիմ իլին օլ դատար լէզիլ, վէ օլ դատար կիւղէլ պիր կիւն տիւր քի, էլէմնկիլ խաթը-րայար թէզէքքիւրի իլէ հարամ զըմապ իսթէմէմէքտէլիմ:

— Ահն, նասըլ պիրսին քի . . .

— Եվէթ, պէնիմ օլ պապաէ մալլու-մաթըմ վար սըր, վէ մէզքիւր մալլու-մաթըրաա ալալը պիր սէնէ օլմուշ տուր, սէնին քաթու չիֆթլիլիմտէ թէվզըֆ իտիլտիկինի, պատէնու տուլ դալտըլը-նը, վէ տիւ չարը գարուրէթ օլարապ, քէնտինտէն զինտաէ վալտաէն երգիւն-տէն նիչէ տերա ու դանմէթ չէքտիկինի քուաֆֆէթէն իշիթմիշիմսիր, տէտի Յը-լօրանա կիթտիքճէ ըիզդաթը գալպէ կէ-լէրէք, ֆէդալիք, ֆազըրէ վալիտէնին վէֆաթըրաա դատար, էնվախ պէլիլիլէյէ գարըն նէ մէրթէպէ սայ ու ճէտարէթ իւզըէ իզհարը մուգավէմէթ իտիլպ ճէնք-լէշտիկինի տախի խապէր ալմըշըմ տըր, ծաղաթ, պազընտը, գօրգտուղուս պիր շէյ վար իտի, երնէ պաշըմա կէլտի, տէ-լի իլավէլի քէլամ իտէրէք մէրգոււմէ է-լինի կէօղէրինէ կէօթիւրտիւ, վէ կէօլ հաշլարըն սիլէրէք, պէօյէ պիր կիւնտէ տախի կէօղէրիլին էաշարմասը ճայի՛ղ-միլիտի տէտի:

— Յլօրանա, տաթուս, տէտի Ա-լանթին մլրգոււմէնին հիասի տէրուսիտի-նէ հիասէտար օլարապ, սէնին գալպճէ տէրքեար օլան տուլղուն հագընտա գէրրէճէ շիւքհէմ եօգ տուր:

— Սահիհէն էօյէ՞ միտիր:

— Աէկէրի շիւքհէ ճայի՛ղ միտիր:

— Թէլէքքիւր իտէրիմ, Ալանթին, սէնի կէօրտիւկիւս իլին քէմալ մէրթէ-պէ սէվիլիլպ խէնտան օլմագտաեըմ:

— Լաքին, շու պէնիմ պաշըմտան կէչէն շէլէրի սէն նէ՛րէտէն իշիթտին, վէ քիմտէն իսպէր ալալն:

— Եօթէտէն պէրուտէն ազար ազար քէսպի մալլուսաթ իյլէտիմ չիւնքի տա-լիմա իշ կիւն վէ հարէքէթ իւզըէ պու-լուստուղուստան, թապիտիլիլէ շօգ շէյ իշիտէպիլտիմ:

— Պի՛մ, սէ՛ն մի տալիմա իշ կիւն վէ հարէքէթ իւզըէ իտին:

— Եվէթ էֆէնտիմ, իլիթէ պէնտէնիզ, տէտի Յլօրանա միւֆթէխիւրանէ պիր սէօյ-լէլիշ իլէ, վէ ազաճըգտա լաթիֆէյէ չը-գըշարապ, էվէթ պէն, շէ՛յ տաթուս հէ՛յ, մէմուլին դայրի սուրէթաէ տահա նէլէ՛րիմ վար տըր, պիլի՛րմիտին:

— Շիւքհէսիզ, էկէր իսթէր իսէն, պէ-նիմ էնվալի թէհայիւրիմի մուճիպ օլա-պիլիւրսին, զիրա, տէօրթ սէնէտէն պէ-րու կիւզերան իթմիշ օլան էօմրիւնտէն թապիտիլիլէ պիխապէր պուլուսագ-տա օլուպ, վէ անճապ Ս՛, տը Վիւսվալտան ալըրմըշ օլտուղուսու իշիթմիշիմ տիր:

— Ապօտա էօյլէ տիր, հագըն վար սըր, տէտի Յլօրանա նիմ թէպէսիւս իլէ, էլպէթթէ Մ՛, տը Վիւսվալ տահա նապ ու պէհան իթմիշ օլմալը տըր, վէ էլպէթթէ նէ անայիլ պիր թարիզ թու-թարապ մէրգուստան ալըրապիլիլիշ օլ-տուղուսու իշիթմիշիլին տիր, պէրէքէթ վէրսին պէնիմ թէնպէլիլիլէ (նէ՛ չարէ, էօյլէ իղթիզա իթտի, պիր տաէմ մալիք օլտուղու սիլաշը գուլլանմահա պօրճու տէլի՛ւ միտիր, իշթէ պէն տախի էօյլէ եաբաթըմ), նիհայէթ իւլ էսր գօծամը:

քէնտի խթէլիմէ մուղայիր օլարագ , ան-
 ճագ քէնտի քէլֆինէ իթաաթ իթտիր-
 րէք պէնի եօլճուլուղա չըգարմագ , վէ
 զօր իլէ պէնի գարը տէլի ալը գօլմագ-
 լըգ սէվտասընտան վագ կէչմէքլիյէ մէճ-
 պուր իթտիմ :

— Վէ դարպիպի շուեստա ալը քի ,
 մէգքուր սյըբլմաղլըբ , տէվլէթ ու իւ-
 պալինի դալպ իթտիքտէն սօնրա խտտաա
 իլէմիչսին տի . Ս . ալ խալալ պուս-
 լարըն քեաֆֆէսինի պանա սէօլլէտիք-
 տէն պաչգա , օլ պապտէ դուճուրա կէ-
 միչ օլան տուլղու վէ նէղաքէթինէ տա-
 խի քեամիլէն հազ գէրտի :

— Տօղրուու , գէվալը Ալէքսանտ-
 րըն (Տյօրանսըն գօճասը Մ . ալ խու-
 վալ) ալիճէնապըղընա սէօզ հօզ տուր .
 լաքին , պէնճէ շու . հէր վաղըթ հարե-
 քէթ իւզրէ օլուպ , վէ Աերսէրի-Նէհու-
 տի կիպի կէվիպ տօլաչմագ իսթէմէտի-
 տէ շէքիւր շէյ տէլի աի . էմմա , պաչ-
 գալարը իլին մէգքուր թապիթը տա-
 խի բէք կիւզէլ պիթ թապիթ սաեըլըր
 իմիչ . օնտաա պիթ շէյ տէչմէմ , էօլլէ
 տէլի՛ մի , Վալանթին , տէլի իւալէ իթտի
 Տյօրանս մէրգուճէյէ հարֆէնտաղըգ իթ-
 մէք նիլէթիլէ կիւլումտէլէրէք , Վալան-
 թին , նէ՛ կիւզէլ թէսատիւֆ աիւր պու-
 սիղին պիթ պիթիլիլէ թէսատիւֆիւնիւղ ,
 հա՛ , հա՛սըլ բէք սըրասընտա տէլի՛ մի
 տիթ . շու իւչ այտան պէլու սըղ սըղ կէօ-
 բիւչ պիլմէնիղ , զիեատէլիլէ մէմու-
 նիլիլէթիլիլի մուճիպ օլմաղտա տէլի՛ մի
 մի տիթ , լւպէթտէ , իքնիիղ տախի աչ-
 նի թապիթա մալիք պուրուսուուղճա ,
 պիթ պիթիլիլի թանսին իթմէքտէ օլմա-
 լըսընը :

— Նէ՛ տիմէք իսթէրսին , տէտի Վա-

լանթին կիւզէրի գըլարարապ , վէ թե-
 նայիւր իւզրէ մէրգուճէնին իււզլուճ
 պաչարապ , սօղրուսուու սէօլլէլիլի՛ մ
 մի , Տյօրանս , սէն չըլարըմըչսին , հա՛ ,
 էօլլէ տէլի՛ մի :

— Էօլլէ , էօլլէ , հաղզըն վար սըր , պէն
 չըլարըմըչմ տրի , Վաքին , սլ պասնա ,
 Վալանթին , կէլ սէնին իլէ , էլլէլլէրի
 նաալը սէրպէսթճէ սէօլլէր խոթ իտէ .
 եինէ էօլլէ սէօլլէլիլի՛մ . տօլրու սէօլլէ .
 շուրաեսա կէլտիկիմտէն պէրու , սիլի-
 սիլին լանի Միչէլին իսթիլին , զէքրիի
 արղու իթմէքտէ , վէ պիլա թէհասիլիւ
 պէքէմէքտէ իտէտէ , չէքիտիկիմտէն
 ճէսարէթ իտէմէքտէսին , էօլլէ տէ-
 յի՛ մի :

— Շաղղը սէօլլէտին Տյօրանս , էօլ-
 լէ տիթ , վէ օլ պապտէ բէք չօլ հաղզ-
 լարընտա վար սըր :

— Նիտի , սանա խապէր վէրիթիմ ա-
 զիլէմ Վալանթին դալպին լանտթ օլուու ,
 վի թէնի եհրտէ լաղընտարըմըչա էն-
 վայի բէք տէ վիթիլիլի՛ն , հէչ պիթ վա-
 զըթտա Միչէլ պանա մաշուղ օլմամըչ
 սըր , վէ հաթթա պու կիւն պու սաաթ
 տախի մաշուղուճ տէլի տիթ :

Պու լաղըրտար իւզէրինէ Վալան-
 թիլին լէհէմէսինտէ պիթ էսէրի իւմիտ
 միւշանճէտ օլուճմաեստ պաչլաաթ իտէ-
 տէ , պու ճիւմէ իլէ տախի սնիլտէ
 շիւրնէլլի սիթ սէօլլէլիլ իլէ :

— Տյօրանս . . . տէտի :

— Վալանթին , սէն պիլիթսին քի ,
 պէն խիլաֆը իթիքիսապ իտէնլէրտէն
 տէլիլի՛մ , վի սէնի ալտաթիմաղլըլաաա
 հիչ պիթ մէճպուրիլիլէթ ու սէպէպի՛մ
 հօլ տուր , Չիւնքի , Նէմ Միչէլ սէր-
 պէսթ տիթ , վէ հէմտէ պէն , մէկէրչի

խթէր խեղ պէնիմիզտէ աչգ ու մու-
հապպէթ թէնճէրէսինի զսոնատա՞մազ մը
խոթք, Թէքրարէն սէօյլէրիմ քի մէրգում
պէնիմ մաչուգում տէյիլ տիր . պուշտան
սոնրա նէ օլաճաղընը պիմէմ, լաքին
չիմայէ դատար սանա սէօյլէտիկիւմ սա-
հին տիր, Վէ պունտանաա գաթի նա-
զար, մէկէրի սէն պիւմէ՞ղմիսին, Վա-
լանթին, պէնիմ նէգաքէթիմ իղթիղա-
սընճա, էկէր պէն մաչուգաար օլսամ
վէ եախօտ օլմուշ օլսամ խաի, պու տէ-
Փաքի կէօրիւմէմիղ, պիթմապի, կէ-
րէք սէնին վէ կէրէք պէնիմ քէմալ մէր-
թէպէ տէրտ ու տաղատաղայի տէրունի-
միդի մուճիպ օլաճաղընը տէրք խաի՞մէղ-
միյիտիմ, վէ պիսսէն այէյ, էօյլէ օլ-
մուշ օլսա խաի, քէնտիմի սաղլանաճազ
էէրտէ, հիշ գալղըպաա սէնին իլէ կէօ-
րիւմէքլիլէ արդու վէ դայրէթ խաի՞ր-
միյիտիմ:

— Օ՛Փ, Յլօրանս, հազըն վար արբ,
սէնին ուսուլ ու նիզամա րիայէթմտ պի-
գուսուր պուլունան թէմիղ գալպին,
հիշ պիր վաղըթտա եալանը իրթիքեապ
իթմէմիլ տիր, տէտի Վալանթին, քէն-
տուլի զապթ խաիմէտիկիւմտէն, իշթիկա-
ղը տէրուն իւզրէ դալլըպ աօթնունուն
պօյնունա վէ պօզապընա սարըլարազ,
աօզրուսու հէր նէ գատար սէնին իլէ
կէօրիւմէքլիլէ նաքի աչղըլա եանմազ-
տա խոթիմ խէ տախի, գալպիմտէ պիր
նէվի էտէրի սըզլէթ հիսս իթմէքտէ ի-
տիմ հալ պու քի շիտի, քէմալ տէրէ-
ճէ Փէրաճը ալ իւզրէ պուլունմազտա,
վէ տէրունիմ հիւքօ իթմէքտէ օլսն
բէնչէյի էլէմտէն գուրթուլմազտաեւրմ:

— Աէնի կիտի եարամազ սօսթ սէնի,
զահի՞ր, պէնտէն շիւբէ իթտիկին իյին

չայէսթէսին, ճէգան արբ չէքմէլիսին,
լաքին, մատամ քի սէրպէսթճէ սէօյլէ-
մէքլիլիմի մաթլուպ իթմէքտէսին, իմ-
տի, սանա աօզրուսունու սէօյլէյէյի՞մ
մի, կէրչի պիղ Միչէլ իլէ պիր պիրիմի-
ղէ մաչուգ վէ մաչուգա տէյիլիղ, լա-
քին պու ճիւմլէ իլէ տախի, պիր պիրի-
միդի բուհուճուլ կիպի սէվէքտէյիղ,
վէ մէղքիւր մուհապպէթիմիդին տէրէ-
ճէսիտէ, թապիտթմըզըն, եանի իքի-
միղ աախի թէնպէլ օլաուգումուգտան,
թէնպէլիլիմիդին տէրէճէսինէ թապի
պուլունմազտա արբ, չէօյլէ քի, թէն-
պէլիլիմիդ նէ գատար միւսաատէ խոթի
խաի, օլ դատար սէվէքտէյիղ, Նէ հա-
ճէթ ուղազա կիթմէք, իշթէ պունտան
անճապ պիր սաաթ մուգատուլմ, մէր-
գում քէնտի սալընճաղը տէրունիտէ
վէ պէնիմ սալընճաղըմ եանընաա սալ-
լանմազտա օլուպ, վէ կէօյլէրի եարբ
գարանմըշ օլարազ էլիխտէքի ուղուն վէ
չարգ թարաֆընա մախուս օլսն իրպու-
ղունու թիւթտիւրմէքտէ օլաուգու, վէ
պէն իսէ սէՓաի ալ իւզրէ եիւզիւմիւ
եէլազէլէմէքտէ պուլունտուղում հալ-
տէ, պանա խիթապէն սէօյլէյէրէք,
« պաղսանս, Յլօրանս, աօզրու սէօյ-
լէ, պիզիմ մուհապպէթիմիղ տախի, շու-
սալընճազըն թախիլը թաթիլը սալանըշը-
նա միւշապիհ օլմաղին, եէր իլէ կէօ-
յիւն արա եէրիտէ ռալլանմազտա տէ-
յի՞մ մի տիր » տէտի, շալ պու քի Վա-
լանթին, սէն պանտ ճէվապ վիրէրէք,
պու թէՓէքքիւր պէրրազ պիր թէՓէք-
քիւր տէյիլ տիր տէյէպլիլիսին, տէյի ի-
լալի իթտի օլօրանս թէպիտի մ խաի-
րէք, մէղքիւր թէՓիլքքիւր հէմ գարա-
լը արբ վէ հէմտէ գարանլըպ արբ . տի-

մէք տիր թի : ույզու իլէ ուեսանըզըզ արասընտտ խաթըրա կէլէն թէսալիլուրլարա պէնդէմէքտէ տիր : Տօղրու տուր , պէն տախի սէնին էֆքեարընտաեըմ , շիմախ պանա տախի էօյլէ կէօրիւնմէքտէ տիր : Լաքին , Միշէլ պանա պուճու սէօյլէտիկի վաղըթտա , շիւքհէսիզ օյաւրազ , պէն օլ դատար սէֆայի խաթըր իւզրէ էյլէնմէքտէ , վէ սօսթուճուղուճ մէքըլուր եիւքսէք միսալընըն ֆարզ ու թէմնիդի զրմընտա իզթիլա իտէն դուզվէյի մէտրիքէտէն օլ դատար պի պէհրէ պուլունմադտա խաթմ թի , ինտիմտէ բէք պիւլիւք պիր սահիհիլք եէրինէ կէչմիշ տիր :

— Միշէլ պէնի սէվմէքտէ օլմամալը տըր , տէտի վալանթիլն պօղուզ պիր սէս իլէ , վէ տիք տիք Ֆլօրանսըն եիւզիւնէ պաղարազ , մէրդուս պէնի պիւս պիւթիւն քէօշէյի խաթըրտան չըզարմըն օլմալը տըր :

— Վզիդէմ վալանթիլն , պու պապտէ սանա շիմախ պիր ճէվապ վիրէմէմ , տէտի Ֆլօրանս . ֆազաթ , սանա պիլիթ սէրիւզէլթիմիդի նազլ ու հիքեայէ իյլէտիկիմ վաղըթտա . . .

— Մֆ , աման Բասպլիթ , տէտի վալանթիլն տօսթուճուճ քէլախընը գաթ իտէրէք , մէկլըշի սէն իշիթմէտին մի :

— Նէ՞յի , նէ՞ վար տըր , տէտի Ֆլօրանս դուլազ վիրէրէք , վէ վալանթիլնի պապարըթ թարաֆա պաղարազ , նէ՞ տիր , նէ՞ իշիթտին :

— Տիլիւսէ՞նէ , Մէրդուճան իթի տօսթլար պիր վաղըթ տիլզգաթ իւզրէ սիւքիւթ խախպ տիյնէտիլեր :

Պաղչէնին տէրուճնտէ վէ խարիճին

տէ քէմալ մէրթէպէ պիր սուսլուդ հիւքմ իթմէքտէ խոի :

— Տիմէք տիր թի ալտանըչըմ տըր , տէտի վալանթիլն քէսպի էնիլչիթ իտէրէք , դանն իթտիմ թի , շու աղաճլար թարաֆընտան պիր սէս իշիթմէքտէլիմ :

— Նա՞պըլ սէս , վալանթիլն :

— Պիմէմ . . . զըրըլըչ տալլար սէպինէ մանէնտ պիր սէս . . .

— Պէսպէլլի վաղըթ վաղըթ գապարմադտա օլան տէնիդտէքի բիւզիկարլարըն , աշաղբտա չիթին եաղընընտա օլուպ , վէ թէքէտին շու աղաճլար քիւմէտի եօզարըսընտա կէօրմէքտէ օյտուղուճուզ պիր իխթիկար սէրվի աղաճընըն իրի իրի տալլարընը սալլամասընտան դուճուրա կէլմէ պիր սէս օլմալը տըր . չօզ քէրբէ եէշիլ աղաճլարըն տալլարընըն պիր պիրինէ սիւրիւշմէլէրինտին , աճայիպ սուրէլթտէ կիւրիւլուիւլեր հուսուլէ կէլմէքտէ տիր , տէտիքտէն սօնրա , Ֆլօրանս քէմալ տէրէճէ էնիլչիթ պուլ վէ դիմնթ իւզրէ իլալէյի մէզալ իտէրէք , վալանթիլն , իշիթ մէքըլուր սէսին մանէտարընը վէրտիմ . շիմտիաէ Միշէլ իլէ քէնտիլին հիքեայէլէրինի նազլ ու պէնան իտէլիմտէ տիյնէ , տէտի ,

ԺԻ՛ :

Մատամ տ'նֆրէվիլ տիւչար օլտուղու գօրդուճու տէֆ իլէ իզթիրապը դալպտէն դուրթուլուղտան սօնրա , մատամ տը իւսլալա խիթապէն ,

— Ֆլօրանս , սէնի հէմ տիյնէմէքտէլիմ , վէ հէմտէ դիեստէսիլչէ մէքազ վէ

իմիսնա իւրրէ տինէմէքտէլիմ, տէտի .

—, իմտի, աղիդէմ վալանթին, վա-
գասս դէվէնիմ սանաս հէր շէյի նաղլ ու
պէհան իյէմիշ տիր, Ֆաղասթ, պիր շէյ
վար տրը քի, եալընըզ ճուռ սէօյլէմէմիշ
օլմալը արը, չիւնքի քէնտիսինին սա-
խի խապէրի եօգ խտի . շէօյլէ քի, սէն
կիթտիքտէն իքի կիւն սօնրաս Միշէլ պա-
նաս պիր մէքթուպ եալմըշ արը :

— Մէղքիւր մէքթուպտան մաղսէ՞տ
նէ խտի :

— Մաղսէտի բէք սաստէ պիր շէյ խտի-
շէօյլէ քի, Միշէլ սէնտէն, դօճանըն
չիւրճէսինի տէֆ իթմէքնիլթիլյէ, կիւ-
նաս հէր վաղըթ կէօրիւշիւպ դօնուշմաղ-
տանըզ կիպի հալլէր տէրճ իտէրէք պէ-
նիմ սանաս մէքթուպ եալմալըզըզմի խ-
թէտիկինի խապէր սլարդտան սօնրաս,
արթըզ սէնին իլէ կէօրիւշիւպ սէօյլէշ-
մէքիքտէն գաթի իւմիտ իյէտիկինտէն,
պէղալէթ տէրէճէտէ տիւշարը մէրազ օլ-
մուշ, քէտալի մալիւմաթա շըղըշմըշ, վէ
իքի կիւն էվլէլ վալիտէնլէ պէրապէր
կիթմիշ օլտուղունու էօյրէնմիշ իտէտէ,
նէրէյէ կիթմիշ օլմանըղը խապէր ալ-
մաղըղա միւղթէտիր օլսամաղըղն պիւ-
տիրմիշ խտի :

— Սահի՞ մի սէօյլէեօրսուն, մէր-
գոււմ պէնի գայոլ իթտիքտէն սօնրաս
տիւշարը էլէմ օլմու՞շ մու խտի, տէտի
վալանթին չիւրճէ իլէ գարըշըզ պիր է-
լէմ իւրրէ, շէր նէ հալ իտէ, հիշ տէյի
իտէ պիր քէրրէ օլտուն թէնպէլլէք վէ
վաղիֆէտիղիքտէն վաղ կէշմիշ տիր :

— Էվլէթ, եարամաղ, էվլէթ, բէք
էտէֆ իթմիշ, վէ իքի կիւն աղտէմ պէ-
նիմ իլէ կէօրիւշմիւշ օլտուղունու իշիթ-
տիկինտէն, էլպէթթէ տանա գիւնտէ

մալիւմաթում օլմալը արը միւլանաղապընաս
մէպնի . մէղքիւր մէքթուպու եաղմըշ
վէ կէօրիւշմէքիլիլի բէճա իյլէմիշ խտի .
պէնտէ վիպիթասընը գապուլիթմտիմ, վէ
գապուլ իթմէքտէ պօրճոււմ իտի, չիւն-
քի եէկէնիթիղ պուլունումուշ խտի :

— Աաքին, իի էմմա, դօճանտան
հիշ շէքի՞նմէտին մի :

— Ղօճամըն չիւրճէէ զահիպ օլա-
ճազ հիշ պիր սէպէպի եօգ խտի . չիւնքի
Միշէլին սէնի զայպ իթմէտիւտէն տօղա-
նը տիւշար օլտուղու տէրտի տէրուն-
տէն պի խապէր պուլունմաղտաս խտի :

— Հաղզըն վար արը, Մ . տը իխա-
վոլ օլ խուսուսու . անճազ պէնտէն ի-
շիթտի :

— Դիհայէթ Միշէլ կէլիպ պէնի պուլ-
տու, պէն ճաս պիխապէր պուլունտու-
ղու, եանի պէնիմ հուղուրումտա սէնին
հաղզընտա դուհուրաս կէլէն տէնշէթլու
մէնաղարէյի խապէր վէրտիմ, Մէրգու-
մուն մէրազը գալպիմէ թօզուտու .
չիւնքի հէմ բէք շէտիտ սուրէթտէ խտի,
վէ հէմտէ սէնտէն իշիտիպ էօյրէնմիշ օլ-
տուղում թապիթմիւնա բէք մուղայիր
խտի . վիրա տէրա ու պէլա տնիլէն շէ-
յէ տուա թէհամմիւլ իտէմէտիկինտէն,
ճանընտան սլըլմաղտա, վէ էօյլէ շէյ-
լէրի քէօշէյի խաթըրտան չըգարարագ
ունութմաղըղը, խաթըրտա սաղլանըպ-
տա տիւշարը էտէֆ օլմաղըղա միւրաճ-
ճահ թութմաղտա խտի :

— Մէկէրէլ Միշէլ շիմտի այնի թա-
պիթտա տէնլ՞ մի տիր, թէպտիլի ախ-
լա՞գ մը իթմիշ տիր :

— Սայր, աղիլէմ վալանթին, խայր,
մէրգոււմ էվլէլինտէն նէ թապիթթ ա-
հիպի խտի իտէ, հալէտ տախի օլ թա-

պիսթոս աբր . եանի , եինէ սէնին պիւ-
տիկին Միշէլ տիր . վէ թէքրարէն սէօյլէ-
րիմ քի , իշթէ մէղքիւր թասլիաթը ի-
չին տիր քի . մէրդուսուն քէտէրի դալ-
պիմէ զիհասէսիյէ թօգուսնուշ տուր .
Իքիմիդ իքի թարաֆտան չալըշարադ ,
վէ միւմքինաթտան պուլունան հէր նէվի-
սայ ու իզամը մէվղըի իճրայէ դօնա-
րագ , սէնին նէրէտէ օլտուղունու ան-
լամաղըղա գարար վէրտիք : Մէրդուս
ոլ պասպտէ մէրտնէ գարարկիր պուլուն-
տու : էվիթ մէրտնէ տէրիմ , չիւնքի .
էօյլէ պիր թէնպէլ իչին տաղտաղա վէ
զահմէթ չէքմէք տիմէք նէ տիմէք ի-
տուկին սէն պիլիրսին : Նալընը :

— Վէ սահիհէն օլ պասպտէ զահմէթ
չէքիպ չալըշար՝ մը :

— Եվիթ , հէմ օլ մէրթէպէ չալըշ-
մաղտա իտի քի , պէնի պիլիէ չալըթ-
մաղտա իտի . շէօյլէ քի հիշ պիր թէ-
չէպպիւսաթաս պսնա բահաթ վիրմէզ
իտի . լաքին , հալը՝ ֆ քի , դօճանըն իս-
թիմալ իթտիկի թէտապիր հատէն գի-
եաաէ սըզը օլտուղունտան , նէրէտէ
պուլունտուղունու անյաեապիլմէք պիր
տիրլիւ միւմքին օլամամըշ աբր . վէ
պունտանտա դաթի նաղար , սէնին թա-
րաֆընտան հիշ պիր խապէր վէ հիշ պիր
մէքթուպ ալամամըշը աբր :

— Օ՝ ֆ , Ֆլօրանս , օրմանլար օրթա-
սընտա վաղը վէ իղսիզ պիր մահէլլատ
սայքի մահպուսիյիթտէ պուլունտուղ-
տան պաշղա . Մ . տ՛լնիթէվիլին սահիպ
սատաղաթ սատմարը իսէ , տէօրթ թա-
րաֆընըր գուշաթմըշ օլտուղլարընտան .
մէքթուպ կէճուտէրմէք միւմքինսիզ օլ-
մուշ իտի :

— Վէհատըլ , պիշարէ Վալանթին :

օլ պասպտէ չօզ շէյ տիւշիւնտիւք իսե-
տէ , իլլինի պուլմաղըրզ իւմիտինի դապու
իթա՝ կիմիդաւն , թէրքի նիլիթ իլլտիք՝

— Տիմէք տիր քի պէնիմ նէրէտէ օլ-
տուղունու պուլմաղըրզա չալըշմանըր
միւնասէպէթիլիէ , Միշէլ իլլէ չօզ տէֆա
կէօրիւշէ պիլմիշսին տիր :

— Թասպիտիլիւէ էօյլէ օլմուշ տուր :

— Էյ , մէրդուս հաղընտա նէ՝ տիւ-
շիւնիթքաէ իտին :

— Վանա տաղրուսունու սէօյլէյէյի՝ մ
մի , էկէր մէրդուս հաղընտա սիւշիւն-
տիւքլէրիմի սէօյլէնէնէք օլուր իսէմ ,
պիղզաթ քէնտիմի մէան իթմիշ օլաճա-
ղըմտա շիւրհէ կօզ տուր . զիրա , հէր
կիւն , կիթտիքնէ , կանի մէրդուսուն
թասպիաթը . էֆքեաբը , վէ մէյանլա-
րըյլա , քէնտի թասպիաթ , էֆքիւար վէ
մէյանլարըմ պէնիտէ , աղըլ իրմէզ
տէրէնէտէ տէրքեսըր օլան միւշապէհէ-
թի (պէնգէյի) կէօրտիւքնէ , թէաճ-
ճիւպ իթմիքտ իտին : Վէ չիւնքի , քիւն-
տի հաղըմտա լաղըրտը իթտիլիւ վա-
ղըթտա , հաղըրտի հալի իպթալ իտէ-
նէք դատար նէզաքէթի ճոյիզ կէօրմէք
իսթէյէնլէրտին օլմաղըրմտան , սանա
սէրպէսիճէ սէօյլէրիմ քի , իքիմիդի տա-
խի բէք լաթիֆ հալտէ պուլմագտա ի-
տիմ :

— Տիմէք տիր քի , իշթէ օլ վաղըթ
ղէվճիւտէն ալըլմաղըրը տիւշիւնիւշ
օլմալըսն :

— Ալլա՛հ իթմէսին , տէտի Ֆլօրանս
բարմաղըյլա մէրդուսնէյէ լաղըրտընը
պիլսին իլլին թէնտիա վիրբէք . խալըր
մատամ , պիլլիմ ալըլմամըղըն սէպէպի
պաշղա շէյ տիր՝ չիւնքի Միշէլ իլլէ պէն
քէնտի թասպիաթըմըր օլ դատար պէ-

յնիսպ վէ դայրէթինի շէքմէքտէ խաիք
քի, պէնիմիդտէ սէնին լազըրտուն ա-
ջըլտորգճա, վէ պինասէն ալէյի գոճալա-
րուն թապիրինճէ Յիւնէսէս Դիւստոյ շէ-
սէս Երեւանտէն գուհուրա կէլմէսի
ատէթտէն պուլունան էնվայի խըշմ ու
դադապ, իզթիրապը տէրուն վէ հէյճա-
նը սիլի տէրխաթըր լյլէտիքճէ, սաֆվէ-
թի գալպ իւզըն քէստի քէնտիմիդէ շու-
աթիտէքի սուրէթտէ սէօյլէշիր իտիք :

« — Կէօրի՛ւհօրումսունուզ, էֆէն-
տիմ, աշգ ու սէվտա տէնիլէն շէյնի պէ-
լալարընը քիշի բահաթընը դայպ իաւըր,
տայիմա իշքիլ վէ գօրգու իւզըն պու-
լունուր, հէր վազըթ գուլազարը քի-
րիտէ, վէ կէօյլէրի հէր թարաֆտա օ-
լուր, հէմիշէ երևէկի շարար, քէնտի-
սի կէզէր սոլաշըր, հիլլէ վէ տէսիտէ
տիւշիւսիւր, վէ ալէթթէվալի էթրաթը
կէպէտիր ճասուսուդ իտէր :

« — Մատամ, եա օլ բէրիշանլըզլա-
րը, վէ դարա եազմուրա պազըլմանարազ,
վէրիլէն հալընըզ պիր իշարէթ Ֆուրասթ
եաֆթէ սաեըլարազ եօլլար օրթասընտա
գուրուլան մէճիլիլէրի սէօյլէմէ՛զմիսին :

« — Եա օլ պիր պիրիլլէ պուլուշմու-
լարը իշին վէրիլէն սէօյլէր թութուլ-
մատըղընտան, իքիշէր իւշէր սասաթ պէք-
լէյիշէրի՛ » նէ եարալըմ, էֆէնտիմ :

« — Լլա օլ տիւէլլօսեա շըգմազլըզ
կիւրիւլտիւլէրի, մատամ :

« — Եա օլ գըսգանըզ բաթըրարը-
լարը, էֆէնտիմ : շէլլէ օլ արապայար
տէրունիտէ կիլլի կիլլի կէզիլիպ սոլա-
շըլարազ էզիլիպ խուրտէխաշ օլուշլարը
տախի ունութմանալըմ :

« — Էօֆ, օնէ՛ր րէնճ ու դահմէթ-
լէր, վէ նէ՛ գատար կօրկուսիւրուզ վէ

մէշազգաթլար, մատամ . իմաի, խիւլա-
սայի քէլամ սիւալ իտէրիմ սիզէ, պուն-
լարասան Դաֆուր վէ Էպէ՛ր նէ տիր :

« — Ալիմ Ալլահ, էօյլէ տիր, էֆէն-
տիմ, Դաֆուր ու Էպէ՛ր նէ տիր : »

« — Նիհայէթ, սանա գազիլէն սէօյլէ-
րիմ քի, Վալանթին, տէտի Յւօրանս
Ֆէրանը ճան իւզըն, էկէրշի կիլլիտէ
պիր շէյթան պուլունուպտա պիրիմթէն-
պէլլիլլէ այիտ օլան միւթալաթըր էտէ-
պիլլէմիլլի տիլնէմիշ օլաա խտի, գահ-
պահա իլէ կիւլէճէյի շիւբէսիզ իտի
Ֆազաթ, պու ճիւմէ իլլէ տախի պիրիմ
միւպահասամըզ էաստը, տէլայիլ ու քէ-
մալէթ իւզէրիտէ միւլէսէս (Թէմէլլէշ-
միշ) պուլունմազտա խտի, Օլ հէնկեամ-
տէ, քէնտի իպթէյիմէ մուզայիր օլտու-
ղու հալտէ, Խ . տը լիւսալ պանա եօլ-
ճուլուդա շըգմազլըզ թէքլիֆ լյլէտի ի-
սէտէ, մէզքիւր խիւլեսար պօշա շըգար :

« — Էվլէթ, օլ պապտէ սէնին թութ-
տուղուն թարիդի իշիթտիմ, վազաա դա-
րայիպ նէվիլտէն իմիշ, լաքին բէք
գուվլէթիլ պիր թարիզ իմիշ :

« — Պէնիմ արգուս օլ հէնկեամտէ նէ-
տէ՛ն իպարէթ պուլունմագտա խտի պի-
լի՛րմիսին . անճազ իսթիրահաթտան . զի-
րա, զէվալը Վալանթինիմ, սէնին մէք-
թուպուն իւզէրիլլէ վուգու պուլան մէն-
զարտէն սօնրա, կէրշի գօճամ պանա
գարըր բէք սէրթ վէ բէք դապանա մու-
ամէլաթտա պուլունտու, վէ այըրտը-
ղըմ թագտիրտէ, հէր նէվի իմտատ ու
մուպէնէթտէն մահրումէ գալարազ
վէ եալընըգճա եաշամանա մէճպուրէ օ-
լարազ տիւշար օլաճաղըմ սէֆալէթ ու
գարուրէթլէրտէն պաթ ու պէեան ի-
լէ կէօյլէրիմի գօրգուլմազ իսթէտի ի-
ճ

սէտէ , պիր տիրու պէնի գանորդա-
մատը , զիրա պէն հէրչի պատարատ
եօրճուուդա չըգմամաղլըդա , վէ հէր
վագըթ պէնի քէնտի հարեքէթ վէ գա-
րարըրըրըրյա թամնիզ վէ պիհուզուր իթ-
մէսին նիյէթիյէ , գօճամը խթէտիկի գա-
տար սէնտահաթ իթմէքլիյէ թէչվիյ իթ-
մէքլիկէ քէնտիմճէ գարարըր գամլ վէր-
տիմ :

— Տիմէք տիր քի . Ախչիլի իսթէտիկին
վագըթ հանրնա գապուլ իսկպիլըր ի-
տին :

— Ոնա չիւքնի իսթէմէզ . օ շէյ պէնիմ
քէյֆիմէ մէրպութ պուլունտադատ ի-
տի . վէ օյ պապտէ հիչ պիր կիլլի հա-
րեքէթէտէ ինթիւսան եօզ իտի . չիւնքի
սագահանազ գաթան պիր միւնտսէպէ-
թիմիզ օյմանըպ , ալիլէմ Ապունթին ,
քեաֆֆէչի աչէպամըզ տալիմա ընդէ
լէ գաւլըրի իպարթ պուլունտազ-
տա իտի Վաքին , տահա պու գատարըր
պիր շէյ տէլիլ տիր , չիտի օյ լէզիզ
թէնպէլլիք երգիւնտէն նէ հիքմէթլէր
հուսուլէ կէլիլիչ օլտուզուս տաթի իշի-
տէճէքսին :

— Ոնա տաթի ինանըրըմ . վէ դօճա-
նըն պանա նաղլ իթտիկինէ կէօրէ , ալ-
ըրլմանըպ պալըճա սէպէպիլիէթի , սէ-
նին քէնտի սէրլիթիինի զոյզ իթմէքլի-
ին վէրմիչ տիր , սահիւն լօյլ լի տիր :

— Պապանա , Ապունթին , սէրպէսթ
սէօլէչէլիմ , սէրլիթիմի զոյզ իթտիք-
տէն սօնրա , էկէր ալըրլմանըչ օլտա ի-
տիմ , պէնիմ հալիմ նիճէ օլաճազ իտի .
մէկէրչի տալիմա դօճամըն քէյֆիմէ գօլ
օլտազ , միմէթի ալթըրտա գալմազը-
դա միճպուրէ օլմսեանճազ մը իտիմ , վէ
մէկէրչի պէն էօլլէ պիր հալի գապուլ

խտիպթէհամըն կէթիլէպիլի րմիլիտիմ ,
խաչը , իտաչը , միւքքին տէլիլ իտի . դի-
րա . պիչարէ դըզ , սէնին ֆապըրէ օլ-
տուզուս հալալ պիր դէնկին գօճա ալ-
տըպտան սօնրա տիչար օլտուզուս մէ-
ղլլէթլէրի . վէ շէքտիկին կէտիլ . ա-
լտալարընըր հէմիչէ տէրխամըր իթմէք-
տէ իտիմ , իտաչը , իտաչը , օլտանալ իտի .
չիւնքի օլ կօլտա պիր էօմրիւն , եալընըլ
թէֆէքքիլ ըր տաթի քէնտի նէչաքէթի-
մէ վէ թէնպէլլիյիմէ թօլմանարապ ֆիք-
րիմի ալթ իւսթ իթմէքտէ իտի :

— Ոլ խուտուս վապաա նէգաքէթի-
նէ թօգանըր իտի . չօլ իլի , լաքին , Ալ-
լօրանա . շու թէնպէլլիյիմէ նապըլ օլտապ-
տա թօլմանալըրնա ալլըմ իլմէկօր . մէ-
կէրչի թէնպէլլիքտէն նաչի դուհարա
կէլմէքտէ օլտա խարաֆըն , վէ սէֆալի
խամթըր իւզըէ խորթըր էվաթ իթմէքլի-
ին իշին գէնկիլլիք իլթիլգա իթմէզ մի
իտի , վէ գօճանտան ալըրլարըրտա իսէ ,
մէքքիւր դէնկիլլիքտէն տաթի պիրլիք-
տէ ալըրլիչ օլմսեանազ մը իտիմ :

— Վիլլէթ , էօլլէ տիր , Ապունթին ,
լաքին , մաստէնին իքի ուճուտա տա-
թի պիրէր ֆէնալըզ վուր իտի , տիմէք
տիր քի , իքիսիտէն պիրիսինի թէրճին
իթմէլի իտիմ , վէ էկէր ալըրլմանըչ օլ-
տա իտիմ , պիթթապի դօճամըն էմրիկ
վէ քիլիքինէ իթտաթա պօրճու օլտապ .
վէ պիմաէն ալէչէ միմէթի թանշըրտա
գալարազ քէնտի տուչուլարընըր մէրդու-
մուս տուչուլարընա ֆէտա իտէճէք ի-
տիմ , վէ րանաթըմըր զոյզ իտէրէք ,
քէնտի պիհուզուրլու գու . գաարըրալարը
էօմրիւնէ տիւչիւպ սիւրիւքլէնէճէք , վէ
էկէր մէրաղըրնա կէլիլտէ Նալգ ստիտա
տաթի կիթմէքլիյէ չօլըրըր իսէ , կիթմէք-

իյնէ մեծապիտէ օրհնաց խորմ. հայ պու-
քի պէնճէ, պէնէ օյլէ պիր էօփէ մարիքէ
օրհնացասն խտ. է օրմէ քլիլի տոճաւ վէլա
թու թարմ:

— Նարին. ՚նի՛ շին էօյէ օրսուն, մե-
կերչի մուզայրի, Եսնի սէնին տուրդու-
րարնը գօճանս գտպուր իթարիթ մէրդի-
ջին միւ մքին օրմճաղ մը խտ. տլէլ խու-
սուս սէնի աշուրի մէրթէ կէ սէվմէ քտէ
օրսու գճաւ, մէրքիւր մուհապակ թիին պիր
Ֆուրսաթ ասաւ Իտէրէք, մէրգումու,
թէ է սիրին թահթընու սլմազը զըն, գանն
Իտէրթմ քի ինթիմայլին խարթնինտէ տէ-
միւ խտ. վէ:

— Եվէթ, մէրգում պէնի սէվմէ ք-
տէ խտ. լաքին պէն քլրապը կէ մէք ի-
չին նէ հօլտա սէվէր խտէմ, օ տախի
պէնի օլ հօլտա սէվմէ քտէ խտ. շալ
պու քի պէն անըն թապիթ ընըր քէք ի-
ջի պլիլի խտիմ, պէնը թապիթ ընտան
վազ կէ շիրմէ քիք նասըլ միւ մքին սլ ի-
սէ, անը տախի քէնտի թապիթ ընտան
վազ կէ շիրմէ քիք օլ գտտար միւ մքին-
սլ խտ. վէ, էվէլ ու ախըր քէմիչի
էօմիւ միւր շաստէն գիտտէ քէնտի շի-
րադէսինի դայպ խտէնէ կինտէն, հէման-
տէմ այրըմազըր թէրթի իթմիչ խտիմ:

— Աէնին պու նիյէթ ու գարարնու-
տան, Միչէլին տախի մալիւտիմ ու քէ-
ջի վա՛ր մը խտի:

— շայ հայ, հէմ մէրգում քէք միւ-
նասիպ պուլուու խտի: վէ իչթէ սլ հէն-
կիտանու խտի քի, իչէրուսի իչին պապը
գարանըզ նիյէթ ու էֆքեարլարտա պու-
լունտուզ, վէ մէրքիւր նիյէթ ու էֆ-
քեարլարըմըր խտէ, տալիտա սէնին թէ-
Ֆէքիւրինէ թապի պուլունմագտա ի-
սիլէր:

— Աճա՛ լիպ, պէնի մ մի:

— Էվէթ, սէնին շիւրքի Միչէլ
քէնտի վաղիթ կնիթ թանըմագտա խտի,
վէ է կէր սէնի պուլապիլտէ խտի, ինքու-
սընտա ասիլի պուլունմագ խտի: շաթ-
իտ, պիր սան տէ ֆուստան սէնին իվի-
նի պուլունտա շրղըշարղընտա, պէն տա-
խի քէնտի թարաֆըմտան, գօճանտան
այրըմազըրա շալըշմագտա պուլուն-
տում, վէ մէրգումսն կլախիզ կլլվի սի
պէնին իչիմէ սէքթէ վիթէնէ կինտէն,
քիտմիլէն այրըլըզ սէրպէսթ օրանա գա-
տար Եանըմա կէ լմէ մէնի իէճա իյէթի
խտիմ. վէ դանն խտէրիմ քի, գօճամ
շիւրէսիգ պուլապըր սանա սէօյլէմիչ օլ-
մալը արը:

— Ըու Ինաս իտիպտէ գօճան իլէ
հիչ լաղըրտր իթմէ մէք իյէլէ, նա՛ սլ իթ-
տինտէ միւ րաստըր իչէրու էօթիւր ի-
պլիտին, սօղըրսուտ սղ թէ աճնի պ ի-
տէնէք շէչ տէնիլ տր:

— Չանն իտէրիմ քի, մէրքիւր թէա-
պիլաէն կլուզէլ վէ տօթլուդա մուվա-
Ֆրդ պաշգա պիր թէտպիր պուլունագտա
Ինթիմալտէն աէնի խտի Նիւայէթ ալ օրթ
այտան սօնըա գօճանտան շէրան այրը-
արմ, վէ մէրգումա քէնտի հօլունա
կիթտի: Պատէնու Միչէլի կէօրտիմ.
լաքին մէրգում տանի պէնիմ կիպի, աէ-
նին հազղընտա հիչ պիր մալիւմաթ ա-
լունմըն խտի: վէ սէնի պուլունագըրզ
տան դաթի իւմիտ իյէտիկիմիդտէն, ի-
չէրուսի իչին տիւշիւտիւ կիւմիւր էվ-
վէլքի էֆքեարըմըր էլէ պուրզ, վէ ի-
ճապը ինրասընա դարձըր վէրսիք: Ազի-
ղէմ Չալանիթին, ճիւզիճէ մուդատէն
Թէպէլ Լէտէն նիչէ հիքմէթի շէյէր հու-
սուլէ կէլէ պլիտիկիմին զլքրիսի կէ շաի ի-

տիմ, շիմտի օնլարը սանսա տախնազը
ու պեհանս իտէյիմ:

— Հայտէ պագալըմ, օլ խուսուստա
կիթիփքէն արզում վէ մէրազըմ արթ-
մագտա արը:

— Պագ նասըլ օլտու պիզիմ էշէ
պաշանկըճըմըզ, վէ եախօտ տահտ սա-
հիհինի իսթէր իսէն տէտի Ֆլօրանս թէ-
պէսախում իտէրէք, վէ բէք թօնաֆ պիբ
հալ ու հէյեթ իպրազ իյէեհէրէք, Մի-
շէլ էլէ պիզիմ ԿՈՐԱԶԸ ՄԵՊՅԵՑԵ միւ-
պաշէրէթիմիզ, շէօյէ քի, քէնտի քէն-
սիմիզէն ազտը մէճիս վէ մէշվէրէթ իլէ
« Պիզիմ պու ալէմտէ, պիբիճիք արգու:
վէ սէստէթի հալիմիզ, անհազ վիճուտ
վէ Ֆիբեր բահաթլըղընտան իպարէթ օլ-
մալը արը, վէ պիզ հիշ պիբ շէյ իշին
չալըըզ էօրուլմայըպ, Փագաթ խէհա-
լաթ տէրեալարընտ տարմալը, օգու-
մալը, սէվմէլի վէ սէվիլմէլի, կէօրիւ-
շիւպ դօնուլմալը, վէ ճէնապը ԱՖէրի-
նէնտէնին (Սլլանըն) խալզ իթտիկի բու-
շի սախմանը, ազաճլարը, շիշէքէրի,
սուլարը, շիմէնէրի, վէ տաղարը սէյը
ու թէմաշա իթմէլի, վէ եազ կիւնդէրնտէ
կէօլէլէք եէրէրտէ սալընհագլարտա
սալլանմալը, վէ գըշըն սօուզուհտա ա-
թէշէր պաշընտա ըրնմալը, վէ իարաֆ ու
տարաթ, վէ պիբ թագըմ դիմէթ ու դի-
եաֆէթ պասլընասա սատթտէն պուլու-
նան իթթիխար ու ճըր ու թամա գըմ-
նընտա քէմալ մէրթէպէ թէնպէլլիք իզ-
հար իթմէլլիզի, Պու թէսալլուր իթտի-
կիմիզ թէնպէլլիք ճէննէթիտէ իմրարը
էօմր ու էվաթ իթմէք իշին պիզէ նէ՝
լազըմ արը, Վազըմ արը գըշ իշին քիւ-
շիւճէք, Փագաթ իլի գարալը, վէ եա-
զըն եէլլիւքէր իլէ միւզէյեհէն պիբ պաղ-

շէճիյէ մալիք օլտուզու պիբ էլ, արէա
գօլթուկար, կիւզէլ սալընհագլար, իւ-
զէրնտէ եաերըզ եաթմազ կաթօտ օ-
թուրմազ իշին խասըրլար, կէօզիւմի-
պիւն ալաճաղը կէրէրէ դասար կիւզէլ
նէգարէթի կէրէր, պիբ պէրապ բուշի
սէմա, պիբ իւաթըլ վէ լաթիֆ իզիմ,
վէ կէմիշէ սայիբ նաֆուպար (հալ պու
քի իքիմիզ տախի պօղազ ալուշիւնիւ
տէյիլ իտիք), վէ պիբ պէպէմէ, Պուշուր-
տանաս պաշգա, քէպալիք վէ պաշըճա
պիզիմ իշին լազըմ արը դայէթ նիզանրն-
աս վէ էմիլիթ իւզրէ պիբ էօմիւր, վէ
էօյէ պիբ էօմիւր քի, հիշ պիբ էշ վէ
կիւճէն պիբ թարաֆտան խալէլ կէլմէլի
տիբ, էվիլէմ, պիզէ իշթէ սնճազ միւզ-
թաղի օլան շէյէր պուշուր արը, լա-
քին պուշուրը գալտէն Ֆիլիլ կէթիբմէ-
նին շարէսէ՝ նէ տիբ, « տէտիք, վէ
մուլաֆֆազ օլա պիլմէք իշին քիւլի
ազլ ու ֆիքըր վէ դայրէթիմիզի սարի
իյէտիք, իմտի, ազիզմէ յալանթին,
շիմտի հիքեայէսին իշիթտիկնտէ պագ-
տա թէհայիւրաէ գալ:

— Սէօյէ, Ֆլօրանս, սէօյէ պագա-
լըմ, վէ հէմտէ դաթէն թէհայիւրէ հա-
զըրլանմագտաերմ, վիբա, դանն իտէ-
րիմ քի, նէ օլտուզուհտա ազաճը թէ-
եազգուհն իթմէքտէլիմ:

— Եօզ, եօզ, էվիլլինաէն օլ պապ-
տէ ալա դիհին եօրմա քի, պիբտէն պի-
րէ իշիթտիկինտէ սիւչարը թէհայիւր
օլտուզուհն կէօրէրէք հիսսի մէմուհիյ-
եթ իտէլիմ, Եէօյէ քի, « Միշէլլին
միւտանասը Բրօլմաս սանհազընասն օ-
լուպ, վէ սալը Նյէրիլ օլմաղին, մանէլ-
լի մէգպուրուհն կիւզէլլիսինի, վէ հէր
քէսին օրատա ուճուլլուզ իշինտէ բա-

հաթ էօմիւր կէշիրմէքտէ իսու կինի, վէ
 օն օն իքի պին ֆրանդ իլէ արդուէտի-
 կիմիդ կիպի տէնիդ գըբըբընտա վտղը օ-
 լուպ, վէ բօրթուգալ աղանալըբըլա միւ-
 գէշիէն կիւղէլ պիր պագչէյէ մայլք պիր
 խանէ իշմիրա խոկպիլէճէկինի նագչ ու
 պէեան իյլէտի, վէ Միշէլ տախի պու
 խուսուսուն թանգըզընը, թասնի՛ն սըն-
 ճէթ ճիհէթիլէ օրասա իյաւնէթ իթմէք-
 տէ օլան պիր տօթոււտան կազպ իւ-
 թէտի, վէ ալտըր ճէվապընտան, մէր-
 գոււմէնին սէօլէտիքլէրինին քիսմիլէն
 սանի օլուղու անալըբըտը, վէ հաթ-
 թա օլ ճէնկիսամտէ, մանէլի մէզպուր-
 տա, իյէրէ իքի սասթ դատար մէսու-
 ֆէտէ, պէզայէթ կիւղէլ սուրէթտէեա-
 բըմըն, վէ օն պիր պին ֆրանդ գըլմէ-
 թինտէ սաթըլըզ պիր խանէ վար իտու-
 կինին տախի իշխտիլտիկիլէ պէրապէր,
 մէզքիւր խանէ քիրատա պուլոււստու-
 ղոււտան, իւշ սէնէ իլին տահա միւտ-
 աթի պուլոււստուղու իսպէրի այըն-
 ալ իսէտէ, պիզ Միշէլին տօթու հագ-
 գընտա հէր ճիհէթիլէ քէմալի էմիլիէթի
 ճայիզ կէօրտիւկիւմիւղտէն, մէզքիւր է-
 վի պիդիմ իլին ալմասընը մէրգոււստան
 բէճա իյլէտիք. հալ պու քի պու արա-
 սա պիլչիւք պիր կիւճիւք վար իտի,
 եանի, քիսէսար էֆէնտիլիք միւսաս-
 տէ իթմէքտէ տէյիլ իտի, Չիրա, կէրէք
 էվլին պահար իչին, վէ կէրէք քէնտի
 սէնէվի մէսարիֆաթըբըզա գարըբըզ ի-
 քի պին ֆրանդ իրատ կէլսին իչին, այթ-
 մըն պին ֆրանդըզ պիր մէպապէ միւճ-
 թաճ պուլոււստաղտա իտիք. վէ պուււ-
 տանտա գաթի նագար, հիշ տէյիլ իսէ
 էվվէլա պիր դաշ պին ֆրանդա էշէտտի
 իւղոււմ պուլոււստուղու ալքընար իտի,

ճիւմէք տիր քի, աղիդէմ վալանթին,
 նասըլ քի կէօրմէքտէսին, հէր հալտէ օլ
 գօճա մէպաղըն, եանի այթմըն պին ֆր-
 անդըն արղուսունու չէքմէքտէ իտիք.
 — Է՛յ, նա՛սըլ եսաթընրզ սօնրա.
 — Անճազ պէնիւմ եալընըզ այթը պին
 ֆրանդըմ վար իտի, վէ օտա նիքեանըմ-
 տան սօնրա, ճէհէղիմէ դասմ իթմէք ի-
 չին թալէպ իթտիկիւմ մէպալաղէն գալ-
 մըն իտի.
 Միշէլին տօթըլաբընտան պիրիտի,
 մէրգոււստան շահանը թէէստիֆ օլան իշ-
 լէրինի թէվվիլէ իտիպ պիթիլմէքլիլի տէր
 իւհտէ իթտի, վէ օն պէշ պին ֆրանդ
 գատարտա էլտէ իտէպիտի, Պիզ մէզ-
 քիւր մէպալաղար ֆայիզէ վէրտիքտէն
 սօնրա, գըբզ պին ֆրանդ տահա գա-
 դանըպտա, պիզէ միւզթալի օլան, վէ
 դուպպէի թէնսպիլուրու մուզ տէրոււնին-
 տէ տօլաշմաղտա պուլոււստան տիւնեէվի
 ճէնէթէ մայլք օլոււճաեա դասար,
 մէպաղը մէզպուր եիկիրմի պին ֆրան-
 գա թօղունանաղըզա, էլլիմիդտէն կէլ-
 տիկի մէրթէպէ չալըշմաղըզա գարար
 վէրտիք.
 — Գաղանմա՛ց մը, մէկէրչի օլ դա-
 տար փարահը գաղանապիլմէք սիզին ի-
 չին ինթիմալտէ՛ն մի իտի.
 — Մա՛շալլահ, աղիդէմ վալանթին,
 էվվէթ ինթիմալտէն իտի, ֆազաթ չա-
 լըշմաղ իղթիլա իտէր իտի, նասըլ քի
 պիլդտէ արալան կիպի չալըշարդ վէ գա-
 դանըրդ, տէտի Յլօրանս մուզաֆֆէ-
 րանէ պիր թարալ ու հէյիէթ իւզրէ.
 — Նէ՛ սէօլլէիօրսուն Յլօրանս, սէն
 վէ Միշէլ տօթի չալըշարնըլ, էօլլէ՛ մի,
 տէյիլ պաղըբըլ վալանթին մէտճիւպ

իւզրէ էլլէրինի պիր պիրինէ պաղլաեա-
րազ :

— Եվզէթ, պէն վէ Միշէ՛ւ տախի,
Վալանթին, հէմ չալըշարզ, հէմ կիճէ
վէ կիւնտիւզ չալըշարզ, վէ հէմտէ սէ-
նէլէրճէ էն գիեատէ մէմուլտէն օլմանան
իշէր վէ սանաթլարը գապուլ վէ թէ-
նէզգիւլ իտէրէք չալըշարզ :

— Մէկէրչի Միշէ՛ւ իւէ սէնին թարա-
Փընտան էօյլէ պիր թէսլիմլիյեթ գուհու-
րա կէլմնի ինթիմայտէն մի իտի :

— Աճա՛յիւ, տիմէք տիր քի թէաճ-
ճիւլ պիթմէքտէսին, էօյլէ՞ մի :

— Աճա՛յիւ, մէկէրչի թէանճճիւլ պիթ-
մէքլլէ հազգըմ, վէ բէք չօզ հազգըմ
եօ՞գ մու տուր :

— Պագսանա, Վալանթին, սէն պի-
ղիմ օլ մէրթէպէ չալըշարզ օլմանըպա ի-
նանապիլմէք իշին, Միշէ՛ւ իւէ պէնիմ
թէնպէլիլիմիլին տէրէճէտինի տէր խա-
թըր իտիւ պէօլլէրին էօնիւնէ կէթիւ-
մէլիսին :

— Իշթէ պէնտէ սիղին թէնպէլլիլի-
նիղի պիլտիկի՛մ իշին տիւ չարը թէհայ-
եիւր օլմագստաերմ :

— Իօզ, մու զայիրի օլարազ ինանմա-
լըքն :

— Սիւ պհան Ալլահ, օլ պապտէ հիշ
մուզայիրինի տիւ շիւնէպիլլի՛ր միլիմ, մէ-
կէրչի սօն տէրէճէ թէնպէլլիւր սօն տէ-
րէճէ չալըշկանլըզա թանվիլ օլապիլի՛ր մի :

— Հայ հա՛յ, Սէն շիմսի ԹԵՆՊԵՆԼԻԻՔ
տէնիլէն շէյին, քիշիլի չալըշարթմագ
պապընտա նա՛սըլ թանրիք իտիճի, վէ
նա՛սըլ ինէլիլիւլ դօվալտեճը պիր շէյ
օլմասը իւզէրինէ տիւ շիւնիւլ մի թա-
լտա թթմէլիսին :

— Նէ՞ սէօյլէրսին, նէ՛, թէնպէլլիւր
թէնպէլլիւր, էօյլէ՞ մի :

— Պիլմէզսին սէն, Վալանթին, հէր
կիւն ախլամ օլտուգճա, պիր առա՛մ,
քէնտիսինէ նլիյէթ խէրէք « Աման, սէր-
պէսլիյեթէ, վէ թիմսէյէ թապի վէ միւն-
թան օլմամագլըզա, բանաթլըզա, շէն-
վաթը նէֆսանլիյեթէ, վէ հիշ պիր իշ վէ
կիւն իւէ մէշղուլ օլմագսըզըն իմրարը
էօմիւր իթմէքլլէյէ սօզրու պիր աարմ
տոնա արթըրըպ պլմալլիւրը . . . » տէյէ-
ճէք օլուր իսէ, նէ գատար եօրուլմաշ
օլտա, վէ նէ գատար զարուրէթ ու ման-
րուլիյեթէ իւզրէ էօմիւր կէչիմէքտէ
պուլուստ, եինէ շէվլ ու զայրէթ, վէ
նէզվէթ (աթըլըշ) ու ճէսարէթի ար-
թանագլընտա շիւրճէ եօզ տուր, Եվզէթ,
սօսթում, էվլէթ . . . շաթթա, հէր եօր-
ղունլուղուն սօնուստա, իլէրուտէ նա-
յիլ օլաճաղը իւզպու ու սէտաթի հալ
իւզէրինէ տիւ շիւնտի քճէ, պիր Ֆէրահր
տիւ հիսա իտէճէկի տախի միւնէրէպ
տիր, լաքին, նէ՛ լաղըմ ու զաղա կիթ-
մէք, մէկէրչի հէր կիւն վէ հէր սաաթ
թէճրիւպէսինի կէօզլէրիւլիւ էօնիւնտէ
կէօրմէքտէ տէյիլմլիլիւլ . շէօյլէ քի, մէ-
կէրչի պառ էլ մէվթ անրէթտէ էպէ-
տի սէտաթէթէ նայլ օլմագ իսթէեէնլէ-
րին, պու տիւնտատէ հէր նէվի տէրտ
ու միճնէթէ բույի թէսլիմլիյեթ կէօու-
թէրմէլէրի, վաճիպէտն տէյիլմլի տիր .
տիմէք տիր քի, այի տէրօին մաէլլինի
պիլ պու ալէմտէքի իւզպու ու սէտաթ-
թի դաղանմագ իշին տախի մէվզրի իճ-
բայէ գօյմաղտտիւրը, էմմա, պուրտան-
տա, լաղըրտը պէյնիլլիլտէ եա, տիւնեէվի
ճէննէթէ, Ֆիրտէվի ալէտեր միւրաճճան
թութմագլըզըմա տայիր պիր սույի դանն

հասըլ օլուր իմիշ, արթըզ օլ գատարը-
տա քէնտի պիւղէճէյիմ պիր շէյ տիր. ա-
նրպ տէյիլ եա, պու ալէմտէ զէվզ ու
սէֆտեր հէր շէյտէն զիւտտէ սէվէրիմ,
վէստէլամ:

Պու լագըրտըլար իւզէրլնէ Վալտն-
թին հատտէն զիւտտէ տիւչարը իսթիւ-
րա Կ օլարազ, տալկըն տալկըն Ֆլօրան-
սին երւզիւնէ պուգմաեա պաշլատըզըն-
տան, Ֆլօրանս տախի մէրպու մէյի մէյ-
քիւր տալկընլըգտան գուրթարմազ նիյէ-
թիւլէ, պիր վազըթ սիւքիթի իսթիւտար
կիւէտի:

ԺԻ

Մատամ տ'լնֆրէվիլ տիւչար օլտուզու
վէլէն ու հայրէթտէն ազատէյի ֆիւբը
կիւէտիքտէն սօնրա, մատամ սը լիւս-
վալա խիթ ապէն:

— Հագըզաթէն սէօյլէրիմ քի, Ֆլօ-
րանս, բիւեա՝ մը կէօրմէքտէյիմ, եօգսա
ուհանը՞զ պիր հալտէմիյիմ պիւղէմէեօրում.
իմտի, թէքարաթէն սիւալ իտէրիմ, սէն
... օլ գատար թէնպէլ օլուպ վէ օլ գա-
տարտա բահաթլըզա ալըշիւշ օլտուզուն
հալտէ, սահիհէն զայրէթ վէ շալըչգան-
լըզտա օլ տէտիկիւն մէրթէպէտէ իզնարը
սէպա՞) ու մէթանէթ իտէպիլտի՞ն մի:

— Անլատըմ, շիմտի սանա էօյլէ շէյ-
լէրաէ սէօյլէմէ լիյիմ քի, տահա զիւեա-
տէ թէհայիլըրիսի մուծիպ օլտուն: Պի-
լի՞ր ուրիսին Վալանթին, տէօրթ սէնէ միւտ-
տէթտէ, վէ ալէլ իուուուա չու իւշ այ-
տան, եանի գօծամ իլէ պիրիքտէ Վօ-
ժիրար սօյալընտա կէրէք պէնիմ վէ կէ-

րէք Միշէլին հագզընտա քէսպի մալիւ-
մաթ իյլէմէնիպտէն պէրու, նէ՛ եօլտա
իմրարը էօմր ու էզգաթ իյլէմիշիմ տիր:

— Պիզիմ՝ ալտըզըմըզ մալիւմաթա
կէօրէ, հէր կիւն իքնիկ տախի սապահ-
լախըն, էրքէն տիշարը չըզուպ, վէ կիճէ
եարըսընտան սօնրա տախի իշէրի կիր-
մէքտէ իմիշսինիզ:

— Ամա՛ն եա ՚Իէպպ, ամա՛ն եա ՚Իէպպ
տէտի Ֆլօրանս շէյտալարի պիր գահգա-
հա իլէ կիւլէրէք, շիմտի, մէզքիւր կիւն-
լէրի տէր իտաթըր իթտիքճէ, վէ ուզագ-
տան սէյիրճի կիպի նագար կիւլտիքճէ,
քէ՛ք էյլէնմէքտէյիմ, քէ՛ք գէհգիմէ կիթ-
մէքտէ տիր: Տուր սանա Ք—արը՞ր—ն (1)
գուրթուլմամըզըն սօն կիւնլէրինտէն պի-
րիսինի պէեան իտէյիմ: Նալընըզ պիր
կիւնիւն հիքեայէսինտէն, սայիր կիւն-
լէրիմ հագզընտա տախի պիր թէսալ-
վուր ալտպիւղէճէկին շիւքէնիպ տիր:
Սապահըն, սատթ իւշիւնտէ գալպտըմ,
վէ պիր պիւշիւք թաշ պասմասը թաս-
վիլիլն պօտասըյա, պիր նօթա տէֆթէ-
րինին գօրեասընը պիթիրտիմ: Չանն ի-
տէրիմ քի պէնիմ պու հիւնէրիմ, մուծի-
պի թէհասաճիւպին օլմտեաճազ տըր:
չիւնքի պիլիրսին քի թա մանասթրտա
իքէն, կէրէք նօթա գօրեասը չէքմէք,
վէ կէրէք ալիլզէր թապիրիսի պօտա-
լումազ զըմընտա, հիշ տէյիլ իտէ ճիւ-

(1) Քաւարանս իւանս իրիսթիւտալարքի-
թիգասընճա, հէր քէտ տախի կիւնահընա կէօրէ
օրտտա ճէպա չէքտիքտէն սօնրա գօւրթուլուպ
ճէննէթէ կիտէճէյիւնէն, վէ Ֆլօրանս տախի
տիւնեալտէ թէնպէլըն վէ բահաթնա եաշամազ
ճէննէթիսի գազանմազ նիյէթիւլէ պիր վագըթ
հատտէն զիւտտէ շալըմըշ օլտուզունտան, մէզ-
քիւր գահճէթի չէքիպ շալըտըզը կիւնլէրի քա-
ւարանս պէնզէթմիշ տիր:

գիճէ իրհարը խթիտատ վէ քէսպի մէ-
հարէթ իթմէքտէ իտիմ :

— Հագգըն վար տըր, վէ տիմէք տիր
քի օլ խուսուս պագը մէրթէպէ իյննէ
եարաերպ վէ ֆայիտէնի մուճիպ օլմագ-
տա տըր, էօյլէ՞ մի :

— Շիւրհէտիզ. հաթթա, պազը քէր-
րէ, եալընըզ մէղքիւր իշլէրտէն, կիւն-
տիւլլէրի վէ եախօտ տահա զիեւտտէ սա-
հիհի կիճէլէրի, պաշգա իշլէրիմ պերթա-
րաֆ օլտուզու թագտիրտէ, տէօրտէր
պէշէր ֆրանդ գաղանմագտա իտիմ :

— Տահա պաշգա իշլէրի՞նտէ մի վար
իտի . . . օնլա՞ր նէ իտիլէր աճէպա :

— Շիմտի պիր քէրրէ կիւնտիւլզ կէօր-
տիւկիւմ իշլէրին հիքիայէսինի պիթիրէ-
յիմ : Սապահըն սաաթ տէօրտիւնաէ Լվ-
աէն չըգաղըրմ կիպի ՊԱԶԱՐ ԵՆՐԻՆԷ
կիտէր իտիմ . . .

— Աճա՛յիպ հալ, աման եա իէպպ,
ՊԱԶԱՐ ԵՆՐԻՆԷ մի կիտէր իտիմ, սէն,
էօյլէ՞ մի, էյ նէ՞ հարաբ ըտրն օրատա :

— Սաաթ տէօրթտէն սէքիղէ դա-
տար, պիր գաարնըն տիւրքեանընտա
եաղընըրզ իտէր իտիմ, չիւնքի մէրգումէ
պիւլլիւք պիր գատըն օլտուզուտան, բէք
էրքէն էվինաէն տիշարը չըգամագտա
իտի : Շունու տախի ունութիմամ սէօյլէ-
մէյէ քի, օրատա քէօյլիւճէ պիր էօմիւր
կէչիլմէքտէ իտիմ . շէօյլէ քի, տէօրթ
թարտֆըմտա գայմագ, եուսուրթա վէ
թէրէ եաղը պուլուճնագտա իտի : Վէ
մէղքիւր տիւքքեանըն քեարընճա պիր
քիւլլիւք հիտէտարըլըրմ տախի օլտու-
զուտան, հէր սէնէ իւսթ իւսթէ լա ա-
գալլ իքի պին վէ պիր գաշ իւրպտէ ֆը-
րանդ գաղանմագտա իտիմ :

— Ծլօրանս, սէն պիր մաշքիպա օլ-

տուզուճն հալտէ, մէղքիւր տիւքքեանտա
կիտիպ օթուրմագլըրգա սահիհէն թէնէզ-
գիւլ իթմէքտէ՞ մի իտին :

— Եա Միշէլին եաբարգլարընրտա
պիլլաէ՞ն նէ տիյէճէքտի :

— Մէրպը՞ւմ նէ եաբար իտի :

— Մէրգուճտա իշ վէ սանաթ չօզ
իտի . պուճնարտան պիրիւնճիսի, Պաղա-
րա կէլէն էշեա մէ էրպպ իշին, միրի
թարտֆընտան եալընըզ մէմուրիյիէթ
իթմէսի օլտուզու հալտէ, հէմ սէնէտէ
պին պէշ իւրզ ֆրանդ արմագտա, վէ
հէմաէ արապաճըլար իլէ սէպղէվաթճը-
լարտան պիւլլիւք իլթիֆաթ կէօրմէքտէ,
վէ սաաթ սապահըն տօգուզուճնա վար-
տըլլ կիպի, մէրգուճ քէնտի եաղըխա-
նէսինէ կիթմէքտէ իտի, վէ պէն տախի
քէնտի մագաղամա կիթմէքտէ իտիմ :

— Աէնին մաղապա՞նտա մը վար իտի :

— Եվլէթ, վէ մաղաղամըրգա ԱԼԱ
ԳՕՐՊԵՅԸ ՏՕՐՏԱ, ԱՐՊՈՐԸ ՍԵՔ սօգաղըն-
տա քիային իտի . պէն մէղքիւր զայէթ
էսկի վէ զայէթ ճէսիմ օլան չամաչըրա
տայիր էշեա մաղաղամըրտա պուլուճնա
զըլլարըն էն իլէրուտէսի իտիմ . չիւն-
քի, քէնտիմի էօյմէք տէլի էմմա, չա-
մաչըրա տայիր շէյլէրտէ իայլիճէ կու-
թում օլտուզուտան (թապիաթ սահի-
պի օլմագ), գանէզու թապիւր օլուճնան
գօլուլզ ֆիաթանլար, կիճէլլէր, ման-
թիլլէր շալ կիպի շէյլէր, գօլլար (եա-
գալըրգար) վէ վիլիթ տէնիլէն մանթօլար
եարմագլըրգտա ագրանըմա ֆայիղա պու-
լուճնուզում կիպի, կարնիթիւրլուճն տա-
խի բէք կիւղէլլէրլիլ թէրթիպ իտէպիլ-
տիկիմտէն, զիեւտտէճէ իւճըթ ալա-
պիլմէքտէ իտիմ, հանի սէնէտէ պին պէշ
Եիւզ ֆրանդ արմագտա իտիմ (մայլիւմ

ես , պիտի աստիք քէնտի դասը ու հայ- սիսեթիսի պիտիպատէ ճնա կէօրէ վարս իւթէմէլիտի) , էվէթ , հէմ պին , պին պէշ հիւզ Քրանդ գազանմագաս , վէ հէմ- տէ կէմէլիտի օրատան էմէլքտէ իտիմ , ան- բառըն իր , չիւնքի քէնտիտի բէք նագ- ւը սաթմագաս իտիմ . վէ մուգավէլէմիդ- տէ մէլտանտէ տուրուպտա մալ սաթմա- էանճաղմ տախի գապիէն շարմ պէհան օլուհնուշ իտի , չիւնքի մուշթէրիէրաէն պէհի թանըհանդար օլուրաս , սծնրա մա- դապտան չըդաղըմտա դարարը չըգա- ըմ տէլի գօրգար իտիմ .

— Տիմէք սիր թի , օրատան չըգաղ- ասան սծնրա պաշղա իշ տախի կարար ի- տին :

— Սասթ մէքիլտէ սրտըր թէրք իտէր իտիմ , տիգդաթ իտի՞ կօրմուտուէ սէօյէ- տիկիտէ , չիւնքի պաղըլէ գայտն վաղ- թիմի պօշա կէչիբմէմէք ինչէթիլէ , սա- սաթ սէքիլտէ քեմալիէն սէրպէսթ օլմագ- ըրդրմա տախի շարթ պէհան իթմիշ ի- տիմ , Պիր սէնէ էվիտի : իտիլիլիթնէ շէլէրէ , մուղիգա գօրուարընա , վէ բէ- սիմ պօտուարընա չարըչարմ . լաքին սծն- րատան , Միշէլին սոսթլարընտան գա- արընն պիլտի , պէնիմ իլին հիքմէթ նէ- վիտտէն պիր իշ տանա պուլտու . չէօյէ թի , պէգայէթ իլի , Քապաթ բէք թիթիլի մէշէրէպ վէ քիմտէ իլէ իւրիթ իթմէրի- յի սէվմէլ պիր իթիթիտարէ վէ կէօլէրի կէօրմէլ գատըն օլուպ , վէ քէնտիտի տի- շարը չըդամաարընտան վէ էվիտ սախի էօթմէքիմի պէրիթիմի կէրմէմիտ սէվմէ- տիկիտտէն , կիմէլէրի վագթիմի , պիր շէթ օղութտարուպտա տիսնէմէքէ կէչիբմէք միւրաս իթմիշ օլուպիլն , սէնէտէ սէքի- գէր հիւզ Քրանդ ալարագ , կիտիպ իւշ

սէնէ քիթնապ օգուտոււմ , վէ մէրգու Միլի էլէնտիտիտիմ . Սէրգու Մէնին խանէտիտէ սոսթ սօղուպտա կիտէր իտիմ , պիրապ օգուր իտիմ , պիրապ գծուշար իտիք , վէ պատէնու տախի պիրիթտէ չոպ իշէր իտիք . Սէրգու մէ գատընն էվի թուրնու սօղաղընտա օլտուղուհանն , կարը կի- ճէտէն սծնրա Միշէլ թէտիթուսուհու թէրք իթմիկիտտէ օրատան կէչէր , վէ պէնիտէ պէրապիր ալըր իտի :

— Թէտիթուսու թէրք իթտիքտէն սծնրա՞ նէ տիտէք տիր :

— Էվէթ , չիւնքի Օտէօն նամ թէ- տիթուսա իտի :

— Ա՛յ , սիւպան Սլասն , տէլի պա- զըրար Վալանիթին , մէկէրչի Միշէլ Թէ- տիթուսա օտուհնուղուդ տախի իտէպի- լի՞ր մի իտի :

— Նէ՞ սէօյէկօրտուս սէն , մէկէրչի տիվանէ՞ միտին , տէտի Տիօրանն , պա- էրըրընասընա կիւլէրէք , իտար , մէրգու մ տէլի օտուհնու , իլա Սաիօնա պիլէթ- լիլի տըմը իտի . Նասըլ թի տանա սէօյէ- տիմ , պիրտէ հէր Ֆէնն ու հիւնէր թէք- միլ իտի . Միշէլ մէքթիլ թէտիթուսաթի խըտմէթիլի իմրա իթմէք իչին , սէնէտէ իքի պին տէօրթ հիւզ Քրանդ գազան- մագաս օլտուղու կապըտանտիլի թէրք իթտիքտէն սծնրա կիտէր իտի .

— Չօ՞ գ շէյ , չօ՞ գ շէյ , կալընըլ քէն- տի իշէրիլիլէ մէշուլ օլամախան թէն- պէլ Միշէլ , սծնրատան օլ գատար իշէ- րէ կիրիշէպիլիլին , սօղուտու չիքմէթ նէվիտտէն սաիլըլա սէգա ալըր :

— Վէ կալընըլ օլ գատարաս տէլիլ . էվիտէ կիտէր կիթմէլ տախի թիւճճար տէթիլէրիլիլի էծիլիտէ ալարագ կէօլ նուրարը ալօթէր իտի , վէ օլ հիւպտէն

տախի խայրեճէ շէյ գազանոր խոխ, Խշ-
 թէ պէօյէ, աղիզեմ Վարանթին, սօն
 տէրեճէ խաբէ իւզրէ կէչինեճէք, շէօյէ
 քի, գըշն արթէշիղ օթուրուպ, քէնտի
 խըտեթիմիզի քէնտիմիզ խտէրէք, վէ
 տէշի հալընըղ իշ կիւնէրի, իլլա բա-
 զար կիւնէրի տախի չալըշարուգ, տէօրթ
 սէնէ գարֆընտա պիղէ միւգթաղի օլտն
 օլ միւպարէք մէպաղը դադանըղ պի-
 ըբտիրէ պիտիք. անլատը մը շիմտի.
 է՛յ, նէ տէրսին, սանա ԹԵՆՊԵՆԼԻԻՔՏԵՆ
 Տիքմէթի շէլէր հուսուլէ կէլէպիլիր աւ-
 տիմ խէ, չաղգըմ վա՛ր մը իմիշ, հօգ-
 սա հօ՞գ մու իմիշ :

— Տօգրուսու պոճա տէյէճէք հօգ
 սուր, վէ ինանըլմուգ տէրէճէտէ պիր շէյ
 սիր :

— Մա՛շալլահ, նիչի՛ն, բէքտէ ազ-
 լա հաղըն տըր, Վալանթին, նասըլ քի
 Միշէլտէ շէօյէ սէօյէր իտի օ Պէզայէթ
 տէրէճէտէ չալըշարուգըն ասըլ միւբա-
 տըլ, թէնպէլլիք արգուշի շէտիտինտէն ի-
 պարէթ օլմալը տըր, հօգսա, էօյէ պիր
 ճըրս ու թամաը օլմանն պիր թաղըմ
 ատամըրըն, հատտէն զիհատէ շէվզ ու
 դայրթ իլէ չալըշարուգընտան մաղսեւ-
 լէրի նէ՛ սիր. մէկէրչի պիր կիւն էվլէլ
 բաճաթ իթմէք տէյի՞մ մի տիր, վէ մէկէր-
 չի բաճաթ իթմէք տիմէք տախի թէնպէլ-
 լիք տիմէք տէյի՞մ մի տիր, իմտի, տէյի
 իլալէյի մէգալ խտէր իտի Միշէլ, շու-
 նու պիլմէլիլիդ քի, պիր կիւն թէնպէլ է՛ք
 իթմէքըլիցէ դարսըր դապի իթմիշ օլտն
 թէնպէլին էլինտէն էն պիւշիւք իշէրէն
 կէլէպիլէճէ կիւտէ շիւբնէ ճայիղ տէյի
 սիր » :

— Չարըն վար սըր, Շիմտի ոնլա-
 տըմ քի, թէնպէլլիք արգուսու քիլիցէ,

մուվաղգաթ սուրթթաէ հատտէն զիհա-
 տէ չալըշարուգը շէվզ ու դայրթի վի-
 ըպիլէճէք տիր. լաքին, սէօյէ պանա
 Ֆլօրանա, շու Միշէլ իլէ սէնին տայի-
 րէն պիր պիրինէ օլ գատար հաղըն օլ-
 սուգլարը թաղտիրտէ, այրը այրը օլ-
 մալարը գա՛նդի սէպ. պէ մէպնի լտի :

— Օ՛հ, Վալանթին, օլ խուսուսա
 կէլինճէ, իշթէ էն պիւշիւք ապրըլըլըլըլը
 վէ էն եւրքտէք տէրէճէտէ վէ մէքտճէ
 քէմալէթէ թէտիմիլիցէթիմիղ պաշըլճա օլ
 պապտէ գուճուրա կէլի՛շ տիր, տէտի
 Ֆլօրանա էտէրի գարաֆէթ, մէտէրէթ,
 վէ մուգաֆֆէրիցէթ իլէ մէմու պիր թէ-
 լաֆֆուղ իլէ սէօյէտէրէք, օլ վաղըթ
 պիղ քէնտի քէնտիմիղէ, օ Պիղիմ մազ-
 սէտիմիղ նէ՞ սիր, մէկէրչի թէքբարէն
 պիր կիւն թէնպէլ էլէ պաշախա պիլմէք
 իչին լազըմ կէլէն մէպաղը պիր ա՛ն էվ-
 վիլ թօրլամաղ տէյի՞մ մի տիր, վէ մէ-
 կէրչի պու ճիւնէթլէ վաղըթ տիմէք, վա-
 բա տիմէք անլալըլմասը է՛ն միլիցէթաէն
 տէյի՞մ մի տիր. իմտի էօյէ օլտուգսու,
 պիղիմ իչին զիհատէ վաղըթ դայլ իթ-
 մէքըլիլին էն իլի թարիղի պիրիքտէ ու
 թուրմանըղ օլաճաղ, վէ թապիաթիլլէ
 զէվզ ու սէֆահա տալմանըղ պիր թա-
 ղըմ վա՛նի խէհալաթ պօշպօշալըլընա
 օլալմանըղ, վէ սանա սայր շէյէր
 սանըղլամանըղ իղթիլա խտէճէք, վէ պու
 խուսուսար նէգտիմիղտէ օլ գատար մազ-
 պուլ վէ մէրդուպ սաերլաճաղ տըր քի,
 սօնրա մէլլանըմըղ պօրալարը Լօնիւ-
 նէ տիւշիւպ սիւրի՛քէնէրէք, թա կի-
 տիլ վարթալի ֆէլաքէթի տիւշմէքըլիք-
 տէն քէնտիմիղ գուրթմարմաղըղ միւմըլին
 օլաճահաճաղ տըր Վէ օլ վաղըթ, չալըշ-
 մազտան վաղ կէյէճէ կիմիղ, վէ պիտէն

ալէն՝ պիր կիւն հինէ թէնպէսլիցէ պաշ-
 ւահապիրմէնիզ չարէ սինին սիրեթիւն պիւ-
 թիւն պօշա չըգաճազը շիւբ՛նէսից սիր-
 դիրա , թէնպէսլիք տիմէք քէնտի քէն-
 ֆինէ բահաթ իւրէ կաշամագ տիմէք
 տիր : Պաշտոնստա գաթի նազար , վա-
 գաս պիպիմ , չալըչըզ գահմէթ չէքմէք
 վէ պիւուզուր օլմազըզը մուճիպ օլու-
 ճու օլան չէվզ ու զայթթէ գարչը՛նէֆ-
 րէթի մուզատտէսէ իլէ մէճպուլ պու-
 լուտուղուսուղ տէրքուար արը , վէ պու-
 տա աստպ ու ախպազըն գիհատտիլէ
 իրթիկապընասն արը . լաքըն . կէրչի շիմ-
 տի պու սաաթտա իքմիկ տախի սէր-
 պէսթիկ , վէ կէրչի շիմտի պու սաաթտա
 մուճապէթիթիլէ չօզլուզ պիր շէչ ուք-
 թէ վիրմէքաւ տէչիլ տիր , իլն՛ , չօ՛գ իչի ,
 Ֆազաթ , շուճու տախի քէօչէլի խաթր-
 սան չըչարմաճալընը քի , չէթմանաս
 ուսիտա արը , է՛չ . քիմ պիւր . չալըչմաճը
 նէ՞ նալ քէսպ իաճէճք տիր . նէ՞ գատար
 վաղթիլար , հանի նէ՞ գատար բարալար
 զայպ իթմիշ օլաճազըզ , զիրա նէճ թէն-
 պէսլիկ վէ նէմտէ քէնտի մուճապէ-
 թիթիլէ գարչը գօտաճազ գատար ճէ-
 սաթթիթ մախը օլմազըզ գօլայ պիր շէչ
 տէչիլ տիր , Սա՛յր , խա՛յր , պիւզալթ քէն-
 տիմիզէ գարչը տախի զայէթ սէրթմէչ-
 րէպ վէ միւսասաթտիկ օլմալընը , կէլէ-
 ճէք վաղթիլիլէ գարար վէրիճի հիչ պիր
 հալ ու հօրէքէթի ճայիկ կէօրմէմէլիկ ,
 վէ րէպպանի թէնպէսլիլիլիլէ սէլամէթի
 իսմիկնէ , վէ պիզէ միւզվաշի օլան քիւ-
 շիւք մէպաղի թօրալըզ թէքմիլ իտէնէ
 գատար , պիրպիրիթիլէ սէօյլէյպ գօճուչ-
 մամագ , վէ հաթթա պիր լուզէթ սախի
 լիսանէ ալմամագ իւզրէ կէմի՛ն իթմէ-
 լիլիկ » տէտիք :

— Աճա՛նիպ , մէկէրչի տէօրթ սէնէ-
 տէն պէրու Նիւլազըրար ի՞թմէտիսիկ մի-
 — Լվէթ , պիր կէմիսիմիզի իճրա իյ-
 լէտիք :
 — Պիր պիրիմիզէ Նիւ պիր շէչ սէօյ-
 լէ՞ մէտիսիկ մի :
 — Սա՛յր , իչէ պաշաաղըզըզ կիւն-
 տէն սօճրա պիր լուզէթ տախի սէօյլէ-
 մէտիք :
 — Ֆլօրանա , սէն միւպալապա իտի-
 եօրսուճ , օլ մէրթէպէ թէնամիլը ին-
 թիմալալէն տէչիլ տիր :
 — Պէն սանա սօզրու . սէօյլէ մէքիլի
 վաս իթտիմ իտի , վէ իչթէ սէօյլէտի-
 կիմտէ քեամիլէն սօզրու տար :
 — Պու ճիւմէ իլէ տախի , պէն զանն
 իտէրիմ քի պուտա պիր միւպալապա օլ-
 մալը արը . . . :
 — Միւպալապա՞ մը . հա՛շա , Նիւ պիր
 միւպալապա օլմաաղըտան պաշգա , էօյ-
 լէ օլմաաղտա մութլազ սաւրէթաէ էլզէ-
 միյնէթաւէն իտի . չիւնքի , պիր քէրրէ կա-
 լընըզ պիր լուզէթ սէօյլէմիշ օլապ , ար-
 թըզ ծնասն սօճրա էճիւնիւ ալապիլմէք-
 իլք շիւբ՛նէլի իտի :
 — Տիմէք տիր քի տէօրթ սէնէ միւս-
 տէթի էօյլէճէ կէչիրտիսիկ , էօյլէ՞ մի :
 — Լվէթ , հիւ պիր լուզէթ սէօյլէ-
 մէքսիլի կէչիրտիք . Ֆազաթ , քէք միւ-
 Նիմ մաստէլէրաէ , վէ քէնտի մէնֆաս-
 թըմըզ սայիր խու սուպարտա , պիրպի-
 րիմիզէ կազը իլէ միւբաաղըզըզ պիրտիր-
 տիք , իչթէ պու գատար : Շուճու տախի
 ունութմամ սէօյլէմէչէ քի , իքմիլիլէն օ-
 տալարըր պիր պիրիմտէն սաւրմագտա օ-
 լան սիվարըն արգաաընտան գօճուչապիլ-
 մէք իչիւն տախի պիր թարիգ տիւ շիւնմիւշ
 իտիք , վէ պիզէ իգթիկա իաէճէք միւ-

սահմանափակ ինքնասընա , մէջքիւր թարկոյ
 քիֆոյէթ իթմէքատ խաի . մէսէյա . Կ-
 շալար խոյր սուտն , Մէշէլ . — Սիւնալար խոյր
 սուտն Յիւրան . — վէ սապահարար , — Ս-
 Կոյար խոյր սուտն , Սէշէլ . — Սապահար
 խոյր սուտն , Յիւրան . — վէ կախոս պաշ-
 գա աէֆալար , — իւզէ ինթիւն լաշիկ
 կելտ . — վէ արալըզ արալըզ տախի ,
 — շարէլ . Մէշէլ . — շարէլ . Յիւրան . —
 Տէնէլէնիւն , վէ Կոստանտինոպոլիս շարէլ-
 խալարտն լաշիկ-բաշար . — տէր խաիք ,
 հանի արվարա վուրարազ պիլտիրիլի-
 սիք : կէօրի . հօրմուսուն չիտի , մէջքիւր
 թաւիդի թութմարդ իլէ , նէ գատար ա-
 զըլըլըզ իթմիչիզ արի : Վաքին , շաւու-
 սա պիլմէլիսին քի , պու ճիւղէ իլէ ,
 Միշէլ պազը քէրթ սլ սուրթիլէ տախի
 պօշպօղալըզ իթմէք իսթէտիկինտէն ,
 քեհաղտ քէտաիկի պչազըն սարք իլէ իզ-
 թիզարսի կէրտէ վուրմազա , վէ պէն
 սախի սուս օլտուն իլին գարչըլըզ օյա-
 րազ ճէվադ վիլմէլէ մէճպուրէ օլմագա
 խաի . իտի , չիտի անլահապիլիբան
 քի , զօնուչմանահ գարար վիլիպ կէ-
 մին իթմէմիլէ , քեարը* մը չըգիւրըզ ,
 հօգա գարարը :

— Էյ , օյ դարայիպ նէվինտէն օլան
 զօնուչմազըլըզ իզթիֆա խտէպիլմէք-
 աէ* մի խախիզ :

— Իէք ալէա իզթիֆա խտէպիլմէքատ
 խաիք : Նէր նէ գատար արամբլատ պիլ
 արիար վար խաի խտէ տախի , մէկէրչիլի-
 քիլիզին տախի էօմրիւնիւն թարզը պիլ
 տէյի* մի խաի , Վզլ ու ֆիլքրիմիլ , վէ
 էն քիւչիւք էֆքիարմըլլին մէլլանը պիլ
 մագսէտէ աօղբու պուրմանագա աէլիլ
 մի* խաի . վէ մէջքիւր մագսէտէ վասըլ
 օլմագ իլին խտէ , տալիմս պիլպիլիմիլի

արեչիւնմէմիլ իզթիլըա իթմէքատ խաի .
 Պունասանտա գաթի նաղար , գաթէն Նէր
 կիւն արչալ* սապահար պիլ պիլիմիլիլի կէօր-
 մէքալ օլուսլ , վէ պիլ պիլիմիլիլէ արիտու-
 տէ օլմագըլլըլլատն , օլ գատար քեհա-
 ֆի սանըլմագա խաի . էկէր արլատտէ
 օլմուչ օլսա իտիք . — իւք կէօրիւչատէ ,
 քէ՛րիպարա աօղբու գօշան սանան չէ-
 թիւնտէն լիհատէ չարուզ սուրթիտէ պիլ
 պիլիմիլլին իւզէրինէ աօղբու գօշանա-
 զըլմագա չիւքնէ հօգ խաի , Նիւնալէթ իւլ
 էմր , պունասան օն պէչ կիւն էվիլէ մի-
 րասարմըզ նաարլ օլտու , պիլիլի իզպալ
 չէօմէլի սուլտու , չիւնքի տէօրթ օնէ-
 տէ զըրզ իքի պին վէ պիլ գաչ կիւլ ֆը-
 րանդ գալմամը* խաիք , Ձանն իտէրիմ
 քի , պու խուսուս քիւչիւք պիլ շէյտէ-
 չիլ արի : Վկէր պիլ իսթէտ խաիք թիւճ-
 ճարլարն թապիլինճէ սէօլէտիկիմիլ
 թաղարտէ : պիլ գաչ այ տանա էվիլէ
 էլաէն էլ չէպէլէր խաիք . լաքին պիլ քէն-
 տի քէտիմիլիլ տէտիք . « Վագաա , պու
 ալէմտէ իզթիլըա իթմիլի գատար սըր-
 վէլիլ մալիք օլմագ քեհաֆի արի . լա-
 քին , հարմըզ քէտիմիլիլ արեչիւնմէլիլ ,
 իլլա աճ գալըպաա գարու մալըու վու-
 րան ֆազըլըլարա պիլ լօզմա էթմէք
 վիլէպիլմէքիլիլ տախի արեչիւնմէլիլիլ ,
 զիրա , պէնիլ աաէմ իլին բուճնա վէ
 թէնճէ էն պիլիլք բանսիլըզ , իլիլիլ
 վէ ինամիլիլիլ իթմէքիլք պապընտա ,
 տալիմս դամիլիլ բանաթ օլմագըլըզ արը »
 իտի , պիլ աէֆա հօրա չըգիւր օլտու-
 դու մալըան , Կոստանտինոպոլիս
 պիլիլը տանա ուղաթարզիլ էյ Վարանիլին ,
 սէօլիլ* չիտի , իլի հօլտա մէվլըլիլ իճ-
 րուլէ զօնուչման օլան պիլ ԹԵՆՊԵԼ-
 ԼԻՊՏԻՆ էլիւրմէք , շարէլ վէ ֆալէլիլ

հուսուել կէլմէսինի իզրար խո՛րովան
իթմէ՛ զովան :

— Ատիէօ Յօրանս , տէտի մասամ
տ՛նՖրէվիլի պօղնուզ պիբ սէս իլէ , կէօզ-
լէրինտէն հաշար տէօքէրէք , վէ Յօ-
րանսըն պօջնունս տիւչէրէք , ստիէօ ,
վէ պիբ տախի պիրպիրիմիգի կէօրմէմէք
իւզրէ՛ ատիէօ :

— Նէ՞ սէօյլէեօրսուն , Վալանթին :

— Պիր գարանլըզ վէ սօն իւմիտէ իւ-
թինատէն պէն պուրահա կէլմիշ խաիմ-
լաքին , հայը՛ ք քի , քեաֆֆէյի խարար
իւզրէ տէվամ իտիպտէ պօշա չըզան աչգ
ու սէվտա իւմիտէրի կիպի , պու տիվանի-
ճէ իւմիտիմտախի պօշա չըզիշ տրբ . . .

Ատիէօ . թէքրարէն սէօյլէրիմ ատիէօ :

Սիշէլ իլէ պիրիքտէ իզպալ ու սէս-
տէթ իւզրէ օլուսն , Ալլան սիզի պիր
պիրինիզ իշին խալզ իյլէմիշ աիր , սիզ
զադանմըշ օլտուղունուզ սէվլէթ ու իզ-
պալէ , քէմալ մէրթէպէ շայէսթէ պու-
լունմազտաւընրզ :

Պիրտէն պիրէ կիւրիւլտիւ իլէ , պազ-
չէնին քիւչիւք դաքուսունս վուրուլ-
տուղու իշխախտի :

— Մատամ , մատամ , տէտի իխիլի-
հարէ սիւտանս , ալէթթանիլ գօշարազ ,
վէ էլինտէքի աչրզ պիր մէքթուպու Վա-
լանթինէ թազաիմ խոքէք , պու մէք-
թուպու արսպաստս պէքլէմէքտէ օլան
էֆէնտի կէթիրտի , վէ տազգա կէչիր-
մէքսիզին դաթընրզա վիրմէքլիյիմի թէն-
պին իյլէտի : Մէրգուսմէ մէրգուսունս պաղ-
չէնին չիթի թարաֆընտան կէլմիշ օլ-
տուղունու տախի իշարէթ իլէ կէօթէր-
տի :

Յօրանս պիր թարսֆտան արթմազ-
տա օլան թէանճիւպ իւզրէ մէրգուս-
նին եիւպիւնէ պազմազտա իքէն , Վա-
լանթին մէքքիւր իշինտէ պիր բուտուլա
պուլունան մէքթուպու սչար , վէ գուր-
չուն դալէմ իլէ հազըրմիշ օլան շու ա-
թիտէքի լազըրտըլարը օգուտու :

« Բէճա իտէրիմ , շու հազարզըմը Յօ-
րանսա թէպիմ իթտիքտէն սօնրա կէլիպ
պէնի պուլասնի : Արթըզ պըրուզպ կիթ-
մէլիյիզ . զիրա , գաթան իւմիտ հօզ
տուր . . . »

Մատամ տ՛նՖրէվիլի պըրազպ կիթ-
մէք իւզրէ հարէքէթ իթտի :

— Վալանթին , նէրէյէ կիտիեօրսուն ,
տէտի հարէրէթ իւզրէ Յօրանս մէրգու-
մէյէ , էլինտէն թութարազ :

— Պիրազ պէքլէ , պէնի , տէյի ճէ-
վապ վէրտի մատամ տ՛նՖրէվիլի , ոպքի
տիթրէմէքտէ օլան էլլէրի իշինտէ Յօ-
րանսըն էլլէրինի սըգարազ , պէքլէ պէ-
նի , վէ օգու շունու . . . :

Պաալհու մէքքիւր բուսուլանը Յը-
լօրանսա վիրէրէք , վէ Յօրանս իսկ կիթ-
տիքճէ թէանճիւպի արթմազտա օլտու-
ղու հալալ , գուրչուն գալէմ իլէ գօճա-
սընըն հազմիշ օլտուղու բուսուլանը օ-
ղումտպտա իքէն , Վալանթին անչէլ ա-
ճէլէ եէօրիյէրէք կիրազլանըպ կիթտի :

« Մատամ տ՛նՖրէվիլի սիզին հանր-
նըզա կէլմէքտէ իքէն , պէն տախի պազ-
չէնիզին չիթիտէն աշարազ իշէրի կիր-
տիմ , ազանլար արստընտս սազլանտըմ ,
վէ քեաֆֆէյի սէօյլէտիքլէրինիզի իշիթ-
տիմ : Պիր սօն վէ գարանլըզ իւմիտէ
մէպիլի պուրահա կէլմիշ խաիմ , վէ , է-
կէր ճէր շէյի սէօյլէմէմի իսթէր խէնիզ ,
մէքքիւր իւմիտիմ դաթ օլտուգտա , ախ-

զը ինձի դամ իմ մէք նկնէ թիւստ իսիմ :
 Շիմտի հէմ գաթի իւմիտ իմ տիմ , վէ
 հէմ տէ ակալը ինձի դամ նկնէ թիւստէն վազ
 կէչտիմ : Իդ պալ ու սէատէ թ իւզրէ օ-
 լունուզ , Յլօրսնս , շիմտիտէն սօնրս
 հազդընրգտա հիւրմէ թ ու բիայէ թիմ պէր
 քէմալ ու պէր տէվամ օյաճազ տըր :

« Լալընըզ շունս էսէ ֆ իտէրիմ քէ ,
 սիդէ քէմալ մէրթէպէ սէրպէ սիյէ էթ վի-
 րէ մէյէ ճէ կիմ , շիւնքի նիգամ ու շէրիտ-
 թա մուզ : շիւր տիր . ակմէք տիր քի , պէ-
 նիմ իսմիմ թաշըմազըզտան վազ կէչ-
 մէյիսին :

« Իմտի , առիօ , Յլօրսնս , պունսան
 սօնրս պէնիմ իլէ կէօրիւ շէ մէյէ ճէ քսի-
 նիզ , վէ պէնիմ լազըրալմը իշիմ մէյէ ճէ-
 ճէ քսիմիկ . լաքին , պու կիւնստէն պէտ
 իլէ , պէնիմ թէդէ քքիւրիմի առիօ էն
 իյի վէ էն սասազ տօթ լալընըզ թէդէ ք-
 քիւրի սըրասընտա , գալպ ու ֆիքքի-
 նիդտէ հըֆի ու վիգայէ իյլէյիմիկ :

« Ս . աը Լիւսվալ »

Վաստա՛ աը Լիւսվալ մէդքիւր մէք-
 թուպու օգուտուգտա ըրիզպիտ կէլ-
 տի , վէ մէքթուպու հէման պիթրիմէք
 իւզրէ իքէն , կիթաիքճէ երրազլանմազ-
 տա օլան պիւր արապանըն թէքէրլէքէ-
 րի սէսինի իշիմ մէյէ պաշլտաը :

Յլօրսնս Վալանթիւնի ալթըզ կէլմէ-
 յէճէ կիմի ֆէհմ իմտի , վէ կիւնէշ պաթ-
 աըզտան սօնրս Վիշէլ կէլտիկիստէ , գօ-
 ճասընտան սրաըզը մէքթուպու մէրգու-
 մա վիւրսի :

Միշէլ տաթի Յլօրսնս միսիլու , մէդ-
 քիւր մէքթուպ իւզէրինէ միւթէէսսիր
 օլտու , վէ պատէհու թէպէսսիւմ իտէ-
 րէք մէրգու մէյէ :

— Պէրէքէթ վէրսին քի Վալանթիւն
 սէրպէսթ սիր , տէտի :

ի .

Պու գալպէլէրտէն իքի սէնէ գատար
 սօնրս , օլ վազթին գազէթալարընտա
 շու աթիտէքի հաթսաթիսաթ օգունմազ-
 տա իտի :

Խ Ս Ր Ի Ճ Ի Յ Ե

Վիմարքէլքիւրտէն թարաֆըմազ շու
 աթիտէքի հաթսաթիսաթ եազըլմըշ տըր :

« Գալպատիտ տաղալարընըն էն էրէք-
 սէք թէլէրէրինէ գատար շիմսիյէ ակ-
 կին շրգմազըրդա ճէտարէթ իթիլը օլան
 նատիր իւլ էմազ սէրաշլարըն նազլ ու
 հիքեայէլէրի սրասընտա , շու աթիտէ-
 քի , սօն մայիս աերնտա , իքի նէֆէր
 գալպէրի վէ կէօլէրի պէդայէթ տէրէ-
 ճէտէ իքի ֆրանսըզ սէյիտալարըն , եա-
 նի մօնսիէօ վէ մատա՛ * * * քն մէդ-
 քիւր թէքէլէրէ շրգմալար տաթի օգուն-
 մուշ տուր : Մէրգու մէ մատա՛ * * * սէլ-
 վի պօյուր : Էսմէր լէհճէլլէ , կիւզէմիք-
 տէ եէքթա , էրքէք դըտաֆէթիստէ օլ-
 տուզու հալաէ , էօյէ պիւր գատէրէ սը-
 դընըլարազ իթիթիւար օլունան հօյճու-
 լուդուն քեսֆֆէյի գազա վէ պէլապընս
 հիասէտար օլուդտա լտի ' Նօնլէրինէ
 տիւշմէքտէ օլան դըլաղուզուար , մէր-
 դու մէնին ճէտարէթի , ֆիւթուրսուզու-
 դու վէ շէն-մէշըէպլիլի հազդընտա հատ-
 ալէն զիկատէ իղճարը թէհայծիւր իթ-
 մէքտէ իտիւր : Սէօյէնտիկինէ կէսրէ ,
 մէրգու ման հօրուլազ պիլմէզ սէյիտա-

լար . մէջքեր ստողարը կէզարքտէն սծնար . Նաւթպը-Նիմալի թարաֆարընա սէյահանաթա չըզմազըզ մէմուրիցէթի-նի համիլ պուլունան դարթոան Մորասոֆ իլէ պիլիբատ կէմի իլէ սէյահանաթա չըզմազ նիցէթ իլլէ , վազթիմտէ օրասա պուլունազ արգու իլլէտիքլէրինաւէն , դարլը սաղլար , աէրէլէր վէ օվալար օրթալարընասն կէչլէրէք կիթմէք իւզրէ , Ան Բէթէրսպուրի թարաֆընա հօլճու օլմուչլար արբ : Մէրգուս իլէ մէրգուսէ սէյահանար , Բուսիա սէզլէթ ինէ խիթապէն պիւզիւք թալիսիլէր կէթիւրմիւշ օլտուզարընասն , սրպու իլլէտիքլէրի նուհուլէթ ու մուսլէնիլէ մտղար գըլընսնազլարընը , վէ մէջքեր մուխաթարալը Եօլճուլուղա գապուս օլունարապ . Ազիթար Նիմալիցէ թարաֆարընա գատար կիտէպիլէճէքլէրինի մէմուլ իթմէքտէ տիլլէր » :

Յ Բ Ա Ն Ա Ա

Ղեկտեմբեր 20 թարիխիլլէ Նիբաէն թարաֆընըղա շու աթ/տէքի մէթմուպ եսղըրիւշ սրբ :

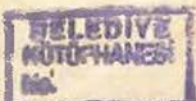
« Աու թարաֆարտա , մուսխիլէրէն նէպաթաթմա Ֆէվզ էլ ատէ սուրէթատ

պիր հուլ վուլու պուլմուշ տուր : Նէօյլէ քի , չիմու պու այտա , պիր բօրթուպալ սգաճընըն չիչէք աչարզը սէօյլէնմէքտէ պուլունմուշ տուր : Պիզ մէջքեր սիքմէթ նէվիսանէն օլան խուսուստա իզհարը չիւքնէ իլլէտիլիմիշտէն , իսքեաթ օլմազ իլլին , կիտիպ կէօզլէրիմիզ իլլէ կէօրմէմիլը թէքլիֆ իլլէմիլլէր տիր . նասըլ քի մէջքեր պուրսիս իքի սաաթ մէսաթէտէ , վէ սէնիպ գըբըրնտա քեպյին օլան քիւչիւճէք պիր էլլէ կիթաիք , վէ սաթրանճվարի տիքլիմիշ օլան բօրթուպալ ազաճարընասն պիթիսին , չէնի կիպի նիւմսեան օլտուղու սուրէթտէ , չիչէքլէր իլէ մէմուլ օլտուղուն ռէշուի կէւլէրիւշ իլէ կէօրաիւք : Մէջքեր չիչէքլէր իսյիհայլ թայիպէլէրի էթրաֆա եիւզ սարմ վիւսաթընտա օլան էէրլէրէ հահըմադտա իտի : Զանմէթ չէքիպ կիթտիլիմիլլէ մէմուլ օլտուղ . չիւնքի , մէջքեր վարայիպտէն պուլունան հայի կէօրաիւքտէն պաչպա մէջքեր խանէնին սահիպլէրի օլան մծնսիէօ վէ մատամ Միչլի թարաֆընտան սալի . քէմայ աէրէճէ նէվաքէթ ու հիւրմէթ վէ իիպէթ իւզրէ գապուլ օլունաաուգ : »

Ս Օ Ն (1)

(1) Պու բիսալէնին թէրճէմսիսի Տէր Նէ գատար գաղէթամիղտա տէրճ իլլէտիք իտտէ , նասըլ քի գաթէն տաթի պիլիսիլիպ տիր , այրճա տաթի պարլմիշ օլտուղունտան , պու կիւլէրաէ պողաթարըրլարադ սաթըլաճազ սըր . տիր :

վէ սլըրճա պասըլադտան էլ վէլ պիր գաթ տաճա կէօզմէն կէչիլիմիշ օլմաղին , պալէն վուզու պուլմուշ օլան հարթ վէ լուղէթ հանլըլարը , միւսին մէրթէպէ թասհիթ իտիլիշ տիր :

188 Eyüp Sultan Halk ve Çocuk Kütüphanesi

ERM0189

255.07.02.01.06.00/

